



**6/2005 FORU ARAUA, OTSAILAREN 28KOA, ARABAKO ZERGA
OROKORRARI BURUZKOA
(ALHAOKo 30 zk., 2005eko martxoaren 11ko)**

Testu bateratua 2013/06/30an

ZIOEN AZALPENA

Arabako Lurralde Historikoko Zergei buruzko Foru Arau Orokorra duela hogeita hiru urte onetsi zen. Aldi horretan hainbat aldaketa izan ditu Foru Arauak, eta batzuk oso garrantzitsuak, gainera. Hala ere, gizarteak eta, jakina, Arabak izan duten bilakaera dela eta, Zergei buruzko Foru Arau Orokor berria onestea komeni da, gainerako zerga-arautegiaren oinarria baita.

Duela hogeita hiru urtekoaren aldean, gaur egungo teknologiaren egoera oso bestelakoa da; horren erakusgarria da zergen kudeaketan eta zergapekoen eta Administrazioaren arteko harremanetan izan den aldaketa. Hain zuzen ere, autolikidazio-sistema erruz erabiltzen da, konturako ordainketak geroago eta garrantzitsuagoak dira eta azken aldi honetan aurrerapen handiak izan dira informazioaren gizartea deritzon horretan, besteak beste; horregatik guztiagatik Zergei buruzko Foru Orokor berria behar da, egungo egoerara moldatua.

Beraz, oraintxe dugu aukera Zergei buruzko Foru Arau Orokor modernoan onesteko, zerga-arautegia gaur egungo kudeaketa-moduetara moldatu eta kudeaketa eraginkorra izatea ahalbidetuko duen eta iruzurraren aurkako borroka hobetuko duen sistema arina ezarriko duen Foru Araua. Jakina, eraberritze honetan kontuan izan behar dira herritarren eskubideak eta bermeak eta zerga-prozedurak erraztu behar dira.

Kontzertu Ekonomikoak lurralde historikoetako erakunde eskudunei eman die euren lurraldeko zerga-erregimena mantendu, ezarri eta arautzeko eskumena. Gainera, ezarri du erakundeok zergei buruzko arautegia prestatzean Zerga Lege Orokorrean terminoetan eta kontzeptuetan baizik ez direla egokitu behar.

Foru arau berria aurrekoa baino didaktikoagoa da eta hobeto egituratuta dago, eta erabat aurreratu du zergen arloko zuzenbide orokorraren sistematizazioa. Horrez gainera, orain arte foru esparruan araututa egon ez diren gai batzuk arautu ditu.

Arauak bost titulu ditu, hona: Zerga-ordenamenduaren xedapen orokorrak; tributua; tributuen aplikazioa; zehatzeko ahala; administrazio-bideko berrikuspena.

I. tituluan ("Zerga-ordenamenduaren xedapen orokorrak"), Arabako zerga-sistemaren printzipio orokorrak ezartzeaz gainera, iturrien sistema, foru araua

eman behar den kasuak eta zerga-arauak interpretatzeko, kalifikatzeko eta aplikatzeko sistema zehaztu dira. Hori dela eta, aipatu behar da itzurpenaren aurkako klausula sartu dela lege-iruzurrari buruzko erregulazioaren ordeztu, aplikatzean arazo batzuk eman ditu eta.

II. tituluan ("Tributuak") zerga-betebeharraren inguruko kontzeptu klasikoak zehaztu dira (zergak, tasak eta kontribuzio bereziak, zerga-egitatea, salbuespena, sortzapena, zerga-oinarria, karga-tasa, etab.) eta zerga-betebehar motak bereiztu dira: batetik zerga-betebehar nagusia eta bestetik gaur egun garrantzi handia duten zerga-sistemako beste betebehar batzuk, esaterako konturako ordainketak egin beharra eta zergen zioz norbanakoen artean sortzen diren betebeharrak.

Berandutza-interesak direla eta, aipatu beharra dago Administrazioak Foru Arauan ebazpena emateko ezarritako epeak bete ezean ez direla eskatuko. Beste alde batetik, aitorpena errekerimendurik gabe epezt kanpo aurkezteagatik erekarguaren eta betearazpen-aldiko errekaruen arauetan zerga-betebeharra betetzea sustatu da.

Beste alde batetik, testu berrian ezarri denaren arabera, Administrazioak herritarrei interesak ordaindu behar dizkienean, zerga bakoitzari buruzko arautegiaren araberrako itzulketen ondoriozt zein bidegabeko sarrerak itzultzearen ondoriozt, berandutza-interesa aplikatuko da, hain zuzen ere Administrazioak berak eskatzen duena zergadunek euren zerga-betebeharretan berandutzen direnean. Are gehiago, berandutza-interesa bermeen kostuak itzultzearekin batera ordainduko da.

III. titulua ("Tributuen aplikazioa") da foru arau honetan berrikuntza gehien duena. Batetik, Administrazioa aurretiaz lotesteko prozedurak arautu dira. Prozedura horietan zerga-ordainketarako proposamenak nabarmendu behar dira; beraien bidez zergapekoen segurtasun juridikoa areagotu nahi da kasu oso konplexuetan edo eragin handikoetan.

Bestetik, II. kapituluari zerga-prozedura guztietan, berariazko arauetan besterik xedatu ezean, aplikatu beharreko arau orokorrak ezarri dira. Halaber, aipatu behar da urtero Zerga Administrazioak iruzurraren aurkako plana prestatuko duela.

Zergen kudeaketari dagokionezt, prozedura berriak arautu dira eta, gainera, azken aurrerapenak bildu dira; aipagarriena likidazio-proposamena da.

Orobat, oso garrantzitsua da egiaztapen mugatuaren prozedura berria. Beraren bidez kudeaketa-organoek hainbat egiaztapen-jarduketa egin ahal izango dituzte eta, esaterako, egiaztatu nahi den zergapekoaren merkataritzako kontabilitatearen kopia aztertu ahal izango da.

Ikuskapen-prozeduretan ere aldaketa garrantzitsuak egin dira. Egiaztapen eta ikerketa prozeduraren iraupenari dagokionezt, hamabi hilabeteko epea ezarri da, arau orokor gisa. Beste alde batetik, egiaztapen eta ikerketakoaz gainera beste ikuskapen-prozedura batzuk ere ezarri dira, ikuskapen-jarduketen prozedura erabat finkatzeko.

Azkenik, zergen bilketaz denaz bezainbatean, xedapen arautzaileak hobeto sistematizatzeaz gainera, enbargo-agindua malgutu da eta erantzuleen eta beraien oinordekoen aurkako prozedura arautu da.

IV. tituluan zehatzeko ahala arautu da; zehapenak zerga-zorretik bereiz arautu dira, bai alderdi materialak, bai formalak. Zergen arloko arau-haustearen ziozko erantzukizunik izango ez den kasuak zehaztu dira; kasu horietan, zergapekoak bere betebeharrak betetzeko asmoarekin prestu jardun duela noiz pentsatuko den finkatu da.

Zehapen-sistema nahikoa erraztu da; hain zuzen ere, zehapen-kategoria batzuk ezabatu dira, zehapenak mailakatzeko lau irizpide baizik ez dira ezarri eta zergapekoa erregularizazioarekin zein zehapenarekin ados dagoenean %40ko txikipena aplikatu ahal izango da.

Zehapen-prozedura zerga aplikatzeko prozeduratik bereiz burutuko da, oro har. Hala ere, adostasun-aktetan eta zergapekoak eskatzen duen kasuetan, bi prozedurak batera egingo dira, prozesu-ekonomiaren mesederako.

Azkenik, Foru Arauan ezarri da zehapen bat inpugnatuz gero betearazpena besterik gabe etengo dela, hots, ez dela egongo bermerik aurkeztu beharrik administrazio-bidean irmoa izan arte.

V. tituluan ere berrikuntza garrantzitsuak daude administrazio-bideko berrikuspenari buruz. Batetik, berrikuspeneko prozedura berezien sistema hobetu da eta Administrazioaren egintzen errebokazioaren figura sartu da zerga-arautegian (aparteko inguruabarretan aplikatuko da).

Bestetik, berraztertze errekurtsoaren eta Administrazioarekiko diru-erreklamazioaren prozedura arautu da. Epea hamabost egunetik hilabetera luzatu da bietan.

I. TITULUA.- ZERGA-ORDENAMENDUAREN XEDAPEN OROKORRAK

I. Kapitulua.- Printzipio orokorrak

1. artikulua. Xedea eta aplikazio eremua. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Foru arau honek Arabako Lurralde Historikoko zerga sistemaren printzipio eta arau juridiko orokorrak ezartzen ditu, eta zergen arloko foru administrazioari aplikatuko zaio.

Arabako toki erakundeei ere aplikatuko zaie, Arabako Lurralde Historikoko toki ogasunen arautegian ezarritakoaren arabera.

2. Foru arau honek, halaber, Zerga Administrazioaren jarduna arautzen duten printzipio eta arau juridiko orokorrak ezartzen ditu, Europar Batasuneko estatu kideek elkarri laguntzeari buruzko araudiaren

aplikazioa dela bide, edo zergapetze bikoitza saihesteko hitzarmenen edo nazioarteko beste hitzarmen batzuen esparruan.

Foru arau honen ondorioetarako, elkarren arteko laguntzatzat joko dira laguntza, elkarlana, lankidetzak eta antzeko ekintzak, Zerga Administrazioak Europar Batasunarekin, nazioarteko edo nazioz gaindiko beste erakunde batzuekin eta beste estatu batzuekin batera egiten dituenak, Europar Batasuneko estatu kideen arteko laguntzari buruzko araudiaren babesean edo zergapetze bikoitza saihesteko hitzarmenen zein nazioarteko beste hitzarmen batzuen baitan. Elkarren arteko laguntzak barruan hartu ahal izango du zergapekoen aurrean jarduketak egitea.

2. artikulua.- Zerga-sistemaren antolamenduaren eta aplikazioaren printzipioak.

1. Zerga-sistemaren antolamendua, zergak ordaindu behar dituzten pertsonen ahalmen ekonomikoan eta justizia, orokortasun, berdintasun, aurrerakortasun, zerga-zamaren banaketa zuzenaren eta konfiskazio ezaren printzipioetan oinarritzen da.

2. Zerga-sistemaren aplikazioa betebeharrak formalak betetzetik eratorritako zeharkako kostuen proportzionaltasunaren eta eraginkortasunaren eta haiek mugatzearen printzipioetan oinarrituko da; zerga-sistema aplikatzean zergapekoen eskubideak eta bermeak errespetatu behar dira.

3. artikulua.- Zergen arloko ahala.

1. Arabako Biltzar Nagusiek dute lurralde historiko honetako zerga-erregimena zaintzeko, ezartzeko eta arautzeko ahala, betiere Kontzertu Ekonomikoan ezarritakoarekin bat etorriz.

2. Arabako Lurralde Historikoko toki-entitateek zergak ezarri eta eskatu ahal izango dituzte, ordenamendu juridikoaren arabera.

3. Zuzenbide publikoko gainerako erakundeek ere zergak eskatu ahal izango dituzte, foru arau batek hala zehaztuz gero.

4. artikulua.- Arauak emateko ahala.

1. Foru Aldundiak du zergei buruzko arauak emateko ahala; nolanahi ere, toki-entitateek toki-zergak arautzen dituzten zerga-ordenantzak eman ahal dituzte.

2. Foru arau batek, edo araudi batek, berariaz xedatzen duenean, Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak zergen arloko xedapenak eman ahal izango ditu.

5. artikulua.- Zerga Administrazioa.

1. Foru arau honen ondoreetarako, III., IV. eta V. tituluetan araututako eginkizunak

dituzten organoek osatuko dute Zerga Administrazioa.

2. Foru Aldundiaren eskumenen eremuan, Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Sailari dagokio zergak aplikatzeko eta zehatzeko ahala, baldin eta foru arau bidez zuzenbide publikoko beste organo edo erakunde bati berariaz eratziki ez bazaio.

3. Foru Aldundiak Estatu osoan baliarazi ahal izango ditu zergak aplikatzeko eta zehapenak ezartzeko eskumenak, betiere Kontzertu Ekonomikoan ezarritakoari lotuta.

Halaber, Kontzertu Ekonomikoan xedatutakoaren arabera Foru Aldundiak zergak aplikatzeko dituen eskumenen eremuko zergapekoei dagokienez, Foru Aldundiari dagokio elkarren arteko laguntzari buruzko araudiak zergak aplikatzeko emandako eskumenak edo araudi horren ondoriozkoak erabiltzea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

4. Toki-entitateek zergak aplikatzeko eta zehapenak ezartzeko eskumenak baliarazi ahal izango dituzte, baina iturri-sistemaren arabera aplikatu beharreko arautegian aurreikusten den irismenarekin eta bertan ezarritakoarekin bat etorriz.

5. Foru Aldundia gainerako zerga administrazioekin lankidetzan arituko da zergak ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera aplikatzeko.

Halaber, toki-entitateen arteko eta hauen eta Foru Aldundiaren arteko lankidetzarako bideak ezarri ahal izango dira zergak aplikatzeko.

II. Kapituluak.- Zergei buruzko arauak

1. Atala.- Arau-Iturriak

6. artikulua.- Zerga-ordenamenduaren iturriak.

1. Zergetan, izaera gorabehera, jarraian adieraziko direnak izango dira aginduzko:

- a) Konstituzioa, Autonomia Estatutua eta Kontzertu Ekonomikoa.
- b) Lurralde historikoetako erakundeen arteko koordinaziorako, zerga-harmonizaziorako eta lankidetzarako Eusko Legebiltzarrak ematen dituen arauak.
- c) Foru arau hau, zerga bakoitza arautzen duten foru arauak eta zergen arloko xedapenak dituzten gainerako foru arauak.
- d) Aurrekoak garatzeko asmoarekin, eta bereziki toki-zergen esparruan, ematen diren arauzko xedapenak eta bidezko zerga-ordenantzak.

2. Zergei buruzko klausularen bat duten nazioarteko tratatuak edo hitzarmenak aplikatuko dira eta, batez ere, zergapetze bikoitza saihesteko hitzarmenak, barruko ordenamendu juridikokoak badira.

3. Europako Batasunak eta zergen esparruko eskumenak dituzten nazioarteko zein nazioz gaindiko beste erakunde batzuek ematen dituzten arauak aplikatuko dira.

4. Bestalde, Administrazio Zuzenbideko xedapen orokorrak eta Zuzenbide Erkideko manuak ordezkioak izango dira.

7. artikulua.- Zergei buruzko foru araua noiz eman.

Foru arau bidez arautuko dira:

- a) Zerga-egitatearen, sortzapenaren, zerga-oinarriaren eta likidazio-oinarriaren mugaketa, karga-tasaren eta zerga-zorrenaren zenbatekoan zuzeneko eragileak diren gainerako elementuen finkapena (konturako ordainketen zenbatekoa izan ezik), eta aurkako frogarik onartzen ez duten presuntzioen ezarpena.
- b) Zergen arloan konturako ordainketak egin beharra sortzen duten kasuak.
- c) Foru arau honetako 35. artikuluko 2. idatz-zatian ezarritako zergapekoen eta erantzuleen zehaztapena.
- d) Salbuespenen, txikipenen, hobarien, kenkarien eta gainerako zerga-onura eta zerga-pizgarrien ezarpena, aldaketa, ezabatzea eta luzamendua.
- e) Errekarguen eta berandutza-interesak ordaindu beharraren ezarpena eta aldaketa.
- f) Preskripzio eta iraungitasun epeen eta epe horien zenbaketa eteteko kausen ezarpena eta aldaketa.
- g) Zergen arloko arau-hausteen eta zehapenen ezarpena eta aldaketa.
- h) Zerga-betebehar nagusiak eta konturako ordainketak betetzeari buruzko aitortpenak eta autolikidazioak aurkeztu beharra.
- i) Zerga-betebeharrak ez betetzeak egintza edo negozio juridikoen eraginkortasunean izan ditzakeen ondorioak.
- j) Zergen ondorioz norbanakoen artean sortzen diren betebeharrak.
- k) Zerga-zorren barkamena eta luzamendu eta kiten emakida orokorra.
- l) Administrazioarekiko diru-erreklamazioa eragin dezaketen egintzen zehaztapena.
- m) Zergen arloko esku-hartze iraunkorrak ezartzea dakarten kasuak.

8. artikulua.- Zerga-presako dekretu arauemailea.

1. Presa dela eta, Diputatu Nagusiak edo Foru Aldundiak, Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak proposatuta, foru arau mailako xedapen orokorrak eman ahal izango dituzte zerga-arauak ezartzeko edo egokitzeke.

2. Aurreko idatz-zatian aipatutako xedapen orokorrak zerga-presako dekretu arauemaileak izango dira; dekretuok Biltzar nagusiei aurkeztuko zaizkie, indarreko arautegiarekin bat etorritik baiets edo ezets ditzaten.

2. Atala.- Zergei buruzko arauen aplikazioa

9. artikulua.- Zergei buruzko arauen denbora-eremua.

1. Zergei buruzko arauak Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofizialean osorik argitaratzen direnetik egutegiko hogeiei egun pasatutakoan jarriko dira indarrean (besterik xedatu ezean) eta epe jakina ezarri ezean ez dute izango mugaegunik.

2. Besterik xedatu ezean, zergei buruzko arauak ez dute atzeraeraginik izango eta arauak indarrean jartzen direnetik sortutako zergei (edozein zergalditakoei) eta orduan hasten den zergaldiko gainerako zergei aplikatuko zaizkie.

Nolanahi ere, zergen arloko arau-hausteen eta zehapenen erregimena eta errekaraguen erregimena arautzen dituzten arauak atzeraeragina izango dute irmo ez diren egintzetan, baldin eta haien aplikazioa interesdunaren onurarako bada.

3. Xedapen orokorrak baliogabetzeak eta, bere kasuan, baliogabetze horren ondorioz onesten diren xedapenen aplikatzeak, betiere sortutako egitate zergapegarrietan eragina badute, ez du kontrako eraginik izango derrigorrezko zergadunentzat irizpide konstituzionaletan eragina dutenean.

10. artikulua.- Zergei buruzko arauak aplikatzeko irizpideak.

Foru arau bidez kasu bakoitzerako egoitzari edo lurraldetasunari buruz ezartzen diren irizpideak aintzat hartuta aplikatuko dira zergak. Bestela, zerga pertsonalak egoitza irizpide hartuta eskatuko dira eta gainerako zergak kargatutako gaiaren izaerarako egokiena den lurraldetasun-irizpidearen arabera.

3. Atala.- Interpretazioa, kalifikazioa eta integrazioa

11. artikulua.- Zergei buruzko arauen interpretazioa.

1. Zergei buruzko arauak Kode Zibileko 3. artikuluko 1. idatz-zatian xedatutakoaren arabera interpretatuko dira.

2. Zerga-arautegian zehazten ez diren heinean, bertako arauetan erabiltzen diren terminoak euren adiera juridikoan, teknikoan edo ohikoan (kasuan kasukoan) ulertu behar dira.

3. Foru Aldundiaren eskumenen eremuan, Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak soilik eman ditzake zergen arloko foru arauak eta gainerako xedapenak interpretatu edo argitzeko xedapenak.

Interpretazio- eta argibide-xedapenak Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofizialean argitaratuko dira eta Zerga Administrazioaren organo guztiek bete beharko dituzte.

12. artikulua.- Kalifikazioa.

Zerga-betebeharrak egindako egitatearen, egintzaren edo negozioaren izaera

juridikoaren arabera eskatuko dira, interesdunek eman dioten itxura edo izena kontuan hartu gabe. Horren baliozkotasuna uki dezaketen akatsak alde batera utziko dira.

13. artikulua.- Analogiaz jokatzea debekatuta dago.

Ez da onartuko analogia zerga-egitatearen, zerga-salbuespenaren eta gainerako zerga-onuren eta -pizgarrien eremua muga zehatzetatik haratago hedatzeko.

14. artikulua.- Itzurpenaren aurkako klausula.

1. Artikulu honetan arautzen den itzurpenaren aurkako klausula zerga-egitate osoa edo beraren zati bat ekiditen denean edo zerga-oinarria nahiz zerga-zorra ondoko bi inguruabarrak betetzen dituzten egintza edo negozioen bidez gutxitzen denean aplikatu ahal izango da. Hona inguruabarrak:

a) Banaka nahiz taldeka kontuan hartuta, izan den emaitza lortzeko artifizio handikoak edo desegokiak izatea.

b) Horien erabilerak zerga-aurrezkia eta ohiko edo norberaren egintzek zein negozioek sortutako ondoreak ez beste ondorio juridiko edo ekonomiko garrantzitsurik ez izatea.

2. Zerga Administrazioak aurreko idatz-zatian arautzen den kasua gertatu dela adierazteko, foru arau honetako 163. artikuluan ezarritakoa aplikatu behar da.

3. Artikulu honetan xedatutakoaren ondorioz egiten diren likidazioetan zergak eskatzeko, ohiko edo norberaren egintza zein negozioei dagokien araua aplikatuko da, lortu diren zerga-onurak ezabatu egingo dira eta berandutza-interesak likidatuko dira. Ez da zehapenik ezarriko.

15. artikulua.- Simulazioa.

1. Simulazioa gertatzen den egintzetan edo negozioetan, alderdiek benetan egindako zerga-egitatea kargatuko da.

2. Simulazioa gertatu dela Zerga Administrazioak adieraziko du likidazio-egintzan; nolanahi ere, kalifikazio horrek zergen arloan baizik ez ditu izango ondoreak.

3. Simulazioaren ondorioz egin beharreko erregularizazioan berandutza-interesak eskatuko dira, eta bidezkoa denean zehapena ere bai.

II. TITULUA.- TRIBUTUAK

I. Kapituluak.- Xedapen orokorrak

1. Atala.- Kontzeptuak, xedeak eta motak

16. artikulua.- Kontzeptuak, xedeak eta motak.

1. Tributuak sarrera publikoak dira, hain zuzen ere herri administrazioek foru arau

batek zergak ordaindu beharrekin lotzen duen zerga-egitate bat egiteagatik eskatzen dituzten diru-prestazioak; beraien helburu nagusia gastu publikoei eusteko beharrezkoak diren kopuruak lortzea da.

Horrez gainera, tributuak politika ekonomiko orokorreko bitarteko gisa erabili ahal dira, gizarte egonkorra eta aurreratua lortzeko eta errenta ahalik eta modurik egokienean banatzeko.

2. Tributuak, zeinahi ere den beraien izena, honela sailkatzen dira: tasak, kontribuzio bereziak eta zergak.

a) Tasak zerga-egitate hau duten tributuak dira: herri jabariaren bakarreko erabilera edo aprobetxamendu berezia egitea edo zerbitzuak ematea edo jarduerak egitea Zuzenbide Publikoko erregimenean, hain zuzen ere zergapekoei dagozkienak, haiek ukitzen dituztenak edo haiei onura ekartzen dietenak, baldin eta zerbitzu edo jarduera hauek ez badituzte beraiek eskatzen edo ez badituzte euren borondatez jasotzen eta ez badituzte egiten sektore pribatukoak.

Zerbitzuak edo jarduerak Zuzenbide Publikoko erregimenean eman edo gauzatu direla ulertuko da, administrazioaren legerian zerbitzu publikoa kudeatzeko aurreikusitako moduetako baten bidez burutzen direnean eta beraien titularra herri izakia denean.

b) Kontribuzio bereziak zerga-egitate hau duten tributuak dira: herri lanak egitearen edo zerbitzu publikoak ezarri nahiz zabaltzearen ondorioz zergapekoak mozkin izatea edo beraren ondasunen balioa gehitzea.

c) Zergak kontraprestaziorik gabe eskatzen diren tributuak dira eta beraien zerga-egitatea zergadunaren ahalmen ekonomikoa islatzen duten negozioak, egintzak edo egitateak dira.

2. Atala.- Legeen eta zergen arteko harremanak

17. artikulua.- Legeen eta zergen arteko harremanak.

1. Zergak aplikatzean sortzen diren betebeharrak eta eginbeharrak, eskubideek eta ahaiek osatzen dituzte legeen eta zergen arteko harremanak.

2. Legeen eta zergen arteko harreman horiek betebeharrak materialak eta formalak ekarri ahal dizkiete zergapekoei eta Administrazioari; halaber, haietako bat bete ezean, zerga-zehapenak ezarriko zaizkie.

3. Zerga-betebeharrak materialak dira betebeharrak nagusiak, konturako ordainketak egin beharra, zergaren ondorioz norbanakoen artean ezarritakoak eta osagarriak.

4. Zerga-betebeharrak formalak dira zerga-arautegiak zergapekoei (zergaren zordunak izan zein ez) ezartzen dizkien diruzkoak ez bestelakoak, hain zuzen ere zergen arloko jarduketan edo prozeduren garapenarekin lotuta daudenak.

5. Zerga-betebeharren elementuak ezin dira aldatu norbanakoen egintza edo

hitzarmenen bidez, hauek ez baitute Administrazioan eraginik izango. Hala ere, ondorio juridiko-pribatuak izan ditzakete.

18. artikulua.- Zerga-kreditua ezin erabili izatea.

Zerga-kreditua ezin da erabili, foru arau batek besterik ezartzen ez badu.

3. Atala.- Zerga-betebeharrak

1. Azpiatala.- Zerga-betebehar nagusia

19. artikulua.- Zerga-betebehar nagusia.

Zerga-betebehar nagusiaren helburua zerga-kuota ordaintzea da.

20. artikulua.- Zerga-egitatea.

1. Zerga-egitatea zergari buruzko foru arauak finkatzen duen egitatea da; hori burutzeak zerga-betebehar nagusia sortzen du.

2. Zerga-egitatea foru arau bidez muga daiteke, hain zuzen ere zergapean ez dauden kasuak azalduta.

21. artikulua.- Salbuespenak.

Salbuespen izango dira zerga-egitatea egin arren foru arau bidez zerga-betebehar nagusitik kanpo (osorik edo zati batean) uzten diren kasuak.

22. artikulua.- Sortzapena eta galdagarritasuna.

1. Zergaren sortzapena zerga-egitatea gauzatzen eta zerga-betebehar nagusia sortzen denean gertatzen da, zerga bakoitzari buruzko foru arauak beste uneren batean gertatzen dela ezarri ezean.

Sortzapen egunak zehazten ditu zerga-betebeharra eratzeko kontuan hartu beharreko inguruabarrak, zerga bakoitzari buruzko foru arauak besterik ezarri ezean.

2. Zerga bakoitzaren arautegiak sartu beharreko kuota edo kopurua (edo zati bat) zerga sortzen den unean ez beste batean eskatuko dela ezarri ahal izango du.

2. Azpiatala.- Konturako ordainketak egin beharra

23. artikulua.- Konturako ordainketak egin beharra.

1. Zerga-betebehar nagusiaren kontura ordainketak egin beharra hauxe da: zatikako ordainketak egin behar dituenak, atxikitzaileak edo konturako sarrerak egin behar dituenak Zerga Administrazioari kopuru jakin bat ordaintzea. Zerga-betebehar hau autonomia da zerga-betebehar nagusiarekiko.

2. Zergadunak zerga-betebehar nagusitik kendu ahal izango du jasan dituen konturako ordainketen zenbatekoa, zerga bakoitzari buruzko foru arauak beste

zenbateko bat ken dezakeela ezarri ezean.

3. Azpiatala.- Zergen ondorioz norbanakoen artean sortzen diren betebeharrak

24. artikulua.- Zergen ondorioz norbanakoen artean sortzen diren betebeharrak.

1. Norbanakoen artean zergen ondorioz sortzen diren betebeharrak zergapekoek zerga-prestazioak direla eta elkarri eskatu ahal dizkietenak dira.

2. Mota honetako betebeharrak dira, besteak beste, zerga-arautegian ezarritako jasanarazpenen, atxikipenen edo konturako sarreraren ondorioz sortzen direnak.

4. Azpiatala.- Zerga-betebehar osagarriak

25. artikulua.- Zerga-betebehar osagarriak.

1. Atal honetan azaltzen direnak ez beste zerga-betebeharrak osagarriak dira. Zerga Administrazioari eman beharreko diru-prestazioak dira eta beste zerga-betebehar batekin lotuta eskatzen dira.

Zerga-betebehar osagarriak dira berandutza-interesak ordaindu beharra, epez kanpo aurkeztutako aitortzen gainerako errekaruak ordaindu beharra eta betearazpen-aldiko errekaruak ordaindu beharra, baita foru arau bidez ezartzen diren gainerako guztiak ere.

2. Zerga-zehapenak ez dira betebehar osagarriak.

26. artikulua.- Berandutza-interesa.

1. Berandutza-interesa prestazio osagarria da, zergapekoei eta arau-hausleei eskatzen zaiena ordainketa bat epez kanpo egiteagatik, kopuru bat sartu beharra dakarren autolikidazio edo aitortzen bat zerga-arautegian ezarritako epeaz kanpo aurkezteagatik, bidegabeko itzulketa bat kobratzeagatik edo foru arau bidez ezarritako gainerako arrazoiengatik.

Zergen berandutza-interesa eskatzeko ez da beharrezkoa izango aurretiaz Administrazioak eskatzea, ezta ordaintzera behartuta dagoenak erruzko atzerapena edukitzea ere.

2. Berandutza-interesa ondoko kasuetan eskatuko da, besteak beste:

a) Administrazioak egindako likidazio baten emaitzako zor bat edo zehapen baten zenbatekoa norberaren borondatez ordaintzeko aldia ordaintzen ez denean.

b) Autolikidazio edo aitortzen bat ezarritako epean aurkeztu ez denean edo oker aurkeztu denean; honetatik salbu dago foru arau honetako 27. artikuluko 2. idatz-zatian aitortzen errekerimendurik egin gabe epez kanpo aurkezteaz xedatutakoa.

c) Zerga-egoera erregularizatzeko likidazioa egiten denean, hain zuzen ere ordainketa borondatez egiteko aldia amaitu denetik likidazioa egin arteko

aldiari dagokiona.

d) Egintzaren betearazpena eteten denean; honetatik salbu daude errekurtsioak eta erreklamazioak, administrazio-bidea agortzen duen ebazpenaren jakinarazpenak abiarazitako borondatez ordaintzeko aldia amaitu arte.

e) Beste estatu batzuen edo nazioarteko zein nazioz gaindiko erakunde batzuen titulartasuneko zorrak kobratzeko eskaera jasotzen denean elkarren arteko laguntzari buruzko araudiaren babesean, betiere araudi horrek besterik adierazi ezean. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

f) [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Betearazpen-aldia hasten denean; honetatik salbu dago foru arau honetako 28. artikuluko 5. idatz-zatian berandutza-interesez xedatutakoa, betearazpideko errekgua edo premiamendu-errekargu gutxitua eska daitekeenean.

g) [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Zergapekoak bidegabeko itzulketa lortzen duenean.

3. Berandutza-interesa epean sartu gabeko zenbatekoaren edo bidegabe kobratutako itzulketaren zenbatekoaren gainean kalkulatu da eta zergapekoa atzeratzen den aldi osoan eskatu ahal izango da, hurrengo idatz-zatian xedatutako salbuespenarekin.

4. Zerga Administrazioak, berari egotz dakiokeen kausa bategatik, foru arau honetan ebazpena emateko ezarritako epeetako bat betetzen ez duenetik ebazpena eman arte edo haren aurka errekurtsioa aurkeztu arte igarotzen den denboran ez da berandutza-interesik eskatuko. Beste kasu batzuetan, konpentsazio-eskaeren ebazpena, likidazio-egintza edo administrazio-errekurtsioen ebazpena jakinarazteko gehieneko epeak betetzen ez direnetik ez da berandutza-interesik eskatuko; nolana ere, administrazio-errekurtsioen kasuan aurrekoa aplikatu ahal izateko, ezinbestekoa da errekurritutako egintza etetea erabaki izana.

Idatz-zati honetan xedatutakoa ez da aplikatuko ordainketa geroratzeko edo zatikatzeko eskaerak ebazteko epea betetzen ez denean.

5. Administrazioaren edo epailearen ebazpen baten bidez likidazioa deuseztatu bada eta, ondorioz, likidazio berria egin behar bada, deuseztapenaren arrazoiak ukitzen ez dituen egintzak eta izapideak oso-osoan gordeko dira (baita edukia ere). Halaber, likidazio berriaren zenbatekoaren gaineko berandutza-interesa eskatuko da.

Honelako kasuetan, berandutza-interesa artikuluko 2. idatz-zatian ezarritakoaren arabera deuseztatutako likidazioarena hasiko zen egun berean hasiko da konputatzen, eta likidazio berria egiteko erabakia hartu arte sortuko da. Nolanahi ere, konputua ebazpena betearazteko gehieneko epea amaitu baino

lehen amaitu behar da eta aurreko 4. idatz-zatian xedatutakoa aplikatu behar da. Errekursoak eta erreklamazioak osorik ezesten badira, ezespren-erabakia eman arteko berandutza-interesak eskatuko dira.

6. Berandutza-interesa, eska daitekeen aldian indarrean dagoen diruaren legezko interesa izango da, %5 ([Urtarrilaren 26ko 1/2010 Zerga Premiazko Araugintzako Dekretua aldatu duena. ALHAOko 13 zk., 2010eko otsailaren 3ko](#)) gehituta, besterik ezarri ezean.

Dena dela, zatikako atzerapenaren kasuan edo kreditu entitatearen edo bata besteareiko bermeko sozietatearen baten abal solidario bidez edo kauzio-aseguru bidez edo Administrazioak nahikoa jotzen duen beste edozein berme-mota bidez bermatutako zorrak bertan behera uzten direnean, eskatu daitekeen berandutza-interesa legezko interesa izango da.

27. artikulua.- Aitorpena aurretiazko errekerimendurik gabe epez kanpo aurkezteagatiko errearguak.

1. Aitorpena epez kanpo aurkezteagatiko errearguak prestazio osagarriak dira, zergapekoak autolikidazioak edo aitorpenak Zerga Administrazioak aurretiaz errekerimendurik bidali gabe epez kanpo aurkezteagatik ordaindu behar dituztenak.

Artikulu honen ondoretarako, aurretiazko errekerimendutzat hartuko dira Administrazioak, zergapekoari formalki jakinarazita, zerga-zorra aintzatesteko, erregularizatzeko, ikuskatzeko, finkatzeko edo likidatzeko egiten dituen jarduketa guztiak. Hain zuzen ere, aurretiazko errekerimendutzat hartuko da zergapekoentzako edo haien ordezkari entzako zitazioak argitaratzea bertaratuta jakinarazteko, behin bakarrik interesdun bakoitzeko, foru arau honetako 108. artikuluko 1. idatz zatian ezarritako baliabideak erabilita. ([Apirilaren 15eko 13/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 48 zk., 2013ko apirilaren 26ko](#))

2. Aitorpena epez kanpo aurkezteagatiko erreargua honelakoa izango da:

a) %5ekoa, berandutza-interesak eta beste kasu batean eska litezkeen zehapenak bazter utzita, baldin eta autolikidazioa edo aitorpena borondatez aurkeztu eta sartzeko epea amaitu eta hurrengo sei hiletan aurkezten bada.

b) %5ekoa, beste kasu batean eska litezkeen zehapenak bazter utzita baina berandutza-interesak barne direla, baldin eta autolikidazioa edo aitorpena borondatez aurkeztu eta sartzeko epea amaitu eta ondoko zazpigarren hiletik hamabigarren hilera bitarteko aldian aurkezten bada.

Horrelako kasuetan, autolikidazioa edo aitorpena aurkezteko epea mugaeguneratu ondoko sei hileko aldia amaitu eta hurrengo egunetik hura aurkeztu arte pasatzen den denborari dagozkion berandutza-interesak eskatuko dira.

c) %10ekoa, beste kasu batean eska litezkeen zehapenak bazter utzita baina berandutza-interesak barne direla, baldin eta autolikidazioa edo

aitorpena borondatez aurkeztu eta sartzeko epea mugaeguneratu eta hamabi hilabete baino gehiago pasatuta aurkezten bada.

Horrelako kasuetan, autolikidazioa edo aitorpena aurkezteko epea mugaeguneratu ondoko hamabi hileko aldia amaitu eta hurrengo egunetik hura aurkeztu arte pasatzen den denborari dagozkion berandutza-interesak eskatuko dira.

Errekargu hau autolikidazioaren ondorioz sartu beharreko zenbatekoa edo epez kanpoko aitorpenaren likidazioaren emaitzako zenbatekoa oinarritzat hartuta kalkulatu da.

Aurretiaz errekerimendurik egin gabe epez kanpo aurkeztutako aitorpenen likidazioetan ez da eskatuko aitorpena aurkeztu denetik likidazioaren emaitzako kopurua borondatez ordaintzeko aldia amaitu arte pasatutako denboraren ziozko berandutza-interesik; hala ere, aitorpena epez kanpo aurkezteagatiko errekarquak eta interesak ordaindu beharko dira.

3. Zergapekoek autolikidazioa epez kanpo aurkeztearekin batera ez badute zorra sartzeko, ez ordainketa geroratzeko, zatikatzeko edo konpentsatzeko eskaerarik aurkezten, epez kanpo aurkezteagatik aurreko idatz-zatian xedatutakoaren arabera Administrazioak egin beharreko errekarquoen eta berandutza-interesen likidazioak ez du eragotziko autolikidazioaren zenbatekoaren betearazpen-aldiko errekarquak eta berandutza-interesak eskatzea.

4. Artikulu honetan xedatutakoa aplikatu ahal izateko, epez kanpoko autolikidazioetan berariaz identifikatu behar da likidatutako zergaldia eta aldi horretako datuak baizik ez dira agertu beharko.

28. artikulua.- Betearazpen-aldiko errekarquak.

1. Betearazpen-aldiko errekarquak aldi hori hasten denean sortzen dira, foru arau honetako 165. artikuluan ezarritakoaren arabera.

Betearazpen-aldiko hiru errekarqu mota daude: betearazpideko errekarqua, premiamendu-errekarqu gutxitua eta premiamendu-errekarqu arrunta.

Errekarquok bateraezinak dira eta betearazpen-aldian sartu gabeko zor osoa oinarri hartuta kalkulatu dira.

2. Betearazpideko errekarqua %5ekoa izango da; betearazpen-aldian sartu gabeko zor osoa premiamendu-probidentzia jakinarazi baino lehen ordaintzen denean aplikatuko da.

3. Premiamendu-errekarqu gutxitua %10ekoa izango da; betearazpen-aldian sartu gabeko zor osoa eta errekarqua bera premiamenduaren xede den zorra ordaintzeko foru arau honetako 61. artikuluko 5. idatz-zatian ezarritako epea amaitu baino lehen ordaintzen direnean aplikatuko da.

4. Premiamendu-errekarqu arrunta %20koa izango da; artikulu honetako 2. eta 3. idatz-zatietan aipatutako inguruabarrak gertatzen ez direnean aplikatuko da.

5. Premiamendu-errekargu arrunta berandutza-interesekin bateragarria da. Betearazpideko errekargua edo premiamendu-errekargu gutxitua eskatu ahal bada, ez dira eskatuko betearazpen-aldia hasi denetik sortutako berandutza-interesak.

6. Ez da betearazpen aldiko errekargurik sortuko beste estatu batzuen edo nazioarteko zein nazioz gaindiko beste erakunde batzuen titulartasuneko zorren kasuan, elkarren arteko laguntzaren esparruan zerga bilketan jarduten dutenean, betiere laguntza horri buruzko araudian besterik adierazi ezean. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

5. Azpiatala.- Zerga-betebehar formalak

29.artikulua.- Zerga-betebehar formalak.

1. Zerga-betebehar formalak foru arau honetako 17. artikuluko 4. idatz-zatian definitu dira.

2. Ezartzen direnez gainera, zergapekoek betebehar hauek dituzte:

a) Enpresa- edo lanbide-jarduerak egiten dituzten edo egingo dituzten pertsonak eta erakundeak eta atxikipena aplikatu beharreko etekinak ordaintzen dituztenek zentsu-aitorpenak aurkeztu behar dituzte.

b) Identifikazio fiskaleko zenbakia eskatu behar dute eta zerga-harremanetan edo zerga-ordainketan eragina duten harremanetan erabili behar dute.

c) Aitorpenak eta autolikidazioak aurkeztu behar dituzte.

d) Kontabilitate-liburuak eta erregistroak eduki eta artatu behar dituzte, bai eta haien euskarri diren programa, fitxategi eta artxibo informatikoak eta, betebeharra sistema informatikoak erabiliz betetzen denean, datuak interpretatzeko kodeketa-sistemak ere. Datuak enkriptatuta edo kodetu badaude eta ezin badira irakurri edo interpretatu, irakurtzeko moduko formatu batera bihurtzeko aukera eman behar da.

Nolanahi ere, autolikidazioak edo aitorpenak bitarteko telematikoen bidez aurkeztu behar dituzten zergapekoek aurkeztutako kontabilitate-orrien eta autolikidazioen edo aitorpenen jatorrizko datuak gordeta dauden programen, fitxategien eta artxiboen kopia gorde behar dituzte.

e) Fakturak edo ordezeko agiriak egin eta eman behar dituzte, eta euren zerga-betebeharrekin lotutako fakturak, agiriak eta frogagiriak gorde behar dituzte.

f) Zerga Administrazioari, berak eskatuta edo aldizkako aitorpenetan, ondokoa eman behar dizkiote: euren eta gainontzekoen zerga-betebeharrak betetzearekin lotuta daudelako gorde behar dituzten liburuak, erregistroak, agiriak eta informazioa, eta zergen arloan garrantzia duten datu, txosten, aurrekari eta frogagiri guztiak. Eman beharreko

informazioa euskarri informatikoan badago, bertan aurkeztu behar da, hala eskatuz gero.

g) Administrazioari ikuskapenak eta egiaztapenak egiten lagundu behar diote.

h) Atxikipena edo konturako sarrera aplikatu beharreko errentak jasotzen dituzten zergapekoei egindako atxikipenen eta konturako sarreren ziurtagiriak aurkeztu behar dituzte.

3. Artikulu honetan xedatutakoa garatzeko ematen diren erregelamenduzko xedapenetan zerga-betebehar formalak betetzearen inguruabarrak arautu ahal izango dira.

6. azpiatala.- Zerga betebeharrak elkarren arteko laguntzaren esparruan
(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko)

29 bis artikulua. Zerga betebeharrak elkarren arteko laguntzaren esparruan.

Zerga betebeharrak dira elkarren arteko laguntzari buruzko arauditik sortzen direnak. Zergapekoek betebehar horiek betetzen ez badituzte, araudi aplikagarrian ezarritako zerga arloko zehapenak jarri ahal izango dira.

4. Atala.- Zerga administrazioaren betebeharrak eta eginbeharrak

30. artikulua.- Zerga Administrazioaren betebeharrak eta eginbeharrak.

1. Zerga Administrazioak foru arau honetan ezarritako betebehar ekonomikoak bete behar ditu. Betebehar ekonomikoak dira zerga bakoitzaren arautegian ezarritakoaren ondorioz itzulketak egin beharra, bidegabe sartutako kopuruak itzuli beharra, bermeen kostuak itzuli beharra eta berandutza-interesak ordaindu beharra.

2. Horrez gain, foru arau honetan zerga-prozedurez ezarritako eginbeharrak eta ordenamendu juridikoan ezarritakoak ere bete behar baditu Zerga Administrazioak.

31. artikulua.- Zerga bakoitzaren arautegian ezarritakoaren ondoriozko itzulketak.

1. Zerga Administrazioak zerga bakoitzaren arautegian ezarritakoaren arabera bidezkoak diren zenbatekoak itzuliko ditu.

Zerga bakoitzaren arautegian ezarritakoaren ondoriozko itzulketak dira zerga aplikatzean behar bezala sartu edo ordaindutako zenbatekoei dagozkienak.

2. Zerga bakoitzaren arauetan ezarritako epean, eta gehienez ere sei hilabeteko

epean, itzulketa egiteko agindu ez bada eta horren kausa Zerga Administrazioari egotzi ahal bazaio, honek foru arau honetako 26. artikuluan araututako berandutza-interesa ordaindu beharko du. Zergapekoak ez du eskatu beharrik izango. Honen ondoreetarako, berandutza-interesa epe hori mugaeguneratzen denetik ordainketa agindu arte sortuko da.

32. artikulua.- Bidegabe sartutako kopuruen itzulketa.

1. Zerga Administrazioak zergapekoei, arau-hausleei edo batzuen zein besteen oinordekoei zerga-betebeharrak betetzeko edo zehapenak ordaintzeko Herri Ogasunari bidegabe sartutako kopuruak itzuliko dizkie, foru arau honetako 228. artikuluan ezarritakoarekin bat etorritz.

2. Bidegabeko sarrerak itzultzearekin batera, Zerga Administrazioak foru arau honetako 26. artikuluan araututako berandutza-interesa ordainduko du. Zergapekoak ez du eskatu beharrik izango. Ondore hauetarako, berandutza-interesa bidegabeko sarrera egin denetik itzulketa egiteko agindua eman arte sortuko da.

Interesdunari egotzi dakioken arrazoiren bat dela medio prozeduran gertatzen diren luzapenak ez dira kontuan hartuko aurreko paragrafoan aipatutako aldia zenbatzeko.

3. Hainbat epetan sartutako autolikidazio baten ondorioz bidegabe sartutako kopuru bat itzultzen denean, itzultitako zenbatekoa azken epean sartu dela ulertuko da; zenbateko hori nahikoa ez bada, diferentzia aurre-aurreko epeetan ordaindu dela ulertuko da.

33. artikulua.- Bermeen kostuen itzulketa.

1. Epai edo administrazio-ebazpen irmo batek egintza edo zor bat bidegabekotzat jotzen badu, Zerga Administrazioak haren betearazpena eteteko edo ordainketa geroratzeko nahiz zatikatzeko eman diren bermeen kostua itzuliko du, zenbatekoa behar bezala egiaztatu ondoren. Egintza edo zorra zati batean bidegabekoa dela adierazten bada, bermeen kostutik zati horri dagokion kopurua itzuliko da. Itzultzeko prozedura eta bermeen kostua zehazteko modua arau bidez arautuko dira.

2. Bermeen kostuak itzultzearekin batera, Zerga Administrazioak indarreko berandutza-interesa ordainduko du sortzen den aldi osoan. Zergapekoak ez du eskatu beharrik izango. Ondore hauetarako, berandutza-interesa kostuak sortu direnetik (frogatu egin behar da) ordainketa egiteko agindua eman arte sortuko da.

3. Artikulu honetan xedatutakoa ez zaie aplikatuko zerga bakoitzaren arautegian zerga-betebeharrak betetzen direla egiaztatzeko ezartzen diren bermeei.

5. Atala.- Zergapekoen eskubideak

34. artikulua.- Zergapekoen eskubideak.

Hauexek dira zergapekoen eskubideak, besteak beste:

- a) Zerga Administrazioak euren eskubideez eta zerga-betebeharrak betetzeaz informazioa eta laguntza emateko eskubidea.
- b) Foru arau honetan ezarritakoarekin bat etorritz, zerga bakoitzaren ondoriozko itzulketak eta bidegabe sartutako kopuruen itzulketak jasotzeko eskubidea, eta haiekin batera foru arau honetako 26. artikuluan ezarritako berandutza-interesa eskaerarik aurkeztu gabe jasotzeko eskubidea.
- c) Foru arau honetan ezarritakoari lotuta, egintza baten betearazpena eteteko edo zor baten ordainketa geroratzeko edo zatikatzeko aurkeztutako abalen eta bestelako bermeen kostua itzultzeko eskubidea, aipatu egintza edo zorra epai edo administrazio-ebazpen irmoaren bidez bidegabekotzat jo bada. Horrez gainera, berandutza-interesa ere jaso ahal izango dute eskaerarik aurkeztu gabe, eta jarritako errekurtsua edo erreklamazio zati batean baiesten bada, aurkeztutako bermea proportzioan murriztu beharko zaie.
- d) Zerga Administrazioarekiko harremanetan euskara zein gaztelania erabiltzeko eskubidea, ordenamendu juridikoan ezarri denarekin bat etorritz.
- e) Alderdi diren prozeduren izapideak zertan diren jakiteko eskubidea.
- f) Interesdun diren zergen arloko jarduketak eta prozedurak izapidetzen dituzten Zerga Administrazioako agintariak eta langileak zein diren jakiteko eskubidea.
- g) Aurkeztutako aitorpenen ziurtagiriak eta haien kopiak eskatzeko eskubidea, Administrazioari aurkeztutako agirien kopia zigilatua lortzeko eskubidea, baldin eta jatorrizkoekin batera aurkezten badituzte, erkatzeko, eta jatorrizko agiriak itzultzeko eskubidea, espedientean egon behar ez badira.
- h) Administrazio jarduleak lehendik ere badituen agiriak ez aurkezteko eskubidea, baldin eta aurkeztu diren eguna eta prozedura aurkezten badituzte.
- i) Zerga Administrazioak biltzen dituen datuak, txostenak eta aurrekariak isilpean edukitzeko eskubidea, lege ezarritakoari lotuta. Horiek guztiak, Zerga Administrazioak kudeatu behar dituen tributuak edo baliabideak aplikatzeko eta zehapenak ezartzeko baizik ezin ditu erabili; gainontzekoei ezin dizkie ez laga ez jakinarazi, arautegian ezarritako salbuespen-kasuetan izan ezik.
- j) Zerga Administrazioako agintariak eta haren zerbitzuko langileak begirunearekin eta errespetuarekin hartzeko eta tratatzeko eskubidea, eta tratatu pertsonala eta banakakoa jasotzeko eskubidea.
- k) Zerga Administrazioak zergapekoek esku hartuta egin beharreko jarduketak ahalik eta kosturik txikienarekin egiteko eskubidea, beti ere zerga-betebeharrak betetzea eragotzi gabe.
- l) Alegazioak egiteko eta agiriak aurkezteko eskubidea, organo eskudunek

kontuan izan ditzaten, zerga-arautegian ezarritakoaren arabera.

m) Entzunaldi-izapidean nahi dutena adierazteko eskubidea, foru arau honetan ezarritakoaren arabera.

n) Eskuratu edo eskualdatuko diren ondasun higiezinaren balioaren berri jakiteko eskubidea, zerga-arautegian ezarritakoaren arabera.

ñ) Zerga-arautegian ezarritakoaren arabera, egiaztapen edo ikuskapen jarduketak hastean haien izaeraren eta hedaduraren berri jakiteko eta jarduketetan izango dituzten eskubideak eta betebeharrak ezagutzeko eskubidea eta jarduketok foru arau honetan ezarritako epeetan burutzeko eskubidea.

o) Aplika dakizkiekeen zerga-onurak edo -erregímenak aintzatesteko eskubidea.

p) Zerga Administrazioaren funtzionamenduaren inguruan kexuak eta iradokizunak aurkezteko eskubidea.

q) Egiten dituzten adierazpenek zerga-ordainketan eragina badute, adierazpenok zerga-prozeduretan egindako eginbideetan biltzeko eskubidea.

r) Zerga Administrazioari zerga-prozedurak ebazteko kontuan eduki beharreko agiriak eskatzeko eskubidea.

s) Administrazio-espeditetako agirien kopiak ordainduta eskuratzeko eskubidea, zerga-arautegian ezarritakoaren arabera.

t) Fede onez jokatu dutelako presuntziorako eskubidea.

u) Biltzen diren zergak zertan erabiliko diren jakiteko eskubidea, zerga-arautegian ezarritakoaren arabera.

v) Zerga Administrazioak objektibotasunarekin jarduteko eskubidea.

II. Kapituluak.- Zergapekoak

1. Atala.- Zergapeko motak

35. artikulua.- Zergapekoak.

1. Zergapekoak dira zerga-arautegiaren arabera zerga-betebeharrak (materialak nahiz formalak) dituzten pertsona fisikoak edo juridikoak eta erakundeak.

2. Besteak beste, hauexek dira zergapekoak:

a) Subjektu pasiboak.

b) Konturako ordainketak egin behar dituztenak.

c) Zergen ondorioz norbanakoen arteko betebeharrak dituztenak.

d) Oinordekoak.

e) Zergen arloko salbuespenen, itzulketen edo hobarien onuradunak, subjektu pasiboak ez badira.

3. Berariaz ezartzen den foru arauetan, zergapekoak izango dira jaraunspen banatu gabeak, ondasun erkidegoak eta, nortasun juridikorik ez izan arren, zergapeko ekonomi batasuna edo ondare bereizia diren gainerako erakundeak.

4. Halaber, foru arau honetako 41. artikuluan aipatutako erantzuleak ere zergapekoak dira.

5. **Zergapekotzat joko dira, halaber, elkarren arteko laguntzari buruzko araudiari jarraituz zerga betebeharrak ezarri ahal zaizkien guztiak.** [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

6. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Betebehar batean zergapeko bat baino gehiago badago, Zerga Administrazioari prestazio guztiak solidario gisa ordaindu beharko dizkiote, foru arau batek berariaz besterik xedatu ezean. Foru arau bidez aurreko paragrafoan aurreikusitakoez gainerako beste solidaritate-kasu batzuk ezarri ahal izango dira.

36. artikulua.- Subjektu pasiboak: zergaduna eta zergadunaren ordezkoa.

1. Subjektu pasiboa zerga-betebehar nagusia eta hari datxezkion betebehar formalak zergadun gisa nahiz haren ordezeko gisa bete behar dituen zergapekoa da. Zerga-kuota beste zergapeko bati jasanarazi behar diotenak ere subjektu pasibo izango dira, zergari buruzko foru arauan besterik ezarri ezean.

2. Zergaduna zerga-egitatea egiten duen subjektu pasiboa da.

3. Zergadunaren ordezkoa da foru arau batean ezarritakoaren arabera zerga-betebehar nagusia eta hari datxezkion betebehar formalak zergadunaren ordezeko bete behar dituen subjektu pasiboa.

Ordezkoak ordaindutako zerga-betebeharren zenbatekoa eskatu ahal izango dio zergadunari, foru arau bidez besterik ezarri ezean.

37. artikulua.- Konturako ordainketak egin behar dituztenak.

1. Zergadunak zatikako ordainketa egin behar duela esaten da zergari buruzko foru arauaren arabera zerga-betebehar nagusia eskatu baino lehen haren kontura zenbateko jakin batzuk sartu behar baditu.

2. Pertsona edo erakunde bat atxikitzailea dela esaten da zergari buruzko foru arauaren arabera beste zergapeko batzuei egin beharreko ordainketen zenbatekoen zati bat haien zergaren kontura atxiki eta Zerga Administrazioari sartu behar badio.

3. Pertsona edo erakunde batek konturako sarrerak egin behar dituela esaten da gauzazko edo diruzko errentak ordaintzen baditu eta foru arau bidez zergaren baten konturako sarrerak egin behar baditu.

38. artikulua.- Zergen ondorioz norbanakoen artean sortzen diren betebeharrak dituztenak.

1. Zergak jasanarazi behar dituzte foru arau bidez ezarritakoaren arabera zerga-kuotak beste pertsona edo erakunde batzuei jasanarazi behar dizkieten pertsonak edo erakundeek; foru arauak besterik xedatu ezean, kargatutako eragiketak egin dituenak berak egin behar du jasanarazpena.

2. Aipatu jasanarazpena jasan behar dute foru arau bidez ezarritakoaren arabera zerga-kuota jasanarazi behar zaien pertsonak edo erakundeek; foru arauak besterik xedatu ezean, kargatutako eragiketen hartzaileak berak jasan behar du kuota. Kuota jasanarazten zaionak ez du Zerga Administrazioari ezer ordaindu beharrik, baina subjektu pasiboari jasanarazitako kuotaren zenbatekoa ordaindu behar dio.

3. Atxikipena jasan behar dute foru arauan ezarritakoaren arabera atxikitzaileek zerga-atxikipena aplikatu beharreko zenbatekoak jasotzen dituzten pertsonak edo erakundeek.

4. Pertsonak edo erakundeek jasotzen dituzten gauzazko edo diruzko errenten zioz zergen kontura egindako sarrerak jasan beharra ezarri ahal izango zaie, bai eta, bidezkoa denean, errenta horien ordaintzaileek beraien zenbatekoa jasanarazi beharra ere.

2. Atala.- Oinordekoak

39. artikulua.- Pertsona fisikoen oinordekoak.

1. Zergapeko bat hiltzen denean, bete gabe gelditzen diren zerga-betebeharrak haren jaraunslerei eskualdatuko zaizkie, legeria zibilean jaraunspena eskuratzeari buruz ezarritakoa eragotzi gabe.

Jaraunspena legatuen bidez banatzen bada eta kuota-parteko legatuak ezartzen badira, zerga-betebeharrak legatu-hartzaileei eskualdatuko zaizkie jaraunslentzat ezarritako baldintza berberetan.

Zehapenak ez dira inoiz eskualdatuko. Halaber, erantzulearen betebeharra ere ez da eskualdatuko, hil baino lehen erantzukizuna deribatzeke erabakia jakinarazten denean izan ezik.

2. Kausatzailea hiltzen denean zerga-zorra likidatu gabe egoteak ez du eragotziko sortutako zerga-betebeharrak oinordekoei eskualdatzea; hala gertatzen denean, jarduketak zeinahi oinordekorekin egingo dira eta jarduketa horien emaitzako likidazioa espedientean ageri diren interesdun guztiei jakinarazi beharko zaizkie.

3. Jaraunspena banatu gabe dagoen bitartean, kausatzailearen ordezkariak bete beharko ditu haren zerga-betebeharrak.

Administrazioak kausatzailearen zerga-betebeharrak zenbatekotzeko, zehazteko eta likidatzeko egiten dituen jarduketak jaraunspen banatu gabearen

ordezkariarekin burutu edo jarraitu beharko dira. Prozedura amaitutakoan oraindik ez badira jaraunseak ezagutzen, likidazioak jaraunspen banatu gabearen izenean egingo dira.

40. artikulua.- Pertsona juridikoen eta nortasunik gabeko erakundeen oinordekoak.

1. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Nortasun juridikodun sozietate edo erakunde bat desegiten eta likidatzen bada eta legeriak bazkideen, partaideen edo titularkideen ondasun erantzukizuna mugatzen badu, bete gabeko zerga betebeharrak horiei eskualdatuko zaizkie, eta betebeharrak solidarioa izango dute, muga honekin: likidazio kuotan dagokien balioa eta desegin aurreko bi urteetan jasotako ondare hartukizunak, betebeharrekin aurre egiteko dagoen sozietatearen ondarea murrizten dutenak, foru arau honetako 42.4.a) artikuluan ezarritakoa eragotzi gabe.

Nortasun juridikodun sozietate edo erakunde bat desegiten eta likidatzen bada eta legeriak bazkideen, partaideen edo titularkideen ondasun erantzukizuna mugatzen ez badu, bete gabeko zerga betebeharrak guztiak horiei eskualdatuko zaizkie, eta solidarioki bete beharko dituzte.

2. Nortasun juridikodun sozietate edo erakunde bat likidaziorik gabe azkentzen edo desegiten bada, bete gabeko zerga betebeharrak oinordeko pertsona edo erakundeei edo eragiketaren onuradun direnei eskualdatuko zaizkie. Arau hau nortasun juridikodun sozietate edo erakunde baten aktibo eta pasibo osoa lagatzen denean ere aplikatuko da. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

3. Fundazio bat desegiten bada, bete gabeko zerga-betebeharrak ondasunen eta eskubideen hartzaileei eskualdatuko zaizkie, haien balioaren mugarekin.

4. Foru arau honetako 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatzen diren erakundeetako desegiten bada, bete gabeko zerga-betebeharrak guztiak partaideei edo titularkideei eskualdatuko zaizkie.

5. Sozietatea edo erakundea desegiten denean edo haren nortasun juridikoa azkentzen denean zerga-zorra likidatu gabe egoteak ez du eragotziko sortutako zerga-betebeharrak oinordekoei eskualdatzea. Jarduketak haietako zeinahirekin egin ahal izango dira.

6. Artikulu honetan aipatutako sozietateei eta erakundeei arau hausteengatik ezartzen zaizkien zehapenak beraien oinordekoei eskatu ahal izango zaizkie, aurreko idatz zatietan ezarritakoari lotuta, artikulu honetako 1. idatz zatian xedatutakoaren arabera kalkulaturako balioaren mugarekin. [\(Ekainaren 3ko](#)

[18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

3. Atala.- Zerga-erantzuleak

41. artikulua.- Zerga-erantzukizuna.

1. Foru arau bidez ezarrita, zordun nagusiez gainera beste pertsona edo erakunde batzuk ere izan daitezke zerga-zorraren erantzuleak, solidarioak edo subsidiarioak. Ondore hauetarako, foru arau honetako 35. artikuluko 2. idatz-zatian aipatutako zergapekoak dira zordun nagusiak.

2. Kontrako berariazko legezko manurik izan ezean, erantzukizuna beti izango da subsidiarioa.

3. Erantzukizunak borondatezko aldian eskaturiko zerga-zor osoa hartuko du. Erantzuleak borondatez ordaintzeko ematen zaion aldian sarrera egiten ez badu, betearazpen-aldia hasiko da eta bidezko errekarquak eta interesak eskatuko dira.

4. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Erantzukizunean ez dira zehapenak sartuko, foru arau honetan edo beste batean ezartzen diren salbuespenetan izan ezik.

Erantzukizunean zehapenak sartuz gero, baldin eta zordun nagusiak eskubidea eduki badu foru arau honetako 192. artikuluko 1. idatz-zatian ezarritako murrizketa aplikatzeko, zorraren zenbatekoa zordun nagusiari murrizketa aplikatu gabe dagokiona izango da, eta erantzukizuna adierazteko proposamenean adostasun izapidea egingo zaio erantzuleari.

Murrizketa foru arau honetako 192. artikuluko 1. idatz-zatian ezarri da; zenbatekoa idatz-zati horretako lehenengo paragrafoa edo bigarrenan ezarritakoa izango da, kasuan kasukoa, batean edo bestean ezarritako baldintzak betetzen diren. Erantzuleak lortzen duen murrizketa beste izapiderik gabe eskatuko zaio erantzukizuna adierazten duen erabakiaren kontrako errekurtsorik edo erreklamaziorik aurkeztuz gero deribazioaren bidez kotasuna edo ondoriozko likidazioak oinarritzat hartuta.

Gainera, baldin eta, foru arau honetako 192. artikuluko 1. idatz-zatiko lehenengo paragrafoan xedatutakoa beteta, ordaindu beharreko guztia ordaintzen ez bada, bai zerga zorra, bai zehapena (192. artikuluko 1. idatz-zatiko bigarren paragrafoan ezarri den bezala), aplikatutako murrizketa eskatuko da, hau da, bidezko diru zehapenaren ehuneko 20, eta horretarako izapide bakarra interesdunari jakinaraztea izango da.

Idatz-zati honetan ezarritako murrizketak ez dira aplikatuko zorrak ordaintzeagatik erantzukizuna gertatzen denean, foru arau honetako 42. artikuluko 4. idatz-zatian ezarritakoarekin bat etorritik.

5. Foru arau bidez besterik xedatu ezean, zerga-zorra eskatzeko eta, behar

denean, erantzuleei zehapenak ezartzeko administrazio-jarduna deribatzeneko administrazio-egintza beharko da, foru arau honetako 178 - 181 bitarteko artikuluetan ezarritako prozedurarekin bat etorriz.

Adierazpen horren aurretik Zerga Administrazioak foru arau honetako 78. artikuluan ezarritako kautelazko neurriak aplikatu ahal izango ditu eta, 136. eta 166. artikuluetan ezarritako ahalmenez baliatuta, ikerketa-jarduketak egin ahal izango ditu.

Administrazio-jarduna erantzule subsidiarioetara deribatzeneko, aurretik zordun nagusiari eta erantzule solidarioei ezin zaiela kobratu adierazi behar da.

6. Erantzuleek zordun nagusiak dirua itzultzeko eskubidea dute, legeria zibilean ezarritakoaren arabera.

42. artikulua.- Erantzule solidarioak.

1. Ondoko pertsona edo erakunde hauek izango dira zerga-zor osoaren eta, hala denean, zehapenen erantzule solidarioak:

a) Zergen arloko arau bat hausten dutenak edo horretan modu aktiboan laguntzen dutenak.

b) Aurreko letran xedatutakoa eragotzi gabe, foru arau honetako 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeen partaideak edo titularkideak, euren partaidetzen proportzioan, erakundeen zerga-betebehar materialei dagokienez.

2. Halaber, ustiapen edo jarduera ekonomikoen titulartasunean edo jardunean zeinahi kontzepturen zioz oinarritutako diren pertsona edo erakundeak aurreko titularrak bere jardunean sortutako zerga-betebeharren eta zehapenen erantzule solidarioak izango dira. Erantzukizunean egindako edo egin beharreko atxikipenak eta konturako sarrerak ez sartzearen ondoriozko betebeharrak ere sartuko dira.

Hala ere, ustiapen eta jarduera ekonomikoen titulartasuna eskuratu nahi dutenek idatz-zati honetan ezarritako erantzukizuna mugatu ahal izango dute foru arau honetako 180. artikuluko 2. idatz-zatian araututako prozeduraren bidez.

Idatz-zati honetan ezarritako erantzukizuna ezin izango da aplikatu kasu hauetan:

a) Elementu bakarra eskuratzen denean; salbuespena dago: elementua pertsona edo erakunde batek nahiz batzuek eskuratzea eta horri esker ustiapenak edo jarduerak, edo haren adarretako batek, aurrera egitea.

b) Oinordetza heriotzagatik gertatzen denean; honelako kasuetan foru arau honetako 39. artikuluan ezarritakoa izango da aginduzko.

c) Zordun konkurtsatu baten ustiapen edo jarduera ekonomikoa eskuratzen denean, baldin eta konkurtsu-prozedura batean eskuratzen bada.

3. Halaber, sartu gabeko atxikipenak egin dituzten erakundeen erantzule solidarioak izango dira haien egitatezko edo zuzenbidezko administratzaileak, kapitalean zuzenean zein zeharka gutxienez ehuneko 20ko partaidetza duten bazkideak, erkideak edo partaideak, beraien

ezkontideak edo izatezko bikotekideak (izatezko Bikoteei buruzko Eusko Legebiltzarraren maiatzaren 7ko 2/2003 Legean ezarritakoaren arabera), bai eta bigarren gradura arteko aurrekoak eta ondorengoak ere. Erantzukizunaren zenbatekoa atxikipenak direla eta Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren autolikidazioan aplikatutako kenkariaren zenbatekoa izango da. Atxikitako kopuruen zati bat sartu bada, ordaindu gabeko zorra proportzioan egotziko zaio atxikipenak aplikatu dituen bakoitzari.

Gainera, pertsona juridikoen kontrol efektiboa (osoa edo partziala, zuzenekoa edo zeharkakoa) duten edo haiekin batera zuzentzeko borondatea duten pertsona edo erakundeak, edo, bestela, zergapekoek efektiboki (osorik edo partzialki) kontrolatzen dituzten edo zergapeko horiekin batera zuzentzeko borondatea duten pertsona edo erakundeak, batzuen eta besteen zerga zorren eta zigorren erantzule solidarioak izango dira.

Aurreko paragrafoan ezarritakoa aplikatzeko ezinbestekoa da frogatzea erakunde edo pertsona horiek abusuz edo iruzurrez sortu edo erabili direla Herri Ogasunaren aurreko ondare erantzukizun unibertsala saihesteko. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

4. Orobat, ondoren azalduko diren pertsonak edo erakundeak ere zerga-zorren eta, hala denean, zehapenen ordainketaren erantzule solidarioak izango dira, Zerga Administrazioak enbargatu edo besterendu dituen ondasunen eta eskubideen balioaren zenbatekoaren mugarekin:

- a) Zerga Administrazioaren jarduketa eragozteko asmoarekin, zerga ordaindu behar duenaren ondasunak edo eskubideak ezkutatzen edo eskualdatzen dituztenak edo horretan laguntzen dutenak.
- b) Erruz edo arduragabekeriaz enbargo-aginduak betetzen ez dituztenak.
- c) Enbargoaren, kautelazko neurriaren edo bermearen eraketaren berri izan arren, enbargatutako ondasunak edo eskubideak, edo kautelazko neurria edo bermea ezarrita duten ondasunak edo eskubideak kentzen laguntzen dutenak, edo hori egitea eragotzi ez dutenak.
- d) Zordunaren ondasunak gordailatuta dituzten pertsonak edo erakundeak, enbargoaren jakinarazpena jaso ondoren haiek kentzen laguntzen badute edo hori egitea eragotzi ez badute.

5. Foru arau bidez aurreko idatz-zatietan ezarritakoak ez erantzukizun solidarioko beste kasu batzuk ezarri ahal izango dira.

6. Erantzukizun solidarioa adierazteko eta eskatzeko prozedura foru arau honetako 180. artikuluan ezarri da.

43. artikulua.- Erantzule subsidiarioak.

1. Ondoko pertsona edo erakunde hauek izango dira zerga-zorraren erantzule subsidiarioak:

a) Foru arau honetako 42. artikuluko 1. idatz-zatiko a) letran xedatutakoa eragotzi gabe, pertsona juridikoen egitatezko edo zuzenbidezko administratzaileak, baldin eta, haiek zergen arloko arau-haustea egin ondoren, zerga-betebeharrak eta -eginbeharrak betetzeko beharrezko egintzak egiten ez badituzte, ardurapean dituztenei betebeharrak ez betetzen utzi badiete edo arau-haustea ahalbidetzeko erabakia hartu badute. Haien erantzukizunean zehapenak ere sartuko dira.

b) Jarduerak egiteari utzi dioten pertsona juridikoen egitatezko edo zuzenbidezko administratzaileak, jarduera horien ondorioz sortu eta jarduerari uztean bete gabe dauden zerga-betebeharrei dagokienez, baldin eta ordaintzeko egin beharrekoa egin ez badute edo ez ordaintzeko erabakia hartu badute edo horretarako neurriak aplikatu badituzte.

c) (*Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOk 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko*) Konkurtso administrazioaren kideak eta erakunde eta sozietateen likidatzaileak, oro har, baldin eta egoera horiek gertatu aurretik sortutako zerga betebeharrak, zergapekoei egotzi ahal zaizkienak, erabat betetzeko beharrezko kudeaketak egiten ez badituzte.

Administratzaile eginkizunak ezarrita badituzte, konkurtsoa adierazi ondoko zerga betebeharren eta zehapenen erantzuleak izango dira administratzaile gisa. Gainera, zerga betebeharren erantzuleak izango dira zerga kredituen aurrean lehentasunik ez duten hirugarrenen kredituak ordaindu badira; erantzukizunaren muga: oker ordaindutako zenbatekoa.

d) Foru arau bidez zerga-zorra ordaintzera xedatutako ondasunen eskuratzailerak, foru arau honetako 77. artikuluen arabera.

e) Jarduera ekonomiko nagusiaren obrak edo zerbitzuak kontratatzen edo azpikontratitzen dituzten pertsonak edo erakundeak, langileei, profesionalei edo beste enpresari batzuei jasanarazi edo atxiki behar zaizkien zergen betebeharrei dagokienez, hain zuzen ere kontratatu edo azpikontrataturako obra edo zerbitzuen proportzioan.

Aurreko paragrafoan ezarritako erantzukizuna ezin eskatu izango da kontratistak edo azpikontratistak ordaintzaileari zerga-betebeharretan egunean dagoelako ziurtagiria, Zerga Administrazioak berariaz emana, aurkeztu badio kontratazioaren edo azpikontratazioaren faktura bakoitza ordaindu aurreko hamabi hiletan.

Erantzukizuna kontratistak edo azpikontratistak ordaintzaileari zerga-betebeharretan egunean dagoelako ziurtagiria aurkeztu gabe egindako ordainketetara edo azken ziurtagiria aurkeztu zuenetik hamabi hilabete baino gehiago pasatuta egindakoetara mugatuko da.

Zerga Administrazioak kontratistak edo azpikontratistak eskatu eta hiru egun igaro aurretik eman edo ukatuko du letra honetan aipatutako ziurtagiria;

eskatzen dizkion ziurtagiriaren kopiak eman beharko dizkio.

f) [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua bidez indargabetua. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

2. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Langileei, profesionalei edo beste enpresari batzuei jasanarazi behar zaizkien zergen edo haiei ordaindu edo atxiki behar zaizkien kopuruen ondoriozko zorren erantzule solidarioak izango dira zor horiek aitortu eta ordaindu behar dituzten pertsona juridikoen egitatezko edo zuzenbidezko administratzaileak, baldin eta, jarduera jarraikoa izanik, behin eta berriro aurkezten badira sarrerarik gabeko autolikidazioak zerga kontzeptu horiengatik eta egiaztatzen bada autolikidazio horien benetako asmoa ez dela zerga betebeharra betetzea.

Halako autolikidazioak behin eta berriro aurkeztutzat joko dira egutegiko urte batean sarrerarik gabe aurkezten badira egin beharreko autolikidazioen erdiak edo gehiago, jarraian edo noizean behinka. Kalkulu horretan ez da kontuan edukiko ordainketa geroratzeko edo zatikatzeko eskatu den, ez eta autolikidazioa ezarritako epealdiaren barruan zein kanpo aurkeztu den ere.

Honen ondorioetarako ez dira konputatuko ordainketa geroratzeko edo zatikatzeko eskaera aurkeztu ondoren horren aldeko ebazpena eman den autolikidazioak; aldiz, ebazpenean ezarritakoa bete ezean, autolikidazioa konputatuko da. Beste alde batetik, inolaz ere ez dira konputatuko behar bezala eratutako bermearekin emandakoak.

Erantzukizun honi dagokionez, autolikidazioak sarrerarik gabe aurkeztutzat joko dira, nahiz eta denetan edo batzuetan sarrera partzialak egin, baldin eta idatz zati honetako bigarren paragrafoan aipatzen den egutegiko urteko sarrera partzialen guztirako zenbatekoa autolikidazioen arabera sartu beharreko kuoten ehuneko 50 baino gehiago ez bada.

Idatz zati honetako lehenengo paragrafoan aipatzen den bezala zerga betebeharrak betetzeko benetako asmorik ez dela egon pentsatuko da honelako kredituak ordaindu badira: idatz zati honetan aipatzen den erantzukizunak hartzen dituen zerga betebeharrak sortu edo eskagarri gertatu diren egunaz gero mugaeguneratzen diren hirugarrenen kredituak eta betebeharrak horien ondoriozko zerga kredituen aurrean lehentasunik ez duten kredituak.

3. Foru arau bidez aurreko idatz zatietan ezarritakoak ez erantzukizun subsidiarioko beste kasu batzuk ezarri ahal izango dira. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

4. Erantzukizun subsidiarioa adierazteko eta eskatzeko prozeduran foru arau honetako 181. artikuluan xedatutakoa izango da aginduzko. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren](#)

17ko)

4. Atala.- Zergen arloan jarduteko gaitasuna

44. artikulua.- Jarduteko gaitasuna.

Zuzenbidearen arabera pertsonak ez ezik, adingabeek eta ezgaituek ere badute zergen arloan jarduteko gaitasuna, hain zuzen ere ordenamendu juridikoaren arabera gurasoen ahala, tutoretza, kuradoretza edo judizioko defentsa egiten duen pertsonaren laguntzarik gabe egin ditzaketen jardueren ondoriozko zerga-harremanetan jarduteko gaitasuna. Adingabe ezgaituek, aldiz, ez dute izango gaitasun hori euren eskubideak baliarazteko eta interesak defendatzeko ezgaituta badaude.

45. artikulua.- Legezko ordezkaritza.

1. Jarduteko gaitasunik ez duten subjektu pasiboen ordezkariak euren legezko ordezkariak jardungo dute.

2. Pertsona juridikoen legezko ordezkari gisa zerga-jarduketak gertatzen direnean haien ordezkaritza behar bezala emandako lege-xedapen edo erabakia dela bide duten organoen titulartasuna duten pertsonak jardungo dute.

3. Foru arau honetako 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako izakien legezko ordezkari gisa haien ordezkaritza dutenek jardungo dute, baldin eta ordezkaritza hori modu fede-emailean frogatzen bada. Aitzitik, ordezkariak izendatu ez bada, itxuraz kudeaketaren edo zuzendaritzaren ardura duena hartuko da ordezkaritzat eta, horren ezean, zeinahi kide zein partaide.

46. artikulua.- Borondatezko ordezkaritza.

1. Jarduteko gaitasuna duten zergapekoen ordezkari bitartez jardun ahal izango dute. Ordezkaria izendatzen bada, geroztiko administrazio-jarduketak berarekin egingo dira berariaz besterik adierazi arte.

2. Errekurtsoak edo erreklamazioak jartzeko, haietan atzera egiteko, eskubideei uko egiteko, betebeharrak zergapekoaren izenean bere gain hartzeko edo aintzatesteko, bidegabeko sarrerak edo errenboltsoak eskatzeko, eta foru arau honetako III., IV. eta V. tituluetan araututako prozeduretan zergapekoak sinatu behar duen gainerako kasuetan, ordezkaritza Zuzenbidean balioduna den edo hura modu sinesgarria jasoarazten duen bide baten bitartez frogatu behar da, edo bestela interesdunak adierazpena egin behar du administrazio-organismo eskudunera bertaratuta.

Ondore hauetarako, Zerga Administrazioak onesten dituen ordezkariak-agiri normalizatuak izango dira baliodunak.

3. Izapide huts diren egintzetan, ordezkaritza emantzat joko da.

4. Baldin eta zergak kudeatzeko herritarren laguntza dela-eta, edo erregelamenduz ezartzen diren kasuetan, Zerga Administrazioari agiriren bat bide telematikoz aurkezten bazaio, aurkezleak kasu bakoitzean beharrezko den ordezkaritza eduki beharko du. Zerga Administrazioak noiznahi eskatu ahal izango du ordezkaritza frogatzeko, eta hori artikuluko 2. idatz-zatian ezarritakoaren arabera egin ahal izango da.

5. Aurreko 2., 3. eta 4. idatz-zatietan aipatutakoak ez beste jarduketa batzuk egiteko ordezkaritza arauz ezartzen den moduan frogatu ahal izango da.

6. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Baldin eta, foru arau honetako 35. artikuluko 6. idatz zatian ezarri den bezala, zerga betebeharrak batean titular bat baino gehiago badago, ordezkaritza nornahik duela pentsatuko da, berariaz bat izendatu ezean.

7. Ez ahal eskasiak ez urritasunak ez du eragotziko egintza burututzat ematea, baldin eta hamar egun (epea administrazio-organo eskudunak eman beharko du) igaro baino lehen aurkezten bada edo akatsa zuzentzen bada.

47. artikulua.- Pertsona edo erakunde ez egoiliarren ordezkaritza.

Zerga bakoitzari buruzko foru arauan besterik ezarri ezean, egoitza Espainiako lurraldean ez duten zergapekoek Arabako Lurralde Historikoan establezimendu iraunkorraren bidez badihardute, egoiliartutako ordezkaria izendatu behar dute Zerga Administrazioarekiko harremanetarako, bai eta zerga-arautegian berariaz ezartzen bada edo, eragiketa nahiz jarduera nolakoa den edo lortutako errentaren zenbatekoa kontuan hartuta, Zerga Administrazioak eskatzen badu ere.

Izendapena Zerga Administrazioari jakinarazi beharko zaio zergari buruzko arautegian ezarritakoari lotuta.

5. Atala.- Zerga-egoitza

48. artikulua.- Zerga-egoitza.

1. Zerga-egoitza zergapekoa Zerga Administrazioarekiko harremanetarako dagoen lekua da.

2. Hauxe da zerga-egoitza:

a) Pertsona fisikoena, ohiko egoitza.

b) Pertsona juridikoena eta Sozietateen gaineko Zergaren kargapeko gainerako erakundeena, beraien sozietate-egoitza, baldin eta bertan zentralizaturik badaude administrazio-kudeaketa eta negozioen zuzendaritza. Bestela, kudeaketa edo zuzendaritza hori egiten den lekua hartuko da aintzat.

c) Egoitza Espainiako lurraldean ez duten pertsona edo erakundearen zerga-

egoitza non dagoen zerga bakoitzari buruzko arautegian ezarritakoaren arabera zehaztuko da. Araututa ez badago, zerga-egoitza foru arau honetako 47. artikuluan aipatutako ordezkariarena izango da. Establezimendu iraunkorren zerga-egoitza administrazio-kudeaketa edo negozioen zuzendaritza egiten den lekua izango da.

d) Sozietate zibilena eta nortasun juridikorik gabeko izakiena, kudeaketa eta zuzendaritza egiten diren lekua.

Baldin eta aurreko b), c) eta d) letretako irizpideak aplikatuta zerga-egoitza non dagoen zehaztu ezin bada, ibilgetuaren baliorik handiena dagoen lekua hartuko da aintzat.

3. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Zergapekoek euren egoitza non dagoen adierazi behar diote Zerga Administrazioari. Kontzertu Ekonomikoko 43. artikuluan xedatutakoa eragotzi gabe, zergapeko batek bere egoitzaren berri eman ezean Zerga Administrazioak eroldakoa hartu ahal izango du kontuan, edo bestela hura titular den edozein higiezin edo ustiapen ekonomiko.

4. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Kontzertu Ekonomikoko 43. artikuluko bosgarren idatz zatian xedatutakoa eragotzi gabe, zergapeko batek bere egoitza aldatzen badu, Zerga Administrazioari jakinarazi beharko dio berariazko adierazpenaren bidez. Egoitzaren aldaketak ez du izango ondorerik Administrazioaren aurrean harik eta arestian aipatutako zerga adierazpena aurkeztu arte.

Zergapekoak ez badio ematen Zerga Administrazioari zerga egoitzaren aldaketaren berri aurreko idatz zatian azaldu den bezala, eroldan ageri dena hartu ahal izango da zerga egoitzatzat. Gainera, zerga agiriren batean adierazi edo jasoarazi duen azken zerga egoitza hartu ahal izango da aintzat jakinarazpenetarako.

5. Administrazioak zergapekoen zerga-egoitza zuzendu ahal izango du egiaztapenen bidez.

Kontrako frogarik egon ezean, pertsona juridikoek zerga-egoitza aldatzen badute eta aurreko edo hurrengo urtean jarduerarik egin ez badute edo jarduerari utzi badiote, aldaketarik ez dela gertatu pentsatuko da.

6. Zergak aplikatzeko prozeduren eta zehapen-prozeduraren ondoriozko jarduketak egiteko eskudun den zerga administrazioa zehazteko, zergapekoak zerga-egitate edo arau-haustea egitean izan duen zerga-egoitza hartuko da kontuan.

III. Kapituluua.- Zerga-betebehar nagusia eta konturako ordainketak egin beharra zenbatzeko elementuak

49. artikulua.- Zerga-oinarria: kontzeptua eta zehazteko metodoak.

1. Zerga-oinarria zerga-egitatea neurtu edo balioestearen emaitzako magnitudea da, diruzkoa zein beste izaera batekoa.
2. Zerga-oinarria zehazteko metodo hauek baliatu ahal dira:
 - a) Zuzeneko zenbatespena.
 - b) Zenbatespen objektiboa.
 - c) Zeharkako zenbatespena.
3. Oro har, zerga-oinarriak zuzeneko zenbatespenaren metodoaren bitartez zehaztuko dira. Alabaina, foru arau bidez zenbatespen objektiboaren metodoa zein kasutan aplikatu behar den ezarri ahal izango da; nolanahi ere, metodo hori borondatezkoa izango da zergapekoentzat.
4. Zeharkako zenbatespena subsidiarioa izango da zerga-oinarria zehazteko gainerako metodoen aldean; foru arau honetako 52. artikuluan ezarritako inguruabarretako bat gertatzen denean aplikatuko da.

50. artikulua.- Zuzeneko zenbatespenaren metodoa.

Zergapekoak eta Zerga Administrazioak zerga bakoitzaren arautegian xedaturikoarekin bat etorritik erabili ahal izango dute zuzeneko zenbatespenaren metodoa. Horretarako, Zerga Administrazioak aurkeztu zaizkion aitorpenak edo agiriak, administrazio-bidean egiaztatutako liburuetan eta erregistroetan adierazitako datuak eta zerga-betebeharraren elementuekin zerikusia duten gainerako agiri, frogagiri eta datuak erabiliko ditu.

51. artikulua.- Zenbatespen objektiboaren metodoa.

Zenbatespen objektiboaren metodoa zerga bakoitzaren arautegian ezarritako magnitudeak, indizeak, moduluak edo datuak aplikatuz erabili ahal izango da zerga-oinarria zehazteko.

52. artikulua.- Zeharkako zenbatespenaren metodoa.

1. Zeharkako zenbatespenaren metodoa ondoren azalduko diren inguruabarretako bat dela bide Zerga Administrazioak zerga-oinarria erabat zehazteko behar diren datuak eskuratu ezin dituenean aplikatuko da. Hona inguruabarrok:
 - a) Zergapekoak aitorpenik ez aurkeztea edo aitorpena datu batzuk falta direla edo oker daudela aurkeztea.
 - b) Zergapekoa ikuskapenari jazartzea, hura oztopatzea, saihesteko aitzakia jartzea edo uko egitea.
 - c) Kontabilitate- edo erregistro-betebeharrak nabarmen ez betetzea.
 - d) Kontabilitateko liburuak eta erregistroak edo haietan idaztoharturiko eragiketen frogagiriak desagertzea edo hondatzea, ezinbestean izanik ere.

2. Oinarriak edo etekinak ondoko bideetako bat, edo batzuk batera, aplikatuta zehaztuko dira:

- a) Garrantzizko datu eta aurrekari ezagunak aplikatzea.
- b) Ondasunak eta errentak zeharka frogatzen dituzten elementuak erabiltzea, bai eta kasuan kasuko sektore ekonomikoan, zerga-terminoetan alderatu behar diren ekoizpen edo famili unitateen dimentsioak kontuan hartuta, ohiko diren sarrerak, salmentak, kostuak eta etekinak ere.
- c) Zergapekoei dagozkien magnitudeak, indizeak, moduluak edo datuak balioestea, antzeko edo balio bereko kasuetako datuen edo aurrekarien arabera.

3. Zeharkako zenbatespenaren metodoa aplikatu ahal denean, foru arau honetako 153. artikuluan ezarritako prozedurari burutuko da.

53. artikulua.- Likidazio-oinarria.

Likidazio-oinarria zerga-oinarriari zerga bakoitzari buruzko foru arauan ezartzen diren txikipenak (bidezkoak badira) aplikatzearen emaitzako kopurua da.

54. artikulua.- Karga-tasa.

1. Karga-tasa likidazio-oinarriari kuota osoa kalkulatzeko aplikatzen zaion kopurua, koefizientea edo portzentajea da.

2. Karga-tasak zehatzak edo portzentajeak izan daitezke, eta zerga bakoitzari buruzko foru arauan xedatutakoaren arabera aplikatu behar zaizkio likidazio-oinarriaren unitate, unitate multzo edo tarte bakoitzari.

Zerga baten ordainketan, likidazio-oinarriaren unitate edo tarteei aplikatu beharreko karga-tasen multzoari tarifa esaten zaio.

55. artikulua.- Zerga-kuota.

1. Kuota osoa honela zehaztuko da:

- a) Likidazio-oinarriari karga-tasa aplikatuta.
- b) Berariaz adierazitako kopuru finkoa izango da.

2. Kuota osoa kalkulatzeko foru arau honetako 49. artikuluko 2. idatz-zatian ezarritako zehazpen-metodoak erabili ahal izango dira.

3. Karga-tasa aplikatzearen ondorioz oinarriaren gehikuntzari gehikuntza bera baino handiagoa den kuota-zatia badagokio, kuota osoa ofizioz txikitu beharko da. Txikipenaren zenbatekoa gaindikina izan beharko da, gutxienez.

Erregela honetatik salbuetsita daude zerga-zorra efektu tinbredunen bitartez ordaindu behar den kasuak.

4. Kuota osoaren zenbatekoa zerga bakoitzari buruzko foru arauan kasu

bakoitzerako ezarritako txikipenak edo mugak aplikatuta aldatu ahal izango da.

5. Kuota likidoa kuota osoari zergari buruzko foru arauan ezarritako kenkariak, hobariak, batuketak edo koefizienteak, kasuan kasukoak, aplikatuta kalkulatzen da.

6. Kuota diferentziala kuota likidoari zergari buruzko arautegian ezarritako kenkarien, zatikako ordainketen, atxikipenen, konturako sarreren eta kuoten zenbatekoak kenduta kalkulatzen da.

56. artikulua.- Balioen egiaztapena.

1. [\(Uztailaren 3ko 14/2008 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 79 zk., 2008ko uztailaren 11ko\)](#) Zerga Administrazioak ondoko bideak erabil ditzake errenten, produktuen, ondasunen eta zerga betebeharrean eragina duten gainerako elementuen balioa egiaztatzeko:

a) Etekinak zergaren arautegian ezarritako ehunekoan egozte edo kapitalizatzea.

b) Zergen arloko erregistro ofizialetan ageri diren balioak erreferentziatzen hartuta zenbatestea.

Erreferentzia bidezko zenbatespena egiteko zerga administrazio eskudunak ezartzen eta argitaratzen dituen koefiziente biderkatzaileak aplika dakizkieke, arau bidez ezartzen den bezala, ondasunak balioztatzearen erreferentziatzen hartzen den erregistro ofizialean ageri diren balioei.

c) Merkatuko batez besteko prezioak.

d) Nazio eta atzerriko merkatuetako kotizazioak.

e) Administrazioaren perituen irizpena.

f) Arabako Foru Aldundiak onartzen dituen xedapen orokorrak.

g) Ondasunek aseguru kontratuetan dituzten balioak.

h) Hipotekatutako finak tasatzeko ezarritako balioa, hipotekei buruzko legeriarekin bat etorritik.

i) Ondasunaren beste eskualdaketa batzuetan aitortutako prezioa edo balioa; inguruabarrak kontuan hartu behar dira eta arauz ezarritako epealdi baten barrukoak izan behar dira.

j) Zerga bakoitzari buruzko foru arauan zehazten den beste edozein bide.

2. Aurreko idatz-zatiko bideak aplikatuta egiten den balioespena baieztatze edo zuzentzeko perituaren tasazio kontrajarria erabil daiteke.

3. Balioen egiaztapena Zerga Administrazioak egin beharko du foru arau honetako 128. eta 129. artikuluetan ezarritako prozeduraren bidez, egiaztapena prozeduraren xede bakarra bada edo III. tituluan araututako prozeduretariko batean gauzatzen bada bertako jarduketa zehatz gisa. Nolanahi ere, artikulua

horietan xedatutakoa aplikatu beharko da.

IV. Kapitulua.- Zerga-zorra

1. Atala.- Xedapen orokorrak

57. artikulua.- Zerga-zorra.

1. Zerga-zorra zerga-betebehar nagusiaren edo konturako ordainketak egin beharren ondorioz sartu behar den kuota edo kopurua da.
2. Horrez gainera, kasu batzuetan ondokoak ere sartu behar dira zerga-zorreetan:
 - a) Berandutza-interesa.
 - b) Aitorpena epez kanpo aurkezteagatik errekarguak.
 - c) Betearazpen-aldiko errekarguak.
 - d) Legez eska daitezkeen oinarrien edo kuoten gaineko errekarguak, Foru Ogasunarentzat edo beste entitate publiko batzuentzat direnak.

3. Foru arau honetako IV. tituluan xedaturikoaren arabera ezartzen diren zerga-zehapenak ez dira izango zerga-zorreetan osagai.

58. artikulua.- Zerga-zorra azkentzea.

1. Zerga-zorrak honela azkendu daitezke: ordainduta, preskribituta, konpentsatuta edo barkatuta, eta legezko xedapenetan ezarritako gainerako bideak erabilia.
2. Zerga-zorra ordaintzeak, konpentsatzeak edo barkatzeak ordaindu, konpentsatu edo barkatutako zenbatekoa baizik ez du kitatuko.

2. Atala.- Ordainketa

59. artikulua.- Ordaintzeko moduak.

1. Zerga-zorra eskudirutan ordaindu behar da. Erregelamenduz xedatzen den kasuetan efektu tinbredunen bitartez ordaindu ahal izango da.
2. Aparteko kasuetan, Zerga Administrazioak, egokiesten dituen txostenak egin eta gero, zerga-zorra zeinahi ondasun edo eskubide emanez ordaintzea onartu ahal izango du, borondatezko epealdian zein betearazpen-aldian.
3. Zerga-arauegiaz zerga-zorra eskudiruz edo gauzaz ordaintzeko bideak eta moduak arautuko dira, bai eta ordainketa teknika eta bitarteko elektronikoak, informatikoak edo telematikoak erabiliz egiteko betekizunak eta baldintzak ere.

60. artikulua.- Ordainketa-unea.

1. Zerga-zorra eskudirutan ordaindutat hartuko da zenbatekoa organo eskudunen edo hura onartzeko baimena duten erakundeen kutxetan sartzen denean.

2. Efektu tinbredunak erabiliz gero, erregelamenduz zehazten den bezala erabiltzen direnean emango da ordaindutzat zerga-zorra.
3. Gauzazko ordainketak arautegian ezarritako unean azkenduko du zerga-zorra.

61. artikulua.- Zerga-zorra ordaintzeko epeak.

1. Autolikidazioen ondoriozko zerga-zorrak kasuan kasuko zergari buruzko arautegian ezarritako epeetan ordaindu behar dira.

2. Administrazioak egindako likidazioen ondoriozko zerga-zorrak daudenean, borondatez ordaintzeko aldia Zerga Administrazioak ezartzen duena izango da; nolanahi ere, aldi hori ezin da izan hilabetea baino gutxiagokoa izan, ikidazioa jakinarazi eta eta hurrengo egunean kontatzen hasita.

3. Arautegian besterik ezarri ezean, aldian-aldian eta taldeka jakinarazten diren zorrak borondatez ordaintzeko aldia irailaren 1etik azaroaren 20ra arte izango da; 20a balioduna ez bada, aldia hurrengo egun baliodunera arte luzatuko da. Zerga administrazio eskudunak aurreko paragrafoan adierazitako aldia alda dezake, baina inolaz ere ezin da izan bi hilabete baino laburragoa.

4. Efektu tinbredunen bitartez ordaindu behar diren zorrak zerga-egitatea gertatzen den unean ordaindu behar dira, berriazko arautegian besterik xedatu ezean.

5. Betearazpen-aldia hasi eta premiamendu-probidentzia jakinarazitakoan, zerga-zorra ondoko aldietan ordaindu beharko da:

a) Probidentzia hilaren 1etik 15era bitartean jakinarazten bada, jakinarazpena jasotzen den egunetik hilaren 20ra arte; 20a balioduna ez bada, aldia hurrengo egun baliodunera arte luzatuko da.

b) Probidentzia hilaren 16tik azken egunera bitartean jakinarazten bada, jakinarazpena jasotzen den egunetik hurrengo hilaren 5era arte; 5a balioduna ez bada, aldia hurrengo egun baliodunera arte luzatuko da.

6. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Elkarren arteko laguntzaren esparruan zerga bilketan diharduten beste estatu batzuen edo beste nazioarteko zein nazioz gairik erakunde batzuen titulartasuneko zorrak ordaintzeko eskatuko zaio zergapekoari, eta honako epealdi hauetan ordaindu beharko du:

a) Betearazpen tresna hilaren 1etik 15era bitartean jakinarazten bada, jakinarazpena jasotzen den egunetik hilaren 20ra arte; 20a balioduna ez bada, aldia hurrengo egun baliodunera arte luzatuko da.

b) Betearazpen tresna hilaren 16tik azken egunera bitartean

jakinarazten bada, jakinarazpena jasotzen den egunetik hurrengo hilaren 5era arte; 5a balioduna ez bada, aldia hurrengo egun baliodunera arte luzatuko da.

Aurrekoa gorabehera, elkarren arteko laguntzari buruzko arauak bidea ematen duen kasuetan, Zerga Administrazioak zerga bilketako jarduketak burutu ahal izango ditu estatu edo nazioarteko zein nazioz gaindiko erakunde eskatzailearen kobrantza eskaera jasotzen duenetik hasita, idatz zati honetan aipatutako epealdia amaitu arte itxaron beharrik izan gabe.

7. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Kasuan kasuko zergari buruzko foru arauan zehazten diren kasuetan, zergapeko baten zorraren sarrera erabat edo partzialki etengo da, berak eskatuta eta inolako bermerik jarri gabe, baldin eta beste zergapeko batek dirua itzuli beharra dakarren aitorpen edo autolikidazio bat aurkezten badu eta itzuli beharreko kopuru hori aipatu zorra kitatzeko dela adierazten badu.

Etendako zorraren zenbatekoa ezin da izan itzultzeko eskatutako kopurua baino handiagoa.

Etendako zorra erabat edo partzialki azkenduko da aintzatetsitako itzulketaren zenbatekoarekin; itzulketaren kargura kitatutako zorrak ez du berandutza-interesik sortuko.

8. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Zergapeko baten zorraren sarrera erabat edo partzialki etengo da, inolako bermerik jarri gabe, baldin eta egiaztatzen bada eragiketa beragatik administrazio berari edo beste bati zerga-zor bat ordaindu zaiola edo beste zerga bat jasanarazi dela; kasu honetan, egindako ordainketa edo jasanarazitako zerga bateraezina izan behar da eskatutako zorrarekin eta, gainera, subjektu pasiboak ezin du eduki bidegabe jasandako zenbateko osoaren kenkaria aplikatzeko eskubidea.

9. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Halaber, zerga-zorra beste administrazio bati ordaindu bazaio, ordainketa hamabi hilabeteetan etengo da, osorik zein partzialki, inolako bermerik jarri gabe. Zergapekoarekin zerikusirik ez duten inguruabarrak direla-eta, Administrazioak aurrean aipatutako aldia luzatu ahal izango du.

62. artikulua.- Ordainketak egozteak.

1. Zerga-zorrak autonomoak dira. Hainbat zor dituen zergapekoak askatasuna izango du ordainketa bakoitza berak nahi duen zorrari egozteko.

2. Geroago mugaeguneratzen den zor bat kobratzeak ez du azkenduko Zerga Administrazioak kobratu ez dituen aurrekoak jasotzeko duen eskubidea.

3. Zergapeko batek hainbat zerga-zor baditu eta nahitaez ordainarazita edo ofizioz

konpentsatuta denak ezin badira azkendu, Zerga Administrazioak Herri Ogasunaren interesak ahalik ondoen babestea irizpidetzat hartuta aplikatuko du ordainketa; honek badu salbuespen bat, hurrengo idatz-zatian xedatutakoa.

4. Administrazio batek eta beraren menpeko Zuzenbide Publikoko beste erakunde batzuek hainbat zerga-zor badituzte pilatuta, administrazioak kobratu beharrekoek izango dute lehentasuna, kapitulu honetako 5. atalean xedatutakoa kontuan hartuta.

63. artikulua.- Ordainketa kontsignatzea.

Zergapekoek zerga-zorren zenbatekoa eta, behar denean, arau bidez sortutako kostuak kontsignatu ahal izango dituzte Herri Ogasunean, eta horrek arauzko xedapenetan zehaztutako ondorea izango du: askatzea edo etetea.

64. artikulua.- Ordainketa geroratzea eta zatikatzea.

1. Borondatezko aldian edo betearazpen-aldian dauden zerga-zorrak arauz finkatzen denaren arabera geroratu edo zatikatu ahal izango dira, zergapekoak eskatuta, baldin eta beraren ekonomiaren eta finantzen egoera dela eta ezarritako epeetan ordaindu ezin badu.

2. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Efektu tinbredunen bitartez ordainarazten diren zerga zorrak ezin dira ez geroratu ez zatikatu, ez eta jokoaren gaineko zergen ziozko zorrak ere.

Konkurtsa adieraziz gero, zergapekoak ezin izango du ez geroratu ez zatikatu konkurtsoei buruzko legeriaren arabera masaren kontrako kreditutzat jotzen diren zerga zorren ordainketa.

Idatz zati honetan apatzen diren zorren ordainketa geroratzeko eta zatikatzeako eskaerak ez dira onartuko.

3. Geroratu edo zatikatzen diren zorrak foru arau honetako 79. artikuluan ezarritakoaren arabera bermatu behar dira.

4. Ordainketa geroratzeko edo zatikatzeako eskabidea borondatezko aldian aurkeztu bada, betearazpen-aldia hastea eragotziko da, baina ez dagokion-interesa sortzea.

Betearazpen-aldian, eskabideak zergapekoari enbargatutako ondasunak besterentzeko erabakia jakinarazi arte aurkeztu ahal izango dira. Zerga Administrazioak gerorapena edo zatikapena izapidetzen den bitartean premiamendu-prozedura hasi ahal izango du edo, behar denean, berriro ekin. Alabaina, enbargatutako ondasunak besterentzeko jarduketak gerorapena edo zatikapena ukatzen duen ebazpena jakinarazi arte eten beharko dira.

5. Aurreko idatz-zatietan xedatutakoa eragotzi gabe, aparteko inguruabarrak edo herritar guztien onura kontuan hartuta, Foru Aldundiak bere eskumenen esparruan

era guztietako zerga-zorrak zatikatzeko edo geroratzeko baimena eman ahal izango du, bai eta horretarako baldintzak ezarri ere.

6. Aurreko idatz zatietan ezarritakoa aplikatu ahal izango zaie, halaber, beste estatu batzuen edo nazioarteko zein nazioz gaundiko beste erakunde batzuen titulartasuneko kredituei, haiengandik kobrantza eskaera jasoz gero; betiere, elkarren arteko laguntzari buruzko araudian besterik xedatu ezean. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

3. Atala.- Preskripzioa

65. artikulua.- Preskripzio-epeak.

Ondoko eskubideak lau urteren buruan preskribituko dira:

- a)** Administrazioak zerga-zorra likidazioaren bidez zehazteko duen eskubidea.
- b)** Administrazioak likidatutako eta autolikidatutako zerrak ordaintzeko eskatzeko duen eskubidea.
- c)** Zerga bakoitzari buruzko arautegiaren arabera itzulketak, bidegabe sartutako kopuruen itzulketak eta bermeen kostuen itzulketak eskatzeko eskubidea.
- d)** Zerga bakoitzari buruzko arautegiaren arabera itzulketak, bidegabe sartutako kopuruen itzulketak eta bermeen kostuen itzulketak jasotzeko eskubidea.

66. artikulua.- Preskripzio-epeen konputua.

1. Aurreko artikuluan aipatutako kasuetan, preskripzio-epea ondoko erregela hauen arabera hasiko da konputatzen:

- a)** kasuan, beharrezko aitorpena edo autolikidazioa aurkezteko arauz ezarritako epea amaitzen den egunaren biharamunetik aurrera.
- b)** kasuan, borondatez ordaintzeko aldia amaitzen den egunaren biharamunetik aurrera, artikuluko honetako 2. idatz-zatian xedatutakoa eragotzi gabe.
- c)** kasuan, zerga bakoitzaren arautegiaren arabera itzulketa eskatzeko epea amaitzen den egunaren biharamunetik aurrera edo, bestela, aipatu itzulketa eska zitekeen egunaren biharamunetik aurrera; bidegabeko sarrera egin den egunaren edo autolikidazioa aurkezteko epea amaitzen den egunaren biharamunetik aurrera, baldin eta bidegabeko sarrera epe horretan egin bada; edo inpugnatutako egintza erabat edo partzialki bidegabekoa dela adierazten duen epaia edo administrazio-egintza irmo bihurtzen den egunaren biharamunetik aurrera.

Eragiketa bat bateraezinak diren hainbat zergak kargatzen badute, edo zergaldiaz desadostasuna badago, zerga edo zergaldia ebazteko berariaz ezarritako organoak ebazpena ematen duenetik hasiko da konputatzen bidegabe sartutako kopurua itzultzeko eskatzeko preskripzio-epea.

d) kasuan, zerga bakoitzaren arautegiaren arabera itzulketak egiteko epeak amaitzen diren egunaren edo itzulketa jasotzeko edo bermeen kostua itzultzeko eskubidea aintzatesten duen erabakia jakinarazten den egunaren biharamunetik aurrera.

2. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Erantzule solidarioei ordaintzeko eskatzeko preskripzioaldia zordun nagusiaren borondatez ordaintzeko aldia amaitzen den egunaren biharamunean hasiko da konputatzen.

Hala ere, erantzukizuna eragiten duena aurreko paragrafoan ezarritako epealdia pasatutakoan gertatzen bada, preskripzioaldia orduantxe hasiko da konputatzen.

Erantzule subsidiarioen kasuan, preskripzioaldia zordun nagusiari edo erantzule solidarioetako bati zergak biltzeko azken jarduketa jakinarazten zaionetik hasiko da konputatzen.

67. artikulua.- Preskripzio-epeak etetea.

1. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Foru arau honetako 65. artikuluko a) letran aipatutako eskubidearen preskripzioaldia kasu hauetan etengo da:

a) Zerga Administrazioak, zergapekoari formalki jakinarazita, zerga betebeharraren elementu guztiak edo batzuk onartzeko, erregularizatzeko, egiaztatzeko, ikuskatzeko, bermatzeko edo likidatzeko ekintza bat egiten duenean, nahiz eta hasieran zergapekoaren adierazpeneko okerren bat dela eta xedea beste zerga betebehar bat izan.

b) Erreklamazio edo errekurtsoren bat jartzen denean; erreklamazio edo errekurtsoren izapideetan, zergapekoari formalki jakinarazita; jarduketak egiten direnean; Arbitraje Batzordeari gatazka bat aurkezten zaionean; jurisdikzio penalari erruduntasun testigantza bidaltzen zaionean edo Fiskaltzari salaketa aurkezten zaionean; jurisdikzio organo batek aribideko administrazio prozedura gelditzeko emandako agindua jasotzen denean.

c) Zergapekoak zerga zorra likidatzeko edo autolikidatzeko jarduketa sinesgarri bat egiten duenean.

2. Foru arau honetako 65. artikuluko b) letran aipatutako eskubidearen preskripzio-epea kasu hauetan etengo da:

a) Zerga Administrazioak, zergapekoari formalki jakinarazita, zerga-zorra biltzeko ekintza bat egiten duenean.

b) Erreklamazio edo errekurtsoren bat jartzen denean; erreklamazio edo errekurtsoren izapideetan, zergapekoari formalki jakinarazita; jarduketak egiten direnean; Arbitraje Batzordeari gatazka bat aurkezten zaionean; zordunak konkurtso-adierazpena egiten duenean edo zerga-zorra

kobratzeko ekintza zibilak edo penalak egiten direnean; jurisdikzio-organo batek aribideko administrazio-prozedura gelditzeko emandako agindua jasotzen denean.

c) Zergapekoak zerga-zorra ordaintzeko edo azkentzeko jarduketa sinesgarri bat egiten duenean.

3. Foru arau honetako 65. artikuluko c) letran aipatutako eskubidearen preskripzio-epea kasu hauetan etengo da:

a) Zergapekoak bere autolikidazioa itzuli, berreskuratu edo zuzentzeko ekintza sinesgarri bat egiten duenean.

b) Erreklamazio edo errekurso bat jartzen, izapidetzen edo ebazten denean.

c) Zerga Administrazioak, zergapekoari formalki jakinarazita, zerga-betebeharraren elementu guztiak edo batzuk aintzatesteko, erregularizatzeko, egiaztatzeko, ikuskatzeko, bermatzeko edo likidatzeko ekintza bat egiten duenean.

4. Foru arau honetako 65. artikuluko d) letran aipatutako eskubidearen preskripzio-epea kasu hauetan etengo da:

a) Zerga Administrazioak kopuru bat itzultzeko edo berreskuratzeko ekintza bat egiten duenean.

b) Zergapekoak itzulketa edo berreskurapena eskatzeko jarduketa sinesgarri bat egiten duenean.

c) Erreklamazio edo errekurso bat jartzen, izapidetzen edo ebazten denean, edo Arbitraje Batzordeari gatazka bat aurkezten zaionean.

5. Aurreko idatz zatietan aipatutako jarduketek eta antzekoek preskripzioaldia etengo dute beste estatu batean elkarren arteko laguntzaren esparruan egiten direnean, nahiz eta egintza horiek preskripzioaldia eteteko pareko ondorioz ez sortu haiek burutzen diren estatuan. ([Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko](#))

6. ([Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko](#)) Preskripzio-epea eten ostean, berriz hasiko da konputatzen, hurrengo idatz-zatian ezarritako salbuespenarekin.

7. ([Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko](#)) Preskripzioaldia administrazioarekiko auzietako jurisdikzioaren aurrean errekursoa jartzeagatik, ekintza zibilak edo penalak abiarazteagatik, eskudun jurisdikzioari erruduntasun testigantza bidaltzeagatik, Fiskaltzari salaketa aurkezteagatik edo prozedura gelditzeko epailearen jakinarazpena jasotzeagatik eteten bada, berriz hasiko da konputatzen Zerga Administrazioak prozesu judiziala azkentzen

duen edo geldiarazpena kentzen duen ebazpen irmoa jasotzen duenean, edo Fiskaltzaren jakinarazpena jasotzen duenean itzulitako espedientearekin batera.

Preskripzioaldia zordunaren konkurtso adierazpenak eteten badu, epaileak konkurtsoa amaitzeko ematen duen ebazpena irmo bihurtzen den egunean hasiko da konputatzen berriro. Hitzarmena sinatzen bada, preskripzioaldia hura onesten den unean hasiko da konputatzen berriro haren itzalpean ez dauden zerga zorretarako. Hitzarmen konkurtsalari lotuta dauden zerga zorrei dagokienez, preskripzioaldia zordunari eskatu ahal zaizkionean hasiko da konputatzen berriro.

Idatz zati honetan xedatutakoa ez zaio aplikatuko Zerga Administrazioak ordainketa, administrazioarekiko auzibidean etetea erabaki ez denean, eskatzeko duen eskubidearen preskripzioaldiari.

8. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Preskripzio-epea Arbitraje Batzordeari gatazka bat aurkeztuta eten bada, hark hartzen duen erabakiaren jakinarazpena jasotzen denean hasiko da berriz konputatzen.

9. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Preskripzioaldia zergapeko batentzat eteten bada, gainerako zergapekoentzat ere etengo da, erantzuleak barne. Hala ere, betebeharra mankomunatua bada eta zergapekoetako bati bakarrik eskatzen bazaio berari dagokion zatia, preskripzioaldia ez da besteentzat etengo.

Ordaintzera behartuta dagoen pertsona bati hainbat zor likidatu bazaizkio, preskripzioaldiaren etendurak haietako bat baizik ez du ukituko.

Foru arau honetako 65. artikuluko b) letran aipatzen den preskripzioaldia auziagatik, konkurtsoagatik edo legezko beste arrazoi bategatik eteten bada zordun nagusiari edo erantzuleetako bati dagokionez, gauza bera gertatuko da zorra modu solidarioan ordaindu behar dituzten gainerako guztiei dagokienez ere (beste erantzule batzuk zein zordun nagusia bera). Hala ere, haiei zor dutena kobratzeko ekintzek aurrera egin ahal izango dute.

10. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Zergapeko batek errekurso edo erreklamazio bat aurkeztu badu, oso-osorik baiesten badute eta ondorioz inpugnatutako administrazio-egintza deuseztatzen badute, preskripzio-epea ez da etentzat joko.

68. artikulua.- Preskripzioaren hedadura eta ondoreak.

1. Preskripzioak zerga-zorra ordaindu behar duten guztiei ekartzen die onura, aurreko artikuluko 8. idatz-zatiko salbuespenarekin.

2. Preskripzioa ofizioz aplikatuko da, are zerga-zorra ordainduta badago ere; hots, zergapekoak ez dauka eskatu edo salbuespena aurkeztu beharrik.

3. Preskripzioak zerga-zorra azkentzen du, eta ezin zaio uko egin.

69. artikulua.- Preskripzioaren ondoreak betebeharrak formaletan.

1. Hurrengo idatz-zatietan xedatutako salbuespenarekin, zergadun baten zerga-betebeharrak batzuei lotutako betebeharrak formalak zerga-betebeharrak zehazteko eskubidearen preskripzio-epea amaitu ez den bitartean soilik eskatu ahal izango dira.

2. Beste pertsona edo erakunde batzuen zerga-betebeharrak betetzeko, foru arau honetako 29. artikuluko 2. idatz-zatiko d), e) eta f) letretan aipatutako betebeharrak (informazioa gorde beharra eta eman beharra) merkataritzako arautegian ezarritako epean bete beharko dira, betebeharrak formalak eskatzeko epean (aurreko idatz-zatian aipatu da), bestea baino luzeagoa bada.

3. Preskribitutako zergaldietan egindako eragiketarako datuak nondik datozen frogatu beharrik bere hartan iraungo du eragiketen ondoriozko zerga-zorrak zehazteko eskubidearen preskripzio-epearen barruan.

4. Atala.- Zerga-zorra azkentzeko beste modu batzuk

70. artikulua.- Konpentsazioa.

1. Zergapeko baten zerga-zorrak osorik edo partzialki azkendu ahal dira berari administrazio-egintza bidez aintzatetsitako kredituen bidez konpentsatuta, erregelamenduz ezartzen denaren arabera.

2. Konpentsazioa ofizioz edo zergapekoak eskatuta egingo da.

3. Erregelamenduz, kontu korronteko sistema bat ezarri ahal izango da eta zergapekoek euren kredituak eta zerga-zorrak haren bidez konpentsatzeko eskatu ahal izango dute.

71. artikulua.- Zergapekoak eskatutako konpentsazioa.

1. Zergapekoak borondatezko aldian zein betearazpen-aldian dauden zerga-zorrak konpentsatzeko eskatu ahal izango du.

2. Zerga-zorra borondatezko aldian konpentsatzeko eskaera aurkeztu bada, eskaintako kredituak estaltzen duen kopuruaren betearazpen-aldia eragotziko da baina ez kreditua aintzatetsi arteko berandutza-interesak sortzapena.

3. Zerga-zorra eskaera aurkeztu den unean azkendu da edo, bestela, zorretarako eta kredituetarako ezarritako betekizunak betetzen direnean, eskaera aurkeztu ondoren gertatuz gero. Konpentsazioa egiteko erabakiak zorra azkendu

dela adieraziko du.

72. artikulua.- Ofiziozko konpentsazioa.

1. Zerga Administrazioak ofizioz konpentsatuko ditu betearazpen-aldian dauden zerga-zorrak. Halaber, Zerga Administrazioak ofizioz konpentsatu ahal izango ditu geroratu edo zatikatutako zorrak zergapekoei administrazio-egintzen bidez aintzatetsitako kredituekin.

Halaber, borondatez ordaintzeko aldian ofizioz konpentsatuko dira kudeaketa edo ikuskapen prozedura baten ondorioz sartu eta itzuli beharreko kopuruak edo foru arau honetako 26. artikuluko 5. idatz-zatian xedatutakoaren arabera likidazio bat deuseztatu ondoren beste likidazio bat egitearen ondoriozkoak.

2. Zerga-zorra betearazpen-aldia hasten den unean azkenduko da edo, bestela, zorretarako eta kredituetarako zarritako betekizunak betetzen direnean, eskaera aurkeztu ondoren gertatuz gero. Konpentsazioa egiteko erabakiak zorra azkendu dela adieraziko du.

Artikulu honetako 1. idatz-zatiko bigarren paragrafoan ezarritako kasuan, zorrak eta kredituak bateratzen direnean azkenduko da zerga-zorra, arau ezarritakoaren arabera.

73. artikulua.- Zerga-zorra barkatzea.

Zerga-zorrak foru arau bidez bakarrik barka daitezke, bertan ezarritako betekizunak eta zenbatekoa kontutan harturik.

74. artikulua.- Kaudimengabeziaren ziozko behin-behineko baja.

1. Zergapeko baten kaudimengabezia, osoa edo partziala, frogatzen bada, horren ondoriozko bilketa-prozeduretan ordaindu ezin diren zerga-zorrak kreditu kobraezintzat (osoak edo partzialak) joko dira, harik eta preskripzio-epearen barruan birgaitu arte, foru arau honetako 177. artikuluko 2. idatz-zatian xedatutakoaren arabera.

2. Preskripzio-epean birgaitzen ez bada, zerga-zorra azkendu egingo da.

5. Atala.- Zerga-kredituaren bermeak

75. artikulua.- Lehentasun-eskubidea.

1. Herri Ogasunak mugaeguneratuta eta ordaindu gabe dauden zerga-kredituak kobratzeko lehentasuna izango du beste hartzekodun batzuekin batera suertatuz gero; hala ere, badago salbuespen bat: hartzekodunek jaso beharreko jabaria, bahia, hipoteka edo bestelako eskubide erreala Herri Ogasunak bere eskubidea jasoarazi baino lehen erregistratu izana erregistro egokian. Nolanahi ere, foru arau honetako 76. eta 77. artikuluetan xedatutakoa bete behar da.

2. Konkurtso-hitzarmena badago, haren menpeko zerga-kredituak, are konturako ordainketak egin beharraren ondoriozkoak ere, konkurtsoei buruzko legerian

ezarritakoari lotu beharko zaizkio.

76. artikulua.- Isilbidezko legezko hipoteka.

Erregistro publikoetan erregistratu ahal diren ondasunak edo eskubideak edo beraien zuzeneko produktuak, egiazkoak zein ustezkoak, aldizka kargatzen dituzten zergetan, Herri Ogasunak lehentasuna izango du gainerako hartzekodun edo eskuratzailerik guztien aldean, nahiz eta hauek euren eskubideak erregistratuta eduki, ordainketa eskatzen den egutegiko urtean eta aurrekoan sortu eta ordaindu ez den zorra kobratzeko.

77. artikulua.- Ondasun-lotura.

1. Legezko xedapen bidez zerga-zorra ordaintzeari lotutako ondasunen eskuratzailerik haiekin erantzungo dute modu subsidiarioan, zerga-ekintzaren deribazioa dela bide, zorra ordaintzen ez bada.

2. Eskualdatutako ondasunak eta eskubideak horrelako eskualdaketak, eskuraketak eta inportazioak kargatzen dituzten zergeta dagozkien kopuruak, likidatuak zein likidatu gabeak, ordaintzeko erantzukizunari lotuta geratuko dira, dena dela edukitzea. Dena den, salbuespenak daude: bata edukitzea erregistro-fede publikoak babestutako gainontzekoa izatea da eta bestea, erregistratu ezin diren ondasun higikorrei dagokiena, ondasunak fede onez eta titulu zuzenez merkataritza edo industriako establezimendu batean eskuratu direla frogatzea.

3. Foru arau bidez zerga-onuraren bat ematen bada eta behin betiko eraginkortasuna izateko zergapekoak foru arau horretan ezarritako betekizunak bete behar baditu, Zerga Administrazioak zerga-onura izan ezean egin beharko zen likidazioaren zenbateko osoa agerrarazi ahal izango du, eta erregistro publikoen titularrek bazterreko lotura-oharrean agerraraziko dute.

Geroago, Administrazioaren egiaztapen-jarduketan ondorioz, aurreko paragrafoan aipatutako behin-behineko likidazioaren emaitzako zenbatekoa handiagoa bada, Zerga Administrazioak erregistratzaile eskudunari jakinaraziko dio, zenbateko hori bazterreko lotura-oharrean agerraraz dezan.

77 bis artikulua. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

Beste estatu batzuen titulartasuneko kredituen lehentasuna eta bermeak. Beste estatu batzuen edo nazioarteko zein nazioz gairik beste erakunde batzuen titulartasuneko kredituek ez dute inolako lehentasunik izango zuzenbide publikoko beste kreditu batzuekin pilotzen direnean, ezta atal honetako goragoko artikuluetan ezarritako bermeetariko bakar bat ere, elkarren arteko laguntzari buruzko araudiak besterik xedatu ezean.

78. artikulua.- Kautelazko neurriak.

1. Zerga-zorren kobrantza zapuztu daitekeela edo kobratzeko eragozpen handiak izango direla pentsatzeko zentzuzko zantzurik badago, Administrazioak behin-behineko kautelazko neurriak hartu ahal izango ditu kobratuko dela bermatzeko.

Kautelazko neurria interesdunari jakinarazi behar zaio eta jakinarazpenean zergatik hartu den azaldu behar zaio.

Zerga Administrazioari elkarren arteko laguntzaren esparruan kautelazko neurriak hartzeko eskatzen zaionean, neurri horiek eskatzen dituen estatutik edo nazioarteko zein nazioz gairik erakundetik jasotako agiria, kautelazko neurriak hartzea ahalbidetzen duena, ez da egongo inongo aitorpen, gehitze edo ordezpene egintzari loturik. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOk 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

2. Neurria saihestu nahi den gaitzaren proportziozkoa izan behar da eta beraren zenbatekoa zorra kobratzea ziurtatzeko bestekoa izan behar da gehienez. Inolaz ere ez da aplikatuko kalte konponezin edo konpongaizta ekar dezakeen neurririk.

3. Hauexek dira kautelazko neurriak:

- a) Zerga-itzulketen ordainketa edo Zerga Administrazioak egin beharreko beste ordainketa batzuk atxikitzea. Zerga-itzulketa bat, osorik zein partzialki, kautelaz atxikitzen bada, itzulketa-erabakiarekin batera jakinarazi behar zaio interesdunari.
- b) Ondasun eta eskubideen prebentziozko enbargo; behar izanez gero, prebentziozko idaztoharra egingo da.
- c) Ondasunak edo eskubideak besterentzeko, kargatzeko edo baliatzeko debekua.
- d) Jarduera nagusiaren obrak edo zerbitzuak kontratatzen edo azpikontratatzeko dituzten enpresek kontratista edo azpikontratistek egiten dizkieten ordainketetan zati bat langileei, profesionalei edo beste enpresari batzuei jasanarazi edo atxiki behar zaizkien zergen betebeharren berme gisa atxikitzea, hain zuzen ere kontratatu edo azpikontratatuak obra edo zerbitzuen proportzioan.
- e) Legez ezarritako beste edozein neurri.

4. Kautelazko neurriak kudeaketa, ikuskaritza edo zergabilketa prozedura baten edozein unetan gauzatu daitezke. [\(Uztailaren 3ko 14/2008 Foru Araua aldatu duena. ALHAOk 79 zk., 2008ko uztailaren 11ko\)](#)

5. Kautelazko neurrien ondoreak aplikatu eta sei hilabete pasatutakoan iraungiko dira, ondoko bat gertatu ezean:

- a) Premiamendu-prozeduran enbargo bihurtzea edo epailearen kautelazko neurri; hauek kautelazko neurria hartu den egunetik izango dituzte ondoreak.
- b) Neurria hartu beharra ekarri duten inguruabarrak desagertzea.

c) Interesdunak eskatuta, haien ordezkari askiesten den beste berme bat jartzea erabakitzea.

Nolanahi ere, zergapekoak kautelazko neurriaren zenbatekoa kobratuko dela bermatzen duen abal solidarioa, kreditu-erakunde edo elkarrekiko bermerako sozietate batena, edo kauzio-aseguruaren ziurtagiria aurkezten badu, kautelazko neurria kendu beharko da. Zergapekoak kautelazko neurriaren bidez ziurtatutako zerga-betebeharra borondatez ordaintzeko aldian ordaintzen badu aurretiaz sarrera eten gabe, Zerga Administrazioak jarritako abalaren gastuak ordaindu beharko dizkio.

d) Aipatu epea arrazoitutako erabakiaren bitartez luzatzea (sei hilabete gehienez).

6. Establezimendurik gabe irabazizko jarduera bat egiten bada eta aitortzen ez bada, horregatik eskatu beharreko zerga-zorren ordainketa bermatzeko behar beste diru eta merkatugai prebentzioz enbargatzea erabaki daiteke. Halaber, Zerga Administrazioari aurretik adierazi ez zaizkion ikuskizun publikoen ondoriozko sarrerak ere prebentzioz enbargatzea erabaki daiteke.

7. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Zerga ikuskapeneko egiaztapen eta ikerketa prozedura batean salaketa edo kereila bat aurkezten bada Herri Ogasunaren aurkako delitu bategatik, edo delitu hori dela eta prozesu judiziala irekitzen bada, Zerga Administrazioko organo eskudunak artikulua honetan arautzen diren kautelazko neurriak aplikatu ahal izango ditu, foru arau honetako hogeigarren xedapen gehigarrian ezarritakoa gorabehera. Ustezko delitua ez bada hasten ikertzen zerga ikuskapeneko egiaztapen eta ikerketa prozedura baten ondorioz, Zerga Administrazioko organo eskudunak fiskaltzak ikerketarako eginbideei ekin ondoren aplikatu ahal izango ditu kautelazko neurriak, edo bestela zigor eginbideak hasi ondoren.

Aurreko paragrafoetan aipatzen diren kasuetan, salaketan edo kereilan Zigor Kodeko 126. artikuluan aipatzen diren kopuruen ordainketaren balizko erantzule gisa (zuzenekoak edo subsidiarioak) identifikatzen diren subjektuetako edozein izan daiteke kautelazko neurrien xedea.

Zerga Administrazioko organo eskudunak kautelazko neurri bat ezartzea erabakitzen badu, interesdunari, fiskaltzari eta organo judizial eskudunari jakinaraziko zaie, eta azken horrek erabakia (neurri jurisdikzional bihurtzea edo bertan behera uztea) hartu arte iraungo du indarrean.

79. artikulua.- Zerga-zorra geroratzeko eta zatikatzeko bermeak.

1. Zerga-zorra geroratzeko edo zatikatzeko berme gisa, Zerga Administrazioak eskatu ahal izango du beretzako abal solidarioa, kreditu-erakunde edo elkarrekiko bermerako sozietate batena, edo kauzio-aseguruaren ziurtagiria eratzeko.

Abal edo ziurtagiri hori ezin dela lortu frogatuz gero, edo jarduera ekonomikoaren bideragarritasuna kinka larrian jarrita bakarrik lor daitekeela, Administrazioak hipoteka, bahia, fidantza pertsonala edo solidarioa edo askiesten duen beste berme-bideren bat onartu ahal izango du, erregelamenduz ezartzen denaren arabera.

Erregelamenduz ezarritakoari lotuta, zergapekoak Zerga Administrazioari eskatu ahal izango dio har ditzala kautelazko neurriak aurreko paragrafoetako bermeen ordeiz. Hori gertatzen denean, ez da aplikatuko foru arau honetako aurreko artikuluko 5. idatz-zatian xedatutakoa.

2. Ondoko kasuetan zergapekoa aurreko idatz-zatian aipatutako bermeak eratu beharretik askatu ahal izango, erabat edo partzialki:

a) Zerga-zorra arauz ezarritako kopurua baino gutxiago denean. Salbuespen hau zerga-bilketako prozeduraren fase batzuetan aurkeztutako eskaeretara murriztu daiteke.

b) Zergapekoak ez badu zorra bermatzeko behar beste ondasun eta beraren ondarea atxikitzeak jarduera ekonomikoaren ekoizpen-ahalmena eta enplegu kopurua erabat eragotzi ahal baditu edo Herri Ogasunaren interesei kalte handia egin ahal badie, erregelamenduz ezarritakoaren arabera.

c) Zerga-arautegian ezartzen diren gainerako kasuak.

III. TITULUA.- TRIBUTUEN APLIKAZIOA

I. Kapituluak.- Printzipio orokorrak

1. Atala.- Zerga-prozedurak

80. artikulua.- Tributuen aplikazio-eremua.

1. Tributuen aplikazio-eremuan ondokoak sartzen dira: Zerga Administrazioak zergapekoei informazioa eta laguntza emateko egiten dituen jarduerak eta tributuen kudeatzeko, ikuskatzeko eta biltzeko egiten dituenak, eta zergapekoek euren eskubideez baliatzean edo euren zerga-betebeharrak betetzeko egiten dituzten jarduketak.

2. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Aurreko idatz zatian aipatutako administrazio jarduerak eta zergapekoen jarduketak elkarren arteko laguntzaren esparruan egiten direnean, orduan ere tributuen aplikaziotzat joko dira.

Zerga Administrazioak elkarren arteko laguntza eskatu ahal izango du agintaritza eskudunaren bitartez, eta elkarren arteko laguntza emango du informazioa trukatzeko, kredituak biltzeko edo laguntza horri buruzko araudian ezarritako beste xede batzuetarako, eta parte hartu ahal izango du, beste estatu batzuetako agintaritza eskudunekin batera, aldi bereko kontroletan, elkarren arteko laguntzari buruzko araudian ezarritako eran,

esku hartzen duten estatuentzat interes orokorra edo osagarria duten pertsona edo erakundeei buruz lortutako informazioa trukatzeko aldera. Beste estatu batzuei laguntzeko jarduketak egiten direnean, laguntza eskatu duen agintaritzarekin aldeztu aurretik ados jarrita, hark izendatutako funtzionarioak aurrean egon ahal izango dira. Zerga Administrazioak izendatutako funtzionarioak, era berean, beste estatu batzuetara joan ahal izango dira laguntza eskaeren ildotik edo aldi bereko kontrolen ondorioz. Zerga Administrazioak, elkarren arteko laguntzari buruzko araudiari jarraituz, agintaritza eskudunaren bidez beste estatu batzuekin edo nazioarteko zein nazioz gaindiko beste erakunde batzuekin izaten dituen harremanak, kasu bakoitzean laguntza arautzen duen araudian ezarritako baliabideen bitartez gauzatuko dira. Berariazko araurik ezean, lehentasunez bide elektroniko, informatiko eta telematikoak erabiliko dira harremanetarako.

3. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Tributuen aplikazioa bereiztu egin behar da Zerga Administrazioak ematen dituen egintzen aurka aurkeztu diren administrazioarekiko diru-erreklamazioak ebaztetik.

4. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Tributuetan kudeaketa, ikuskapen eta bilketako administrazio-prozeduren eta titulu honetan ezarritako gainerako jarduketaren bidez aplikatuko dira.

5. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Kontzertu Ekonomikoan eta foru arau honetan ezarritakoa eragotzi gabe, zergapekoek eskuduna ez beste zerga administrazio baten aurrean egiten dituzten jarduketek ez dute ondorerik izango.

2. Atala.- Zergapekoei informazioa eta laguntza ematea

81. artikulua.- Zergapekoei informazioa eta laguntza eman beharra.

1. Zerga Administrazioak zergapekoei beraien eskubideei eta betebeharrei buruzko beharrezko informazioa eta laguntza eman behar dizkie.

2. Horretarako ondokoak egingo dituzte, besteak beste:

a) Zergei buruzko arauen testu eguneratuak eta administrazio-doktrinarik garrantzitsuena zabaldu.

Hain zuzen ere, zergen arloko indarreko foru arauak eta araudiak emango dira, bai eta urtean onetsitako zergen arloko xedapen guztien zerrenda ere.

Halaber, garrantzi eta eragin handiko ebazpen ekonomiko-administratiboak ere zabalduko dira.

b) Berriemateak eta informazioa eman.

Zerga Administrazioak zergen arloko arautegia aplikatzeko erabiltzen diren administrazio-irizpideen berri emango die zergadunei eta irizpideok dauden datu-base informatizatuak aztertzen utziko die.

- c) Administrazioa aurretik lotesteko prozedurak.
- d) Zergapekoei autolikidazioak eta aitorpenak egiten lagundu.

3. Administrazioak IKTen erabilera sustatuko du zergadunekiko dokumentu-prozedura guztietan. Hori dela eta, artikulua honetan ezarritako informazio-jarduketak teknika eta bitarteko elektronikoen, informatikoen eta telematikoen bidez egin daitezke.

4. Artikulu honetan aipatutako informazio eta laguntza jarduketak Internet bidez eginez gero, doakoak izango dira.

82. artikulua.- Administrazioa aurretik lotesteko prozedurak.

1. Zergapekoek eska dezakete Zerga Administrazioak, zerga-egitatea gertatu edo aitorpena borondatez egiteko epealdia amaitu baino lehen, ebazpen loteslea eman dezala zenbait egitate, egintza edo negozio juridikok edo zenbait eragiketarak eurentzat edukiko dituzten zerga-ondoreez.

2. Aurreko idatz-zatian xedatutakoa ondokoaren bidez egingo da:

- a) Zergei buruzko galderak idatziak.
- b) Ondasun higiezinaren eskuraketa edo eskualdaketen aurreko informazioa.
- c) Balioespenari buruzko aurretiazko erabakiak.
- d) Zerga-ordainketarako aurretiazko proposamenak.

83. artikulua.- Zergei buruzko galdera idatziak.

1. Zergapekoek kasu bakoitzean dagokien erregimenari, sailkapenari edo kalifikazioari buruzko galderak, behar bezala dokumentatuak, egin ahal dizkiote Zerga Administrazioari.

Halaber, arau bidez ezartzen diren organismoek edo erakundeek ere egin ahal izango dizkiote zergei buruzko galderak, hain zuzen ere euren kide edo bazkide guztiak ukitzen dituzten gaiei buruz.

2. Zergei buruzko galdera idatziak eskubideak baliatzeko, aitorpenak edo autolikidazioa aurkezteko edo bestelako zerga-betebeharrak betetzeko ezarritako epea agortu baino lehen aurkeztu behar dira.

3. Galdera-idazkiak Zerga Administrazioari bidali behar zaizkio; idazkian ondokoak azaldu behar dira gutxienez:

- a) Galdera egin duenaren identifikazioa.
- b) Kasuaren nondik norakoak eta inguruabar garrantzitsuak.
- c) Galdera bera, zehatz eta argi.

Artikulu honetan aipatutako galderen edukia arau bidez handitu daiteke.

4. Galdera batek ez badu betetzen aurreko idatz-zatietan ezarritako betekizunetako bat eta eskatu ondoren akatsa zuzentzen ez bada, Zerga Administrazioak artxibatu ahal izango du eta interesdunari jakinaraziko dio.

5. Zerga Administrazioak jaso eta hiru hilabete pasatu baino lehen erantzun behar die galderei. Epealdi horretan ez erantzuteak ez dakar berekin Administrazioak galderan adierazitakoa onartzen duenik.

6. Honelako galderak izapidetzeko eta erantzuteko prozedura eta horretarako eskumena izango duten administrazio-organoak arau bidez ezarriko dira.

84. artikulua.- Zergei buruzko galdera idatzien erantzunen ondoreak.

1. Zergei buruzko galdera idatzien erantzunak, aurreko artikuluko betekizunak betez gero, lotesleak izango dira, artikuluko honetan ezarritakoaren arabera, tributuak aplikatzen dituzten Zerga Administrazioaren organoentzat zergadunekiko harremanetan.

Aurreko artikuluan ezarritako betekizunak bete ezean, zergei buruzko galdera idatzien erantzunak informaziorako baizik ez dira emango.

Galdera batean aipatutako kasuari aplikatu beharreko arautegia edo jurisprudentzia aldatzen ez den bitartean, emandako erantzunean adierazitako irizpideak aplikatuko zaizkio zergapekoari, idazkian aipatutako inguruabarrak, gertaerak eta gainerako datu guztiak aldatu ezean.

Galderan adierazitako gertaerak eta inguruabarrak erantzunean adierazitakoekin bat badatoz, tributuak aplikatzen dituzten Zerga Administrazioaren organoek zergei buruzko galdera idatzien erantzunetan adierazitako irizpideak aplikatu behar dituzte beti, aplikatu beharreko administrazio-doktrina aldatu ezean (aldaketa arrazoitu behar da).

2. Aurretiaz hasitako prozedura, errekurso edo erreklamazioen xedearen edo izapidetzearen inguruko galderei aurreko artikuluko 2. idatz-zatian aipatutako epean erantzunez gero, erantzuna ez da loteslea izango Zerga Administrazioarentzat.

3. Galderak aurkezteak eta haien erantzunek ez dituzte etengo zergei buruzko arauetan zerga-betebeharrak betetzeko ezarritako epeak.

4. Zergapekoek ezin dute errekurtsorik aurkeztu zergei buruzko galderen erantzunen aurka. Aldiz, erantzunean adierazitako irizpideak aplikatzeko ematen diren administrazio-egintzen aurka jar ditzakete.

5. Norbaitek galdera jakin baten testu osoa eskatuz gero, Zerga Administrazioak eman egin behar dio, pertsonen identifikazio-datu guztiak ezabatuta.

85. artikulua.- Ondasun higiezinaren balioari buruzko informazioa.

1. Zerga Administrazioak eskuratu edo eskualdatzen diren Arabako higiezinaren katastroko ondasunen zerga-balioaren berri emango du; nola egingo duen eta balioespenak zein ondore izango dituen tributu bakoitzari buruzko arautegian ezarriko da.

2. Interesdunak ezin du jarri inolako errekurtsorik emandako informazioaren aurka. Informazio horren inguruan ematen diren administrazio-egintzen aurka, aldiz, jar ditzake.

Ez erantzuteak ez dakar berekin interesdunak bere eskaeran adierazitako balioa onartzea.

86. artikulua.- Balioespenari buruzko aurretiazko erabakiak.

1. Zergapekoek Zerga Administrazioari eska diezaiokete, zerga bakoitzari buruzko foru arauak edo araudiek hala aurreikusten dutenean, aurretiaz eman dezala zerga-zorra eragin duten errenten, produktuen, ondasunen, gastuen eta gainerako elementuen balioespena, zergen ondoreetarako loteslea izango dena.

2. Eskaera idatziz aurkeztu behar dute zerga-egitatea gertatu baino lehen edo, bestela, zerga bakoitzari buruzko arautegian ezarritako epean.

Eskaerarekin batera zergapekoaren balioespen-proposamena aurkeztu behar da.

3. Zerga Administrazioak zergapekoak aitortutako egitate-elementuak eta inguruabarrak egiaztatu ahal ditu.

4. Zerga Administrazioak idatziz emango du balioespen-erabakia; bertan balioespena, egitatea eta zerga zehaztuko ditu eta erabakia loteslea dela adieraziko du, zerga bakoitzari buruzko arautegian finkatutako prozeduraren arabera eta bertan ezarritako epeetan. Zerga Administrazioak behar den epealdian erantzunik ez emateak berekin dakar eskatzaileak proposaturiko balioespena onartzea.

5. Arautegia aldatu edo balioespenaren oinarritzat hartutako inguruabar ekonomikoak nabarmen aldatu ezean, erabakia eman duen zerga administrazioak bertan adierazitako balioak aplikatu behar ditu. Erabakia hiru urte izango da indarrean gehienez, arautegian besterik ezarri ezean.

6. Zergapekoek ezin dute aurkeztu inolako errekurtsorik artikulua honetan arautako erabakien aurka. Aldiz, erabakian adierazitako balioespenak aplikatzeko ematen diren administrazio-egintzen aurka jar ditzakete.

87. artikulua.- Zerga-ordainketarako aurretiazko proposamenak: kontzeptua eta prozedura.

1. Zergadunek zerga-ordainketa zehazteko aurretiazko proposamenak aurkeztu ahal dizkiote Zerga Administrazioari garrantzi edo konplexutasun handiko

eragiketa jakin batzuei dagokienez, arau bidez ezartzen denaren arabera.

2. Aurreko idatz-zatian aipatutako proposamenean, batetik Administrazioa aurretiaz lotesteko prozedura hau proposatzen den eragiketaren edo eragiketa-multzoaren ziozko zerga-zorreetan eragina izan dezaketen elementu guztien deskripzio xehekatua agertu behar da, eta bestetik eragiketak edo eragiketa-multzoak zerga-zorreetan izan duen eraginaren kalkulua, zergapekoak egina, erabilitako irizpideen azalpenarekin.

3. Zerga-ordainketarako aurretiazko proposamenak zerga-egitatea gertatu baino lehen aurkeztu behar zaizkio Zerga Administrazioari, eta zergaldia duten zergetan proposatzen dena aplikatu behar den zergaldia amaitu baino lehen. Zerga Administrazioak artxibatu egingo ditu aurreko epetik kanpo aurkezten diren proposamenak.

4. Zerga-ordainketarako aurretiazko proposamenak hiru hilabete pasatu baino lehen ebatzi behar dira. Aldi horretan ez onesteak ez dakar berekin Administrazioak proposamenean adierazitako irizpideak eta zenbatekoa onartzen dituenik.

5. Zerga-ordainketarako aurretiazko proposamenak aurkezteko eta onesteko prozedura eta betekizunak arau bidez ezarriko dira.

88. artikulua.- Zerga-ordainketarako aurretiazko proposamenen ondoreak.

1. Zerga Administrazioak zerga-ordainketarako aurretiazko proposamen bat onesten badu, proposamena loteslea izango da eta zergak aplikatzen dituzten organoek bertan ezarritakoa aplikatu beharko dute, adierazitako inguruabarrak egiazkoak ez direla edo aplikatu beharreko arautegia aldatu dela egiaztatu ezean.

2. Zerga-ordainketarako aurretiazko proposamenen ebazpenen aurka ezin da jarri ez errekurtsorik ez erreklamaziorik, baina proposamena aplikatzeko ematen diren administrazio-egintzen aurka bai.

3. Atala.- Herritarren laguntza tributuen aplikazioan

89. artikulua.- Herritarren laguntza.

1. Interesdunek zergen aplikazioan lagundu dezakete, arau bidez ezartzen denari lotuta.

Horretarako, Zerga Administrazioak akordioak egin ditzake beste herri administrazio batzuekin, erakunde pribatuekin eta gizarte, lan, enpresa edo elkargo interesak ordezkatzeko dituzten erakundeekin.

2. Zerga Administrazioak herritarrek teknika eta baliabide elektroniko, informatiko eta telematikoen bidez laguntzeko betekizunak eta baldintzak jarri ahal izango ditu.

90. artikulua.- Informazioa eman beharra.

1. Pertsona fisikoek edo juridikoek, publikoek zein pribatuek, eta foru arau honetako 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeek euren zerga-betebeharren inguruko denetarik datu, txosten, aurrerakin eta frogagiriak, zerga-ordainketan eragina izan dezaketenak, eman behar dizkiote Zerga Administrazioari, bai eta beste pertsona batzuekin izan dituzten harreman ekonomiko, profesional edo finantzarioen ondoriozko guztiak ere.

Zehatzago:

a) Atxikitzaileek eta konturako sarrerak egin behar dituztenek beste pertsona edo erakunde batzuei dirutan edo gauzatan egindako ordainketen zerrendak aurkeztu behar dituzte.

b) Sozietateek, elkarteek, profesionalen elkargoek eta, besteak beste, bazkideen, kideen edo elkargokideen kontura ogibidesariak edo jabetza intelektualaren edo industrialaren edo egilearen jabetzaren ondoriozko eskubideak kobratzen dituzten erakundeek datu horiek jakinarazi behar dizkiote Zerga Administrazioari.

Gauza bera egin behar dute legeaz edo estatutuz, edo ohiko jardun gisa, kapitalen merkatuan kapitalak erakarri, ezarri edo lagatzeagatik edo horretan bitartekari jarduteagatik ogibidesarien edo komisioen kobrantza kudeatzen duten edo horretan esku hartzen duten pertsonak eta erakundeek, are bankuek, kreditu-erakundeak eta, oro har, finantza-bitartekaritzan ari direnek ere.

c) Betearazpen-aldian, Zerga Administrazioaren zordun direnen eskudirua edo kontuetako dirua, baloreak edo bestelako ondasunak gordailatzen dituzten pertsonak eta erakundeek horren berri eman behar diete zerga-billetako organoei eta haiek euren eginkizunetan egiten dituzten errekerimenduak bete behar dituzte.

2. Aurreko idatz-zatian aipatutako betebeharrak arau bidez ezartzen den moduan eta finkatzen diren epeetan bete behar dira, oro har, edo bestela Zerga Administrazioak banakako errekerimendua egindakoan (noiznahi egin dezake).

3. Banku-sekretua ezin da erabili artikulua honetan ezarritako betebeharrak ez betetzeko aitzakiatzat.

Bankuen, aurrezki kutxen, kreditu kooperatiben eta banku- edo kreditu-trafikoan aritzen diren erakundeek kontu korrante, aurrezki eta eperako gordailu, mailegu- eta kreditu-kontuetako mugimenduei eta gainerako eragiketa aktibo eta pasiboak (kontu iragankorretan islatzen edo txeketan eta bestelako ordainketa-aginduetan gauzatzen diren eragiketak barne) buruzko banakako errekerimenduak ikuskapen edo zerga-bilketa eginkizunetan jardutean egin daitezke, arau bidez ezartzen den Zerga Administrazioaren organoak baimena eman ondoren.

Banakako errekerimenduan txekiekin edo ordainketa-aginduen identifikazio-datuak zehaztu beharko dira, edo bestela, ikertzen diren eragiketak, ukituriko zergapekoak (titularrak nahiz baimenduak) eta kontuan hartutako epealdia.

Idatz-zati honetan ezarritakoaren arabera ikerketan mugimenduen edo txekien

eta ordainketa-aginduen jatorria eta xedea azter daitezke, baina hori egiten denean gehienez ere jatorriko eta xedeko pertsona eta kontuak identifikatu ahal izango dira, besterik ez.

4. Funtzionario publikoek, are profesional ofizialek ere, Zerga Administrazioari lagundu behar diote; hain zuzen ere zerga-ordainketan eragina izan dezakeen informazio guztia eman behar diote, hurrengoetako bat aplikatu daitekeenean izan ezik:

- a) Postaren edukiaren sekretua.
- b) Administrazioari estatistiketarako soilik emandako datuen sekretua.
- c) Notarioaren protokoloaren sekretua; honetan Notariotzari buruzko Legeko 34. eta 35. artikuluetan aipatutako agiri publikoak sartzen dira, bai eta ezkontzei edo Eusko Legebiltzarraren maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoaren arabera eraturako izatezko bikoteei buruzkoak ere, ezkontza-sozietatearen erregimen ekonomikoari edo izatezko bikoteen ondarearen erregimen ekonomikoari buruzkoak izan ezik.

5. Zerga Administrazioari zerga-ordainketan eragina duen informazioa eman behar dioten gainerako profesionalek ez dizkiote jakinarazi behar euren jardunean ezagutzen dituzten ondaretik kanpoko datu pribatuak, baldin eta horrela pertsonen edo familien ohorea edo intimitatea urratzen badute. Halaber, ez dizkiote jakinarazi behar aholkularitzako edo defentsako lanbide-zerbitzuak egitean euren bezeroei buruz ezagututako isilpeko datuak.

Profesionalek ezin diote heldu lanbideko sekretuari euren zerga-egoeraren egiaztapena eragozteko.

6. Arau bidez ezartzen denari lotuta, Zerga Administrazioak artikulua honetan eta hurrengoan aipatutako informazioa teknika eta baliabide elektroniko, informatiko eta telematikoen bidez emateko betekizunak eta baldintzak ezar ditzake.

91. artikulua.- Informatu beharra eta lagundu beharra dituzten agintaritzak.

1. Agintariek (era guztietakoek), Estatuaren, autonomia erkidegoen, lurralde historikoen eta toki-entitateen organoen titularrek, organismo autonomoek eta enpresa-erakunde publikoek, lanbide ganbarek eta korporazioek, elkargoek eta elkarteek, gizarte aurreikuspenetarako mutualitateek, gainerako erakunde publikoek (are Gizarte Segurantzaren kudeatzaileek ere) eta, oro har, eginkizun publikoak dituzten guztiek Zerga Administrazioari jakinarazi behar dizkiote xedapen orokorren bidez edo banakako errekerimenduen bidez eskatzen dituen zerga-ordainketarako datu, txosten eta aurrekari guztiak, eta berari eta beraren agenteei laguntza, sorospena eta babesa eman behar dizkiote euren eginkizunak bete ditzaten.

Halaber, zergen kudeaketan edo ordainarazpenean parte hartuko dute ohartarazpen, jasanarazpen eta atxikipenen bidez, indarreko legerian ezarritakoaren arabera.

2. Betebehar berberak dituzte alderdi politikoek, sindikatuek eta enpresa elkarteek ere.

3. Epaitegiek eta auzitegiek Zerga Administrazioari eman behar dizkiote, ofizioz edo berak eskaturik, euren epai-jarduketan ondorioz ezagutzen dituzten zerga-ondoredun datu guztiak, eta sumarioko eginbideen sekretua errespetatu behar dute.

4. Kapitalak Zuritzearen eta Moneta Urratzeen Aurkako Batzordearen Zerbitzu Beteazleak eta Terrorismoa Finantzatzeko Jarduerak Zaintzeko Batzordeak, eta bien idazkaritzek, euren eginkizunetan ari direnean eskuratzen dituzten zerga-ondoredun datu guztiak ofizioz eman behar dizkiote Zerga Administrazioari, oro har, edo banakako errekerimendua jaso ondoren, arau bidez ezartzen denari lotuta.

Zerga Administrazioaren organoek zergapekoen zerga-egoera erregularizatzeko erabili ahal izango dute emandako informazioa, kudeaketa-prozeduran nahiz ikuskapen-prozeduran, eta horretarako ez da aurreko artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako errekerimendua egin beharrik izango.

5. Aurreko artikuluan, artikuluko honetako aurreko idatz-zatietan edo legezko beste arau batean xedatutakoaren arabera Zerga Administrazioari datu pertsonalak lagatzeko ez da behar ukiturikoen baimenik. Eremu honetan ez da aplikatuko Datu Pertsonalen Babesari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoko 21. artikuluko 1. idatz-zatian xedatutakoa.

92. artikulua.- Zerga-ordainketan eragina duten datuak isilpean eduki beharra.

1. Zerga Administrazioak bere eginkizunak egitean eskuratzen dituen datuak, txostenak edo aurrekariak isilpekoak dira eta hark kudeatzen dituen zergak edo baliabideak aplikatzeko eta bidezko zehapenak ezartzeko soilik erabili ahal izango dira, eta ezin zaizkie laga gainontzekoei, ez jakinarazi, ondoko xedeetako baterako izan ezean:

a) Jurisdikzio-organoei eta fiskaltzari laguntzea delituak ikertzen edo jazaritzen, laidotutako pertsonak eskatuta soilik jazarri ahal direnak izan ezik.

b) Beste zerga administrazio batzuekin lankidetzan aritzea bere eskumenen eremuan zerga betebeharrak betearazteko. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

c) Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzaitzarekin eta Gizarte Segurantzaren zerbitzuarruntekin eta erakunde kudeatzaileekin lankidetzan aritzea, Gizarte Segurantzaren sistemarenkuoten kotizazioan eta bilketan eta sistema borren kargurako prestazioak lortzean eta gozatzeangertatzen diren iruzurren aurka. Gainera, zerga administrazioak aseguradun edo onuradun izaeraaltortzeko eta kontrolatzeko ardura duen herri administrazioaren organoaren eskura

jarriko ditaerabiltzaileen errenta mailari buruzko datuak, hain zuzen ere, Osasun Sistema Nazionalaren zerbitzu komunaren zorroko prestazioen, ekarpena beharrezkoa dutenen, ordainketan izango den partaidetzaren ehunekoa zehazteko beharrezkoak direnak. [\(Azaroaren 19eko 20/2012 Foru Arauak aldatu duena. ALHAOko 140 zk., 2012ko abenduaren 5eko\)](#)

d) Herri administrazioekin lankidetzan aritzea Herri Ogasunaren eta Gizarte Segurantzaren aurkako delituak jazartzen eta herri funtsen edo Europar Batasunaren funtsen kargurako laguntzak edo dirulaguntzak lortu edo jasotzeko maularen aurkako borrokan. [\(Abenduaren 17ko 14/2009 Foru Arauak aldatu duena. ALHAOko 149 zk., 2009ko abenduaren 30ko\)](#)

e) Biltzar Nagusietan ostatutako ikerketa batzordeekiko lankidetzan, baita beste parlamentu ikerketako batzordeekiko ere, arau honetako 92. bis artikuluan finkatutako esparruan. [\(Otsailaren 21eko 6/2011 Foru Arauak aldatu duena. ALHAOko 23 zk., 2011ko otsailaren 23ko\)](#)

f) Adingabekoen eta jurisdikzio-organismoek edo fiskaltzak ezgaitutakoen eskubideak eta interesak babestea.

g) Herri Kontuen Euskal Epaitegiari fiskalizazio-lanetan laguntzea.

h) Epaileekin eta auzitegiekin lankidetzan aritzea epai-ebazpen irmoak betearazteko. Epailearen informazio-eskabideak berariazko ebazpena beharko du; ebazpen honetan, dagokion gaiak ukitzen dituen interes publiko eta pribatuak haztatu ondoren eta zordunaren ondasun eta eskubideen izatea ezagutzeko gainerako bide eta iturriak agortu izanagatik, Zerga Administrazioari datuak eskatu beharraren zioak azalduko dira.

i) Kapitalak Zuritzearen eta Moneta Urratzearen Aurkako Batzordearen Zerbitzu Betearazleari, Terrorismoa Finantzatzeko Jarduerak Zaintzeko Batzordeari eta horien bien idazkaritzei euren eginkizunetan laguntzea.

j) Zergaz beste baliabide publikoak biltzen diharduten Zuzenbide Publikoko organoei edo erakundeei zergadunak zuzen identifikatzen laguntzea.

k) Estatistikaren arloan eskumena duten herri administrazioek datuak estatistikak egiteko erabiltzea, Euskal Autonomia Erkidegoaren Estatistikei buruzko apirilaren 23ko 4/1986 Legeak eman dizkien eginkizunak betetzeko. Informazio-eskaeran zehatz-mehatz azaldu behar dira lagako diren zerga-datuak erabiliz egingo diren estatistika-lanen helburuak. Datuok, beti ere, multzoka erabili behar dira azterlanetan eta ezin dira gorde norbanakoen arabera bereizita.

l) Herri administrazioei eta sektore publikoko gainerako erakundeei beren eginkizunetan laguntzea, zergapekoek beren datuak horretarako lagatzeko baimena eman ondoren. [\(Apirilaren 15eko 13/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 48 zk., 2013ko apirilaren 26ko\)](#)

m) Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldeetako administrazio publikoekin lankidetzan aritzea eskumeneko sarrerak biltzeko.

(Uztailaren 3ko 14/2008 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 79 zk., 2008ko uztailaren 11ko)

n) Arabako Merkataritza eta Industria Ganberari eta Merkataritza Ganbaren Kontseilu Nagusiari enpresen errolda publikoa egiten laguntzea, martxoaren 22ko 3/1993 Legeko 17.2 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz. (Apirilaren 15eko 13/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 48 zk., 2013ko apirilaren 26ko)

ñ) (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Elkarren arteko laguntzari buruzko araudiaren esparruan informazioa trukatzeari.

Zerga Administrazioak beste estatu batzuei edo nazioarteko zein nazioz gaingarriko beste erakunde batzuei eman ahal izango dizkie bere eginkizunetan ari dela lortutako datu, txosten edo aurrekariak, betiere lagapen horren helburua beste estatu batzuen edo nazioarteko zein nazioz gaingarriko beste erakunde batzuen titulartasuneko zergak aplikatzea bada, elkarren arteko laguntzari buruzko araudian ezarritako baldintza eta mugekin, eta ezertan eragotzi gabe estatu edo erakunde hartzaileak informazioa beste xede batzuetarako erabili ahal izatea, aipatutako araudian hala ezartzen denean.

Informazio hori ematearren, Zerga Administrazioak hura lortzeko behar diren jarduketak egingo ditu, baita eskatutako informazioa bere barruko tributuoak zehazteko beharrezkoa ez duenean ere. Horretarako, foru arau honetan araututa dauden informazioa lortzeko mekanismoetatik edozein erabili ahal izango du Administrazioak.

Zerga Administrazioak uko egin ahal izango dio edo, bestela, berariaz baimendu beharko du, elkarren arteko laguntzari buruzko araudian ezarritako moduan, aurreko idatz zatian xedatutakoari jarraituz ematen duen informazioa hirugarren estatu bati edo nazioarteko zein nazioz gaingarriko hirugarren erakunde bati eskualdatu diezaioten.

2. Aurreko idatz-zatian ezarritako lagapenetan, zerga-informazioa baliabide informatiko edo telematikoen bidez eman behar da, ahal dela. Herri administrazioek informazioa bitarteko horiez baliatuta eskuratu ahal badituzte, ezin eskatu izango diete interesdunei informazioaren inguruko ziurtagiria, Zerga Administrazioak emana, aurkezteko.

3. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Zerga Administrazioak zerga informazioa isilpean edukiko dela eta zuzen erabiliko dela bermatzeko neurriak aplikatuko ditu.

Honelako datuak, txostenak edo aurrekariak ezagutzen dituzten agintariak, funtzionarioek eta Zerga Administrazioaren zerbitzuko langileek erabat isilpean eduki behar dituzte, aipatu diren kasuetan izan ezik.

Delitua egon litekeela ohartuz gero (laidotutako pertsonak eskatuta soilik jazar daitezkeen delituak izan ezik), Zerga Administrazioak erruduntasun testigantza aurkeztuko du edo delitutzat jotzen diren gertaera inguruabarren zerrenda bidaliko dio fiskaltzari. Horrez gainera kereila prozedurari ere ekin ahal zaio organo eskudunaren bidez.

Ildo beretik, eroskeria izan litekeen gertaera baten berri dakiten agintariak, funtzionarioek eta Zerga Administrazioaren zerbitzuko langileek agintaritza eskudunari jakinarazi behar diote.

4. Atxikitzaileek eta konturako sarrerak egin behar dituztenek konturako ordainketak egiteko baizik ezin dituzte erabili beste zergapeko batzuei buruzko datuak, txostenak eta aurrekariak. Datuok Zerga Administrazioari jakinarazi behar zaizkio zerga bakoitzaren arautegian ezarritako kasuetan.

Aurreko paragrafoan xedatutako kasuan izan ezik, hizpide ditugun datuak, txostena eta aurrekariak isilpekoak dira.

Atxikitzaileek eta konturako sarrerak egin behar dituztenek erabat isilpean gorde behar dituzte.

5. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Elkarren arteko laguntzari buruzko arauen babesean beste estatu batzuek edo nazioarteko zein nazioz gaindiko beste erakunde batzuek Zerga Administrazioari emandako informazioa hirugarrenei laga ahal izango zaie baldin eta informazioa eman duen estatuaren edo erakundearen araudiak bide ematen badu antzeko xedeetarako erabiltzeko; betiere, elkarren arteko laguntzari buruzko araudian besterik adierazi ezean.

Idatz zati honetan aipatutako informazioa beste estatu batzuei edo nazioarteko zein nazioz gaindiko beste erakunde batzuei igorri ahal izango zaie elkarren arteko laguntzari buruzko araudiak horretarako aukera ematen badu, eta bertan ezarritako baldintzak bete beharko dira.

92.bis) artikulua. [\(Otsailaren 21eko 6/2011 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 23 zk., 2011ko otsailaren 23ko\)](#)

1. Arabako Foru Aldundiak, zerga administrazio moduan, bost egun balioduneko epean, Arabako Biltzar Nagusietan osatutako ikerketa batzordeek edo beste edozein parlamentu ikerketa batzordek eskatutako datu, txosten, aurrerakin edo agiri guztiak bidali beharko ditu, betiere honako baldintza hauek ematen badira:

a) Honako pertsona hauei buruzkoak izatea:

Bat. Herri Administrazio guztietan, horien organismo autonomoetan, Zuzenbide Publikoko entitateetan goi-karguetan edo baliokidetan ari diren edo ari izan diren (hautatuak izan direlako edo izendatuak izan direlako) pertsona fisikoak, baita horien menpeko organismo eta enpresetako presidenteak edo

zuzendari exekutiboak edo baliokideak eta Herri Administrazioen zuzeneko zein zeharkako partaidetza handiena duten merkataritza-sozietateen presidenteak edo zuzendari exekutiboak edo baliokideak, gainontzeko Zuzenbide Publikoko entitatekoak edo erabakitze unitate bat sortzen dutelako horiekin lotura duten entitateenak ere.

Bi. Aurreko atalean adierazitakoen ezkontide, izateko bikote — Eusko Legebiltzarraren 2/2003 Legearen, maiatzaren 7koaren, arabera osatutako izatezko bikote badira— diren, edo ikerketaren helburu den unean izan ziren pertsona fisikoak, edo afektibotasun harremanean horietako batekin bizi diren pertsonak, mendeko seme-alabak edo tutoretzapean dauden pertsonak eta bigarren mailako ahaidetasun edo odol-ahaidetasuna duten senideak.

Aurreko paragrafoan ezkontide, izatezko bikote edo afektibotasunezko antzeko harremanean bizi direnei buruz esandakoa aplikatuko da dagokien erregimen ekonomikoa edo ondare erregimena edozein izanda ere.

Hiru. Aurreko lehenengo eta bigarren ataletan aipatutako pertsona horiekin, zuzenean edo zeharka, banaka edo taldeka, % 10 baino gehiagoko sozietate partaidetza duten Entitateak edo Pertsona Juridikoak, edo horren zuzendaritzan, aholkularitzan edo administrazioan partaidetzaren bat izan dutenak.

Lau. Estatuko, erkidegoko edo tokiko sektore publikoarekin edozein kontzerturik edo kontraturik egin duten beste entitateak edo pertsona juridikoak, edo enpresa horietako azpi-kontratista direnak, edozein herri administrazioetik diru-laguntzarik jasotzen dutenak edo Ikerketa Batzordeko xedearekin loturarik dutenak.

b) Ikerketaren xedeak lotura izatea artikuluko honetako a) bat atalean azaldutako pertsonen kargu publikoarekin.

c) Ikerketa horiek ulertzen badute datu, txosten, aurrerakin edo dokumentu horiek ez badituzte ezin dutela duten funtzioa beste.

2. Artikulu honetan xedatutakoa Arabako Biltzar Nagusietan osatutako ikerketa batzordeen eta Eusko Parlamentuko ikerketa batzordeen kasuan aplikatu daiteke, azken hauetarako berariazko legeri bat aplikatu behar ez bada. Kasu horretan, azken lege hori aplikatuko da artikulu honen edukia gainditzen ez bada.

Bizkaiko eta Gipuzkoako Batzar Nagusietan osatutako ikerketa batzordeen kasuan, euren lurralde historikoetan indarrean dagoen legeria aplikatuko da, betiere artikulu honen edukia gainditzen ez bada.

Parlamentu ikerketa batzordeen kasuan, dagokien legeria aplikatuko da, eta halakorik egon ezean, araubide komuneko zerga legeria, artikulu honen edukia gainditzen ez bada.

3. Zerga Administrazioek Biltzar Nagusietan osatutako ikerketa batzordeetara edo parlamentu ikerketa batzordeetara bidaliko datuak, txostenak, aurrekariak edo dokumentuak bakar-bakarrik eman daitezke argitara ikerketaren ondorioen parte baldin badira eta, gainontzeko datuak isilpean gorde beharko dira”.

II. Kapitulua.- Zergen arloko jarduketei eta prozedurei buruzko arau orokorrak

93. artikulua.- Zergen arloko jarduketei eta prozedurei buruzko arauak.

Zergak aplikatzeko jarduketetan eta prozeduretan ondokoak izango dira aginduzko:

- a)** Titulu honetako eta berau garatzeko ematen diren araudietako arau bereziak, eta zergen arloko beste foru arau batzuetan eta horiek garatzeko araudietan bildutako prozedura-arauak.
- b)** Osagarri moduan, administrazio-prozedurei buruzko xedapen orokorrak.

1. Atala.- Zergen arloko administrazio-prozeduren berezitasunak

1. Azpiatala.- Zerga-prozeduren faseak

94. artikulua.- Zergen arloko jarduketak eta prozedurak hastea.

1. Zergen arloko jarduketak eta prozedurak ofizioz edo zergadunek eskatuta has daitezke; zergadunek autolikidazioa, aitorpena, eskaera edo zerga-arautegian ezarritako beste bideren bat balia dezakete horretarako.

2. Zergen arloko jarduketak eta prozedurak hasteko agirietan zergadunaren izen-abizenak edo sozietatearen izena eta identifikazio fiskaleko zenbakia agertu behar dira nahitaez, eta behar den kasuetan ordezkariarenak ere bai.

3. Zerga Administrazioak autolikidazioen, aitorpenen, eskaeren eta zerga-arautegian ezarritako gainerako bitartekoen ereduak eta sistema normalizatuak onetsi ahal ditu zergen arloko jarduketa eta prozedura ugari izapidetu behar direnerako.

4. Arau bidez ezar daiteke zein kasutan eta nola aurkeztu behar dituzten zergadunek baliabide telematikoen bidez euren aitorpenak, autolikidazioak, eskaerak eta zerga-ordainketan eragina duten gainerako agiriak.

95. artikulua.- Zergen arloko jarduketak eta prozedurak egitea.

1. Zergen arloko jarduketak eta prozedurak egitean, Administrazioak ahal duen guztian lagunduko die zergapekoei euren eskubideak baliarazten eta euren betebeharrak betetzen; ondoko idatz-zatietan azalduko da nola emango dien laguntza hori.

2. Zergadunek Zerga Administrazioari lagundu behar diote bere eginkizunak egiten zergak aplikatzeko prozeduretan.

3. Zergapekoek uko egin diezaiokeite zerga-arautegiaren arabera ezin eska daitezkeen agiriak aurkezteari eta zergapekoek lehenago aurkeztu eta ondorioz zerga administrazio jarduleak badituen agiriak aurkezteari; betiere, agiriok zein egunetan eta zein prozeduratan aurkeztu zituzten adierazita. Nolanahi ere, interesdunei aurkeztutako datuak, eurenak zein beste batzuenak, berresteko eskatu ahal zaie.

4. Zergapekoek eskubidea dute eurek aurkeztutako autolikidazioen eta aitorpenen ziurtagiriak, edo haien atal jakin batzuenak, jasotzeko.

5. Zerga-jarduketa edo zerga-prozeduraren batean alderdi izanez gero, zergapekoek espedienteko agirien kopiak eskura ditzakete, kostua ordainduta; hala ere, gainontzekoen interesak urratu ahal badira edo haien intimitatea arriskuan jartzen bada edo indarreko arautegian hala xedatzen bada, ezin dituzte eskuratu.

Entzunaldiaren izapidea dagoen prozeduretan, edo ebazpen-proposamenaren ondoren alegazioetarako aldia dagoenetan, kopiak izapide horietan emango dira.

6. Administrazio-artxiboetan dauden espedienteetako erregistroak eta agiriak, baldin eta eskaera aurkezten denean espedientea amaituta badago, zerga-prozeduran alderdi izan diren zergapekoek soilik eska ditzakete, foru arau honetako 92. artikuluan ezarritakoaren arabera isilpean gorde behar direnean izan ezik.

7. Zerga-prozeduretan, froga egiteko ez dago aldi berezia hasi beharrik, ez interesdunei aurretik jakinarazi beharrik.

8. Zergak aplikatzeko prozeduretan, Zerga Administrazioaren jarduketak komunikazioetan, eginbideetan, txostenetan eta prozedurei buruzko arautegi zehatzetan ezarritako agirietan dokumentatuko dira.

Komunikazioen bidez Administrazioak prozedura hasi dela jakinarazten die zergapekoei edo haren inguruko beste gertaera edo inguruabar batzuen berri ematen die, edo errekerimenduak egiten dizkie pertsonen edo erakundeen. Komunikazioak eginbideei txertatu ahal zaizkie.

Eginbideak agiri publikoak dira, gertaerak eta zergapekoaren edo jarduketetan jardule den pertsonaren adierazpenak agerrarazteko ematen direnak. Eginbideetan ezin da egin zerga-likidaziorako proposamenik.

Zerga Administrazioaren organoek, ofizioz edo gainontzeko batek eskatuta, antolamendu juridikoaren arabera aginduzko diren txostenak egingo dituzte, bai eta herri administrazioen beste organo eta zerbitzu batzuek edo legegintzako botereak eta botere judizialak indarreko legeriari lotuta eskatzen dituztenak eta zergak aplikatzeko behar direnak ere.

9. Zergak aplikatzeko prozeduretan entzunaldia emango zaio interesdunari ebazpen-proposamena idatzi aurretik, eskubidez komeni zaiona alega dezan, kasu hauetan izan ezik:

- a) Foru arau honetako 126. artikuluko 2. idatz-zatian ezarritako kasuak.
- b) Dena delako prozedurari buruzko arauetan proposamenaren ondoren alegazioak aurkezteko izapidea ezarrita dagoenean.
- c) Foru Arau honetako III. Tituluko V. Kapitularen 2. Atalean aipatzen den premiamendu-prozeduran.

Entzunaldiak hamar egun iraungo du gutxienez eta hamabost gehienez.

96. artikulua.- Zerga-prozeduren amaiera.

1. Zerga-prozedurak honela amaituko dira: ebazpen bidez; atzera eginez gero; eskaeraren oinarri izan den eskubideari uko eginez gero; gertaera bat dela bide prozedurarekin ezin jarraitu bada; iraungitzeagatik; errekerimenduaren xede izan den betebeharra betez gero; zerga-antolamenduan ezarritako beste kausaren bategatik.

2. Zerga Administrazioak modu automatikoan ematen dituen erantzunak ebazpentzat hartuko dira, prozedura honela amaitu daitekeen prozeduretan.

2. Azpiatala.- Zerga-likidazioak

97. artikulua.- Zerga-likidazioak: zer diren eta motak.

1. Zerga-likidazioa ebazpen-egintza da; beraren bidez Zerga Administrazioaren organo eskudunak zerga-zorraren zenbatekoa edo zerga-arautegiaren arabera itzuli edo konpentsatu beharreko kopurua zehazten du.

Zerga Administrazioak ez du zertan doitu likidazioak zergapekoek euren autolikidazio, aitorpen, eskaera edo bestelako agirietan adierazitako datuetara.

2. Zerga-likidazioak behin-behinekoak edo behin betikoak izango dira.

3. Hauexek izango dira behin betikoak:

- a) Zerga-betebeharraren elementu guztiak egiaztatu eta ikertu ondoko ikuskapen-prozeduretan egiten direnak, foru arau honetako 145. artikuluko 3. idatz-zatian xedatutako kasuetan izan ezik.
- b) Zerga-arautegiaren arabera hala direnak.

4. Gainerako kasuetan zerga-likidazioak behin-behinekoak izango dira.

98. artikulua.- Zerga-likidazioen jakinarazpena.

1. Likidazioak kapitulu honetako 3. atalean ezarritakoari lotuta jakinarazi behar zaizkie zergapekoei.

2. Jakinarazpenean ondokoak agertu behar dira:

- a)** Zergapekoaren identifikazioa.
- b)** Zerga-zorraren zenbatekoa eragin duten elementuak.
- c)** Jakinarazpenaren motibazioa, baldin eta ez badator bat zergapekoak adierazitako datuekin edo hark egindako arauen aplikazio edo interpretazioarekin; horrez gainera jakinarazpena eragin duten gertaerak adierazi behar dira oro har.
- d)** Balia daitezkeen inpugnazio-bideak, inpugnazioak aurkeztu behar diren organoa eta aurkezteko epea.
- e)** Zerga-zorra ordaindu behar den lekua, epea eta modua.
- f)** Behin-behinekoa edo behin betikoa den.

3. Aldizka ordaingairi bidez kobratzen diren zergetan, behin erregistro, errolda edo matrikula egokian alta emateari dagokion likidazioa jakinarazi ondoren, hurrengo likidazioak taldeka jakinarazi ahal izango dira ediktuen bidez (ediktuetan horren berri eman behar da).

Zerga-oinarria aitorpenaren emaitzakoa baino handiagoa bada, zergadunari jakinarazi behar zaio eta jakinarazpenean aldea zerk eragin duen azaldu behar zaio. Hala ere, aldaketa foru arauak baimendutako birbalarizazio orokorraren ondorioz gertatzen bada edo tokiko zerga-arautegiaren arabera zergaren elementuetan aldaketa orokorrak sartzen badira, ez da egongo jakinarazi beharrik.

4. Arau bidez ezartzen den kasuetan ez da egin beharko jakinarazpenik, baldin eta Zerga Administrazioak idatziz ohartarazten badio zergapekoari edo haren ordezkariari, ez eta autolikidazioak aurkeztu ondoren itzulketa egiten denean ere, baldin eta itzultako kopurua eskatutakoa bera bada.

3. Azpiatala.- Ebatzi beharra eta ebazteko epeak

99. artikulua.- Ebatzi beharra.

1. Zerga Administrazioak berariaz ebatzi behar ditu zergak aplikatzeko prozeduretan agertzen diren arazoak, eta gero berariazko ebazpenak jakinarazi behar ditu.

2. Zergadunek jakinarazi baizik egin behar ez dituzten eskubideak baliatzearen inguruko prozeduretan Administrazioak ez du edukiko berariaz ebatzi beharrik, ez eta iraungitzen diren prozeduretan, xedea galduta dutenetan eta interesdunak uko edo atzera egiten duenetan ere.

Hala ere, interesdunak Zerga Administrazioari berariaz eskatzen badio aipatu inguruabarretako bat gertatu denez argitzeko, hark erantzun egin beharko du.

3. Likidazio-egintzetan, balioa egiaztatzeko egintzetan, betebeharra ezartzen dutenetan, zerga-onura edo zergak aplikatzeko egintzen betearazpenaren etendura ukatzen dutenetan eta indarreko arautegian ezartzen diren beste guztietan arrazoiak azaldu behar dira, egintza eragin duten inguruabarrak

adieraziz.

100. artikulua.- Ebazteko epeak eta berariazko ebazpena ez ematearen ondoreak.

1. Ebazpena jakinarazteko gehieneko epea kasuan kasuko prozedurari buruzko arautegian finkatuko da. Prozedurari buruzko arauetan gehieneko epea ezarri ezean, sei hilabete baino lehen ebatzi behar da.

Honela zenbatuko da epea:

a) Ofizioz hasten diren prozeduretan, hasteko erabakia jakinarazten den egunetik.

b) Interesdunak eskatuta hasten diren prozeduretan, agiria izapidetzeko eskumena duen administrazioaren erregistroan agiria sartzen den egunetik.

Idatz-zati honetan xedatutakoa ez da aplikatuko aitorpenaren edo autolikidazioaren bidez hasten diren kudeaketa-prozeduretan, ez premiamendu-prozeduretan; hain zuzen ere, premiamendu-prozeduretako jarduketek preskribitzeko epea mugaeguneratu arte iraun dezakete.

2. Ebazpena jakinarazi beharra prozeduren gehieneko epearen barruan betetzat jotzeko, nahikoa izango da ebazpenaren testua osorik jakinarazteko ahalegin bat egin dela frogatzea.

Prozedura arrazoi jakin bategatik etenda dagoen aldiak (arau bidez zehaztu behar dira) eta Zerga Administrazioari egotzi ezin zaion kausa bategatik gertatzen diren atzerapenak ez dira konputatuko ebazteko epean.

3. Ebazteko epea edo Zerga Administrazioaren jarduketek iraun dezaketen epea etetea bidezkoa izango da honako inguruabar hauetako bat gertatzen denean:

a) Datuak edo txostenak eskatzen zaizkienean autonomi erkidegoko beste administrazio batzuei, Estatuari, beste autonomi erkidego batzuei, toki-entitateei edo Europar Batasuneko estatuetak administrazioei. Datu edo txostenak eskatzean hasiko da epearen etenaldia eta horiek jasotzean amaituko da, eta gehienez ere sei hilabete iraungo du, eskatzen diren datu edo txostenak eskatzen direla. Eskaera Europar Batasunetik kanpoko estatuei egiten zaienean, epea hamabi hilabetekoa izango da.

b) Ezinbestez Administrazioak bere jarduketak bertan behera utzi behar dituenean, ezinbesteko arrazoiak dirauen artean.

4. Halaber, honako hauek zergapekoari egotzi ahal zaizkion atzerapenak dira: Zerga Administrazioak bere eskumenen eremuan egiten dituen informazio-eskaerei, errekerimenduei edo agertzeko deiei zergapekoak berandu erantzutea; zergapekoak berak eskaturik jarduketak geroratu edo atzeratzea, bidezkotzat jotzen den kasuetan. Osorik betetzen ez diren eskabideak ez dira jasotzat joko zenbaketa horren ondoreetarako, harik eta behar bezala bete arte, eta horren berri emango zaio interesdunari. Zenbaketa horren ondoreetarako, zergapekoari egotzi ahal zaizkion atzerapenen denbora egutegiko egunetan

neurtuko da.

5. Alderdi batek eskatuta hasten diren prozeduretan, gehieneko epea berariazko ebazpena jakinarazi gabe mugaeguneratzeak arautegian ezarritako ondoreak izango ditu. Alde honetatik, zergak aplikatzeko prozedura guztietan berariaz arautu behar da hari dagokion presuntziozko egintzen erregimena.

Erregimena araututa egon ezean, interesdunek baietsitzat jo dezakete euren eskaera Administrazioaren isiltasuna dela-eta, Konstituzioan ezarritako eskatzeko eskubidea baliarazteko prozeduretan eta egintzak eta xedapenak inpugnatzeko prozeduretan izan ezik, honelakoetan isiltasunak eskaera ezetsiko baitu.

Prozedura zergadunari egotzi ahal zaion kausa bategatik etenez gero, Administrazioak ohartaraziko dio hiru hilabeteren buruan iraungitzat jo ahal izango duela.

6. Ofizioz hasten diren prozeduretan, ezarritako gehieneko epea berariazko ebazpena jakinarazi gabe mugaeguneratzeak prozedurari buruzko arautegian ezarritako ondoreak izango ditu.

Berariazko arautegirik egon ezean, ondore hauek izango ditu:

a) Prozeduraren emaitza eskubide bat edo bestelako banakako egoera juridiko bat aintzatestea edo eratzea izan ahal bada eta Administrazioaren isiltasuna gertatzen bada, zergapekoak ezetsitzat jo ditzake prozedurak eduki ditzakeen aldeko ondoreak.

b) Prozeduraren emaitza kontrako ondorea edo karga izan ahal bada, prozedura iraungiko da.

7. Prozedura iraungitakoan, ofizioz edo interesdunak eskatuta adieraziko da eta jarduketak artxibatzeko aginduko da.

Prozedura iraungitzeak ez du ekarriko berez Zerga Administrazioak bere eskubideak erabiltzeari uztea, baina iraungitako prozeduretan egindako jarduketek ez dute etengo preskripzio-epea eta ez dira Administrazioaren errekerimendutzat hartuko foru arau honetako 27. artikuluko 1. idatz-zatian ezarritako ondoretarako. Iraungitako prozedura batean egindako jarduketak eta eskuratutako agiriak eta bestelako frogabideak haren inguruan edo beste zergapeko bati dagokionez hasitako edo geroago hasten diren beste prozedura batzuetan ere erabili ahal izango dira frogatzeko.

2. Atala.- Froga

101. artikulua.- Frogabideak, frogaren balioespena eta froga-zama.

1. Zerga-prozeduretan, Kode Zibilean eta Prozedura Zibileko Legean frogabideez eta frogaren balioespenaz ezarritako arauak aplikatuko dira, zerga-arautegian besterik ezarri ezean.

Beste estatu batzuek edo nazioarteko zein nazioz gaindiko beste erakunde batzuek emandako probak edo informazioak kasuan kasuko prozedurari batu ahal izango zaizkio, eta aurreko paragrafoaren arabera dagokien

froga balioa izango dute. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

2. Zergak aplikatzeko prozeduretan, eskubide bat baliarazi nahi duenak hura sortu duten egitateak frogatu behar ditu (froga-zama).

3. Baldin eta Zerga Administrazioak bere esku baditu froga-elementuak, zergapekoek haiek zehatz-mehatz adierazita beteko dute eskubidea frogatu beharra.

102. artikulua.- Frogabideei buruzko arau bereziak.

1. Zerga bakoitzari buruzko foru arauan eragiketa jakin batzuk, zerga-betebeharraren zenbatekoa zehazteko kontuan hartu beharrekoak, kengarri izateko bete beharreko betekizun formalak ezarri ahal izango dira.

2. Gastu kengarriak eta aplikatzen diren kenkariak, enpresaburuak edo profesionalek egindako eragiketek sortu badituzte, frogatu egin behar dira; ahal dela, eragiketa egin duen enpresaburuak edo profesionalak emandako faktura aurkeztu behar da eta bestela eragiketaren zioz emandako ordezkoko agiria. Batera zein bestera, zerga-arautegian ezarritako betekizunak bete behar dira.

3. Konpentsatutako zein konpentsatu gabeko oinarriak edo kuotak edo aplikatutako kenkariak zein aplikatzeko daudenak preskribitutako ekitaldietan sortu badira, haien jatorria eta zenbatekoa frogatu beharko dira sartu ziren likidazioak edo autolikidazioak, kontabilitatea eta agiri euskarri egokiak aurkeztuta; konpentsatzeko, aplikatzeko edo itzulketa jasotzeko eskubidea edukiz gero, hori eragiten duten egitateak frogatu behar dira aurrean azaldutako modu berean. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

103. artikulua.- Eginbideen froga-balioa.

1. Zerga-jarduketetako eta -prozeduretako eginbideak agiri publikoak dira eta formalizatzen dituzten egintzak frogatzen dituzte, kontrakoa frogatzen ez den bitartean.

2. Eginbideetan ageri diren egitateetatik prozeduraren xede den zergapekoak onartzen dituenak, bai eta haren adierazpenak ere, benetakotzat joko dira eta zergapekoak soilik zuzendu ahal izango ditu, egitatezko errakuntza egin zuela frogatuta.

104. artikulua.- Zergen arloko presuntzioak.

1. Zergei buruzko arauetan ezarritako presuntzioak kontrako frogaren bidez ezaba daitezke, foru arau batek berariaz debekatu ezean.

2. Foru arauetan ezarri ez diren presuntzioak frogabidetzat onartzeko ezinbestekoa da frogatutako egitatearen eta ondorioztatu nahi denaren artean lotura zehatza eta zuzenekoa egotea giza zentzuaren arabera.

3. Zerga Administrazioak ondasun, eskubide, enpresa, zerbitzu, jarduera, ustategi edo funtzio baten titulartzat jo dezake zerga-erregistroan edo beste erregistro publiko batean titular ageri dena, kontrako frogarik ez badago.

4. Zergapekoek aurkezten dituzten autolikidazioetan, aitorpenetan eta gainerako agirietan adierazitako datuak eta egitate-elementuak benetakotzat joko dira haiei dagokienez, eta beraiek soilik zuzendu ahal izango dituzte kontrako frogaren bidez.

Baldin eta aitorpenetan edo errekerimenduen erantzunetan (foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan ezarritako informatu beharra betetzeko) adierazten diren datuak beste zergapeko batzuen zerga-egoera erregularizatzeko erabiltzen badira, benetakotzat joko dira; hala ere, zergapekoak oker daudela edo faltsuak direla alegatzen badu, atal honetan xedatutakoaren arabera erkatu beharko dira. Horretarako, aitortzaileari eskatu ahal izango zaio berrets ditzala aurkeztu dituen aitorpenetan gainontzekoez adierazitako datuak eta froga dezala benetan hala direla.

3. Atala.- Jakinarazpenak

105. artikulua. Zergen arloko jakinarazpenak. ([Abenduaren 22ko 18/2011 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 153 zk., 2011ko abenduaren 30ko](#))

1. Zergapekoei egin beharreko jakinarazpenen araubidea administrazio arau orokorretan ezarri da. Nolanahi ere, kontuan eduki behar dira foru arau honetako 98. artikuluan eta 179. artikuluko 4. idatz zatian eta atal honetan ezarritako espezialitateak.

2. Interesdunak baliabide telematikoak erabiltzearekin ados dagoela adierazi badu eta modu hori lehenetsi badu, jakinarazpenak telematikoki bidali ahal izango zaizkio, hurrengo 3. idatz zatian xedatutakoa gorabehera.

Jakinarazpenen sisteman jakinarazpena interesdunaren esku noiz jarri den zehaztuko da (eguna eta ordua), eta noiz irakurri den ere bai (ordutik aurrera jakinarazpena egintzat joko da ondorio guztietarako).

Interesdunak ez badu irakurtzen jakinarazpena egutegiko hogeiei egunetan, beraren esku jarri dela jakinik, ezetsi egin duela pentsatuko da eta horrek foru arau honetako 107. artikuluko 2. idatz zatian ezarritako ondorioak sortuko ditu (salbuespena: ofizioz edo jasotzaileak eskatuta jakinarazpena irakurtzerik ez dela egon egiaztatzen bada, ez dira sortuko ondorio horiek).

3. Zerga Administrazioak arau bidez ezarri ahal izango du ondoko interesdunek berarekin harremanak nahitaez baliabide elektronikoen bitartez eduki beharra: gaitasun ekonomiko edo teknikoagatik, lanbideagatik edo egiaztatutako beste arrazoiren bategatik behar diren baliabide teknologikoak erabil ditzaketen pertsona juridikoek eta pertsona fisikoen taldeek.

105 bis artikulua. Jakinarazteko laguntza. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOk 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

Elkarren arteko laguntzaren esparruan, Zerga Administrazioak ematen dituen administrazio egintzak beste estatu baten lurraldean jakinarazi ahal izango dira agintaritza eskudunaren bitartez, beste estatu horretako agintaritza eskudunaren laguntza dela medio.

Jakinarazpen horiek ondorioak sor ditzaten, nahikoa izango da eskaera egin zaion agintaritzak adieraztea eskatutako jakinarazpena egin dela.

Beste estatu bati laguntza eskatzen zaionean, jakinarazpena egiteko eskaera bidaltzen zaionetik hasita bi hilabeteko epean ezin bada atzerrian jakinarazpenik egin edo Zerga Administrazioak ez badu jasotzen eskaera egin zaion agintaritzaren erantzunik dokumentua hartzaileari jakinarazi zaion datari buruz, orduan Administrazioak eskatu ahal izango du interesduna jakinarazpena jasotzera ager dadila, foru arau honetako 108. artikuluan arautzen den bezala. Horrelako kasuetan egintza bi aldiz jakinarazten bada, lehenengo egindako jakinarazpenaren data hartuko da jakinarazpen datatzat.

Jakinarazpenaren agiriak Zerga Administrazioak jasotzen dituen hizkuntza berean igorriko zaizkio hartzaileari, elkarren arteko laguntzari buruzko araudiak besterik adierazi ezean.

106. artikulua.- Jakinarazpenak egiteko tokia.

1. Interesdunak eskatuta hasten diren prozeduretan, jakinarazpena zergapekoak edo beraren ordezkariak berariaz adierazitako tokian egingo da, edo bataren edo bestearen zerga-egoitzan.

2. Ofizioz hasten diren prozeduretan, jakinarazpena zergapekoaren edo beraren ordezkariaren zerga-egoitzan, lantokian, jarduera ekonomikoa egiten duen tokian edo jaso-agiria biltzeko aukera ematen duen beste zeinahi tokitan egin ahal izango da.

3. Elkarren arteko laguntzaren esparruan, aurreko idatz zatietan esandako tokiez gainera, jakinarazpena egin ahal izango da atzerriko agintaritzak berariaz adierazten duen lekuan ere. Zerga Administrazioari ezin egotzi zaizkion arrazoiengatik interesdunari ezin bazaio jakinarazpenik egin, behin haren zerga helbidean edo atzerriko agintaritzak berariaz adierazitako tokian saiatu eta gero, aplikagarria izango da foru arau

honetako 108. artikuluan xedatutakoa. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

107. artikulua. Jakinarazpenak jasotzeko legitimatutako pertsonak. [\(Abenduaren 22ko 18/2011 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 153 zk., 2011ko abenduaren 30ko\)](#)

1. Jakinarazpena zergapekoak edo beraren ordezkariak berariaz adierazitako tokian egiten bada, edo bataren edo bestearen zerga egoitzan, eta jakinarazpena heltzean interesduna ez badago, bertan dagoen nornahik jaso ahal izango du, nor den azaldu ondoren, bai eta jakinarazpen tokia edo zergapekoaren edo ordezkariaren zerga egoitza dagoen eraikineko auzoen edo jabeen erkidegoaren enplegatu batek ere. Jakinarazpena baliabide telematikoen bidez egiten bada, zergapekoak edo beraren ordezkariak jaso dezake, edo bestela haiek aitorpenak, autolikidazioak, eskaerak eta zergetan ondorioak sortzen dituzten gainerako agiri guztiak ordezkari gisa aurkezteko baimena ematen dioten pertsona fisiko zein juridikoek.

2. Interesdunak edo beraren ordezkariak jakinarazpena jaso nahi ez badu ere, egintzat joko da legezko ondorio guztietarako.

108. artikulua. Bertaratuta jakinaraztea. [\(Abenduaren 22ko 18/2011 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 153 zk., 2011ko abenduaren 30ko\)](#)

1. Zerga egoitzan edo, prozedura interesdunak eskatuta hasi bada, interesdunak adierazitako tokian jakinarazteko bi ahalegin, gutxienez, egingo dira. Hala ere zergapekoari edo beraren ordezkariari ezin bazaio helarazi jakinarazpena Zerga Administrazioari ezin egotz dakizkiokeen arrazoiengatik, espedientean jakinarazpen ahaleginen inguruabarrak adieraziko dira. Jasotzailea aipatu egoitzan edo tokian ezezaguna bada, ahalegin bat nahikoa izango da.

Hala gertatzen denean, interesdunari edo beraren ordezkariari zitazioa egingo zaio bertaratuta jakinarazteko. Horretarako iragarkiak argitaratuko dira ondokoetako batean (iragarki bat interesdun bakoitzeko):

a) Arabako Foru Aldundiaren egoitza elektronikoan edo, bestela, kasuan kasuko zerga administrazioaren egoitza elektronikoan, herritarrek zerbitzu publikoak baliabide elektronikoen bidez erabiltzeari buruzko ekainaren 22ko 11/2007 Legeko 10. eta 12. artikuluetan ezarri den bezala.

Arabako Foru Aldundiko Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Sailak baliabide honen bitartez argitaratuko ditu zerga sistema aplikatzeko eskumenak erabilita eta aginduta daukan zerga bilketaren kudeaketan egin beharreko jakinarazpenen iragarkiak. Gainerako zerga administrazioek modu hau hautatzen badute jakinarazpenen iragarkiak argitaratzeko, gobernu organoaren

berariazko arau xedapenaren bidez egin behar dute eta gero xedapen hori Arabako Lurralde Historikoko Aldizkari Ofizialean argitaratu behar dute. Xedapenean ondorioak sortzen noiz hasiko den zehaztu behar da.

b) Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofizialean.

Iragarkiak egoitza elektronikoan nola eta noiz argitaratu behar diren arau bidez zehaztuko da, eta modu berean finkatuko dira iragarkiak egoitza elektronikoan egon beharreko aldiak ere.

Ezagutzen den azken egoitza Arabatik kanpo egonez gero, iragarkia ezagutzen den azken zerga egoitzari dagokion udaletxean ere jarri ahal izango da. Ezagutzen den azken egoitza atzerrian badago, iragarkia dena delako herrialdearen kontsulatuan edo enbaxadaren kontsulatu sailean jarri ahal izango da.

2. Iragarkia egoitza elektronikoan eta Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofizialean argitaratzen bada, egiteko dauden jakinarazpenen zerrenda agertuko da eta datu hauek adieraziko dira: zergapekoa edo beraren ordezkaria nor den; jakinarazpena eragin duen prozedura zein den; prozedura izapidetzeko eskumena zer organok daukan; jasotzailea nora eta noiz joan behar den jakinarazpena jasotzera. Interesduna iragarkia egoitza elektronikoan edo Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik egutegiko hamabost egun pasatu baino lehen bertaratu behar da. Aldi horretan bertaratzen ez bada, jakinarazpena mugaegunaren biharamunean egintzat hartuko da legezko ondorio guztietarako.

Iragarki batean hainbat zergapeko aipatu ahal dira eta aurreko paragrafoan azaldutako betekizunak denei batera adierazi.

3. Ez zergapekoa ez beraren ordezkaria jakinarazpena jasotzera bertaratzen ez bada eta ondorioz prozedura baten hasiera edo beraren izapideetako bat jakinarazitzat jotzen bada, prozeduraren hurrengo jarduketak eta eginbideak ere jakinarazitzat joko dira eta bere hartan mantenduko da prozeduran zehar noiznahi bertaratzeko eskubidea. Hala ere, prozeduran ematen diren likidazioak eta, egonez gero, enbargatutako ondasunak besterentzeko erabakiak atal honetan ezarritakoaren arabera jakinarazi beharko dira.

4. Atala.- Zergapekoen egoitzan sartzea

109. artikulua.- Epailearen baimena zergapekoen egoitzan sartzeko.

Zergak aplikatzeko prozeduretan, zergapeko baten egoitzan sartu behar bada edo hura miatu behar bada, Zerga Administrazioak zergapekoaren adostasuna edo epailearen baimena lortu behar du, egoitza Konstituzioaren babespean baitago.

5. Atala.- Salaketa publikoa

110. artikulua.- Salaketa publikoa.

1. Salaketa publikoaren bidez Zerga Administrazioari jakinarazi ahal zaizkio zergen arloko arau-hauste izan daitezkeen egitateak edo egoerak, edo zergen aplikazioan eragina eduki dezaketenak. Salaketa publikoak ez du zerikusirik foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan ezarri bezala Zerga Administrazioari lagundu beharrarekin.

2. Honelako salaketa bat jasoz gero, organo eskudunari bidaliko zaio, bidezko jarduketak egin ditzan. Organo horrek, salaketa oinarri gabekotzat jotzen badu edo uste badu salatutako egitateak edo pertsonak ez direla identifikatu behar bezala, salaketa artxibatzea erabaki ahal izango du. Egotzitako egitateak benetakoak direla pentsatzeko behar adina zantzu egon arren Zerga Administrazioak haien berri ez badu, bidezko jarduketei ekin ahal izango zaizkie. Hala gertatzen denean, salaketa ez da izango administrazio-espedientearen osagaia.

3. Salaketaren ondorioz abiatzen diren administrazio-jarduketetan salatzailea ez da interesduntzat hartuko, eta ez zaio emango haien emaitzen berri. Halaber, salatzailea ez da egongo legitimatuta jarduketan emaitzen inguruan errekurtsorik edo erreklamaziorik jartzeko.

6. Atala.- Egiaztatzeko eta ikertzeko ahalak eta eginkizunak

111. artikulua.- Egiaztatzeko eta ikertzeko ahalak eta eginkizunak.

1. Zerga Administrazioak behar diren egitate, egintza eta negozio juridiko guztiak egiaztatu eta ikertu ahal ditu, bai eta haiekin lotutako inguruabar, datu eta agiri guztiak ere, zerga-betebeharrak betetzen direla ziurtatzeko.

2. Egiaztatzeko eta ikertzeko eginkizunak burutzean, Zerga Administrazioak zergapekoak egindako egitate, egintza eta negozio juridikoak kalifikatuko ditu, hark aurretiaz egindako kalifikazioa gorabehera.

3. Zerga-onura batzuk aplikatu ahal izateko baldintza edo betekizun jakin batzuk ezarri badira eta hauek onurak emateko edo aintzatesteko egintzak eman diren prozeduran egiaztatu ez badira, emate eta aintzatespen egintzok behin-behinekoak izango dira. Zerga Administrazioak geroago, zergak aplikatzeko prozedura batean, baldintza edo betekizunak betetzen direnez egiaztatu ahal izango du eta, beharrezkoa bada, zergadunaren zerga-egoera erregularizatu, eta horretarako ez du edukiko behin-behineko egintzak foru arau honetako V. tituluaren xedatutakoaren arabera berrikusi beharrik.

7. Atala.- Iruzuraren aurkako borroka

112. artikulua.- Iruzuraren aurkako plana.

Urtero, Zerga Administrazioak iruzurraren aurkako plana prestatuko du; plana isilpean edukiko da baina, hala ere, beraren irizpide orokorrak aditzera emango dira.

III. Kapitulua.- Zergak kudeatzeko jarduketak eta prozedurak

1. Atala.- Xedapen orokorrak

113. artikulua.- Zergen kudeaketa.

1. Zergen kudeaketa esaten zaio ikuskapen eta bilketa eginkizunetan sartzen ez diren zergak aplikatzeko administrazio-jarduketan multzoari.

2. Hain zuzen ere, zergen kudeaketan ondoko administrazio-eginkizun hauek daude:

- a)** Autolikidazioak, aitorpenak eta zerga-ondoreak dituzten gainerako agiri guztiak jasotzea eta izapidetzea.
- b)** Zerga-arautegian ezarritako itzulketak egiaztatzea eta egitea.
- c)** Zerga-onurak aintzatestea eta bidezkoak diren egiaztatzea, kasuan kasuko prozedurari buruzko arautegiari lotuta.
- d)** Fakturatu beharra kontrolatu eta haiek errazteko erabakiak ematea, faturek zerga-ondoreak dituztenean.
- e)** Zergen aitorpenak edo autolikidazioak eta beste betebeharrak formal batzuk betetzen diren kontrolatzea (are horretarako errekerimenduak ematea ere).
- f)** Aurkezten diren autolikidazioak eta aitorpenak berrikustea.
- g)** Balioak egiaztatzeko jarduketak egitea.
- h)** Balioen egiaztatze mugaturako jarduketak egitea.
- i)** Agiriak edo informazioa aurkezteko errekerimenduak ematea.
- j)** Behin-behineko likidazioak egitea.
- k)** Zerga-ziurtagiriak ematea.
- l)** Identifikazio fiskaleko zenbakia ematea eta, behar denean, ezeztatzea, berariazko arautegian ezarritakoaren arabera.
- m)** Zerga-zentsuak egitea eta mantentzea.
- n)** Zergen inguruko informazioa eta laguntza ematea.

3. Aurreko idatz-zatietan aipatutako jarduketak eta eginkizunak foru arau honetan eta garatzen den arautegian ezarritakoaren arabera egingo dira.

114. artikulua.- Zergen kudeaketa hasteko moduak.

Zerga-arautegian ezarritakoaren arabera, zergen kudeaketa honela hasiko da:

- a)** Interesdunak eskatuta, autolikidazioaren edo aitorpenaren bidez, edo zergadunak eskaera aurkeztuta, foru arau honetako 94. artikuluan

ezarritakoaren arabera.

b) Zerga Administrazioak ofizioz.

115. artikulua.- Zerga-aitorpena.

1. Zerga-aitorpentzat hartuko dira zergak aplikatzean eragina izan dezakeen egitateren bat aintzatesteko edo agertzeko Zerga Administrazioari aurkezten zaizkion agiri guztiak.

Aitorpena aurkezteak ez dakar berekin zergapekoak zerga-betebeharra bidezkoa dela onartu edo aintzatetsi beharra.

2. Arau bidez ezarri ahal izango da zein kasutan onar daitekeen aitorpena ahoz edo ezagutza adierazteko bestelako egintza baten bidez egitea.

3. Oro har, aitorpena aurkeztuta baliarazten edo eskatzen diren edo uko egiten zaien aukerak ezin zuzendu izango dira geroago, aitorpen-aldian izan ezean.

Hala ere, zerga bakoitzari buruzko arautegian aukera horiek zuzentzeko beste une edo aldi bat ezarri ahal izango da, bai eta horretarako baldintzak ere.

4. Zerga Administrazioak zergapekoek aurkeztutako aitorpenak berrikusi eta egiaztatu ahal izango ditu eta, behar denean, likidazioak egingo ditu.

116. artikulua.- Autolikidazioak.

1. Autolikidazioak aitorpenak dira; beraien bidez zergapekoek, Administrazioari zerga likidatzeko behar diren datuak eta bestelako datu informatibo batzuk emateaz gainera, euren kabuz egiten dituzte zerga-zorra zehazteko eta zenbatekoa sartzeko edo itzuli edo konpentsatu beharreko kopurua zehazteko behar diren kalifikazio-eragiketa eta kalkulu guztiak.

Halaber, autolikidazio izango dira berariazko arautegian ezarritako baldintzak betetzen dituzten zergapekoek, Zerga Administrazioak lagunduta, aurreko paragrafoan aipatutako jarduketak egiteko aurkezten dituzten aitorpenak.

2. Zerga bakoitza arautzen duten xedapenetan hala ezartzen denean, Zerga Administrazioak autolikidaziorako proposamena bidali ahal izango die autolikidazioa nahitaez aurkeztu behar duten zergadunei.

Zergapekoaren ustez, proposatu zaion autolikidazioak dagokion zergarekiko bere egoera islatzen duenean, autolikidazio hori sinatu edo berretsi ahal izango du; bestela, arau bidez ezarritako baldintzak aintzat hartuta aldatu ahal izango du. Kasu horretan, kasuan kasuko zergaren autolikidaziotzat hartuko da.

Zerga Administrazioak bidalitako autolikidazio-proposamena sinatu edo berresten duen zergadunari ezin izango zaio zehapenik ezarri proposamenean jasotako datuen zioz.

Zergadunak ez badu onartzen bidali zaion autolikidazio-proposamena, administrazio-jarduketa ez egintzat joko da eta zergadunak zergaren autolikidazioa aurkeztu beharko du, betebehar hori edukiz gero.

3. Administrazioak zergapekoek aurkeztutako autolikidazioak egiaztatu ahal izango ditu eta, behar denean, likidazioak egingo ditu.

4. Zergapeko batek uste badu autolikidazio batek kalte egin diela nolabait bere bidezko interesei, zuzentzeko eskatu ahal izango du, arau bidez ezarritako prozedurari lotuta.

Autolikidazio baten zuzenketaren ondorioz zergaren arautegiaren arabera zergapekoari dirua itzuli behar bazaio eta sei hilabete igarota ordainketarik egin ez bada eta horren kausa Zerga Administrazioari egotzi ahal bazaio, honek itzuli beharreko kopuruaren berandutza-interesak (foru arau honetako 26. artikuluan aipatuak) ordaindu beharko ditu. Zergadunak ez du edukiko interesok ordaintzeko eskatu beharrik.

Ondore horietarako, sei hilabeteko epea autolikidazioa aurkezteko epea amaitzen denetik hasiko da zenbatzen edo, dagoeneko amaituta badago, autolikidazioa zuzentzeko eskaera aurkezten denetik.

Autolikidazio baten zuzenketaren ondorioz bidegabe sartutako kopuru bat itzuli behar bada, Zerga Administrazioak haren berandutza-interesak ordainduko ditu, foru arau honetako 32. artikuluan adierazitakoari lotuta.

117. artikulua.- Aitorpen eta autolikidazio osagarriak edo ordezkioak.

1. Zergapekoek autolikidazio osagarriak, edo aitorpen osagarriak edo ordezkioak, aurkeztu ahal izango dituzte berariaz ezarritako epean, edo epea mugaeguneratutakoan, baldin eta Administrazioak zerga-zorra zehazteko duen eskubidea preskribituta ez badago. Azken kasukoak epez kanpokoak izango dira.

2. Autolikidazio osagarrien helburua aurretik aurkeztutako bat osatzea edo aldatzea da; autolikidazio hauek sartu beharreko diru kopurua aurreko autolikidaziokoa baino handiagoa edo itzuli edo konpentsatu beharrekoa baino txikiagoa denean aurkeztu ahal izango dira. Gainerako kasuetan, foru arau honetako 116. artikuluko 4. idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko da.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, eta berariaz besterik ezarri ezean, salbuespen, kenkari edo zerga-pizgarri bat aplikatu ondoren aplikatzeko eskubidea galtzen bada, ezarritako baldintzak ez betetzeagatik, zergadunak ez-betetzea gertatu den zergaldiko autolikidazioan aurreko zergaldietan ez-betetzeak izan duen eraginaren ondoriozko salbuespenaren, kenkariaren edo zerga-pizgarriaren kuota edo kopurua sartu beharko du, bai eta haren berandutza-interesak ere.

3. Aitorpen osagarrien edo ordezkio aitorpenen helburua aurreko aitorpen bat osatzea edo ordezteka da; aitorpena osagarria edo ordezkioa den zehaztu behar da.

2. Atala.- Zergak kudeatzeko prozedurak

118. artikulua.- Zergak kudeatzeko prozedurak.

1. Hona hemen, besteak beste, zergak kudeatzeko prozedurak:

- a) Autolikidazioaren bidez hasten den prozedura.
- b) Aitorpenaren bidez hasten den prozedura.
- c) Zerga-zorra likidatzeko ofizioz hasten den prozedura.
- d) Balioak egiaztatze prozedura.
- e) Egiaztapen mugatuaren prozedura.

2. Arau bidez zergak kudeatzeko beste prozedura batzuk arautu ahal izango dira; nolana ere, prozedura horiei titulu honetako II. kapituluaren ezarritako arauak aplikatuko zaizkie.

1. Azpiatala.- Autolikidazioaren bidez hasten den prozedura

119. artikulua.- Prozeduraren hasiera.

Zergari buruzko arautegian ezarritako gero, beraren kudeaketa zergadunak autolikidazioa aurkeztuta hasiko da; bertan zergadunak zerga-zorren zenbatekoa edo itzuli edo konpentsatu beharreko kopurua zehaztu behar du.

120. artikulua.- Autolikidazioak aurkeztearen ondoriozko itzulketak.

1. Autolikidazioaren emaitza diru kopuru bat itzuli beharra bada, Zerga Administrazioak itzuli beharko du.

2. Foru arau honetako 31. artikuluan aipatutako itzulketarako epea autolikidazioa aurkezteko ezarritako epea amaitzen denetik hasiko da zenbatzen. Hala ere, autolikidazioa epea kanpo aurkezten bada, aurkeztu den egunetik hasiko da zenbatzen.

121. artikulua.- Autolikidazioaren bidez hasitako prozeduraren amaiera.

1. Foru arau honetako 65. artikuluan ezartzen den preskripzio-epearen barruan, autolikidazioaren bidez hasten den prozedura ikuskapen-prozeduraren bat (egiaztapen mugatuarena ez beste bat) hasten denean amaitu ahal izango da.

2. Foru arau honetako 31. artikuluan xedatutakoarekin bat etorritik bidezkoa den itzulketaren gaineko berandutza-interesak ordaindu beharra mantendu egingo da.

2. azpiatala.- Aitorpenaren bidez hasten den prozedura

122. artikulua.- Zerga kudeatzeko prozedura aitorpenaren bidez hastea.

Zergari buruzko arautegian ezarritako gero, beraren kudeaketa zergapekoak aitorpena aurkeztuta hasiko da; bertan zergapekoak zerga-egitatea gertatu dela jakinarazi behar dio Zerga Administrazioari eta zerga-betebeharraren zenbatekoa

zehazteko behar dituen datu guztiak eman behar dizkio.

123. artikulua.- Aitorpenaren bidez hasten den prozedura izapidetzea.

Zerga Administrazioak aurreko artikuluan aipatutako likidazioa jakinarazi beharko du, foru arau honetako 65. artikuluan ezartzen den preskripzio-epearen barruan eta, bidezkoa izanez gero, foru arau honetako 125. eta 126. artikuluetan xedatutako berrikuspen, kalifikazio eta zenbatze jarduketak egin ondoren.

124. artikulua.- Aitorpenaren bidez hasten den prozedura amaitzea.

Foru arau honetako 65. artikuluan ezartzen den preskripzio-epearen barruan, zergapekoak aurkeztutako aitorpenaren bidez hasi den prozedura ikuskapen-prozeduraren bat (egiaztapen mugatuarena ez beste bat) hasten denean amaituko da.

3. azpiatala.- Autolikidazioaren bidez eta aitorpenaren bidez hasten diren prozedurei buruzko xedapen orokorrak

125. artikulua.- Autolikidazioen eta aitorpenen berrikuspena.

1. Zerga Administrazioak aurkeztzen zaizkion autolikidazioak eta aitorpenak eta haiei atxikitako agiriak berrikusi ahal izango ditu zerga-araategia zuzen aplikatu den eta adierazitako datuak berak dituenekin bat datozen egiaztatzeko.

2. Aurreko idatz-zatian aipatutakoa egiteko, Administrazioak autolikidazioetan edo aitorpenetan adierazitako datuak argitzeko edo frogatzeko eska diezaieke zergapekoei, eta zerga zuzen aplikatzeko behar diren agiriak aurkezteko. Halaber, balioak egiaztatzeko beharrezkoak diren jarduketak ere burutu ahal izango ditu.

126. artikulua.- Behin-behineko likidazioak.

1. Zerga Administrazioak inolako izapidetik gabe itzuli ahal izango ditu zergapekoek foru arau honetako 120. artikuluan adierazitakoaren arabera eskatutako kopuruak, bai eta foru arau honetako 122. artikuluan adierazitako likidazioa egin ere.

2. Halaber, Administrazioak ondoko kasuetan egin ahal izango du behin-behineko likidazioa aurretiaz zergapekoari likidazio-proposamena jakinarazi gabe:

- a) Zergapekoaren aitorpenak edo autolikidazioak akats formalen bat duenean edo bertako kalkulu aritmetikoren bat oker dagoenean.
- b) Aitortutako datuak ez datozenean bat zergapekoak aurkeztutako beste aitorpen batzuetan adierazitakoekin edo Zerga Administrazioak dituenekin, hau da, gainontzekoei, foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan ezarritako informatu beharra betetzeko, orokorrean eskatutako aitorpenetan adierazitakoekin.
- c) Foru arau honetako 128. artikuluko 1. eta 2. idatz-zatietan aipatutako kasuetan.
- d) Aitorpenean edo autolikidazioan edo aurkeztutako frogagiritan zerga-

arautegia gaizki aplikatu dela antzematen denean.

e) Foru arau honetako 154. artikuluan aipatutako egiaztapen murriztuaren prozeduraren ondorioa denean.

Hala ere, aurkeztutako autolikidazioan edo aitorpenean adierazitako datuak eta Administrazioak dituenak, aurreko b) letran aipatutakoak ez beste batzuk, bat ez badatoz edo egindako behin-behineko likidazioa ez badator bat egiaztapen murriztuaren prozeduran emandako txostenaren ondorioekin, zergapekoari likidazio-proposamena jakinarazi beharko zaio behin-behineko likidazioa egin aurretik, eskubidez komeni zaiona alega dezan.

f) Foru arau honetako 27. artikuluan ezarritako errekaruen eta, hala denean, bidezko berandutza-interesen ziozko behin-behineko likidazioetan.

3. Zergapekoak adierazten badu ez dagoela ados Administrazioak dituen datuekin, foru arau honetako 104. artikuluko 4. idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko da.

4. Zerga Administrazioak arrazoitu egin behar ditu jakinarazten dituen proposamenak eta egiten dituen behin-behineko likidazioak; hain zuzen ere, kontuan izan dituen inguruabarrak azaldu behar ditu, orokorrean.

5. Foru arau honetako 65. artikuluan aipatutako preskripzio-epearen barruan, Zerga Administrazioak, berrikusitako autolikidazio edo aitorpen batean artikuluko 2. idatz-zatian aipatutako inguruabarretako bat gertatu dela edo aurreko behin-behineko likidazio batean zerbait ez dela hartu kontuan ohartuz gero, behin-behineko likidazio gehiago egin ahal izango du.

6. Aurreko idatz-zatian ezarritakoa ez da inolaz ere aplikatuko autolikidazioaren edo aitorpenaren behin betiko likidazioa egin bada foru arau honetako 97. artikuluko 3. idatz-zatian xedatutakoaren arabera.

Halaber, egiaztapen mugatuaren prozedura aplikatu zaien zerga-betebeharren edo haien elementuen inguruan ere ez da behin-behineko likidazio gehiago egingo, foru arau honetako 134. artikuluko 1. idatz-zatian xedatutakoa eragotzi gabe.

4. azpiatala.- Zerga-zorra likidatzeko ofizioz hasten den prozedura

127. artikulua. Ofizioz hasitako likidazio prozedura. [\(Abenduaren 20ko, 15/2010 Foru Arauak aldatu duena. ALHAOko 147 zk., 2010eko abenduaren 29ko\)](#)

1. Zerga Administrazioak zergapeko bati errekerimendua bidaltzen badio arauzko epealdian aurkeztu ez duen autolikidazioa edo aitorpena aurkez dezan, errekerimendua jakinarazi eta hurrengo egunetik hilabete igaro ondoren behin-behineko likidazioa, zerga zorraren zenbatekoa zehaztuko duena, ofizioz egiteko prozedura abiarazi ahal izango du; nolanahi ere, zergapekoak epealdi horretan eskatutakoa aurkezten badu edo aurkeztu beharrik ez dagoela frogatzen badu behar bezala, behin-behineko likidazio

hori ez da egingo.

2. Aurreko idatz zatian xedatutakoa gorabehera, zergapeko batek arauzko epealdian aurkeztu ez badu autolikidazioa edo aitorpena, Zerga Administrazioak hori egiteko errekerimenduekin batera behin-behineko likidazioa jakinarazi ahal izango dio, baldin eta interesdunak berak aurkeztutako egitateak, alegazioak eta frogak edo gainontzekoek zerga ordenamenduan ezarritako aitortu behar orokorra betetzeko aurkeztutakoak baizik ez badira kontuan hartu hura egiteko, edo Zerga Administrazioak dauzkan datuak, aurrekariak, zeinuak, indizeak, moduluak eta gainerako elementuak. Honelakoetan, Administrazioak bidalitako behin-behineko likidazioak errekerimendua eta likidazioa batera jakinarazi eta hurrengo egunetik hilabete pasatutakoan sortuko ditu ondorioak.

Hala ere, hilabeteko epealdi horretan zergapekoak autolikidazioa edo aitorpena aurkeztu ez badu edo behar bezala frogatzen badu ez daukala halakorik aurkeztu beharrik, behin-behineko likidazioa baliogabetuko da eta Zerga Administrazioak horren berri adierazi eta jakinarazi beharko du.

3. Aurreko 1. idatz zatian aipatutako behin-behineko likidazioa egin aurretik, Administrazioak likidazio proposamena jakinaraziko dio zergapekoari, eskubidez komeni zaiona alega dezan. Izapide hori ez da beharrezkoa izango interesdunak bera autolikidazioen bidez eta errekerimenduen erantzunen bidez aurkeztutako egitateak, alegazioak eta frogak, edo gainontzekoek zerga ordenamenduan ezarritako aitortu behar orokorra betetzeko aurkeztutakoak baizik ez direnean kontuan hartzen. Artikulu honetako 2. idatz zatian aipatzen diren kasuetan ez da beharrezkoa izango aurreko paragrafoan xedatutakoa.

4. Zerga zorra Zerga Administrazioak dituen datuak, aurrekariak, zeinuak, indizeak, moduluak eta zerga eragina duten gainerako elementuak kontuan hartuta zehaztuko da.

5. Aurreko idatz zatietan xedatutakoa eragotzi gabe, Zerga Administrazioak behin-behineko likidazio gehiago egin ahal izango ditu foru arau honetako 126. artikuluko 5. idatz zatian xedatutakoaren arabera.

5. Azpiatala.- Balioak egiaztatzeko prozedura

128. artikulua.- Balioen egiaztapena.

1. Zerga Administrazioak balioak egiaztatu ahal izango ditu foru arau honetako 56. artikuluan ezarritako bideak erabilita edo bertan edo kasuan kasuko zergari buruzko arautegian ezarritakoaren arabera.

Prozedura hau berriazko jakinarazpenarekin abiaraziko da, edo bestela, nahikoa

datu edukiz gero, behin-behineko likidazioa eta artikulua honetako 2. idatz-zatian aipatutako balioespena batera jakinarazita. Nolanahi ere, prozedura foru arau honetako 65. artikuluan aipatutako preskripzio-epearen barruan amaitu beharko da.

2. Zerga Administrazioak zehaztutako balioa eta zergapekoak aitortutakoa bat ez badatoz, hark behin-behineko likidazioaren jakinarazpenarekin batera bere balioespenaren berri emango dio zergapekoari, behar bezala arrazoituta (erabilitako baliabideak eta irizpideak azalduta), egiaztapen-egintza aurretik jakinarazita egon ezean.

Zergapekoek Administrazioaren balioespenen aurka ezin dute aurkeztu ez errekurtsorik ez erreklamaziorik, baina peritu-tasazio kontrajarria sustatu ahal izango dute, bai eta balioespenaren inguruko arazoak planteatu ere erregularizazio-egintzaren aurka jartzen diren errekurtsioak edo erreklamazioak direla bide.

3. Foru arau bidez ezartzen bada egiaztatutako balioak ondoreak sortu behar dituela beste zergapeko batzuen kasuetan, administrazio jardulea balio horri lotu beharko zaio gainerako interesdunei dagokienez. Foru arauan interesdun horiei egiaztatutako balioa jakinarazi beharra ezarri ahal izango da, inpugnazioa edo tasazio kontrajarria sustatzeko aukera izan dezaten.

Geroagoko prozedura batean, egiaztatutako balioa beste zergapeko batzuei aplikatzen zaienean, haiek inpugnazioa edo tasazio kontrajarria sustatu ahal izango dute.

4. Zergapeko batek inpugnazioa edo tasazio kontrajarria sustatzen badu eta haren emaitzako balioa desberdina bada, gainerako zergapekoei aplikatu ahal izango zaie eta aurreko idatz-zatiko bigarren paragrafoan xedatutakoa hartuko da kontuan.

129. artikulua.- Tasazio kontrajarria.

1. Interesdunek, foru arau honetako 56. artikuluan balioak zergen esparruan egiaztatzeko ezarritako bideak zuzentzeko, tasazio kontrajarria sustatu ahal izango dute Administrazioak egiaztatutako balioen aurka edo, zerga-arautegian ezarrita egonez gero, behar bezala jakinarazitako balioen egiaztapen-egintzaren aurka, lehenengo jar daitekeen errekurtsioaren edo erreklamazioaren epearen barruan.

Zergari buruzko arautegian ezarrita egonez gero, interesdunak beretzat gorde ahal izango du tasazio kontrajarria sustatzeko eskubidea, jakinarazpenean aitortutako balioak aldatzeko nahikoa datu eta arrazoi ez dela adierazi uste badu eta hori berraztertzeko errekurtsio edo administrazioarekiko diru-erreklamazio batean salatzen badu. Hala gertatzen bada, zergapekoak hilabeteko epea izango du tasazio kontrajarria sustatzeko, aurretik aurkeztutako errekurtsioa edo erreklamazioa ebazten duen erabakia administrazio-bidean irmo bihurtzen den egunetik aurrera.

Tasazio kontrajarria aurkezten bada edo zergapekoak, aurreko paragrafoan adierazi bezala, beretzat gordetzen badu hura sustatzeko eskubidea, likidazioaren betearazpena eta haren aurkako errekurtsa edo erreklamazioa aurkezteko epea etengo dira.

2. Egiaztatutako balioa Administrazioaren peritu baten irizpenaren bidez zehaztu ez bada, haren peritu batek egin beharko du balioespena. Zerga bakoitzari buruzko foru arauak besterik xedatu ezean, Administrazioaren perituak zehaztutako balioaren eta zergapekoak izendatu duen perituaren tasazioaren arteko diferentzia, balio absolutuetan aintzat hartuta, ez bada %10 eta 120.000 euro baino handiagoa, azken hori hartuko da oinarritzat likidaziorako. Emaizak arestian aipatu mugak gainditzen baditu, hirugarren peritu bat izendatu beharko da.

3. Hirugarren perituak izendatzeko prozedura eta haien jardunerako baldintzak arau bidez ezarriko dira. Perituak legez aintzatetsitako elkargo, elkarte edo korporazioetakoak izan behar dira, hain zuzen ere balioetsi beharreko ondasunen edo eskubideen izaeraren arabera bidezkozat jotzen diren elkargo, elkarte eta korporazioetakoak. Balioetsi beharreko ondasunen edo eskubideen izaerarako gai den elkargo, elkarte edo korporaziorik ez badago, ez gainontzeko peritu lanak egin nahi dituen profesionalik, erregistro ofizial egokian inskribatutako tasazio-sozietatea izendatuko da.

4. Hirugarren perituaren balioespena likidazioaren oinarritzat hartuko da, aitortutako balioa eta Administrazioaren lehenengo aldian egiaztatutako balioa muga direla; balioespen horren aurka ezin aurkeztu izango da errekurtsorik.

6. Azpiatala.- Egiaztapen mugatuaren prozedura

130. artikulua.- Egiaztapen mugatua.

1. Egiaztapen mugatuaren prozeduran Zerga Administrazioak zerga-betebeharrean eragina duten egitateak, egintzak, elementuak, jarduerak, ustiapenak eta gainerako inguruabar guztiak egiazta ditzake.

2. Prozedura honetan Zerga Administrazioak ondoko jarduketak soilik egin ditzake:

a) Zergapekoek euren aitortpenetan edo autolikidazioetan adierazitako datuak eta haiek aurkeztutako frogagiriak edo eskatzen direnak aztertu.

b) Zerga Administrazioak dituen datuak eta aurrekariak aztertu, hain zuzen ere zerga-egitatea edo zerga-betebeharraren eragilea gertatu dela, zergapekoak zerga-betebeharrean eragina duten elementuak ez dituela aitortu edo aitortu dituenekin bat ez datozen elementuak daudela eta erregularizatu behar diren frogatu gabeko ondare irabaziak daudela agertzen dutenak.

c) Erregistroak eta zerga-arautegian eskatzen diren gainerako agiriak aztertu,

bai eta bestelako liburu, erregistro eta agiri ofizial guztiak ere (merkataritzako kontabilitatearen kopia barne), eta liburu, erregistro eta agiri horietan adierazitako eragiketak frogatzen dituzten fakturak edo agiriak miatu.

d) Gainontzekoei errekerimenduak egin, informazioa emateko, foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan ezarritako betebeharrak orokorraren arabera, edo informazio hori frogagiri egokien bidez berresteko.

3. Gainontzekoei inolaz ere ezin zaie egin finantza-mugimenduei buruzko errekerimendurik; hala ere, zergapekoei zerga-betebeharren oinarrian edo kuotan eragina duten finantza-eragiketen frogagiriak aurkezteko eskatu ahal izango zaie.

4. Egiaztapen mugatuaren jarduketak Zerga Administrazioaren bulegoetan egingo dira.

131. artikulua.- Egiaztapen mugatuaren prozeduraren hasiera.

1. Egiaztapen mugatuaren prozedurako jarduketak ofizioz hasiko dira, organo eskudunak erabakita.

2. Zergapekoei egiaztapen mugatuaren prozedurako jarduketak hasi direla jakinarazi behar zaie. Horretarako komunikazioa bidaliko zaie eta bertan jarduketak nolakoak izango diren eta nora helduko diren azaldu behar zaie eta haien inguruan dituzten eskubideak eta betebeharrak argitu behar zaizkie.

Prozedura hori hasten denean aitortenaren edo autolikidazioaren bidez hasitako prozeduretan eman ahal izan diren jarduketak eten egingo dira, harik eta prozedura foru arau honetako 133. artikuluan xedatutakoaren arabera amaitu arte.

132. artikulua.- Egiaztapen mugatuaren prozedura izapidetzea.

1. Egiaztapen mugatuaren prozedurako jarduerak foru arau honetako 95. artikuluko 8. idatz-zatian aipatutako komunikazioetan eta eginbideetan dokumentatuko dira, beharrezkoa denean.

2. Errekerimendua bidaliz gero, zergapekoak adierazitako tokira joan behar dira jarduketak egitera, zehaztutako egunean eta orduan; horrez gainera eskatutako agiri eta elementu guztiak aurkeztu beharko dituzte.

3. Behin-behineko likidazioa egin aurretik, Zerga Administrazioak likidazio-proposamena jakinarazi behar dio zergapekoari, eskubidez komeni zaiona alega dezan.

133. artikulua.- Egiaztapen mugatuaren prozeduraren amaiera.

1. Egiaztapen mugatuaren prozedura modu hauetako batean amaituko da:

a) Zerga Administrazioak berariazko ebazpena emanda; ebazpenaren edukia ondoko idatz-zatian zehaztuko da.

b) Iraungitzen denean; hasierako akordioaren jakinarazpena egiten denetik 6 hilabete igarota gertatuko da. Nolanahi ere, honelako prozedura bat

iraungitakoan Zerga Administrazioak beste bati ekin ahal izango dio preskribitu baino lehen.

c) Egiaztapen mugatuaren xedea hartzen duen ikerketa prozedura bat abiarazita.

2. Egiaztapen mugatuaren prozedura azkentzen duten administrazio-ebazpenek ondokoak zehaztu behar dituzte, gutxienez:

a) Zerga-betebeharra edo beraren elementuak, eta egiaztatu den aldia.

b) Egindako jarduketak.

c) Ebazpenaren arrazoi diren egitateak eta Zuzenbideko oinarriak.

d) Behin-behineko likidazioa edo, bestela, egiaztapenaren ondorioz zerga-egoera erregularizatu beharrik ez dagoelako berariazko adierazpena.

134. artikulua.- Egiaztapen mugatuaren prozeduraren bidezko erregularizazioaren ondoreak.

1. Egiaztapen mugatuaren prozedura baten ebazpena eman ondoren Zerga Administrazioak ezin erregularizatu izango du berriz egiaztatutakoa, geroago beste egiaztapen mugatuaren prozedura batean edo ikuskapen-prozedura batean ebazpenean adierazitakoez beste jarduketa batzuen ondoriozko egitate edo inguruabar berriak antzeman ezean.

2. Zergapekoak, edo beraren ordezkariak, berariaz adierazten badu zerga-zorraren egitateekin eta hartan eragina duten elementuekin ados dagoela, ezin inpugnatu izango dira, egitatezko errakuntza gertatu dela frogatu ezean.

IV. Kapitulua.- Ikuskapeneko jarduketak eta prozedurak

1. Atala.- Xedapen orokorrak

1. Azpiatala.- Eginkizunak eta ahalmenak

135. artikulua.- Zerga-ikuskapena. [\(Uztailaren 3ko 14/2008 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 79 zk., 2008ko uztailaren 11ko\)](#)

Zerga ikuskapena ondoko administrazio eginkizunak, besteak beste, gauzatzean datza:

a) Zerga betebeharren egitateak ikertzea, Administrazioak ezagutzen ez dituenen berri jakiteko.

b) Zergapekoek aurkeztutako aitorpenen eta autolikidazioen benetakotasuna eta zehaztasuna egiaztatzea.

c) Zergen ezarpenarekin zerikusia duten informazioa lortzeko jarduerak burutzea, foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan ezarritakoaren arabera.

d) Zerga betebeharrak zehazteko beharrezkoa denean, eskubideen, errenten, ekoizkinen, ondasunen, ondareen, enpresen eta

gainontzeko elementuen balioa egiaztatzea, foru arau honetako 128. eta 129. artikuluetan xedatutakoa aplikatuta.

e) Egiaztatzeko eta ikertzeko jarduketaren ondorioz gauzatu beharreko zerga likidazioak proposatzea.

f) Balioen egiaztatze mugaturako jarduketak egitea.

g) Zergen arloko onurak edo pizgarriak eta zerga itzulketak lortzeko betekizunak betetzen diren egiaztatzea, bai eta zerga araubide bereziak aplikatu ahal izateko beharrezkoak diren baldintzak betetzen diren ere.

h) Ikuskapen jarduketak direla eta zergapekoei euren eskubide eta betebeharren inguruko informazioa ematea, eta betebeharrak nola bete behar dituzten azaltzea.

i) Behin betiko edo behin-behineko zergen arloko esku hartzeak gauzatzea. Esku hartze hauetan berariazko arautegian edo, horrelakorik egon ezean, foru arau honetako kapitulu honetan (146. artikulua bazter utzita) xedatutakoa izango da aginduzko.

j) Administrazio Publikoko beste organo batzuei aholkuak eta informazioa ematea.

k) Beste xedapen batzuetan ezartzen direnak edo agintaritza eskudunak agintzen dituenak.

136. artikulua.- Zerga ikuskapenaren ahalmenak.

1. Ikuskapen-jarduketak honela egingo dira: batetik agiriak, liburuak, kontabilitate orokorra eta lagungarria, fitxategiak, fakturak, egiaztagirak, zerga-eragina duen posta, informatizatutako datu-baseak, programak, erregistroak eta jarduera ekonomikoei buruzko artxibo informatikoak aztertuko dira eta bestetik ondasunak, elementuak, ustiapenak eta zerga-betebeharra eskatzeko Administrazioari eman behar zaion edo beharrezkoa diren aurrekari edo informazio guztiak ikuskatuko dira.

2. Ikuskapen-jarduketetarako beharrezkoa izanez gero, zergak ikuskatzen dituzten funtzionarioak, arau bidez ezarritakoari lotuta, jarraian adieraziko direnetan sartu ahal izango dira: finketan, negozio-lokaletan eta kargapeko jarduerak edo ustiapenak egiten diren, zergapeko ondasunak dauden, zerga-egitateak edo zerga-betebeharren egitateak gertatzen diren edo haien frogaren bat dagoen gainontzeko establezimendu zein toki guztietan.

Aurreko paragrafoan aipatutakoa zaintzen duen pertsonak zergak ikuskatzera doazen funtzionarioei sartzen uzten ez badie, arau bidez zehaztutako organoaren idatzizko baimena beharko da.

3. Ikuskaritzak eskatuz gero, zergapekoa, edo beraren ordezkaria, ezarritako lekura bertaratu behar da, agindutako egunean eta orduan, jarduketak egitera, eta ikuskatzaileen esku utzi beharko ditu eskatutako agiri eta gainontzeko elementu guztiak.

Salbuespen gisa, ikuskaritzak, egin beharreko jarduketetarako beharrezkoa bada, zergapekoa bera bertaratzeko eskatu ahal izango du; eskaera arrazoiak azaldu behar ditu.

Zergapekoek arreta eman behar diete zerga-ikuskatzaileei eta euren eginkizunak betetzen lagundu behar diete.

4. Ikuskapen-lanak egiten dituzten funtzionarioak agintaritzaren agentetzat hartu behar dira; norbaitek eskatuz gero, ikuskatzaileak direla frogatu beharko dute. Agintari publikoek babesa eta laguntza eskainiko dizkiete funtzionarioei euren ikuskapen-lanak burutzeko.

2. Azpiatala.- Ikuskapen-jarduketen dokumentazioa

137. artikulua.- Ikuskapen-jarduketen dokumentazioa.

1. Zergak ikuskatzeko jarduketak komunikazio, eginbide, txosten eta akten bidez dokumentatuko dira.

2. Aktak zergen ikuskatzaileek arau bidez ezarritako kasuetan ematen dituzten agiri publikoak dira; aktetan egiaztapenaren eta ikerketaren emaitzak biltzen dira eta zergapekoaren zerga-egoeraren erregularizazioa proposatzen da edo hura ontzat ematen.

3. Ikuskapen-prozedurak aktarik egin gabe bukatzen direnean, ondorioak ikuskapen-txostenen bidez dokumentatuko dira.

4. Ikuskapen-jarduketak jasotzeko dokumentu bakoitza zein kasutan erabili arau bidez zehaztuko da, bai eta bakoitzaren gutxieneko edukia ere.

138. artikulua.- Akten froga-balioa.

1. Zerga ikuskatzaileak egiten dituen aktak agiri publikoak dira eta formalizatzeko zio izan diren egitateak frogatzen dituzte, besterik egiaztatu ezean.

2. Zergapekoek ikuskapen-aktetan onartzen dituzten egitateak egiazkotzat joko dira eta egitatezko okerren bat egon dela frogatuz gero soilik zuzendu ahal izango dira.

2. Atala.- Ikuskapen-prozedurak

139. artikulua.- Ikuskapeneko prozedura eta jarduketa motak. [\(Uztailaren 3ko 14/2008 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 79 zk., 2008ko uztailaren 11ko\)](#)

1. Hauexek dira ikuskapeneko prozedurak eta jarduketak, besteak beste:

- a) Egiaztapen eta ikerketa prozedurak.
- b) Egiaztapen murriztuaren prozedura.
- c) Zergapekoa bertaratu gabe egiten den erregularizazio prozedura.

- d) Informazioa eskuratzeko jarduketak.
- e) Egiaztapen mugatuaren prozedura.

2. Arau bidez, beste ikuskapen prozedura batzuk ere arautu ahal izango dira; hauei titulu honetako II. kapituluaren ezarritako arauak aplikatuko zaizkie, beti, eta bateragarriak diren heinean kapitulu honetako gainontzeko xedapenak ere bai.

3. Foru arau honetako 143. artikulua xedatutakoa eragotzi gabe, ikuskapen prozeduran foru arau honetako 78. artikuluan aipatutako kautelazko neurriak aplikatu ahal izango dira, bertan ezarritakoaren arabera.

4. Aurreko 1. idatz zatiko e) letran aipatutako egiaztapen mugatuaren prozeduran foru arau honetako III. tituluko III. kapituluaren 2. ataleko 6. azpiatalean ezarritako xedapenak aplikatuko dira; salbuespena: 130. artikuluko 4. idatz zatian ezarritakoa.

140. artikulua.- Ikuskapen-prozeduretako jarduketak egiteko lekua.

1. Ikuskapen-jarduketak leku anitzetan burutu ahal izango dira, ikuskaritzaren arabera:

- a) Zergapekoaren zerga-egoitzan, edo beraren ordezkariaren egoitzan edo bulegoan.
- b) Kargatutako jarduera guztiak edo batzuk egiten diren lekuan.
- c) Zerga-egitatearen edo zerga-betebeharraren eragilearen frogaren bat, partziala bada ere, dagoen tokian.
- d) Zerga Administrazioaren bulegoetan, elementuak haietan ikuskatzeko modua badago.

2. Ikuskatzaileak aurretiaz inolako abisurik egin gabe bertaratu daitezke zergapekoen enpresa, bulego, instalazio edo biltegiara; jarduketak zergapekoarekin zein lokalen arduradunekin edo erantzuleekin egingo dira.

3. Foru arau honetako 136. artikuluko lehenengo idatz-zatian aipatutako liburuak eta gainontzeko agiriak zergapekoaren egoitzan, lokalean edo bulegoan aztertu behar dira, bera edo berak izendatzen duen pertsona aurrean dela. Salbuespen bat dago: zergapekoak azterketa bulego publikoetan egitea onartzea. Hala ere, ikuskatzaileek euren bulegoetan aztertu ahal dituzte aipatutako liburu eta agirien kopiak, mota guztietako euskarrietan.

4. Zergei buruzko arauak ezarritako erregistroak eta agiriak, bai eta foru arau honetako 130. artikuluko 2. idatz-zatiko c) letran aipatutako egiaztagiriak, Zerga Administrazioaren bulegoetan aurkezteko eskatu ahal izango zaie zergapekoei, bertan aztertzeko.

5. Arau bidez, ikuskapen jakin batzuk egin beharreko lekua zehazteko irizpideak ezarri ahal izango dira.

6. Zergapekoa ezinduta badago edo mugitzeko eragozpenak baditu, ikuskapena artikulua honetako lehenengo idatz-zatian aipatutakoetatik berarentzat egokiena den lekuan egingo da.

141. artikulua.- Ikuskapen-prozeduretako jarduketak egiteko ordutegia.

1. Bulego publikoetan egin beharreko jarduketak lanaldiaren barruan egingo dira.

2. Ikuskapen-jarduketak interesdunaren lokaletan egin behar izanez gero, bulego-ordutegia edota bertan egiten den jardueraren lanaldia errespetatuko da; nolana ere, jarduketok beste egun edo ordu batean egitea adostu daiteke.

3. Jarduketen inguruabarrek hala eskatzen dutenean, aurreko idatz-zatian aipatutako egun eta ordutegitik kanpo egin ahal izango da ikuskapena, arau bidez ezarritakoaren arabera.

3. Atala.- Egiatzapen eta ikerketa prozedura

1. Azpiatala.- Arau orokorrak

142. artikulua.- Egiatzapen eta ikerketa prozeduraren helburua.

1. Prozedura honen bitartez zerga-betebeharrak behar bezala betetzen diren egiatzatu eta ikertu nahi da; horrez gainera, beharrezkoa denean zergapekoaren egoera erregularizatuko da bidezko likidazioen bidez.

2. Zergapekoek aitorpenetan eta autolikidazioetan adierazitako egintzak, elementuak eta balioespenak egiatzatuko dira.

3. Ikerketa prozeduraren helburua zergapekoek aitortu ez duten edota oker aitortu duten zerga-eragineko egitaterik dagoen argitzea da.

4. Egiatzapen eta ikerketa prozedurak ikuskapen-planak direla bide egingo dira.

143. artikulua.- Kautelazko neurriak egiatzapen eta ikerketa prozeduran.

1. Egiatzapen eta ikerketa prozeduran arrazoitutako kautelazko neurriak hartu ahal izango dira, zerga-betebeharrak daudela edo bete behar direla frogatzen dituzten elementuak desagertu, suntsitu edo eraldatu ez daitezen, eta gero horien existentzia zein azalpenak ukatu ez daitezen.

Kautelazko neurriak dira kargapeko merkatugaiak edo produktuak, edo kontuan hartu beharreko informazioa egon daitekeen liburuak, erregistroak, agiriak, fitxategiak, lokalak edota datuak jasotzeko ekipo teknikoak prezintatzea, gordailatzea edo inkautatzea.

2. Kautelazko neurriak proportzionalak izan behar dira eta aurrean azaldutako xedeak betetzeko bakarrik erabili behar dira; ezin da aplikatu kalte konponezina edo konpongaitza ekar dezakeen neurririk.

3. Hartzen diren neurriak Zerga Ikuskatzailtzaren goren organoak berretsi behar ditu onartzen direnetik 15 egun igaro baino lehen; neurri bat eragin duten inguruabarrak desagertzen badira, bertan behera utziko da.

2. Azpiatala.- Hasiera eta garapena

144. artikulua.- Egiaptapen eta ikerketa prozeduraren hasiera.

1. Egiaptapen eta ikerketa prozedura honela has daiteke:

a) Ofizioz.

b) Zergapekoak eskatuta, foru arau honetako 146. artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. Egiaptapen eta ikerketa prozedurako jarduketak hasten direnean, zergapekoei haien izaeraren eta hedaduraren berri eman behar zaie, bai eta jarduketetan izango dituzten eskubideen eta betebeharren berri ere.

3. Jarduketak hasteko erabakia hartu baino lehen, egiaptapen jarduketa batzuk gauzatu ahal izango dira, kasuaren inguruabarrak hobeto ezagutzeko eta prozedura hastea komeni den jakiteko.

Horrela gertatzen denean, egiten diren jarduketak ez dira administrazio-errekerimendutzat hartuko foru arau honetako 27. artikuluko 1. idatz-zatian ezarritako ondoreetarako.

145. artikulua.- Egiaptapen eta ikerketa prozedurako jarduketen hedadura.

1. Egiaptapen eta ikerketa prozedurako jarduketak orokorrak edo partzialak izan daitezke.

2. Egiaptapen eta ikerketa prozedurako jarduketak partzialak dira egiaptatuko aldian zerga-betebeharreko elementu guztiak hartzen ez dituztenean eta arau bidezko kasu guztietan.

Gainerako kasuetan egiaptapen eta ikerketa prozedurako jarduketak orokorrak dira, bai zerga-betebeharrarekiko bai egiaptatutako aldiarekiko, eta behin betiko likidazioa eragiten dute, hurrengo idatz-zatian xedatutako salbuespenarekin.

3. Egiaptapen eta ikerketa prozeduran, kasu hauetan eman daiteke behin-behineko likidazioa:

a) Zerga-betebeharreko elementuren bat egiaptatu gabe dauden eta behin-behineko likidazio bidez edo irmoa ez den behin betiko likidazio bidez erregularizatu diren beste betebeharrak batzuen elementuen arabera zehazten denean, edo behin betiko egiaptatu ez diren zerga-betebeharraren

elementuak daudenean, arau bidez ezarritakoaren arabera.

b) Zerga-betebehar bakar baten gainean likidazio-proposamen desberdinak egin daitezkeenean. Aurreko kasu hauetan gertatuko da: zergapekoak bere zerga-egoeraren erregularizazioa partzialki onartzen duenean, balio bat egiaztatzen denean erregularizatzeko objektu bakarra izan gabe, eta arau bidez ezartzen diren gainontzeko kasuetan.

4. Egiaztapen eta ikerketa prozesuaren jarduketak behin-behineko likidazio bidez amaitzen direnean, haien objektua ezin izango dira berriro erregularizatu geroago hasiko den ikerketa prozedura baten bidez, 3. idatz-zatiko a) letran aipatutako inguruabarren bat gertatu ezean, eta soilik inguruabar horiei eragiten dieten zerga-betebeharren elementuei dagokienez.

146. artikulua.- Zergapekoak eskatutako egiaztapen eta ikerketa prozedura orokorra.

1. Egiaztapen eta ikerketa prozedura partzial bateko jarduketak xede diren zergapekoek Zerga Administrazioari eska diezaiokete jarduketak orokorrak izan daitezela zergari eta, bidezkoa bada, jarduketak ukitzen dituen aldiei dagokienez; eskaera horrek ez ditu etengo hasitako jarduketak.

2. Zergapekoak hamabost eguneko epea izango du eskaera egiteko, ikuskapen-jarduketa partzialak hasi direla jakinarazten zaionetik zenbatzen hasita.

3. Zerga Administrazioak eskaera egiten denetik sei hilabete pasatu baino lehen zabaldu beharko du bere jarduketak hedadura edo ekin beharko dio egiaztapen eta ikerketa prozedura orokorrari.

Epe hori betetzen ez bada, jarduketa partzialek ez dute etengo zerga bera eta zergaldia orokorrean egiaztatu eta ikertzeko preskripzio-epea.

147. artikulua.- Egiaztapen eta ikerketa prozeduraren gehieneko epea.

1. Egiaztapen eta ikerketa prozeduraren jarduketak hamabi hilabeteko epean burutu behar dira, zergapekoari prozedura hasi dela jakinarazten zaionetik zenbatzen hasita.

Jarduketak beraien ondoriozko administrazio-egintza jakinarazten denean edo jakinarazitzat hartzen denean emango dira amaitutzat. Jakinarazi beharra bete den ala ez zehazteko, eta ebazpen-epearen zenbaketari dagokionez, foru arau honetako 100. artikuluko 2. idatz-zatian dauden arauak aplikatuko dira.

Hala ere, epe hori luzatu egin ahal izango da, arau bidez zehaztutako hedadurarekin eta baldintzekin. Luzapen berri hori ezin izango da 12 hilabete baino gehiagokoa izan, eta jarduketetan honako inguruabarren bat gertatzean emango da:

a) Oso konplexuak direnean. Hau gertatuko da pertsonak edo erakundeak eragiketa asko dituenean, jardunak geografikoki sakabanatuta gauzatzen dituenean, zerga-ordainketa zerga-baterakuntza edo nazioarteko zerga-gardentasuneko erregimenean burutzen duenean eta arau bidez ezarritako

gainerako kasuetan.

b) Jarduketen ondorioz frogatzen denean zergapekoak egiten duen enpresa jarduera edo jarduera profesionalen bat ezkutatu diola Zerga Administrazioari.

Arestian ezarritako hamabi hilabeteko luzapenaren inguruan hartutako erabakiak arrazoitu egin behar dira beti; egitatezko zein Zuzenbidezko oinarriei egin behar die erreferentzia, eta hamabi hilabeteko lehen aldia bukatu aurretik jakinarazi behar dira. Kasu honetan, foru arau honetako 100. artikuluko 2. idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko da.

2. Egiaztapen eta ikerketa prozedura sei hilabete baino aldi luzeagoan eteten bada, hots, jarduketarik egiten ez bada, inongo arrazoirik eman gabe eta zergapekoari egotzi ezin zaion kausa bategatik, edo artikuluko 1. idatz-zatian prozeduraren iraupenari buruz aipatutako epea betetzen ez bada, prozedura ez da iraungiko; aitzitik, azkenera arte jarraituko du, baina jarraian azalduko diren ondoreak sortuko ditu likidatu gabe dauden zerga-betebeharrei dagokienez:

a) Preskripzioa ez da etentzat emango arrazoirik gabe etendako ikuskapen-jarduketen ondorioz, eta artikuluko 1. idatz-zatian aipatutako epean ere.

Kasu hauetan, preskripzioa etentzat emango da arrazoirik gabe eten ondoren jarduketei berriz ekiten zaienean interesdunari horren berri eman eta gero, edo jarduketak artikuluko 1. idatz-zatian aipatutako epea bukatu ostean egiten direnean. Bi kasuetan, zergapekoak burutuko diren kontzeptuei eta epeei buruzko informazioa jasotzeko eskubidea izango du.

b) Zergapekoak prozedura hasten denetik jarduketei berriz ekin arte egiten dituen sarrerak zergari eta ikuskapen-jarduketen zergaldiari egotzi badizkie, sarrera horiek borondatezkotzat joko dira foru arau honetako 27. artikuluko ondoretarako.

Borondatezkotzat joko dira, halaber, prozedura hasten denetik artikuluko 1. idatz-zatian ezarritako prozeduraren iraupen-epea bete ez eta ondoren egindako lehen jarduketa bitartean egindako sarrerak, baldin eta zergapekoak zergari eta ikuskapen-jarduketen zergaldiari egotzi badizkie.

3. Artikulu honetako 1. idatz-zatian aipatutako iraupen-epea betetzen ez bada, ez da berandutza-interesik eskatuko ez-betetzea gertatzen denetik prozedura bukatu arte.

4. Erruduntasun-testigantza eskudun jurisdikzioari ematen zaionean edo espediente Fiskaltzari bidaltzen zaionean, foru arau honetako 185. artikuluko 1. idatz-zatiarekin bat etorriz, horrek ondore hauek izango ditu ikuskapen-jarduketen iraupen-epeei dagokienez:

a) Jarduketa horiek zenbatzeko epea eteteko bidezko arrazoitzat hartuko da.

b) Epea luzatzea ahalbidetzen duen arrazoi gisa hartuko da, artikuluko 1. idatz-zatian xedatutakoarekin bat etorriz, foru arau honetako

185. artikuluko 1. idatz-zatian aipatutako arrazoietakoa bat gertatu eta ondorioz administrazio-prozedurarekin jarraitu behar denean.

5. Ebazpen judizial edo ekonomiko-administratibo batek zein Kontzertu Ekonomikoan aurreikusitako Arbitraje Batzordearen erabaki batek ikerketa-jarduketan atzeraeragingarritasuna agintzen badu, hauek atzeraeragiten diren unetik artikuluko 1. idatz-zatian aipatutako epea amaitu bitarteko aldiari bukatu beharko dira, edo sei hilabeteko epean, hura laburragoa bada. Epe hori ebazpena betearazteko eskumena duen organoak espedientearen eskuratzen duenean hasiko da zenbatzen.

Aurreko paragrafoan azaldutakoa ondoko administrazio-prozedurei ere aplikatuko zaie: epea luzatu eta gero erruduntasun-testigantza eskudun jurisdikzioari eman dioten edo espedientearen Fiskaltzara igorri duten eta foru arau honetako 185. artikuluko 1. idatz-zatiaren arrazoietariko bat gertatzeagatik jarraitu beharko luketen administrazio-prozedurei. Hala gertatzen denean, prozedurarekin jarraitu behar duen organo eskudunak ebazpen judiziala edo Fiskaltzatik atzera bidalitako espedientearen jasotzen duenean hasiko da epea zenbatzen.

Zergapekoari aurreko paragrafoetan aipatutako administrazio-espedientearen edo ebazpen judiziala zein egunetan jaso den jakinarazi behar zaio, bidezko komunikazioaren bidez edo aurrekoak jaso ondorengo egiaztapen eta ikerketa prozeduraren baitan sinatzen den lehenengo eginbidearen bidez.

3. Azpiatala.- Ikuskapen-jarduketan amaiera

148. artikulua.- Egiaztapen eta ikerketa prozeduraren amaiera.

1. Egiaztapen eta ikerketa prozeduraren jarduketak amaitutzat emango dira Zerga Ikuskatzailtzaren iritziz gauzatu beharreko administrazio-egintzak oinarritzeko beharrezkoak diren datuak eta frogak lortzen direnean, bai zergapekoaren egoera ontzat emanez, bai horren egoera Zuzenbidearen arabera erregularizatzeko proposatuz.

Egiaztapen eta ikerketa prozeduraren ondorioak ikuskapen-akten bidez dokumentatuko dira; akta hauek foru arau honetako 137. artikuluko 2. idatz-zatian aipatu dira.

2. Hala ere, ikuskapen-planeari sartzeko arrazoiaren eragileak funsgabeak direla egiaztatzeagatik erregularizazioa bidezkotzat jotzen ez bada edo prozedura arau bidez ezarritako baldintzen arabera gauzatu ez bada, egiaztapen eta ikerketa prozedura ikuskapen-aktarik aurkeztu gabe amaitu ahal izango da; horretarako, Zerga Ikuskatzailtzak arrazoiutako txosten bat egingo du.

149. artikulua.- Akten edukia.

Egiaztapen eta ikerketa prozeduraren emaitza jasotzen duten aktetan ondoko datuak adierazi behar dira gutxienez:

- a)** Formalizatu diren lekua eta eguna.
- b)** Zergapekoaren izen-abizenak edo izen sozial osoa, identifikazio fiskaleko

zenbakia eta zerga-egoitza; jarduketak gauzatzeko pertsonaren izena, abizenak eta identifikazio fiskaleko zenbakia, eta jarduketetan zer gisa edo ordezkartzearekin ariko den.

c) Zerga-egitatearen edo zerga-betebeharraren eragilearen eta zergapekoarekin duen loturaren oinarritzko elementuak, baita erregularizazioak oinarritzat hartzen dituen Zuzenbideko oinarriak ere.

d) Zergaren eta zergaldiaren edo zergaldien identifikazioa.

e) Beharrezkoa bada, zergapekoaren zerga-egoeraren erregularizazioa eta horri dagokion likidazio-proposamena, berandutza-interesak barne (badaude).

Adostasun-aktak egiten direnean eta zergapekoak zehapen-prozedura bereizita izapidetzeko eskubideari uko egiten dionean, bidezkoa denean jakinaraziko dira antzeman diren arau-hausteak eta proposatzen diren zehapenak.

f) Zergapekoa erregularizazioarekin eta likidazio-proposamenarekin eta, egonez gero, zehapenarekin ados dagoen.

g) Akta egin ondoko prozedura-izapideak.

h) Beharrezkoa denean, zehapen-prozedura bereizita izapidetzeari uko egin zaioa.

i) Arau bidez ezartzen diren gainontzeko guztiak.

150. artikulua.- Akta motak.

1. Izapidetzaren ondoreetarako, ikuskapen-aktak adostasunekoak edo desadostasunekoak izan daitezke.

2. Zergapekoa edo beraren ordezkaria ezarritako tokira bertaratzen ez bada behar den egunean, edo bertaratu eta akta jaso edo sinatu nahi ez badu, desadostasun-akta moduan izapidetuko da.

3. Akta sinatu baino lehen, interesdunari entzunaldiaren izapidea emango zaio (baldin eta bera edo beraren ordezkaria jarduketetara bertaratu bada), espedienteaz aztertu ondoren jarraian zehaztuko direnak, edo bidezkotzat jotzen dituenak, adieraz ditzan egutegiko hamabost egun pasatu baino lehen:

a) Zerga Ikuskatzailtzak egindako akta-proposamenarekin ados dagoen.

b) Akta-proposamenarekin ados ez badago, zehapen-prozedura eta egiaztapen eta ikerketa prozedura batera edo bereiz izapidetzea nahi duen.

4. Entzunaldiaren izapidea amaitutakoan, akta formalizatuko da.

151. artikulua.- Adostasun-aktak.

1. Zergapekoa edo beraren ordezkaria aktan jasotzen den eta Zerga Ikuskatzailtzak egin duen proposamenarekin ados badago, berariaz jasotzeko da aktan.

2. Era berean, Zerga Ikuskatzailtzak zergapekoaren egoera egokia dela uste badu eta, beraz, ez bada erregularizaziorik egin behar, adostasun-akta modura izapidetuko da, zergapekoa ados egonez gero.

3. Zergapekoak zerga-zorraren egitateekin eta oinarritzko elementuekin ados dagoela adierazten badu, foru arau honetako 138. artikuluko 2. idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko zaie.

152. artikulua.- Desadostasun-aktak.

1. Foru arau honetako 150. artikuluko 2. idatz-zatian ezartzen diren kasuetan eta zergapekoa edo beraren ordezkaria Zerga Ikuskatzailtzak egindako erregularizazio proposamenarekin ados badago, berariaz jasoaraziko da aktan.

2. Organo eskudunak, akta, txostena eta interesdunak aurkeztutako alegazioak (badaude) ikusi ondoren, bidezkoa den administrazio-egintza emango du.

4. Azpiatala.- Zeharkako zenbatespena

153. artikulua.- Zeharkako zenbatespenaren metodoaren aplikazioa.

1. Zeharkako zenbatespena aplikatu daitekeenean, Zerga Ikuskatzailtzak, zergapekoaren egoera erregularizatzeko hasitako aktekin batera, ondokoei buruzko txosten arrazoitua ere emango du:

- a) Zeharkako zenbatespena aplikatzeko kontuan hartu diren funtsezko arrazoiak.
- b) Zergapekoaren kontabilitatearen eta nahitaezko erregistroen egoera.
- c) Oinarriak, etekinak edo kuotak zehazteko hautatu diren bideak hautatu izanaren azalpena.
- d) Hautatutako bideen arabera egindako kalkuluak eta zenbatespenak.

2. Zeharkako zenbatespena aplikatzeko ez da beharrezkoa izango hori adierazten duen aurretiazko administrazio-egintza ematea. Hala ere, horien ondoriozko egintza eta likidazioen aurka aurkezten diren errekursoetan eta erreklamazioetan aplikatu ahal izango da.

3. Zeharkako zenbatespenaren metodoa aplikatzeko oinarritzat hartutako datuak, dokumentuak edo frogak erregularizazioan edo horren aurka jarritako errekursoen edo erreklamazioen ebazpenean soilik hartu ahal izango dira kontuan, honako kasuetan:

- a) Erregularizazio-proposamena baino lehenagokoak direnean. Kasu honetan, inguruabar horien berri izan eta datuak, dokumentuak edo frogak eman arteko aldi hori ez da kontuan hartuko foru arau honetako 147. artikuluan aipatutako epea konputatzean.
- b) Zergapekoak frogatzen duenean ezinezkoa zela erregularizazio-proposamenaren ondoren aurkeztutako datuak, dokumentuak edo frogak prozeduran zehar aurkeztea. Hala denean, egintzak aipatutako

inguruabarrak sortzen diren unera arte atzeraeragitea aginduko da, foru arau honetako 147. artikuluko 5. idatz-zatian xedatutakoaren arabera.

4. Atala.- Egiaptapen murriztuaren prozedura

154. artikulua.- Egiaptapen murriztuaren prozeduraren helburua.

1. Egiaptapen murriztuaren prozeduraren helburua zergapekoek aurkeztutako aitortpenen elementuak zerga-arautegian xedatutakora egokitzea da, gainontzeko zerga administrazioek eskatuta.

Era berean, prozedura hau erabiliko da, arestian aipatutako organoek hala eskatuta, eskatu den itzulketa baten eta ziurtatutako zerga-pizgarri jakin baten edo zergapekoak eskatutako erregimen bereziren baten aplikazioaren bidez kotasuna egiaztatutako behar denean.

2. Prozedura honetan, Zerga Ikuskatzailatzak behar beste egiaztapen edo informazioa lortzeko egintza gauzatu ahal izango du, eta kapitulu honetako 3. eta 6. ataletan ezarritako arauak aplikatuko ditu, bateragarriak diren neurrian.

155. artikulua.- Egiaptapen murriztuaren prozeduraren hasiera.

Egiaptapen murriztuaren prozedura ofizioz hasiko da, zergak ikuskatzen dituzten organo eskudunei zuzendutako erabakiaren bidez; erabakia zergapekoari jakinaraziko zaio.

156. artikulua.- Egiaptapen murriztuaren prozeduraren gehieneko iraupena.

1. Egiaptapen murriztuaren prozedurako jarduketak 6 hilabeteko epean burutu behar dira, zergapekoari jarduketak hasi direla jakinarazten zaionetik zenbatzen hasita.

Zergapekoari jarduketan ondorioak jasotzen dituen Zerga Ikuskatzailatzaren txostena jakinarazten zaion egunean emango dira bukatutzat jarduketak; foru arau honetako 100. artikuluko 2. idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko da.

2. Artikulu honetako 1. idatz-zatian aipatutako gehieneko epea amaitzeak ez du ekarriko prozeduraren iraungipena; aitzitik, aurrera egingo du amaitu arte, baina ondore hauek sortuko ditu likidatu gabe dauden zerga-betebeharrei dagokienez:

a) Preskripzioa ez da etengo aipatu epean zehar egindako ikuskapen-jarduketan ondorioz.

Hala gertatzen denean, artikulu honetako 1. idatz-zatian aipatutako epea mugaeguneratu ondoren jarduketak egiten direnean etengo da preskripzioa.

b) Zergapekoak, prozedura hasten denetik jarduketei berriz ekin arte, zergari eta ikuskapen-jarduketan zergaldiari egotzita egin dituen sarrerak borondatez kotzat joko dira foru arau honetako 27. artikuluko ondoretarako.

157. artikulua.- Egiaptapen murriztuaren prozeduraren amaiera.

1. Egiaptapen murriztuaren prozedura amaitutzat joko da Zerga Ikuskatzailatzaren iritziz egin beharreko administrazio-egintzak oinarritzeko behar diren datuak eta

frogak lortzen direnean, bai zergapekoaren aitortzea ontzat emanez, bai horren egoera Zuzenbidearen arabera erregularizatzeko proposatuz.

2. Egiaztapen murriztuaren prozeduraren ondorioak foru arau honetako 137. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako ikuskapen-txostenaren bidez dokumentatuko dira, arau bidez ezartzen denaren arabera.

3. Ikuskapen-txostena zergapekoari jakinaraziko zaio; jakinarazpenean jarduketa guztiak zehatz-mehatz azaldu behar dira. Gainera jakinaraziko zaio txosten hori organo eskudunari bidaliko zaiola zerga-egoera erregularizatzeko administrazio-egintzak burutu ditzan. Xede horrekin, 15 eguneko epea emango zaio zergapekoari aipatutako organoaren aurrean dagozkion alegazioak aurkezteko.

4. Artikulu honetan aipatutako ikuskapen-txostenaren aurka ezin izango da jarri ez errekurtsorik ez erreklamaziorik, baina emaitzako egintzen eta likidazioen aurka jartzen direnetan proposatutako erregularizazioaren bidez kotasuna planteatu ahal izango da.

158. artikulua.- Egiaztapen murrizturako jarduketaren ondoreak.

Egiaztapen murriztuaren prozedura baten bidez emandako txosten batek proposatzen duen erregularizazioaren ondoriozko administrazio-egintza eman eta gero, Zerga Administrazioak ezin izango du egiztatutakoa berriz erregularizatu; salbuespen bat dago: egiaztapen mugatuaren prozeduran bertan edo geroko ikuskapen-prozedura batean txostenean azaldutakoak ez beste jarduketa batzuen ondorioz egitate eta inguruabar berriak agertzea.

5. Atala.- Zergapekoa bertaratu gabe egiten den erregularizazio-prozedura

159. artikulua.- Zergapekoa bertaratu gabe egiten den erregularizazio-prozeduraren helburua.

1. Zergapekoa bertaratu gabe egiten den prozeduraren helburua zerga-egitatea badagoela aurretiaz frogatutako kasuetan egin beharreko zerga-erregularizazioari buruzko informazioa ematea da. Zerga-egitatea titulu honetako II. kapituluko 2. atalean dauden frogak balioesteko arauen arabera emango da frogatutzat.

2. Prozedura hau Zerga Ikuskatzailetak zergapekoaren egoera erregularizatzeko ikerketa, egiaztapen edo informazio jarduketarik egin behar ez duenean aplikatuko da.

160. artikulua.- Zergapekoa bertaratu gabe egiten den erregularizazio-prozeduraren garapena.

1. Prozedura hau ez zergapekoa ez beraren ordezkaria bertaratu gabe egingo da; emaitzak foru arau honetako 137. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako ikuskapen-txostenaren bidez dokumentatuko da, arau bidez ezarritakoaren arabera.

2. Ikuskapen-txostena zergapekoari jakinaraziko zaio; bertan zerga-egitatea burutu dela frogatzen duten elementuak zeintzuk diren zehaztuko da. Horrez gainera, esango zaio organo eskudunari bidaliko zaiola zerga-egoera erregularizatzeko administrazio-egintzak eman ditzan, eta 15 eguneko epea emango zaio organo horri nahi dituen alegazioak aurkezteko.

3. Artikulu honetan aipatutako ikuskapen-txostenaren aurka ezin izango da jarri ez errekurtsorik ez erreklamaziorik, baina emaitzako egintzen eta likidazioen aurka jartzen direnetan proposatutako erregularizazioaren bidezketasuna planteatu ahal izango da.

161. artikulua.- Zergapekoa bertaratu gabe egiten den erregularizazio-prozeduraren ondoreak.

Zergapekoa bertaratu gabe egiten den erregularizazio-prozeduretan ematen diren txostenetan proposatzen diren erregularizazioen ondoriozko administrazio-egintzak eman eta gero, Zerga Administrazioak ezin izango du egiztatutakoa berriz erregularizatu. Salbuespena dago: egiaztapen mugatuaren prozeduran bertan edo geroko ikuskapen-prozedura batean txostenean azaldutakoak ez beste jarduketa batzuen ondorioz egitate edo inguruabar berriak agertzea.

6. Atala.- Informazioa lortzeko jarduketak

162. artikulua.- Informazioa lortzeko jarduketak.

1. Zerga Administrazioak informazioa lortzeko foru arau honetako 90 eta 91. artikuluetan ezarritako jarduketak egin behar baditu eta horretarako bere bulegoetatik kanpo jardun behar badu, jarduketa horiek Zerga Ikuskatzailtzak egin beharko ditu, foru arau honetan ezarritakoaren arabera zerga-bilketaz arduratzen diren organoek dituzten ahalmenak eragotzi gabe.

2. Aipatutako jarduketak arau bidez ezarritakoaren arabera egingo dira.

3. Zerga Ikuskatzailtzak, jarduketok egitean, foru arau honetako 90 - 92 bitarteko artikuluetan xedatutakoa hartu behar du aintzat, bai eta kapitulu honetako gainerako ataletan zehaztutako jarduteko arauak ere, aurrekoekin bateragarriak diren heinean.

7. Atala.- Itzurpenaren aurkako klausula

163. artikulua.- Itzurpenaren aurkako klausula aplikatzeko prozedura.

1. Ikuskapen-prozeduran zehar foru arau honetako 14. artikuluko 1. idatz-zatian aurreikusten diren inguruabarrak gertatzen direla uste denean, Zerga Ikuskatzailtzak txosten bat egingo du itzurpenaren aurkako klausularen erabili beharra bidezkitzeko.

2. Zergak aplikatzeko beste prozedura batean zehar Zerga Administrazioko beste

organo batek foru arau honetako 14. artikuluko 1. idatz-zatian aurreikusten diren inguruabarrak gertatzen direla uste izanez gero, Zerga Ikuskatzailtzari txosten bat egiteko eskatuko dio, horren bidez, itzurpenaren aurkako klausularen erabilera oinarritzeko.

3. Prozedura izapidetzeaz arduratu den organoak interesdunari emango dio aipatu txostena. Honek hamabost eguneko epea izango du organo horren beraren aurrean egokiesten dituen alegazioak aurkezteko edo frogak proposatzeko.

4. Txostena, alegazioak eta frogak (halakorik dagoenean) aztertu ondoren, prozedura izapidetzeaz arduratzen den organoak ebazpen-proposamena eta horrekin batera doazen aurrekari guztiak bidaliko dizkio arau bidez ezartzen den goragoko organoari.

5. Zergapekoaren portaeran itzurpenik egon denean organo horrek hiru hilabeteko gehieneko epea izango du hori adierazteko; ondoren, bidezko likidazioak ezarriko ditu.

6. Txostenaren aurka eta artikuluko honetan xedatutakoaren ondorioz aplikatutako gainerako egintzen aurka ezin izango da jarri ez errekurtsorik ez erreklamaziorik; hala ere, ondorengo egintza eta likidazioen aurka jartzen direnetan itzurpenaren aurkako klausula aplikatzea bidezkoa den planteatu ahal izango da.

V. Kapitulua.- Zerga-bilketarako jarduketak eta prozedurak

1. Atala.- Xedapen orokorrak

164. artikulua.- Zerga-bilketa.

1. Zerga-bilketa zerga-zorrak kobratzeko egiten den administrazio-egintza da.

Hauexek dira zerga-bilketako eginkizunak:

- a)** Zerga-betebeharren ordainketa ahalbideratzeko eta errazteko jarduketak egitea.
- b)** Zorra ordaintzeko edo erantzukizun administratibo, zibil eta penalak eskatzeko egintzekin zerikusia duen informazioa lortzeko jarduketak egitea.
- c)** Zordunaren ondarearen aurkako jarduketak egitea, haren ondasun eta eskubideak exekutatzea eta, behar izanez gero, prebentziozko neurriak hartzea.
- d)** Zergapekoei zerga-bilketetarako prozedurekin lotutako jarduketei eta beraien eskubide eta betebeharrei buruzko informazioa ematea, eta hauek nola bete azaltzea.

2. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Elkarren arteko laguntzaren eremuan zorrak biltzeko, zergapekoak foru arau honetako 61. artikuluko 6. idatz zatian eta 64. artikuluko 6. idatz zatian ezarritako eran ordainduko edo betebeharra

beteko du, eta halaber kapitulu honetako 2. ataleko arauak aplikatuko dira hala behar denean.

Foru arau honetako 177. artikuluan azaltzen diren arrazoiez gainera, elkarren arteko laguntzaren babesean izapidetutako bilketa prozedurak amaitzeko arrazoa izango da laguntza hori eskatu duen estatuak edo nazioarteko zein nazioz gaingandiko erakundeak hasieran egindako kobrantza eskaera aldatzea edo bertan behera uztea.

3. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Zerga-zorrak honela bil daitezke:

- a) Borondatezko aldian, zergapekoak foru arau honetako 61. artikuluan ezarritako epeetan ordainduta.
- b) Betearazpen-aldian, zergapekoak bere borondatez edo administrazioaren premiamendu-prozeduraren bidez ordainduta.

165. artikulua.- Betearazpen-aldiko zerga-bilketa.

1. Betearazpen-aldia hasten da:

- a) Zerga Administrazioak likidatu dituen zorren kasuan, foru arau honetako 61. artikuluan zorrak ordaintzeko ezartzen den epea mugaeguneratzen den egunaren biharamunean.
- b) Sarrera egin gabe aurkeztutako autolikidazioaren bidez ordaintzen diren zorren kasuan, zerga bakoitzaren arautegiak ordainketa egiteko ezartzen duen epea amaitzen den egunaren biharamunean edo, epe hori amaituta badago, autolikidazioa aurkezteko egunaren biharamunean.

2. Geroratzeko, zatikatzeko, konpentsatzeko edo ondasunak edo eskubideak zorrean ordaintzeko dohaintzen eskaera borondatezko aldian aurkeztean bada, espediente horiek izapidetzen diren bitartean ez da betearazpen-aldia hasiko. Zehapen baten aurka errekurtsioa edo erreklamazioa jartzen bada garaiz eta behar bezala, betearazpen-aldia ez da hasiko harik eta zehapena irmoa izan arte administrazio-bidean eta ordainketa borondatezko epean egiteko epea amaitu arte.

3. Betearazpen-aldia hasita, Zerga Administrazioak zergapekoaren ondarearen gainean burutuko du, premiamendu bidez, artikulua honetako 1. idatz-zatian aipatzen diren likidatu edo autolikidatutako zorren zerga-bilketa.

4. Betearazpen-aldia hasten denean berari dagozkion berandutza-interesak eta erreklarguak eskatuko dira, foru arau honetako 26. eta 28. artikuluetan zehaztutakoaren arabera, bai eta premiamendu-prozeduraren kostuak ere, sortuz gero.

165 bis artikulua. Bilketa prozedura etetea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

Laguntza eskatu duen estatuak edo nazioarteko zein nazioz gaingandiko

erakundeak laguntzaren xede den kredituari eragin liezaiokeen auziren bat dagoela jakinarazten badu, erabakiko da ofizioz etetea elkarren arteko laguntzari buruzko arauen babesean eskatutako bilketa prozedura. Prozedurako interesdunak auziren bat dagoela adierazi eta modu sinesgarrian frogatzen duenean ere, prozedura eten egingo da. Aurrekoa gorabehera, ez da prozedura etetea erabakiko, edo erabaki hori ondoriorik gabe geratuko da, aipatutako estatuak edo nazioarteko zein nazioz gaindiko erakundeak betearazpena nahi duela adierazten duenean.

Laguntza eskaeraren zati bati bakarrik dagokion auzia denean, aurkaratzeak eragiten dion prozedura zatia bakarrik etengo da, eta ukitu gabeko zatiaren betearazpenak aurrera jarraitu ahal izango du.

Elkarren arteko laguntzari buruzko araudian besterik xedatu ezean, bilketa prozedura eten egingo da, era berean, laguntza horretan esku hartzen duten estatu edo nazioarteko zein nazioz gaindiko erakundeetako baten batek adiskidetasunezko prozedura bati ekin badio eta prozedura horren emaitzak eskatutako laguntzaren xede den kredituari eragin badiezaioke. Eteteak ondorioak sortuko ditu harik eta prozedura hori amaitu arte, salbu eta, beste kasu batzuen artean, zentzuzko aztarnak badaude kobrantza hori ezinezkoa edo oso zaila izango dela uste izateko; hala denean betearazpenak aurrera egingo du. Aurrekoa gorabehera, kautelazko neurriak hartu ahal izango dira kredituaren kobrantza bermatzeko, foru arau honetako 78. artikuluko 1. idatz zatiko hirugarren paragrafoan xedatutakoarekin bat.

166. artikulua.- Zerga-bilketarako ahalmenak.

1. Zerga-zor baten ordainketa ziurtatu edo burutzeko, zerga-bilketa gauzatzen duten organoek foru arau honetako 136. artikuluan Zerga Ikuskatzailtzari aintzatesten zaizkion ahalmenak izango dituzte, bertan adierazitako baldintza guztiekin. Horrez gain, foru arau honetako 78. eta 143. artikuluetan aurreikusitakoaren arabera kautelazko neurriak ere hartu ahal izango dituzte, zergapekoen nahiz hirugarrenen ondasun, eskubide eta erregistroei dagokienez, baldin eta zergapekoaren eragiketekin zerikusirik badute.

2. Zerga Administrazioak eskatuz gero, zergapekoak bere ondareko eskubideen eta ondasunen zerrenda bidali beharko dio, hain zuzen ere zerga-zorraren zenbatekora heltzen den zerrenda.

3. Zerga-billetaz arduratzen diren organoek premiamendu-prozeduran beharrezkoak diren jarduketa materialak egingo dituzte. Zergapekoek organo horiei euren eginkizunak betetzeko behar duten laguntza emango diete.

4. Zergapekoak ez baditu betetzen berariaz emandako ebazpenak edo errekerimenduak, organo eskudunak, ohartarazpena egin ondoren, ebazpena edo errekerimendua betearazte modu subsidiarioan betearaztea erabaki ahal izango

du.

2. Atala.- Premiamendu-prozedura

1. Azpiatala.- Arau orokorrak

167. artikulua.- Premiamendu-prozeduraren izaera.

1. Premiamendu-prozedura administrazio-prozedura da eta zordunaren ondarea betearaziz zerga-zorrak ordaintzea helburu duen jarduketan multzoak osatzen du. Zerga Administrazioa da honetan eskumena duen bakarra, eta berari dagokio honen inguruko gorabehera guztiak ebatzea.

2. Administrazioaren premiamendu-prozedura ezin izango zaie pilatu ez prozedura judizialei ez betearazpenerako beste bide batzuei. Azken horiek hasteak edo izapidetzeak ez du premiamendu-prozedura etengo, jurisdikzio-gatazkei buruzko legerian eta hurrengo artikuluko arauetan ezarritakoaren arabera bidezkoa denean izan ezik.

Zerga Administrazioak, aipatutako jurisdikzio-gatazkei buruzko legeriarekin bat etorritik, arautegiak aintzatesten dizkion arlo honetako ahalak zaintzapetuko ditu.

3. Premiamendu-prozeduraren izapide guztiak ofizioz hasi eta bultzatuko dira eta, behin prozedura hasi eta gero, zergen arloko arautegiak aurreikusitako kasu eta moduetan eten ahal izango da soilik.

168. artikulua.- Prozedurak pilatzea.

1. Kredituak kobratzeko unean legeriak ezartzen duen lehentasun-ordena errespetatu behar dela kontuan hartuta, zergak biltzeko premiamendu-prozedurarekin batera betearazpenerako beste prozedura batzuk ematen badira aldi berean, banakakoak zein orokorrak, judizialak zein judizioz kanpokoak, prozedurako ondasunak betearazteko lehentasuna honako arauen bidez zehaztuko da:

a) Betearazpenerako banakako beste prozesu edo prozedurekin batera ematen denean, premiamendu-prozedurak izango du lehentasuna, baldin eta premiamendu-prozeduran gauzatutako enbargoa zaharrena bada. Horretarako, ondasun edo eskubidearen enbargo-eginbidearen data hartuko da kontuan.

b) Beste prozesu edo prozedura konkurtsal nahiz orokorrekin batera ematen denean, premiamendu-prozedurak izango du lehentasuna enbargatu diren ondasun eta eskubideak betearazi behar direnean, baldin eta premiamendu-probidentzia pilaketaren aitorpena baino lehenago eman bada.

2. Hartzekodun bat baino gehiago agertzen denean, konkurtsoei buruzko legerian xedatutakoa aplikatuko da eta, hala dagokionean, Arabako Lurralde Historikoko erregimen ekonomikoaren eta aurrekontuei buruzko erregimenaren arautegian xedatutakoa. Nolanahi ere, bidezko premiamendu-probidentzia emango da eta

betearazpen-aldiko errekaruak sortuko dira, baldin eta horretarako beharrezkoak diren baldintzak pilaketaren aitortzea baino lehenago ematen badira.

3. Auzitegi eta epaitegiek nahitaez jardun beharko dute Zerga Administrazioarekin elkarlanean; honela, bada, zerga-bilketaz arduratzen den organoari bere eginkizunak betetzeko behar dituen betearazpenerako prozesu konkurtsal nahi orokorreki buruzko datuak eman beharko dizkiote.

Era berean, eta prozedurei dagokienez, elkarlanean aritzeko betebeharrak berbera izango du betearazteko prozedurak izapidetzeko eskumena duen edozein administrazio-organok.

4. Zerga-kredituen pribilegio izaerak, prozesu konkurtsaletan abstenitzeko eskubidea ematen dio Herri Ogasunari. Hala ere, Ogasunak, prozesu hauetan konkurtsoei buruzko legerian aurreikusitako akordio edo hitzarmenak sartzea eskatu ahal izango du. Era berean, zordunarekin ordainketarako baldintza bereziak hitzartu ahal izango du, behin beharrezko bermeak ziurtatu eta gero; baldintza hauek ezin izango dira, zordunarentzat, prozesu judizialari amaiera ematen dion hitzarmen edo akordioan jasotzen direnak baino onuragarriagoak izan. Pribilegio hau, konkurtsoei buruzko legerian aurreikusitakoaren arabera erabili ahal izango da. Era berean, kreditu horiek zergen arloko arautegian aurreikusitakoaren arabera konpentsatu ahal izango dira.

Aurreko paragrafoan aipatzen diren akordio eta hitzarmenak sinatu eta burutzeko, nahikoa izango da Zerga Administrazioaren organo eskudunaren baimena izatea.

169. artikulua.- Premiamendu-prozedura etetea.

1. Premiamendu-prozedura eten egingo da errekurtsioak eta administrazioarekiko diru-erreklamazioak arautzen dituzten xedapenetan aurreikusitako moduan eta baldintzetan, baita zergen arloko arautegian aurreikusitako gainerako kasuetan ere.

2. Zergak biltzeko organoek premiamendu-prozedura automatikoki etengo dute, inolako bermerik eman gabe, interesdunak ondoko kasuen bat gertatu dela frogatzen duenean: bere kalterako izan den oker material, aritmetiko edo egitatezko bat gauzatu dela zorra zehazteko unean; zorra jadanik ordainduta, barkatuta, konpentsatuta, geroratuta edo etenda dagoela edota ordainketa eskatzeko eskubidea jadanik iraungita dagoela.

3. Hirugarren batek enbargoa kendu nahi duenean, bai enbargatu diren ondasun edo eskubideak bere jabetzakoak edo titulartasunekoak direla uste duelako bai kreditua kobratzeko orduan Herri Ogasunaren aurrean lehentasuna duela uste duelako, hirugarrengotza-erreklamazioa aurkeztuko du administrazio-organoren eskudunaren aurrean.

4. Jabari-hirugarrengotza aurkezten bada, eztabaidapeko ondasun eta eskubideei dagokienez premiamendu-prozedura eten egingo da, behin ezarri beharreko

segurtasun neurriak ezarri eta gero.

5. Eskubide hobeko hirugarrengotza izanez gero, prozedurak aurrera egingo du ondasunak gauzatu arte, eta lortutako produktua gordailuan mantenduko da hirugarrengotzaren gaineko ebazpen bat eman arte.

6. Arau bidez, hirugarrengotza-erreklamazioak izapidetzeko prozedura bat garatuko da, eta prozedura honen bidez lortutako ebazpenak administrazio-bidea agortuko du.

170. artikulua.- Jarduketak mantentzea.

1. Premiamendu-prozedurako jardun jakin batzuen deuseztasuna adieraztean, deuseztasun horrek ukitzen ez dituen gainontzekoak mantendu egingo dira.

2. Kuotarekin zerikusirik ez duten erreklamararen edo zerga-zorren gainontzeko osagaien deuseztapenak edo zehapenen deuseztapenak ez dute eraginik izango premiamendu-prozeduran zehar egindako jarduketetan, ezta zerga-zorren edo deuseztatu ez diren zehapenetan ere.

2. Azpiatala.- Premiamendu-prozeduraren hasiera eta garapena

171. artikulua.- Premiamendu-prozeduraren hasiera.

1. Premiamendu-prozedura, zergapekoari premiamendu-probidentzia jakinarazten zaionean hasiko da. Jakinarazpenean zorra identifikatuko da, foru arau honetako 28. artikuluan aipatzen diren erreklamararen likidatuko dira eta ordainketa egin dezan eskatuko zaio.

2. Premiamendu-probidentzia titulu nahikoa izango da premiamendu-prozedura hasteko, eta epai baten besteko indarra izango du zergapekoaren ondasun eta eskubideen aurka jotzeko orduan.

3. Premiamendu-probidentziaren aurka egiteko zio hauek soilik onartuko dira:

- a) Zorra oso-osorik azkentzea edo ordainketa eskatzeko eskubidea preskribitzea.
- b) Gerorapena, zatikatzea edo konpentsazioa eskatzea borondatezko aldian eta zerga-bilketa prozedura eten dezaketen beste arrazoi batzuk.
- c) Likidazioaren jakinarazpenik ez egitea.
- d) Likidazioa deuseztatzea.
- e) Zorduna edo premiamendupeko zorra identifikatzea galarazten duen oker edo omisioren bat egotea premiamendu-probidentziaren edukian.

4. **Elkarren arteko laguntzari buruzko arauen babesean emandako betearazpen tresnaren aurka egiteko ez dira onartuko aurreko idatz zatian azaldutako zioak. Elkarren arteko laguntza eskatu duen estatuak edo**

nazioarteko zein nazioz gaindiko erakundeak egingo du betearazpen tresnaren berrikuspena, laguntzari buruzko arauetan besterik ezarri ezean. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

5. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Zergapekoak ez badu ordainketarik egin foru arau honetako 61. artikuluko 5. idatz-zatian aipatzen den epearen barruan, ondasunak enbargatuko zaizkiola ohartaraziko zaio premiamendu-probidentzian.

171 bis artikulua. Betearazpen tresna elkarren arteko laguntzaren esparruan. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Betearazpen tresnatzat joko da kapitulu honetan aipatzen diren bilketa jarduketak egiteko gaitasuna ematen duena, elkarren arteko laguntzari buruzko arauak direla bide.

2. Premiamendu probidentziaren parekoa da betearazpen tresna. Bereziki, bilketa prozedurari ekiteko titulu nahikotzat joko da, eta foru arau honetako 171. artikuluan aipatzen den premiamendu probidentziak bezainbesteko indar betearazlea izango du ordaindu behar dutenen ondasun eta eskubideen kontra jarduteko.

3. Laguntza eskatzen duen estatuak edo nazioarteko zein nazioz gaindiko erakundeak betearazpen tresnarekin batera tresna horri dagozkion beste agiri batzuk ematen dituenean, agiri horiek Zerga Administrazioak jasotzen dituen hizkuntza berean igorriko zaizkio hartzaileari, elkarren arteko laguntzari buruzko araudian besterik ezarri ezean.

4. Ez betearazpen tresna ez horri dagozkion agiriak, elkarren arteko laguntzari buruzko araudiarekin bat etorriz harekin batera igortzen direnak, ez dira loturik egongo Zerga Administrazioaren inolako aitorpen, gehitze edo ordezipen egintzari, araudi horretan besterik ezarri ezean.

172. artikulua. Bermeak betearaztea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

Zerga zorra bermatuta badago, lehenbizi bermea betearaziko da foru arau honetako 176. artikuluan ezarritako prozeduraren bidez.

Hala ere, Zerga Administrazioak bermea betearazi baino lehen beste ondasun edo eskubide batzuk enbargatzea eta besterentzea erabaki ahal izango du berme hori bermatutako zorrerako eman ez denean edo zergapekoak hala eskatzen duenean, horretarako ondasun nahiko emanetz. Horrelakoetan, enbargoak ziurtatzen duen kopurua kenduko da bermetik.

173. artikulua.- Ondasun eta eskubideen enbargoa.

1. Proportzionaltasun printzipioa errespetatuta, zergapekoaren ondasun eta eskubideak enbargatuko dira honako gastuei aurre egin ahal izateko zenbatekoetan:

- a) Ordaindu ez den zor edo zehapenaren zenbatekoa.
- b) Ordainketa egin den egunera arte sortu diren interesak.
- c) Bidezko errekaruak.
- d) Premiamendu-prozeduraren kostuak.

2. Zerga Administrazioak zergapekoaren enbargatzeko errazak diren eta kalterik gutxien eragingo dioten ondasun eta eskubideak enbargatuko ditu, harik eta zor den zenbatekoa ordaindu arte. Nolanahi ere, azkeneko utziko dira ondasun zein eskubideak enbargatzeko konstituzionalki babestuta dagoen zergapekoaren etxebizitzara sartzea dakartenak.

3. Zergapekoak hala eskatzen badu, enbargatutako eskubide eta ondasunak beste batzuegatik ordezkatu ahal izango dira, azken hauen bidez zorraren ordainketa modu bertsuan eta eraginkortasunez bermatuko bada eta hirugarrenei kalterik egiten ez bazaie.

4. Ez dira enbargatuko foru arauen edo legeen arabera enbargaezinak diren ondasun edo eskubideak, ezta betearaztean besterentzean baino zenbateko handiagoa lortuko litzatekeela uste den gainerakoak ere.

174. artikulua.- Enbargo-eginbidea eta prebentziozko idaztoharra.

1. Enbargo-jarduketa bakoitza eginbide baten bidez dokumentatuko da, eta eginbide hori jarduketa egiten den pertsonari jakinaraziko zaio.

Ondasun eta eskubideen enbargoa gauzatu eta gero, eginbidea jarraian adierazten direnei jakinaraziko zaie: zergapekoari eta, beharrezkoa bada, hirugarren titularrari eta ondasunaren edukitzaile edo gordailuzainari, baldin eta jarduketekin zerikusirik ez badute; zergapekoaren ezkontideari, baldin eta ondasunak irabazizkoak badira; Eusko Legebiltzarraren maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoaren bat etorritik eraturako egitatezko bikotekideari, euren erregimen ekonomikoa eta ondare-erregimena irabazizkoak denean, eta azkenik, jabekide eta titularkideei.

2. Enbargatutako ondasunak erregistro publiko baten inskribatu ahal badira, Zerga Administrazioak prebentziozko idaztoharra egiteko eskubidea izango du erregistro horren gainean. Horretarako, organo eskudunak enbargoaren agindu judizial bezala hartuko den agindua emango du eta erregistroan agertzen diren kargen inguruko espediente bat egin dadin eskatuko du. Erregistratzaileak, enbargoaren bazterreko idaztoharren bidez, espediente hori luzatu dela ziurtatu eta, bertan, dagokion data zein prozedura mota adieraziko ditu.

Kasu honetan, enbargoaren berri emango zaie prebentziozko enbargoaren idaztoharren ondoren kargen titular bihurtu direnei, bai eta bazterreko

idaztoharra egin aurretik zeudenei ere.

Modu honetara gauzatzen den prebentziozko idaztoharra ez du foru arau honetako 75. artikulua zerga-kredituak kobratzeko ezartzen duen lehentasunean eraginik izango, baldin eta eskubide hobeko hirugarrengotza aurkezten bada. Hau honela gertatu ezean, enbargoaren prebentziozko idaztoharrek ezarritako hurrenkera mantenduko da.

3. Enbargo-eginbidearen aurka egiteko arrazoi hauek soilik onartuko dira:

- a) Zorra azkentzea edo ordainketa eskatzeko eskubidea preskribitzea.
- b) Premiamendu-probidentziaren jakinarazpenik ez egotea.
- c) Foru arau honetan enbargoari buruz ezarritako arauak ez betetzea.
- d) Zerga-bilketaren prozedura etetea.
- e) Ordainketa geroratu edo zatikatzeko baimena edukitzea.

4. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Elkarren arteko laguntzaren babesean emandako enbargo eginbideen aurka egiteko onartuko diren zio bakarrak aurreko idatz zatian azaldutakoak izango dira.

Aurka egiteko arrazoiaren oinarria beste estatu edo nazioarteko zein nazioz gaindiko beste erakunde bateko erakunde administratibo edo judizialen aurrean egindako jarduketetan lortu diren frogabideetan badago, organo eskudunak frogabide horiek behar bezala egiaztatzeko eskatu beharko du. Horretarako igortzen den informazioak zuzenbidez dagokion frogatzailea izango du, foru arau honetako 101. artikuluko 1. idatz zatiko bigarren paragrafoan xedatutakoaren arabera.

Elkarren arteko laguntzaren esparruan jasotako kobrantza eskaeren ondorioz Zerga Administrazioak egiten dituen gainerako jarduketan aurka egiteko zioak foru arau honetan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoak izango dira.

5. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Ondasun higikorrek enbargatzen direnean, Zerga Administrazioak gordailupean jarri ahal izango ditu arau bidez ezartzen den moduan.

6. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Merkataritza edo industriako edota, orokorrean, enpresa baten ondasun eta eskubideak enbargatzea agintzen denean, jardueraren zuzendaritzaren buru diren pertsonak zergapekoaren kaudimenean kalte egin dezaketela uste bada, organo eskudunak, behin negozioaren titularra edo administrazio-organoa entzun ostean, administratzaile gisa jardungo duen pertsona bat izenda dezake. Azken honek, hain zuzen, araubidez ezartzen den moduan, negozioaren kudeaketan esku hartu dezake, betearazi aurretik fiskalizatuz administrazio-akordioan zehazturiko egintzak.

7. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Zergapeko bati ondasun higiezin eta higigarri batzuen titular den sozietate baten akzioak edo partaidetzak enbargatu bazaizkio, edo sozietate hori osorik edo partzialki kontrolpean edukitzeko zuzenean zein zeharka erabiltzen duen sozietate batenak (Merkataritzako Kodea, 42. artikulua , Zerga Administrazioak ondasun higiezin edo higigarri horiek erabiltzea debekatu ahal izango du, nahiz eta kontu bateratuak aurkeztu beharrik eduki ez. Ondasun horiek erabiltzeko debekuaren aurreneurritzko idatzoharra egin ahal izango da dagozkion erregistroan eta jabetzaren erregistro eskuduneko finken orrian. Jabetza erregistro eskuduna zein den kautelazko neurria erregistroan ageri den titularrari ez beste pertsona bati aplikatzea justifikatzen duen aginduan zehaztuko da sozietatearen kontrolaren aipamenaren bitartez (aginduan kontrola nola gauzatzen den xehatu behar da).

Ondasunak erabiltzeko debekuaren kontrako errekurtsua aurkezteko arrazoi bat bakarrik onartuko da: neurria aplikatzeko gertatu beharreko egitateetako bat ez gertatzea.

Zergapekoaren partaidetzen edo akzioen enbargoa bertan behera geratzen denean, kautelazko neurria kenduko da. Gainera, Zerga Administrazioak ondasunak erabiltzeko debekua bertan behera utzi ahal izango du hark indarrean jarraitzeak gaitz konpontzen diren kalteak edo kalte konponezinak sortu ahal baditu (sozietateak frogak aurkeztu behar ditu).

175. artikulua.- Kreditu- edo gordailu-erakundeen ondasun zein eskubideen enbargoa.

1. Zerga Administrazioak kreditu-erakunde edo pertsona zein erakunde gordailuzain bati emandako fondo, balio edo ondasunen berri duenean, hauek enbargatu ahal izango ditu behar duen besteko zenbatekoa bereganatuz; horretarako, ez du erakundearen ondasun edo eskubideei buruzko datuen identifikaziorik behar izango.

2. Fondo edo balioak titular bat baino gehiagoren izenean gorde direnean, zergapekoari dagokion zatia soilik enbargatuko da.

Hala gertatzen denean, bataren zein bestearen titulartasuna duten gordailuzainarekiko solidaritate aktibo edo mankomunatatutako baterako titulartasuna dagoenean, zenbatekoa zati berdinetan banatuta dagoela ulertuko da, bestelako titulartasunen bat dagoela frogatzen denean izan ezik.

3. Enbargoak eragindako kontutik normalean soldatak edo pentsioak ordaintzen direnean Prozedura Zibileko Legeak ezarritako mugak errespetatu beharko dira, hain zuzen, lege hori zordunaren soldatari edo pentsioari dagokion zenbatekoari aplikatuko zaio. Honela, bada, soldata eta pentsiotzat hartuko dira enbargoa egiten den hilabeteen kontzeptu hori dela-eta kontu horretan sartu diren

zenbatekoak edo, halakorik egon ezean, aurreko hilabetean sartutako zenbatekoak.

176. artikulua.- Enbargatutako ondasunak eta eskubideak besterentzea.

1. Enbargatutako ondasunak eta eskubideak enkante, lehiaketa edo adjudikazio bidez besterenduko dira, arau bidez zehaztutako kasuetan eta baldintzetan.

Besterentzeko erabakia soilik inpugnatu ahal izango da, baldin eta enbargatzeko eginbideak foru arau honetako 108. artikuluko 3. idatz-zatian xedatutakoaren arabera jakinarazi badira. Kasu horretan, besterentzeko erabakiaren aurka soilik onartu ahal izango dira foru arau honetako 174. artikuluko 3. idatz-zatian ezarritako enbargo-eginbideak inpugnatzeko zioak.

2. Premiamendu-prozedura, Herri Ogasunari eginiko ondasunen adjudikazioarekin amaitu ahal izango da, baldin eta Ogasunari ondasunok adjudikatzea interesatzen bazaio eta besterentze-prozeduran jadanik adjudikatuta ez baldin badaude.

Adjudikazioa zorraren bestekoa izango da; nolanahi ere, besterentze-prozeduran ezarritako hasierako oinarriaren %75 ezin izango da, inola ere, gainditu.

3. Zerga Administrazioak ezin izango ditu besterendu premiamendu-prozeduran enbargatu diren ondasun eta eskubideak harik eta betearazitako zerga-zorraren likidazioa irmoa izan arte; salbuespena egingo da ezinbesteko kasuetan, ondasun galkorretan, balioa berehala galtzeko arriskua duten ondasunetan edo zergapekoak besterentzea berariaz eskatzen duenean.

4. Ondasunak adjudikatu aurreko edozein momentutan, Zerga Administrazioak enbargatutako ondasunak askatuko ditu zergapekoak zerga-zorra eta premiamendu-prozeduraren kostuak azkentzen dituenean.

5. Zerga Administrazioak, besterentzea egiteko zenbatekoa azkenean lortuko litzatekeena gainditzen duten ondasun edo eskubideak ez besterentzea erabaki ahal izango du.

3. Azpiatala.- Premiamendu-prozeduraren amaiera

177. artikulua.- Premiamendu-prozeduraren amaiera.

1. Premiamendu-prozedura honako kasuetan amaituko da:

a) Foru arau honetako 173. artikuluko 1. idatz-zatian aipatutako zorra ordaintzen denean.

b) Kreditua osorik edo zati batean kobraezina dela adierazten duen akordioa ematen denean, ordainketa egin behar duten guztiak krediturik gabe daudela adierazi ondoren.

c) Zerga-zorra edo zehapena beste edozein arrazoiengatik azkendu dela adierazten duen erabakia ematen denean.

2. Kreditua kobraezintzat jotzen denean, premiamendu-prozedura preskripzio-

epearen barruan hasiko da berriro, behin zergapekoren baten kaudimena ezagutzen denean.

3. Atala.- Erantzule eta oinordekoen aurkako prozedura

1. Azpiatala.- Erantzuleen aurkako prozedura

178. artikulua.- Prozeduraren izaera.

Foru arau honetako 41 - 43 bitarteko artikuluetan ezarritakoaren arabera, erantzuleen aurkako prozedurak zerga-bilketaren jardun guztiak barneratzen ditu, zerga-zorraren erantzuleak, zordun nagusiarekin zein beste pertsona zein erakunderekin batera, ordainketa egitera behartzeko asmoarekin.

179. artikulua.- Erantzukizun-adierazpena.

1. Erantzukizuna, likidazioa egin edo autolikidazioa aurkeztu osteko edozein unetan adierazi ahal izango da, foru arauak beste zerbait xedatu ezean.

2. Administrazio-likidazioen kasuan, erantzukizun-adierazpena ordaintzeko betearazpen-aldia mugaeguneratu baino lehen egiten bada, erantzukizun-adierazpenaren administrazio-egintza emateko eskumena likidazioa emateko organo eskudunari dagokio. Gainerako kasuetan, aipatu eskumena zerga-bilketaz arduratzen den organoari egokituko zaio.

3. Erantzuleen aurretiazko entzunaldiak ez du baztertuko horiek izapidea egin aurretik alegazioak egiteko eskubidea, ez eta beraien ustez beharrezkoa den dokumentazioa aurkezteko eskubidea ere.

4. Erantzukizun-adierazpenerako egintza erantzuleei beraiei jakinaraziko zaie, eta honako edukia izango du:

- a) Erantzukizun-adierazpenaren gaineko erabakiaren testu osoa; bertan, gaitzen duen egitatea eta berorrek biltzen dituen likidazioak adieraziko dira.
- b) Egintza horren aurka erabil daitezkeen inpugnazio-bideak, zein organoren aurrean aurkeztu behar diren eta horiek aurkezteko epea.
- c) Erantzuleari eskatu zaion zenbatekoa ordaintzeko lekua, epea eta modua.

5. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Erantzukizun adierazpenaren gaineko erabakiaren aurka jarritako errekurtsio edo erreklamazioan, gaitzen duen egitatea eta berorrek biltzen dituen likidazioak aurkaratu ahal izango dira. Hala ere, errekurtsio edo erreklamazio hauen ebazpenaren ondorioz ezin izango dira berrikusi beste zergapeko batzuen likidazio irmoak: errekurtsioa edo erreklamazioa aurkeztu duenaren betebeharraren zenbatekoa soilik berrikusi ahal izango da.

Hala ere, foru arau honetako 42. artikuluko 4. idatz zatian eta 43. artikuluko 1. idatz zatiko d) letran ezarritako kasuetan ezin da aurkaratu egitateak biltzen dituen likidazioak, baizik eta erantzukizunaren erdiespen orokorra. Gainera, kasu horietan ezin da aplikatu foru arau honetako 218. artikuluko 2. idatz zatian xedatutakoa, zenbatekoa zor baten ondoriozkoa zein zerga zehapen baten ondoriozkoa izan.

6. Erantzuleari, foru arau honetako 61. artikuluko 2. idatz-zatian ezartzen den epea emango zaio ordainketa borondatezko aldian egiteko.

Erantzuleak ez badu ordainketa epe horren barruan egiten, zorra premiamendu-bidean eskatuko zaio eta foru arau honetako 28. artikuluen arabera bidezkoa den betearazpen-aldiko errenergua aplikatuko da.

7. Erantzukizuna adierazteko prozeduraren jarduketak sei hilabeteko epean amaitu beharko dira, zergapekoari berauek hasi direla jakinarazten zaionetik zenbatzen hasita. Epea konputatzeko, ez dira kontuan hartuko interesdunari egotzi dakizkiokeen luzatzeak.

Aurreko paragrafoan aipatutako prozeduraren gehieneko iraupena igaro arren erantzukizun-adierazpenaren administrazio-egintzarik eman ez bada, prozedura ez da iraungiko, hau da, amaitu arte jarraituko du; baina Zerga Administrazioak ordainketa eskatzeko duen ahalaren preskripzioa ez da etengo erantzulearen aurka gauzatutako jarduketaren ondorioz. Kasu honetan, aurreko paragrafoan aipatutako epea amaitu ostean jarduketak gauzatzen direnean etengo da preskripzioa.

180. artikulua.- Erantzukizun solidarioa eskatzeko prozedura.

1. Erantzukizun solidarioa eskatzeko prozedura hauetako bat izango da, kasuan kasukoa:

a) Erantzuleari, erantzukizuna zorra borondatez ordaintzeko aldia igaro baino aurreko momenturen batean adierazi eta jakinarazten zaionean, nahikoa izango da aldi hori igaro eta gero eskatzea ordainketa.

b) Gainerako kasuetan, zorra ordaintzeko borondatezko aldia igaro eta gero, organo eskudunak erantzukizun-adierazpena eman eta erantzuleari jakinaraziko dio.

2. Ustiapenen eta jarduera ekonomikoen titulartasuna eskuratu nahi dituenak, foru arau honetako 42. artikuluko 2. idatz-zatian aipatutako erantzukizun solidarioa mugatzeko asmoarekin, egungo titularraren adostasuna lortuz gero Administrazioari dagokion ekitaldiko zergen arloko zor, zehapen eta erantzukizunak zehatz-mehatz azalduko dituen ziurtagiria eskatzeko eskubidea izango du. Zerga Administrazioak hiru hilabeteko epea izango du ziurtagiri hori luzatzeko, eskaera egin zenetik zenbatzen hasita. Kasu horretan, eskuratzaileraren erantzukizuna bertan azaltzen diren zor, zehapen eta erantzukizunetara mugatuta geratuko da. Ziurtagiria zor, zehapen edo erantzukizunik aipatu gabe egin edo aipatutako epean ematen ez bada,

eskuratzailea artikuluak ezartzen duen erantzukizunetik aske geratuko da.

181. artikulua.- Erantzukizun subsidiarioa eskatzeko prozedura.

Zordun nagusia eta, beharrezkoa bada, erantzule solidarioak kobraezintzat jotzen direnean, Zerga Administrazioak erantzukizun-adierazpenaren egintza eman eta erantzule subsidiarioari jakinaraziko dio.

2. Azpiatala.- Oinordekoen aurkako prozedura

182. artikulua.- Oinordekoen aurkako zerga-bilketa prozedura.

1. Zerga-zorra ordaindu behar duena hiltzen bada zerga-bilketa prozedurak bere jaraunsleekin jarraituko du eta, kasuaren arabera, baita legatu-hartzaileekin ere. Horretarako, nahikoa izango da zergapekoaren heriotza gertatu dela adieraztea eta oinordekoei jakinaraztea; horrekin batera, kausatzailearen zerga-zorra eta gainerako kostuak ordaintzea eskatuko zaie.

Jaraunsleak pentsatzeko eskubidea erabili duela adierazten duenean zerga-bilketa prozedura eten egingo da, horretarako dagoen epea igaro arte. Aldi horretan, Zerga Administrazioari kausatzaileak ordaintzeke dituen zorren zerrenda emateko eskatu ahal izango zaio, betiere informazio gisa.

Jaraunspena banatu gabe dagoen artean, zerga-zorrak biltzeko prozedurak beraren ondasunen eta eskubideen aurka jarraitu ahal izango du; horretarako, administrazioa zein ordezkaritza duenarekin adostu beharko dira egintza guztiak.

2. Sozietate edo erakunde bat desegin eta likidatu ondoren, zerga-bilketa prozedurak bazkide, partaide edo titularkideen aurka jarraituko du, nortasun juridikoa azkendu dela baieztatu ondoren.

Fundazio bat desegin edo likidatzen denean, zerga-bilketa prozedurak haren ondasun eta eskubideen jasotzaileekin jarraituko du.

Zerga Administrazioa bazkide, partaide edo titularkideren baten edo guztien aurka jo ahal izango du zerga-zorra eta kostuak ordain ditzaten eskatzeko.

IV. TITULUA.- ZEHATZEKO AHALA

I. Kapituluua.- Zergen arloko zehatzeko ahalaren printzipioak

183. artikulua.- Zehatzeko ahalaren printzipioak.

Zergen arloko zehatzeko ahalaren administrazioaren esparruko printzipio arautzaileen arabera betearaziko da, foru arau honetako eta zergei buruzko gainontzeko arauen berezitasunekin.

Zehazki, legezkotasun, tipikotasun, erantzukizun, proportziotasun eta ez pilatzeko printzipioak aplikatuko dira. Atzeraeragingarritasun printzipioa orokorrean aplikatuko da, foru arau honetako 9. artikuluko 2. idatz-zatian xedatutakoa kontuan hartuz.

184. artikulua.- Erantzukizun printzipioa zergen arloko arau-hausteei dagokienez.

1. Foru arau honetako 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako pertsona fisiko edo juridikoek eta erakundeek zehapena jaso ahal izango dute zergen arloko arau-hausteren bat ematen denean eta horien erantzuleak direnean.

2. Foru arauetan edo legeetan tipifikatutako ekintzek eta ez-betetzeek ez dute zergen arloko arau-hausteagatik erantzukizunik ekarriko honako kasuetan:

- a)** Zergen arloan jarduteko gaitasunik ez dutenek gauzatzen dituztenean.
- b)** Ezinbesteko karia gertatzen denean.
- c)** Kolektibo baten erabakiaren ondorio direnean, botoa salbatu dutenentzat edo erabakia hartu zeneko bilerara joan ez zirenentzat.
- d)** Zerga-betebeharra behar den moduan betetzeko eginbide nahikoa jarri denean.

Beste batzuen artean, behar besteko arreta jarri dela ulertuko da zergapekoak araua arrazoiz interpretatuz jardun duenean. Zehazki, bere jarduna araua arrazoiz interpretatu ostekoa dela ulertuko da zergapekoak ondorengoak bete dituztenean:

a') Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen edo administrazioarekiko auzietako auzitegien ebazpenak, edo Konstituzio Auzitegiak eta Europar Batasuneko Justizia Auzitegiek auto eta epaietan emandako epaietatik eratorritako doktrina, oso antzekoak diren egitate eta inguruabarrak ematen direnean.

b') Zerga Administrazioak honakoetan eman dituen irizpideak:

- Aitorpenak eta autolikidazioak aurkezteko eredu eta zabalkunderako eskuliburuen jarraibideak.
- Foru arau honetako 81. artikulua aipatzen dituen zabalkunde eta komunikazioak.
- Foru arau honetako 83. artikuluan aipatzen diren zergen gaineko galdera idatziei emandako erantzunak. Galdera hauek beste zergapeko batzuek egin dituzte, oso antzekoak diren egitateak eta inguruabarrak ematen direnean; betiere, aipatu irizpideak aldatu ez badira.

e) Zerga-betebeharrak betetzeko Administrazioak eskaintzen dituen programa informatikoen akats bati egozteko modukoak direnean.

3. Borondatez zerga-egoera arautzen duten edo aurretik oker aurkeztutako aitorpenak, autolikidazioak edo eskaerak zuzentzen dituzten zergapekoek ez dute inolako erantzukizunik izango horiek aurkeztean egin ahal izan diren zergen arloko arau-hausteengatik.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, foru arau honetako 27. artikuluan aurreikusitakoa beteko da eta aitorpena, autolikidazioa edo eskaera berandu aurkezteagatik edo behar ez bezala aurkezteagatik egin ahal izan diren arau-hausteak jarraituko dira.

185. artikulua.- Zerga-zehapenak ez pilatzeko printzipioa. [\(Apirilaren 15eko 13/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 48 zk., 2013ko apirilaren 26ko\)](#)

1. Zerga Administrazioak uste badu arau haustea Herri Ogasunaren aurkako delitua izan daitekeela, erruduntasun testigantza eskudun jurisdikzioari emango dio edo espedientea Fiskaltzara igorriko du. Horrez gain, administrazio prozedurarekin jarraitzeari uko egin eta etenda geratuko da berau, eskudun agintaritzak epai irmoa eman arte, largespena edo datuen artxibatzea gertatu arte edo Fiskaltzak espediente itzuli arte.

Agintaritza judizialaren kondena epaiak administrazio zehapena ezartzea eragotziko du.

Deliturik ez badago, Zerga Administrazioak bere jarduketak hasiko ditu edo horiekin jarraituko du auzitegiek frogatutzat eman dituzten egitateekin bat etorritik; berriro hasiko da zenbatzen preskripzioaldia eten zenetik aurrera. Etenaldian zehar egindako administrazio egintzak ez dira kontuan hartuko.

2. Zerga Administrazioak uste badu zergapeko batek bere zerga egoera erregularizatu duela bere zerga zor osoa onartu eta ordainduta egiaztapen edo ikerketa jarduketan hasiera jakinarazi baino lehen, erregularizazioak zigor erantzukizunetik aske utziko du, nahiz eta egindako arau haustea Ogasun Publikoaren kontrako delitua izan, eta Administrazioak administrazio prozedurarekin jarraitu ahal izango du erruduntasun testigantza agintaritza judizialari ez Fiskaltzari bidali gabe.

Gainera, aurreko paragrafoan aipatzen den erregularizazioaren ondorio berak gertatuko dira zerga zorrak ordaintzen direnean Administrazioak haiek zehazteko daukan eskubidea preskribatutakoan.

3. Arau hauste bat mailakatzeko irizpide gisa erabili beharreko egintza edo omisio bat ezin izango da banakako arau hauste moduan zehatu.

4. Hainbat arau haustetzat har daitezkeen ekintza edo omisio batzuk eginez gero, bakoitzari bere zehapena ezarri ahal izango zaio.

5. Zergen arloko arau hausteen ondoriozko zehapenekin batera berandutze korrituak eta betearazpen aldiko errekarquak eskatu ahal izango dira.”

II. Kapituluak.- Zergen arloko arau-hausteei eta zehapenei buruzko xedapen orokorrak

1. Atala.- Zergen arloko arau-hausteen eta zehapenen erantzuleak

186. artikulua.- Arau-hausleak.

1. Foru arau honetako 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatzen diren pertsona fisiko edo juridikoak eta erakundeak subjektu arau-hausleak izango dira baldin eta foru

arauetan edo legeetan arau-hauste gisa tipifikatuta dauden egintza edo ez-betetzeak gauzatzen badituzte.

Honakoak izan daitezke, besteak beste, arau-hausleak:

- a) Subjektu pasiboak.
- b) Konturako ordainketak egin behar dituztenak.
- c) Zergen ondorioz norbanakoen arteko betebeharrak dituztenak.
- d) Zerga-betebehar formalak bete behar dituztenak.
- e) Zerga-baterakuntzaren erregimenean nagusia den erakundea.
- f) Bazkide edo kideei errentak egoztera behartuta dauden erakundeak.
- g) Zergen arloan jarduteko gaitasunik ez duten zergapekoen legezko erantzuleak.
- h) Zergapekoak, elkarren arteko laguntzari buruzko araudiaren arabera. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

2. Subjektu arau-hauslea zordun nagusitzat hartuko da foru arau honetako 41. artikuluko 1. idatz-zatian erantzukizun-adierazpenari buruz xedatutakoaren ondoreetarako.

3. Zergen arloko arau-hauste batean subjektu arau-hausle bat baino gehiago pilatzen denean, solidarioki ordaindu beharko diote Administrazioari zehapena.

187. artikulua.- Zerga-zehapenen erantzuleak eta oinordekoak.

1. Foru arau honetako 42. artikuluan aipatzen diren kasuetako pertsonak edo erakundeek zerga-zehapenak solidarioki ordaindu beharko dituzte, artikuluko horretan ezarritakoaren arabera.

2. Foru arau honetako 43. artikuluko 1. idatz-zatiko a) letran aipatzen den kasuko pertsonak edo erakundeek zerga-zehapenak subsidiarioki ordaindu beharko dituzte, artikuluko horretan ezarritakoaren arabera.

3. Erantzukizun solidarioa edo subsidiarioa adierazi eta eskatzeko prozedura foru arau honetako 180. eta 181. artikuluetan ezarri da.

4. Zerga-zehapenak ez zaizkie eskualdatuko arau-hausle fisikoen jaraunsleei eta legatu-hartzaileei.

Desegindako sozietate eta erakundeek egindako zergen arloko arau-hausteak euren oinordekoei eskualdatuko zaizkie, foru arau honetako 40. artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. Atala.- Zergen arloko arau-hauste eta zehapenen kontzeptua eta motak

188. artikulua.- Zergen arloko arau-hausteen kontzeptua.

Zergen arloko arau-hausteak dira foru arau honetan edo besteren baten zein

legeren batean edozein mailatako zabarkeriaz tipifikatuta eta zehatuta dauden doluzko edo erruzko ekintzak edo ez-betetzeak.

189. artikulua.- Zerga-zehapen motak.

1. Zergen arloko arau-hausteak diruzko zehapenak ezarriaz zigortuko dira eta, hala dagokionean, diruzko izaerarik ez duten zehapen osagarrien bidez ere bai.

2. Diruzko zehapenak isun finkoak edo proportziozkoak izan daitezke.

190. artikulua.- Zergen arloko arau-hausteen diruzkoak ez bestelako zehapenak.

1. Arau-hauste baten ondorioz jartzen den diruzko isuna 30.000 eurokoa edo hortik gorakoa denean eta zehapena mailakatzeko irizpide gisa erabiltzen denean foru arau honetako 191. artikuluko 1. idatz-zatiko a) letran ezartzen diren zergen arloko arau-hausteak behin eta berriro errepikatu izan eta, horrez gain, b) eta c) letretan ezartzen diren datuak ezkutatu edo iruzurrez nahiz bitarteko pertsona baten bidez jokatu izana, jarraian adierazten diren zehapen osagarriak ezarri ahal izango dira:

a) Urtebetean edo bi urtean diru-laguntzak edo laguntza publikoak jasotzeko eta eskabidezko zerga-onurak edo zerga-pizgarriak lortzeko aukera galtzea, arau bidez ezarritakoaren arabera.

b) Zehapena ezarri duen Herri Administrazioarekin urtebetean edo bi urtean kontratuak sinatzeko debekua, arau bidez zehaztutakoaren arabera.

2. Arau-hauste baten ondorioz jartzen den diruzko isuna 60.000 eurokoa edo hortik gorakoa denean eta zehapena mailakatzeko irizpide gisa erabiltzen denean foru arau honetako 191. artikuluko 1. idatz-zatiko a) letran ezartzen diren zergen arloko arau-hausteak behin eta berriro errepikatu izan eta, horrez gain, b) eta c) letretan ezartzen diren datuak ezkutatu edo iruzurrez nahiz bitarteko pertsona baten bidez jokatu izana, jarraian adierazten diren zehapen osagarriak ezarri ahal izango dira:

a) Hiru, lau edo bost urtean diru-laguntzak edo laguntza publikoak jasotzeko eta eskabidezko zerga-onurak edo zerga-pizgarriak lortzeko aukera galtzea (arau bidez ezarritako baldintzen arabera), zehapenaren zenbatekoa 60.000, 150.000 edo 300.000 eurokoa edo hortik gorakoa denean, hurrenez hurren.

b) Zehapena ezarri duen Herri Administrazioarekin hiru, lau edo bost urtean kontratuak egiteko debekua (arau bidez zehaztutakoaren arabera), zehapenaren zenbatekoa 60.000, 150.000 edo 300.000 eurokoa edo hortik gorakoa denean, hurrenez hurren.

3. Agintariek edo lanbide ofizialak dituzten pertsonak foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan ezarritako lankidetzeta-betebeharra ez betetzeagatik arau-hausteak betetzen dituztenean eta, betiere, aipatutako betebeharrari dagokionez, foru arau honetako 208. artikuluan aurreikusitako hiru betekizun bete ez direnean, dagokion diruzko zehapenaz gain, zehapen osagarri gisa, lanbide ofiziala,

enplegua zein kargu publikoa hiru hilabetez etetea eskatu ahal izango da. Etetea hamabi hilabetekoa izango da baldin eta subjektu arau-hauslea aurreko paragrafoan aipatzen den zehapen osagarriaren bidez zigortua izan bada arau-haustea gauzatu aurreko lau urteetan, administrazio-bidean emandako ebazpen irmoaren arabera.

Idatz-zati honetan xedatutakoaren ondoreetarako, lanbide ofizialtzat hartuko dira: jabetzaren erregistratzaileen, merkataritzakoen eta notarioen lanpostuak eta, funtzio publikoetan jardunez, foru erakundetan, Estatuan, Autonomia Erkidegoan, toki-entitateetan edo Zuzenbide Publikoko beste erakunde batzuetan zuzeneko ondasunik jasotzen ez dutenek betetzen dituzten lanpostuak.

4. Foru arau honetako 207. artikuluko 3. idatz zatian aurreikusten den zehapena ezartzen denean, horrez gain aipatutako artikuluko 1. idatz zatian aurreikusten diren zehapen osagarriak ere ezarri ahal izango dira.
[\(Uztailaren 3ko 14/2008 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 79 zk., 2008ko uztailaren 11ko\)](#)

3. Atala.- Diruzko zerga-zehapenen zenbatekoak

191. artikulua.- Zerga-zehapenak mailakatzeko irizpideak.

1. Zerga-zehapenak honako irizpideen arabera bakarrik mailakatuko dira, aplikagarriak diren heinean:

a) Zergen arloko arauak behin eta berriro haustea.

Egoera hau gertatu dela ulertuko da, subjektu arau-hauslea administrazio-bideko ebazpen irmo bidez izaera bereko beste arau-hauste bategatik zigortua izan denean, arau-haustea gauzatu aurreko lau urteren barruan.

Honela, bada, izaera bereko arau-haustetzat hartuko dira titulu honetako III. kapituluaren aurreikusten direnak. Hala ere, foru arau honetako 195., 196. eta 197. artikuluetan aurreikusten diren arau-hausteak ere izaera berekoak direla ulertuko da.

Horrelakoetan, gutxieneko zehapena %10 eta %30 artean gehituko da, arau bidez ezartzen diren baldintzen arabera.

Zehapena proportziozkoa ez bada, %100 eta %300 bitartean gehituko da, arau bidez ezartzen diren baldintzen arabera.

b) Datuak ezkutatzea.

Zerga Administrazioari datuak ezkutatuta zaizkiola ulertuko da, aitorpenik aurkezten ez denean, existitzen ez diren egitate zein eragiketak dituzten aitorpenak aurkezten direnean, zenbateko faltsuak ematen direnean, eragiketak, diru-sarrerak, errentak, produktuak, ondasunak edo zerga-zorra zehazteko oztupoa jartzen duen beste edozein datu eman ez edo zati batean bakarrik ematen denean; baldin eta datuok ezkutatzearen ondoriozko zorraren eragina zehapenaren oinarriaren %10etik gorakoa bada.

Horrelakoetan, gutxieneko zehapena %15 eta %50 artean gehituko da, arau bidez ezartzen diren baldintzen arabera.

c) Iruzurrez edo bitarteko pertsona baten bidez jokatzeari.

Arau bidez ezarritakoaren arabera, iruzurtzat joko dira:

- kontabilitatean eta zergen arloko arautegiak ezartzen dituen liburuetan edo erregistroetan antzematen diren huts garrantzitsuak;
- faktura, egiaztagiriri edo bestelako dokumentu faltsuak erabiltzea; baldin eta agiri edo euskarri faltsu nahiz desitxuratuaren intzidentzia zehapenaren oinarriaren %10etik gorakoa bada;
- subjektu arau-hausleak bitarteko pertsonak edo erakundeak erabiltzea, bere nortasuna ezkutuan mantentzeko asmoz, hirugarren baten izenean jartzen dituenean, bere baimenarekin edo berau gabe, ondasun eta eskubideen titulartasuna, errenta edo ondare irabaziak edo zehatu den arau-haustearen zerga-betebeharra ez betetzeagatiko zerga-eragiketen gauzatzea.

Horrelakoetan, gutxieneko zehapena %25 eta %100 artean gehituko da, arau bidez ezartzen diren baldintzen arabera.

d) Interesdunak laguntza berezia ematea ikuskapen-jardunetan Zerga Administrazioak nekez lor ditzakeen datuak borondatez eskainiz eta, horrek, zerga-zorra gehitzea eraginez.

Arau-hauste batean inguruabar hori gertatzen bada, laguntza horren zioz gehitutako zenbatekoari ezarri behar zaion zehapenaren portzentajeari 10 eta 30 puntu arteko txikipena aplikatuko zaio, arau bidez ezarritako baldintzen arabera.

2. Mailakatze irizpideak aldi berean aplika daitezke. Mailakatzeko irizpideak aldi berean aplikatu arren zehapena ez da izango berorren zenbatekoa baino handiagoa, ezta egin den arau-haustearen gutxieneko zenbatekoa baino txikiagoa ere.

192. artikulua. Zehapenak murriztea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Ezartzen diren diru zehapenen zenbatekoa ehuneko 30 murriztuko da zergapekoak erregularizazioarekin eta zehapenarekin ados dagoela adierazten duenean.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa betetzeaz gainera zergapekoak zerga zor osoa eta zehapena ordaintzen baditu foru arau honetako 61. artikuluan aipatzen den nork bere borondatez ordaintzeko epealdian, murrizketa ehuneko 50ekoa izango da. Honelako kasuetan ezin eskatu izango da ordainketa geroratzeko ez zatikatzeko.

2. Aurreko idatz zatian xedatutakoaren arabera egindako murrizketaren zenbatekoa interesdunari jakinarazpena egin ondoren eskatuko da, erregularizazioaren edota zehapenaren aurka errekurtsua nahiz erreklamazioa jartzen denean.

Baldin eta, aurreko idatz zatiko lehenengo paragrafoan xedatutakoa beteta, ordaindu beharreko guztia ordaintzen ez bada, bai zerga zorra, bai zehapena, aurreko idatz zatiko bigarren paragrafoan ezarri den bezala, aplikatutako murrizketa eskatuko da, hau da, bidezko diru zehapenaren ehuneko 20, eta

horretarako izapide bakarra interesdunari jakinaraztea izango da.

3. Artikulu honetako 2. idatz zatiko lehenengo paragrafoan xedatutakoaren arabera murrizketaren zenbatekoa eskatzen bada, ez da beharrezkoa izango egintza horren aurkako errekurtsorik jartzea, baldin eta aurretik murriztutako zehapenaren aurka errekurtsu edo erreklamazio bat jarri bada.

Murriztutako zehapenaren aurka errekurtsu edo erreklamazioen bat jartzen denean, errekurtsoko zenbatekoa zehapenaren zenbateko osoa izango dela ulertuko da eta errekurtsu edo erreklamazio horretatik eratorritako ondore etenarazleak eskatzen den murrizketari ere aplikatuko zaizkio.

4. Administrazio bideko zerga edota zehapena, errekurtsua edo erreklamazioa erregularizatzeko proposamenari alegazioak aurkeztu bazaizkio eta, ondorioz, zergapekoaren eskaria osorik onartzen bada, ezarri beharreko zehapenetan artikulu honetako lehenengo idatz zatian aipatzen den murrizketa egin behar dela ulertuko da.

4. Atala.- Zergen arloko arau-hausteen eta zehapenen ondoriozko erantzukizuna azkentzea

193. artikulua.- Zergen arloko arau-hausteen ondoriozko erantzukizuna azkentzea.

1. Zergen arloko arau-hausteen ondoriozko erantzukizuna subjektu arau-hauslea hiltzen denean eta zehapenak jartzeko preskripzio-epea amaitzen denean azkenduko da.

2. Zerga-zehapenak ezartzeko preskripzio-epea lau urtekoa izango da, eta arau-haustea egiten denetik hasiko da zenbatzen.

3. Zerga-zehapenak ezartzeko preskripzio-epea honako kasuetan etengo da:

a) Zerga Administrazioak, interesdunari jakinarazita, zerga-zehapena ezartzeko ekintza bat egiten duenean.

Zergapekoaren zerga-egoera erregularizatzeko gauzatzen diren administrazio-egintzek erregularizazio horien ondorioz sor daitezkeen zerga-zehapenak ezartzeko preskripzio-epea etengo dute.

b) Erreklamazio edo errekurtsoren bat jartzen denean; Kontzertu Ekonomikoan ezarritako Arbitraje Batzordeari gatazka bat aurkezten zaionean; jurisdikzio penalari erruduntasun-testigantza bidaltzen zaionean edo Fiskaltzari salaketa aurkezten zaionean; prozedura horietan, zergapekoari formalki jakinarazita, jarduketak egiten direnean.

Preskripzio-epea ez da etentzat joko etenaldia edozein motatako errekurtsu edo erreklamazioak aurkeztearen ondorioz eragin denean edo errekurtsu eta erreklamazio horiek bere osotasunean onartuak izan direnean, eurak jarri diren administrazio-egintzaren elementuak osorik deuseztatuz.

4. Zerga Administrazioak ofizioz aplikatuko du preskripzioa, eta ez da beharrezkoa izango interesdunak eskatzea.

194. artikulua.- Zerga-zehapenak azkentzea.

1. Zerga-zehapenak kasu hauetan azkenduko dira: ordaintzen direnean; ordainketa eskatzeko eskubidea preskribitzen denean; konpentsatzen direnean; barkatzen direnean; ordaindu behar duena hiltzen denean.

2. Zerga-zehapenei foru arau honetako II. tituluko IV. kapituluan xedatzen dena aplikatu ahal izango zaie, bai eta III. tituluko V. kapituluko arauak ere.

3. Zerga-zehapen irmoak grazia bidez bakarrik barkatu ahal izango dira, arau bidez ezarritakoaren arabera.

4. Foru arau honen ondoreetarako, bidegabe ordaintzen diren zerga-zehapenak bidegabeko sarrerak izango dira.

III. Kapituluak.- Zergen arloko arau-haustea eta zehapenak

195. artikulua.- Autolikidazio baten ondoriozko zerga-zorra ez ordaintzeagatiko arau-haustea.

1. Zergen arloko arau-haustea izango da autolikidazioa behar bezala egitearen ondoriozko zerga-zor osoa edo horren zati bat ez ordaintzea zerga bakoitzaren arautegian ezarritako epearen barruan; salbuespen izango da, dena den, foru arau honetako 27. artikuluan xedatutakoak hori arautzea edo foru arau honetako 165. artikuluko 1. idatz-zatiko b) letra aplikatu ahal izatea, aurretiazko errekerimendurik egin gabe.

Zergen arloko arau-haustea izango da, halaber, errenten eratxikipenean erakundeek eman ez dituzten edo oker eman dituzten zenbatekoen ondorioz bazkide, jaraunsle, erkide edo partaideek ordaindu beharreko zerga-zor osoa edo horren zati bat ez ordaintzea.

2. Zehapenaren oinarria arautzen bat haustearen ondorioz autolikidazioan ordaindu ez den zenbatekoa izango da.

3. Zergen arloko arau-hauste honengatiko zehapena, %50etik %150era bitarteko diruzko isun proportzionala izango da.

Hala ere, atxikitako zenbatekoak ordaintzeari uztearen, egindako konturako sarreraren edo jasanarazitako zergen ordainketa ez egitearren sortu bada arau-haustea, zehapena %75 eta %100 artekoa izango da.

4. Zergapekoak berari ez zegokion itzulketa bat jaso badu eta gauzatutako erregularizazioaren ondorioz artikuluko honetan araututako zehapenen bat ezartzen bazaio, ordaindu ez den zenbatekoa oker lortutako zenbatekoari autolikidazioan

ordaindu beharko zen zenbateko osoa gehitzearen emaitza dela ulertuko da. Horrelakoetan, foru arau honetako 197. artikulua aipatzen duen itzulketa oker eskuratzeari buruzko arau-hausteari ez zaio zehapenik aplikatuko.

5. Aurreko ataletan xedatutakoa hala bada ere, % 30eko ehunekoaz zigortuko da zergapekoak geroago aurkeztutako autolikidazioan sartu edo erregularizatu dituen zergak edo konturako ordainketak epe barruan ordaindu ez izana, foru arau honek 27. artikularen 4. atalean aurretiazko errekerimendurik gabeko garaiz kanpoko aitorpenagatiko errenergien aplikazioari buruz jaso dituen baldintzak bete gabe.

Aurretik zerga administrazioaren errekerimendu bat jakinarazi den kontzeptu eta zergaldiei dagozkien sarrerak autolikidazioan jasota badaude, atal honetan aurreikusitakoa ez da aplikatuko. ([Abenduaren 18ko 21/2008 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 149 zk., 2008ko abenduaren 29ko](#))

196. artikulua.- Likidazioak gauzatzeko beharrezkoak diren aitorpenak eta agiriak osorik eta modu egokian aurkeztu beharra ez betetzeagatiko arau-haustea.

1. Arau-haustea da autolikidazio-prozedura bidez eskatzen ez diren zergen likidazio egokia egiteko Zerga Administrazioak behar dituen aitorpen eta agiriak osorik eta modu egokian aurkeztu beharra ez betetzea, salbuespen honekin: foru arau honetako 27. artikulua ezarritakoaren arabera erregularizatzea.

2. Aitorpena aurkezten ez denerako zehapenaren oinarria likidazioaren zenbatekoa izango da, edo zergaren likidazio egokiaren eta aitortutako datuen bidez lortutakoaren arteko zenbatekoen aldea.

3. Zergen arloko arau-hauste honengatiko zehapena, %50etik %150era bitarteko diruzko isun proportzionala izango da.

197. artikulua.- Bidegabe lortutako itzulketengatiko arau-haustea.

1. Zerga bakoitzaren arautegiaren ondoriozko itzulketak bidegabe eskuratzeari arau-haustea da.

2. Zehapenaren oinarria, arau-haustea gauzatzeari ondorioz bidegabe itzultutako zenbatekoa izango da.

3. Zergen arloko arau-hauste honengatiko zehapena %50etik %150era bitarteko diruzko isun proportzionala izango da.

198. artikulua.- Zergen arloko itzulketak, onurak edo pizgarriak bidegabe eskatzeagatiko arau-haustea.

1. Zerga bakoitzaren arautegiaren ondoriozko itzulketak bidegabe eskatzea arau-

haustea da, horretarako datu garrantzitsuak omititzen badira edo autolikidazio zein aitorpenetan datu faltsuak ematen badira, azkenean itzulketarik lortu gabe. Zehapenaren oinarria, bidegabe eskatutako zenbatekoa izango da. Zehapena, %15eko diruzko isun proportzionala izango da.

2. Era berean, arau-haustea izango da, zergen arloko onurak edo pizgarriak eskatzea horretarako garrantzitsuak diren datuak omitituz edo autolikidazio zein aitorpenetan datu faltsuak sartuz; baldin eta jokabide horren ondorioz subjektu berberari ezin bazaio jarri foru arau honetako 195., 196. edo 199. artikuluan edo artikulua honetako lehenengo idatz-zatian aurreikusten den arau-hausteengatiko zehapenik.

Idatz-zati honetan aurreikusitako zergen arloko arau-haustea 300 euroko isun finkoaz zehatuko da.

199. artikulua.- Partida positibo edo negatiboak zein itxurazko zerga-kredituak bidegabe zehaztu edo egiaztatzeagatiko arau-haustea.

1. Zergen arloko arau-haustea da, partida positibo edo negatiboak zein zerga-kredituak bidegabe zehaztu edo egiaztatzea, norberaren edo hirugarrengoen bihar-etziko aitorpenetan horiek konpentsatzeko edo kentzeko asmoarekin.

Arau-hauste honen aurrean egongo gara, halaber, zergaldi bateko errenta garbia, jasanarazitako kuotak, kendu beharreko zenbatekoak edo kuotak edo zerga-pizgarriak bidegabe aitortzen direnean, eta ez denean sarreraren gabeziarik ez itzulketen bidegabeko jasotzerik gertatu konpentsatu, kendu edo aplikatu beharreko zenbatekoak kudeaketa prozedura bidez edo ikuskapen prozedura bidez konpentsatu direlako.

2. Zehapenaren oinarria, bidegabe zehaztu edo egiaztatu diren zenbatekoei dagokiena izango da. Aurreko idatz-zatiko bigarren paragrafoan aurreikusitako kasuan, bidegabe zehaztu edo egiaztatu den zenbatekoa zergaldian zehar eman den errenta garbiaren edo jasanarazitako zenbateko edo kuoten gehikuntza dela, edo aitzitik, kendu beharreko zenbateko edo kuoten gutxipena edo zerga-pizgarriena dela ulertuko da.

3. Zerga-oinarrian konpentsatu edo kendu beharreko partiden kasuan zehapena %10eko diruzko isun proportzionala izango da, baina kuotan edo itxurazko zerga-kredituetan kendu beharreko partiden kasuan zehapena %30ekoa izango da.

4. Artikulu honetan aurreikusten denaren arabera ezarritako zehapenak proportzionalki kentzeko modukoak izango dira, subjektu arau-haustle berberak arestian aipatutako kontzeptuak konpentsatu edo kentzearen ondorioz geroago egiten dituen arau-hausteetan. Nolanahi ere, kendu beharreko zenbatekoa ezin izango da arau-hauste horiei dagokien zehapena baino handiagoa izan.

200. artikulua.- Errenten egozketaren erregimenari lotuta dauden erakundeek zerga-oinarriak, errentak edo emaitzak bidegabe egozteagatiko edo ez

egozteagatiko arau-haustea.

1. Zergen arloko arau-haustea da, errenten egozketaren erregimenari lotuta dauden erakundeek euren bazkide edo kideei zerga-oinarriak edo emaitzak bidegabe egozte edo ez egozte. Ekintza edo ez-betetze hori ez da arau-haustetzat hartuko, foru arau honetako 195., 196. edo 197. artikuluetan aipatutako arau-haustea gauzatzearen ondorioz errenten egozketaren erregimenari lotuta dagoen erakundeari zehapena jartzea eragin duen oinarri edo emaitzei dagokienez.

2. Zehapenaren oinarria egotzi ez diren zenbatekoei dagokiena izango da. Bidegabe egotzitako zenbatekoen kasuan, zehapenaren oinarria izango da kopuru positibodun diferentziak gehitzean lortutako zenbatekoa (kopuru negatiboak konpentsatu gabe) bazkide edo kide bakoitzari egotzi beharko litzaiokeen eta beraietariko bakoitzari egotzi zitzaionaren artean.

3. Zehapena, %40ko diruzko isun proportzionala izango da.

201. artikulua.- Errenten egozketaren erregimenari lotuta dauden erakundeek kenkariak, hobariak eta konturako sarrerak bidegabe egozteagatiko arau-haustea.

1. Zergen arloko arau-haustea da errenten egozketaren erregimenari lotuta dauden erakundeek euren bazkide edo kideei kenkariak, hobariak eta konturako sarrerak bidegabe egozte. Ez da arau-haustetzat hartuko, bazkide edo partaideei bidegabe egotzitako zenbatekoei dagokienez foru arau honetako 195., 196. edo 197. artikuluetan aipatutako arau-haustea gauzatzearen ondorioz errenten egozketaren erregimenari lotuta dagoen erakundeari zehapena jartzea eragin duen ekintza.

2. Zehapenaren oinarria izango da kopuru positibodun diferentziak gehitzean lortutako zenbatekoa (kopuru negatiboak konpentsatu gabe) bazkide edo kide bakoitzari egotzi beharko litzaiokeen eta beraietariko bakoitzari egotzi zitzaionaren artean.

3. Zehapena, %75eko diruzko isun proportzionala izango da.

202. artikulua.- Autolikidazioak eta aitorpenak epean ez aurkezteagatiko, nahiz eta kalte ekonomikorik ez ekarri, edo egoitza fiskala zein den ez esateagatiko arau-haustea.

1. Autolikidazioak edo aitorpenak epez kanpo aurkeztea zergen arloko arau-haustea da, betiere Herri Ogasunari kalte ekonomikorik egin ez bazaio edo egingo ez bazaio.

Hona hemen jarriko den zehapena:

a) Oro har, 200 euroko isun finkoa.

b) Zentsu-aitorpenetan edo, arautegiak hala ezartzen duenean, pertsona zein erakundeen ordezkarien izendapenak jakinarazteari buruzko

aitorpenetan, 400 euroko isun finkoa jarriko da.

c) Foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan jasotzen den informazioa emateko betebeharra betetzeko oro har eskatzen diren aitorpenetan 20 euroko isun finkoa jarriko da aitorpenean pertsona edo erakunde bati buruz eman beharreko datu edo datu-multzo bakoitzeko. Isuna, gutxienez 300 eurokoa izango da eta gehienez 20.000 eurokoa.

2. Aurreko idatz-zatian xedatutakoa gorabehera, autolikidazioak edo aitorpenak epez kanpo aurkezten badira Zerga Administrazioak aurretiazko errekerimendurik egin gabe, zehapena eta gutxieneko eta gehieneko mugak aurreko idatz-zatian aurreikusitakoen erdia izango dira.

Autolikidazioak edo aitorpenak epe barruan aurkeztu badira baina osatugabe, zehaztasunik gabe edo datu faltsuekin eta, ondoren, epez kanpo (aurretiazko errekerimendurik gabe) autolikidazio edo aitorpen osagarria nahiz ordezkioa aurkeztu bada, ez dira foru arau honetako 198. eta 203. artikuluan epe barruan aurkeztutako autolikidazio edo aitorpenen gainean aipatzen duen arau-haustea emango. Horrenbestez, idatz-zati honek epez kanpo aitortutakoaren kasurako ezartzen duen zehapena jarriko da.

3. Errekerimenduak egin badira, artikuluko honetako 1. idatz-zatian aipatzen den zehapena foru arau honetako 208. artikuluan Zerga Administrazioak errekerimenduei kasurik ez egitearren burututako jardunei jarkitzeagatik, uko egiteagatik, oztopatzeagatik edo aitzakiak jartzeagatik ezartzen denarekin bateragarria izango da.

4. Egoitza fiskalaren berri ez ematea edo jarduera ekonomikoak gauzatzen ez dituzten pertsona fisikoek egoitza fiskala aldatu dutela ez jakinaraztea ere arau-haustea dira.

Zehapena 100 euroko isun finkoa izango da.

203. artikulua.- Autolikidazioak edo aitorpenak bidegabe aurkezteagatiko, nahiz eta kalte ekonomikorik ez ekarri, edo informazioa jasotzeko banako errekerimenduen erantzunak bidegabe aurkezteagatiko arau-haustea.

1. Zergen arloko arau-haustea da autolikidazioak edo aitorpenak osatugabe, zehaztasunik gabe edo datu faltsuekin aurkeztea (horrela Herri Ogasunari kalte ekonomikorik egin ez bazaio edo egingo ez bazaio) edo informazioa jasotzeko banako errekerimenduen erantzunak modu berean aurkeztea.

2. Hona hemen jarriko den zehapena:

a) Oro har, autolikidazio edo aitorpen osatugabeak, zehaztasunik gabekoak edo datu faltsudunak aurkezten badira 150 euroko isun finkoa jarriko da.

b) Zentsu-aitorpen osatugabeak, zehaztasunik gabekoak edo datu faltsudunak aurkezten badira 250 euroko isun finkoa jarriko da.

c) Banako errekerimenduen edo, foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan jasotzen den informazioa emateko betebeharra betetzeko oro har eskatzen

diren aitorpenen kasuan, diru-kopuruei buruzko daturik ez dutenean eta osatugabe, zehaztugabe edo datu faltsuekin aurkeztu badira 200 euroko isun finkoa jarriko da aipatu ez den, zuzen azaldu ez den edo faltsua den pertsona nahiz erakunderen bati buruzko datu edo datu-multzo bakoitzeko.

Diru-kopuruei buruzko datuak eman direnetan, aitortu ez diren edo bidegabe aitortu diren eragiketen zenbatekoaren %2rainoko diruzko isun proportzionala izango du zehapenak. Gutxienez, 500 eurokoa izango da gainera.

Arau bidez zehaztuko da, ezarritako mugen barruan, kasu bakoitzean aplikatu behar den zehapena; betiere, aitortu ez diren edo oker aitortu diren eragiketek benetan aitortu behar zirenen aldean suposatzen duten portzentajearen arabera.

204. artikulua. Autolikidazioak edo aitorpenak horretarako onetsitako ereduaren arabera, ordenagailuz zuzenean irakurtzeko moduko euskarrian edo telematikoki aurkezteko betebeharra ez betetzeagatik arau haustea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Zergen arloko arau haustea da autolikidazioak edo aitorpenak aurkezteko Zerga Administrazioak kasu bakoitzerako onetsi eta argitaratzen duen eredia ez beste bat erabiltzea.

Zehapena 100 euroko isun finkoa izango da.

2. Halaber, zergen arloko arau haustea da autolikidazioa edo aitorpena baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoki bidez ez aurkeztea, nahitaez hala egin behar izanez gero.

Arau hauste honen zehapena 1.500 euroko isun finkoa izango da.

3. Hala ere, foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan arautzen den informazioa eman beharra betetzeko modu orokorrean eskatzen diren aitorpenen kasuan, autolikidazioa edo aitorpena aurkezteko Zerga Administrazioak kasu bakoitzerako onetsi eta argitaratutako eredia ez beste bat erabiltzen bada, artikuluko honetako lehenengo idatz zatian xedatutakoaren arabera ezarritako zehapenaren zenbatekoa ehuneko ehuna gehituko da.

Foru arau honetako 90. eta 91. artikuluetan arautzen den informazioa eman beharra betetzeko banako errekerimenduen edo modu orokorrean eskatzen diren aitorpenen kasuan, aitorpena baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoki bidez aurkezten ez bada, nahitaez beharrezkoa izanik, zehapena 100 eurokoa izango da pertsona edo erakunde bakoitzari buruzko datu edo datu multzo bakoitzagatik (1.500 euro gutxienez).

Aitorpena baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoki bidez aurkeztu behar bada eta beste batzuen bidez aurkezten bada eta aitorpeneko datuak diru kopuruak badira, zehapena aitortutako eragiketen zenbatekoaren ehuneko 1 izango da (1.500 euro gutxienez).

Arau bidez zehaztuko da, ezarritako mugen barruan, kasu bakoitzean aplikatu behar den zehapena; betiere, aitortu ez diren edo oker aitortu diren

eragiketek benetan aitortu behar zirenen aldean suposatzen duten ehunekoaren arabera.

205. artikulua.- Kontabilitate eta erregistro betebeharrak ez betetzeagatiko arau-haustea.

1. Zergen arloko arau-haustea da, kontabilitate eta erregistro betebeharrak ez betetzea.

2. Hona hemen jarriko den zehapena:

a) Oro har, 150 euroko isun finkoa.

b) Kontabilitatean edo zergen arloko arauak eskatutako liburu eta erregistroetan eragiketak oker ematen badira edo ematen ez badira, kontuak benetan duten esanahiaren ordezkari izatearekin bat ez datorren beste batekin erabiltzen badira eta, ondorioz, zergapekoaren egoera egiaztatzeko trabak jartzen badira, aipatu ez diren, oker azaldu diren, faltsuak diren edo eurekin bat ez datorren esanahidun kontuetan jaso diren kargu, abonu edo idaztoharren %1eko diruzko isun proportzionala jarriko da. Isuna, gutxienez, 150 eurokoa izango da eta gehienez 6.000 eurokoa.

c) Kontabilitatea, zergen arloko arauak ezarritako liburu eta erregistroak, euskarri moduan erabiltzen diren programa eta artxibo informatikoak eta kodifikazio-sistemak erabili edo zaintzeko betebeharra betetzen ez bada, arau-haustea gertatu den zergaldian arau-haustea izan duen negozio kopuruaren %1eko diruzko isun proportzionala jarriko da. Gutxienez, 600 euroko isuna jarriko da gainera.

d) Jardun eta ekitaldi ekonomiko berarentzat kontabilitate desberdinak erabiltzen badira, zergapekoaren benetako egoera zein den ezagutzea oztopatuz, 600 euroko isun finkoa jarriko da eragiketaren ekitaldi ekonomiko bakoitzeko.

e) Kontabilitateak eta zergen arloko arauak zehaztutako liburuek eta erregistroek lau hilabete baino gehiagoko atzerapena badute, 300 euroko isun finkoa jarriko da.

f) Administrazioak eginbidetu edo gaitu ez dituen edo epea kanpo eginbidetu edo gaitu dituen liburuak eta erregistroak erabiltzen badira, 300 euroko isun finkoa jarriko da, zergen arloko arautegiak horrela ezartzen duenean.

206. artikulua. Fakturazio edo dokumentazio betebeharrak ez betetzeagatiko arau-haustea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Fakturazio betebeharrak ez betetzea zergen arloko arau-haustea da.

2. Hona hemen arrik oden zehazpena:

a) Fakturatzeko betebeharra arautzen duen arautegian ezarritako betekizunak betetzen ez badira (besteak beste, fakturak edo ordezkari dokumentuak egin, igorri, zuzendu eta kontserbatzeko buruzkoak), arau-haustea sortu duten eragiketen zenbateko osoaren ehuneko

bateko diruzko isun proportzionala jarriko da. Hala ere, salbuespen izango da idatz-zati honetako hurrengo letretan xedatzen dena.

b) Fakturak, egiaztagirak edo ordezeko dokumentuak egin edo kontserbatu ez badira, arau-haustea sortu duten eragiketen zenbateko osoaren ehuneko 2ko diruzko isun proportzionala jarriko da. Ezin denean jakin zein den arau-hausteari dagozkion eragiketen zenbatekoa, zehapena 600 eurokoa izango da faktura edo dokumentua egin edo kontserbatu ez den eragiketa bakoitzeko.

c) Fakturak edo ordezeko dokumentuak datu faltsuekin edo desitxuratuekin egin badira, arau-haustea sortu duten eragiketen zenbateko osoaren ehuneko 100eko diruzko isun proportzionala jarriko da.

Ez-betetzeak fakturatzeko betebeharrean dauden eragiketen zenbatekoen ehuneko 20 baino gehiagori eragiten badio (zerga edo zerga betebeharrak eta egiaztapen edo ikuskapen aldiari dagokionez), edo ez-betetze horren ondorioz Zerga Administrazioak ezin duenean jakin zein diren fakturatzeko betebeharrean dauden zenbatekoak, zehapena ehuneko ehunetan gehituko da.

3. Arau-haustea izango da, halaber, zerga berezien arautegiak zirkulazio-dokumentuen luzapen eta erabilera egokiaren inguruan agintzen dituen betebeharrak ez betetzea.

Zehapena, 300 euroko isun finkoa izango da oker egin edo erabili den dokumentu bakoitzeko. Ez-betetzeak egiaztapen edo ikuskapen aldian egin edo erabilitako zirkulazio-dokumentuen ehuneko 20 baino gehiagori eragiten badio, zehapenak ezartzen duen zenbatekoa ehuneko ehunetan betebeharra. Hala ere, betebeharrak horiek ez betetzeak zerga horien arautegian tipifikatutako ez-betetzea dakarrenean, bertan ezarritako zehapena betebeharrak.

207. artikulua. Identifikazio fiskaleko zenbakia, ondasun higiezinaren katastro-erreferentzia edo bestelako zenbaki edo kodeak eskatzeko eta erabiltzeko betebeharra kez betetzeagatik arau-haustea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1.- Zergen arloko arau-haustea izango da, identifikazio fiskaleko zenbakia, ondasun higiezinaren katastro-erreferentzia edo zergen arautegiak ezartzen dituen bestelako zenbaki edo kodeak erabiltzeko betebeharrak ez betetzea.

2.- Hona hemen jarriko den zehazpena:

a) Oro har, 300 euroko diruzko isun finkoa.

b) Modu berezian kreditu-erakundeei dagozkien ez-betetzeei dagokienez, hau da, kontu edo eragiketetan identifikazio fiskaleko

zenbakia erabiltzeari dagokionez, oker abonatu edo kargatu diren zenbatekoen, eragiketaren zenbatekoaren edo kantzelatu beharreko gordailu edo eragiketaren ehuneko 5eko diruzko isun proportzionala jarriko da. Gutxienez 2.000 euroko isuna jarriko da. Ez-betetzea eramaile-txekearen librantzaren edo abonuaaren ingurukoa bada, isuna efektuaren ageriko balioaren ehuneko 5ekoa izango da. Gutxienez 2.000 euroko isuna jarriko da.

3.- Halaber, zerga arau-haustetzat joko da zerga identifikazio zenbakiaren eskaera datuak faltsutu edo desitxuratzea. Zehapena, 60.000 euroko diruzko isun finkoa izango da.

208. artikulua.- Zerga Administrazioaren jarduketei jarkitzeagatiko, oztopatzeagatiko, aitzakiak jartzeagatiko edo ezetza emateagatiko arau-haustea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1.- Zergen arloko arau-haustea da Zerga Administrazioaren jarduketei jarkitzea, oztopatzea, aitzakiak jartzea edo ezetza ematea. Egoera hau gertatu dela ulertuko da arau-haustea, jakinaren gainean egon arren, Zerga Administrazioak bere betebeharrak betetzeari dagokionez egiten dituen jarduketak denboran luzatu, eragotzi edo galarazten dituen. Beste batzuen artean Zerga Administrazioaren aurkako jarkitze, oztopo, aitzakia eta uko egite izango dira honako jokabideak:

- a) Dokumentuen, txostenen, aurrekarien, liburuen, erregistroen, fitxategien, fakturen, egiaztagiriri eta kontabilitate orokor zein osagarriko idazpenen, informatika programa eta artxiboen, sistema operatibo zein kontrolekoen eta zergen esparruan garrantzizkoa den beste edozein daturen azterketa ez erraztea.
- b) Behar bezala jakinarazitako errekerimenduren bat ez erantzutea.
- c) Zehaztatutako leku eta epean ez bertaratzea, bidezko arrazoiren bat frogatzen ez bada.
- d) Zerga Administrazioari funtzionarioei ez uztea: finka edo lokaletan sartzen edo bertan egoten, ez eta lokal, makina eta zerga betebeharrekin lotutako ustiapenen ikuskapena egiten ere.
- e) Zerga Administrazioari funtzionarioak hertsatzea.
- f) Zerga-bilketaz arduratzen diren organoek egindako bahiketa-eginbideak ez betetzea edo oker betetzea.

2.- Zehapena 300 euroko diruzko isun finkoa izango da, artikulua honetako hurrengo idatz-zatietan xedatutakoa ezarri daitekeenean izan ezik.

3.- Zerga Administrazioaren aurkako jarkitzeak, oztopoak, aitzakiak edo uko egiteak errekerimenduak horretarako emandako epeetan ez betetzea dakartenean, zehapena, zenbateko finkodun isuna izango da:

- a) 300 euro, errekerimendua lehen aldiz bete ez denean.
- b) 600 euro, errekerimendua bigarren aldiz bete ez denean.
- c) 1.200 euro, errekerimendua hirugarren aldiz bete ez denean.

4.- Zerga Administrazioaren aurkako jarkitzea, oztopoa, aitzakia edo uko egitea pertsona fisikoek edo erakundeek gauzatutako jarduera ekonomikoetara dagokienean, zehapena jarraian zehazten denetako bat izango da:

- a) 600 euroko diruzko isun finkoa, ez baldin bada bertaratzen edo administrazio-jarduketa nahiz eskatutako informazioa ez bada horretarako jakinarazitako lehenengo errekerimenduaren epean ematen.
- b) 3.000 euroko diruzko isun finkoa, ez baldin bada bertaratzen edo administrazio-jarduketa nahiz eskatutako informazioa ez bada horretarako jakinarazitako bigarren errekerimenduaren epean ematen.
- c) Arau-haustea gertatu denean aitorpenerako amaitu den azken zergaldian arau-hausleak zuen negozio kopuruaren ehuneko 2rainoko diruzko isun proportzionala (gutxienez 10.000 euro eta gehienez 400.000 euro); hau gertatuko da, ez baldin bada bertaratzen edo administrazio-jarduna nahiz eskatutako informazioa ez bada horretarako jakinarazitako hirugarren errekerimenduaren epean ematen. Zergaldi hori urte naturala baino laburragoa izan bada, negozio-zifrarik dagokion kopurua urtebeterra igoko da.

5.- Lehenengo idatz zatiko a), b), c) eta d) letretan aipatzen diren arau hausteetako bat egiten duen zergapekoa ikuskapen prozedura batean badago, honela ezarriko zaio zehapena:

a) Arau haustea egin duen pertsonak edo erakundeak ez badu egiten jarduera ekonomikorik:

- 1. 1.000 euroko isun finkoa, baldin eta berariaz jakinarazitako lehenengo errekerimenduan finkatutako epealdian bertaratzen ez bada, administrazio jarduketa onartzen ez badu edo eskatutako informazioa ematen ez badu.
- 2. 5.000 euroko isun finkoa, baldin eta berariaz jakinarazitako bigarren errekerimenduan finkatutako epealdian bertaratzen ez bada, administrazio jarduketa onartzen ez badu edo eskatutako informazioa ematen ez badu.
- 3. Jakinarazten zaion hirugarren errekerimenduan finkatutako epealdian bertaratzen ez bada, administrazio jarduketa onartzen ez badu edo eskatutako informazioa ematen ez badu, zehapenaren zenbatekoa hauxe izango da:
 - Arau haustea diru kopuru ezagunekin egin bada, isun proportzionala ezarriko da, hain zuzen ere eskatu arren erantzun gabe utzitako eragiketen zenbatekoaren erdia (10.000 euro

gutxienez eta 100.000 gehienez).

- Arau haustea ez bada egin diru kopuruekin, edo eskatutako eragiketen zenbatekoa ezezaguna bada, isun proportzionala ezarriko da, hain zuzen ere arau haustea egin denean aitortpena aurkezteko epealdia amaituta eduki duen azken zergaldian arau hausleak eduki duen errentaren gaineko kargaren zerga oinarriaren ehuneko 0,5 (10.000 euro gutxienez eta 100.000 gehienez).

b) Arau haustea egin duen pertsonak edo erakundeak jarduera ekonomikoa egiten badu:

1. Oro har, isun proportzionala ezarriko da, hain zuzen ere arau haustea egin denean aitortpena aurkezteko epealdia amaituta eduki duen azken zergaldiko negozio kopuruaren ehuneko 2 (20.000 euro gutxienez eta 600.000 gehienez).

2. Arau haustea ezinbesteko datu, txosten, aurrerakin, agiri, faktura edo bestelako frogagiriren bat ez aurkeztea izan bada:

a) 3.000 euroko isun finkoa, baldin eta berariaz jakinarazitako lehenengo errekerimenduan finkatutako epealdian bertaratzen ez bada edo eskatutako informazioa ematen ez badu.

b) 15.000 euroko isun finkoa, baldin eta berariaz jakinarazitako bigarren errekerimenduan finkatutako epealdian bertaratzen ez bada edo eskatutako informazioa ematen ez badu.

c) Jakinarazten zaion hirugarren errekerimenduan finkatutako epealdian bertaratzen ez bada edo eskatutako informazioa ematen ez badu, zehapenaren zenbatekoa hauxe izango da:

- Arau haustea diru kopuru ezagunekin egin bada, isun proportzionala ezarriko da, hain zuzen ere eskatu arren erantzun gabe utzitako eragiketen zenbatekoaren erdia (20.000 euro gutxienez eta 600.000 gehienez).

- Arau haustea ez bada egin diru kopuruekin, edo eskatutako eragiketen zenbatekoa ezezaguna bada, zehapenaren zenbatekoa arau haustea egin denean aitortpena aurkezteko epealdia amaituta eduki duen azken zergaldiko negozio kopuruaren ehuneko 1 izango da (20.000 euro gutxienez eta 600.000 gehienez).

Idatz zati honetan aipatzen diren kasu guztietan, zergapekoak administrazioaren errekerimendua oso-osorik betetzen badu zehapen prozedura amaitu baino lehen (edo ikuskapen prozedurako entzunaldiaren izapidea amaitu baino lehen, aurrekoa bada), zehapenaren zenbatekoa lehen aipatutako zenbatekoen erdia izango da.

6. Zerga Administrazioaren aurkako jarkitzeak, oztopoak, aitzakiak edo uko egiteak foru arau honetako 143., 166. eta 215. artikuluetan xedatutakoaren arabera hartu diren kautelazko neurriak ez betetzea dakarrenean, zehapena

isun proportzionala izango da, hain zuzen ere arau haustea gertatu den egutegiko urtearen aurrekoan arau hausleak eduki duen negozio kopuruaren ehuneko 2 (6.000 euro gutxienez).

7. Foru arau honetako 90. artikuluko 1. idatz zatiko c) letran xedatutakoarekin bat etorriz, jarkitze, oztopo, aitzakia edo uko egite horiek pertsona fisikoek edo Administrazioari funts, balio zein beste ondasun batzuk zor dizkieten erakundeek zerga bilketako organoek egindako enbargo eginbideak ez betetzea edo oker betetzea dakarrenean, zehapenaren zenbatekoa funts, balio edo ondasun horien benetako balioaren ehuneko 25 izango da (2.000 euro gutxienez).

Zehapen hori foru arau honetako 42. artikuluko 4. idatz zatiko b) letran xedatutakoarekin bat etorriz aplikatuko da; nolanahi ere, enbargarako aginduak erruz edo zabarkeriaz betetzen ez dituztenek erantzukizun solidarioa edukiko dute.

8. Aurreko idatz zatietan xedatutakoa aplikatuko da, halaber, jarkitze, oztopo, aitzakia edo uko egite hori elkarren arteko laguntzaren esparruan atzerriko funtzionarioek egiten dituzten jarduketan kontrakoa denean. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

209. artikulua. Atxikitzaileek eta konturako sarrerak egitera behartuta daudenek isilpekotasuna ez betetzeagatiko arau-haustea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Zergen arloko arau-haustea da, foru arau honetako 92. artikuluan atxikitzaileei eta konturako sarrerak egin behar dituztenei eskatzen zaien isilpekotasuna ez betetzea.

2. Zehapena 600 euroko isun finkoa izango da, bidegabe jakinarazi den pertsona edo erakunderen bati buruzko datu nahiz datu-multzo bakoitzeko.

210. artikulua. Atxikipen edo konturako sarreren menpeko errentak dituen ordaintzaileari datuak behar bezala ez jakinarazteagatiko arau-haustea. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Zergen arloko arau-haustea izango da, atxikipen edo konturako sarreren menpeko errentak dituen ordaintzaileari datuak ez jakinaraztea edo datu faltsuak, osatugabeak edo zehaztugabeak jakinaraztea, horietatik jatorrizkoak baino atxikipen edota konturako sarrera txikiagoak eratoritzen direnean.

2. Hona hemen jarriko den zehazpena:

a) Zergapekoak, atxikipen edo konturako sarreraren menpeko errentak jasoko dituen autolikidazioa aurkeztu behar duenean, ehuneko 35eko diruzko isun proportzionala jarriko da.

b) Zergapekoak, atxikipen edo konturako sarreraren menpeko errentak jasoko dituen autolikidazioa aurkeztu behar ez duenean, ehuneko 150eko diruzko isun proportzionala jarriko da.

Kasu bietan, zehapenaren oinarria, bidezko atxikipen edo konturako sarreraren eta datu faltsu, osagabe eta zehaztugabeak ezarri zireneko epean egindakoen arteko diferentzia izango da.

211. artikulua.- Atxikipenen edo konturako sarreraren ziurtagiria ez aurkezteagatiko eta zerga bakoitzaren arautegian ezartzen diren beste betebeharrak batzuk ez betetzeagatiko arau-haustea.

1. Zergen arloko arau-haustea izango da, atxikipen edo konturako sarreraren menpeko errentak jasotzen dituen zergapekoei egindako atxikipenen eta konturako sarreraren ziurtagiriak ez aurkeztea.

Zehapena 150 euroko isun finkoa izango da.

2. Zergen arloko arau-haustea izango da, zerga bakoitzaren arautegian ezarritakoaren arabera zergapekoari eskatzen zaizkion zerga-betebeharrak edo zerga-eginbeharrak ez betetzea; betiere, kapitulu honetako aurreko artikuluetako edo beste foru arauen batean tipifikatutako arau-haustek ez direnean, eta zergen arloko beste arau-hauste bat dela-eta zehapena mailakatzeko irizpide gisa erabiltzen ez direnean.

Zehapena 150 euroko isun finkoa izango da.

IV. Kapituluak.- Zergen arloko zehapen-prozedura

212. artikulua.- Zergen arloko zehapen-prozeduraren arauketa.

Zergen arloko zehapen-prozedura honela arautuko da:

a) Titulu honetan ezarritako arau berezien bidez eta horiek garatzeko ematen diren araudien bidez.

b) Horrelakorik ezean, administrazio-arloko zehapen-prozedurari buruzko arauen bidez.

213. artikulua.- Zergen arloko zehapenak ezartzeko prozedura.

1. Zergen arloko zehapen-prozedura eta foru arau honetako III. tituluaren arautzen diren prozedurak, hau da, zergak aplikatzekoak, bereiz izapidetuko dira, zergapekoak berariaz kontrakoa adierazi ezik, hori egiten badu batera izapidetuko baitira.

2. Adostasun-aktak egiten direnean, zergak aplikatzeko prozeduran aztertuko dira arau-hausteen inguruko kontuak, prozedura horri buruzko arauarekin bat

etorri, arau bidez ezartzen den eran.

Prozedura bereiz izapidetzeari egindako ukoa aktaren testuan jasoko da, bai eta zehapen-proposamena ere, behar bezala arrazoituta, foru arau honetako 215. artikuluko 4. idatz-zatian ezarritako edukiarekin.

3. Zergapekoak uko egiten badio zehapen-prozedura bereiz izapidetzeari, zergak aplikatzeko prozeduran aztertuko dira arau-hausteen inguruko kontuak, prozedura horri buruzko arauarekin bat etorri, arau bidez ezartzen den eran. Ikusapen-prozeduran, prozedura bereiz izapidetzeari egindako ukoa berariaz agerraraziko da eta zehapen-proposamena aktan jasoko da, behar bezala arrazoituta, foru arau honetako 215. artikuluko 4. idatz-zatian ezarritako edukiarekin.

4. Zergen arloko zehapen-prozeduran, jakinarazpenak foru arau honetako III. tituluko II. kapituluko 3. atalean ezarritakoaren arabera egingo dira.

214. artikulua.- Zergen arloko zehapen-prozeduraren hasiera.

1. Zergen arloko zehapen-prozedura ofizioz hasiko da beti, organo eskudunak hartutako erabakiaren jakinarazpena dela bide.

2. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Kudeaketa edo ikusapen prozeduren ondorioz hasten diren zehapen prozedurak ezin izango dira hasi prozedura horien xede diren pertsona edo erakundeen aurka, sei hilabeteko epea igarotzen bada likidazioa edo ebazpena jakinarazi zitzaientetik edo jakinarazpena burututzat eman zenetik.

Foru arau honetako 190. artikuluan aipatzen diren zehapenak ezartzeko prozedurak zehapena jakinarazten edo jakinarazitzat jotzen denetik sei hilabete pasatu baino lehen hasi behar dira.

215. artikulua.- Zergen arloko zehapen-prozeduraren instrukzioa.

1. Zehapen-prozeduraren instrukzioan aplikagarriak izango dira foru arau honetako 95. artikuluan azaltzen diren arau bereziak, zergen arloko jarduketan eta prozeduren garapenari buruzkoak.

2. Foru arau honetako III. tituluaren zergak aplikatzeko prozedurak arautzen dira. Prozedura horietako batean bildu edo eskuratutako datu, frogak nahiz inguruabarren bat zehapen-prozeduran aintzat hartzen bada, behar den eran bildu beharko da zehapen-prozedurara, ebazpen-proposamena egin aurretik.

3. Zehapen-prozedurak dirauen artean kautelazko neurriak hartu ahal izango dira, foru arau honetako 143. artikuluan xedatzen denarekin bat etorri.

4. Jarduketak amaiturik, ebazpen-proposamena egingo da. Bertan, azalpen arrazoitua eginez, egitateak, haien kalifikazio juridikoa eta ustez egin den arau-

haustea adieraziko dira, edo bestela, arau-hausterik ez dela egin edota erantzukizunik ez dela sortu adieraziko da.

Gainera, ebazpen-proposamenean zehapena proposatuko da, zehapena mailakatzeko erabili diren irizpideak azalduko dira eta behar den moduan adieraziko da nondik atera diren irizpide horiek.

Ebazpen-proposamena interesdunari jakinaraziko zaio, espedienteak ikusgai dagoela adieraziko zaio eta hamabost eguneko epea ezarriko zaio egokitzen jotzen dituen alegazioak egin eta agiri, egiaztatze eta frogak aurkezteko.

216. artikulua.- Prozedura laburtua.

1. Zehapen-espedienteak hasterakoan organo eskudunak jada bere esku baditu zehapena ezartzeko proposamena egin ahal izateko behar dituen egitatezko elementu guztiak, orduan zehapen-prozedura hasi dela jakinarazteko agiriak ebazpen-proposamen ere izango da eta horrela ohartaraziko zaie interesdunei, espedienteak aztertu ahal izan dezaten, ikusgai egongo baita; eta hamabost eguneko epea ezarriko zaie euren eskubideei komeni zaiena adierazteko eta egokitzen jotzen dituzten agiri, egiaztatze eta frogak aurkezteko.

2. Alegazioak egiteko epea alegaziorik gabe igarotzen bada, edo alegazioak aurkezteko ezarritako epeari uko egiten bazaio, edo arau-haustea nahiz erantzuleak ebazpen-proposamena onartzen duela adierazten badu, proposamenean azaltzen den ebazpena jakinarazitzat joko da, kasu hauetan izan ezik: ebazpen-proposamena jakinarazi zenetik hilabeteko epea igaro baino lehen interesdunari jakinarazten zaionean organo eskudunak ebazpena aldatzea erabaki duela, eta jarduketak osagarriak egiteko agintzen denean.

Horrela bada, ebazpen-proposamenean bertan adierazi beharko da interesdunak noiz eta zein kasutan ulertu ahal izango duen ebazpena jakinarazi zaiola, aurreko paragrafoan esandakoaren haritik; halaber, ebazpenari aurka egiteko bideak eta epeak azalduko zaizkio, eta zein organorengana jo behar duen, eta, isuna ezarri bazaio, zein epean eta nola ordaindu behar duen.

Ebazpena jakinarazitzat jotzen den egunetik hasita zenbatuko dira isuna ordaintzeko epeak eta errekurso nahiz erreklamazioak jartzekoak.

3. Zergak kudeatzen dituzten organoek hasitako zehapen-prozeduretan, 2. idatz-zatiko lehen paragrafoan aipatutako hilabeteko epea ez da izango hilabetekoa, hamabost egunekoa baizik, eta alegazioetarako epea bera izango da. Horrelakoetan, eta proposamenak ebazpen moduan ondoreak ekar ditzan soil-soilik, ebazteko eskumena duen organoaren sinadura eduki beharko du eta gainera 2. idatz-zatiko bigarren paragrafoan aipatutako zehaztasunak bildu beharko ditu.

217. artikulua.- Zergen arloko zehapen-prozeduraren amaiera.

1. Zergen arloko zehapen-prozedura ebazpen bidez edo iraungitzearen ondorioz amaituko da.

2. Zergen arloko zehapen-prozedura sei hilabeteko gehieneko epean amaitu behar da, prozeduraren hasierari buruzko komunikazioa jakinarazten denetik zenbatzen hasita.

Jakinarazpena egiten den egunean edo ebazpena ematen duen administrazio-egintza jakinarazitzat jotzen denean amaituko da prozedura.

Jakinarazi beharra bete den ala ez zehazteko, eta ebazpen-epearen zenbaketari dagokionez, foru arau honetako 100. artikuluko 2. idatz-zatian dauden arauak aplikatuko dira.

3. Zergen arloko zehapen-prozeduraren berariazko ebazpenean egitateak azalduko dira, frogak balioetsiko dira, zein arau-hauste egin den zehaztuko da, pertsona edo erakunde arau-hauslea identifikatuko da, zehapenaren zenbatekoa adieraziko da, zehapena mailakatzeko erabilitako irizpideak azalduko dira eta, bidezkoa denean, foru arau honetako 192. artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorriz, zehapenaren zenbatekoa murriztuko da. Hala dagokionean, arau-hausterik ez dela egin edo erantzukizunik ez dela sortu adieraziko da ebazpenean.

4. Artikulu honetako 2. idatz-zatian ezarritako epea amaitutakoan berariazko ebazpenik jakinarazi ez bada edo jakinarazitzat eman ez bada, prozedura iraungi egingo da.

Prozedura iraungi dela adierazteko adierazpena ofizioz edo interesdunak eskatuta eman ahal izango da eta bertan jarduketak artxibatzeko aginduko da. Iraungitasun horrek beste zehapen-prozedura bat hastea eragotziko du.

5. Zehapena ezartzeko organo eskudunak izango dira:

a) Arabako Foru Aldundia, zehapenaren bitartez lanbide ofizial, enplegu edo kargu publikoetan aritzea eteten denean.

b) Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatua, toki-entitateetako organo eskudunak edo horiek izendatzen dituzten eskuordeak, beraiek ematen dituzten zerga-onurak edo zerga-pizgarriak aplikatzeko eskubidea kentzen denean, edo diru-laguntza eta laguntza publikoak jasotzeko aukera kentzen denean, edo Herri Administrazioarekin kontratuak sinatzeko debekua ezartzen denean.

c) Zerga-onura edo zerga-pizgarria onartzeko eskumena duen organoa, horiek aplikatzeko eskubidea kentzen denean, goiko b) letran xedatutakoa salbu.

d) Likidazioa egiteko eskumena duen organoa, edo zehapen-prozedura hastea proposatu duen administrazio-unitatearen gainetik hurrengo dagoen organoa, gainerako kasuetan.

218. artikulua.- Zehapenen aurkako errekurtsioak.

1. Zehapen-prozedura ebazteko egintzaren aurka errekurtsioa edo erreklamazioa jarri ahal izango da.

Zergadunak zerga-zorra ere inpugnatzen duenean, errekurtsio edo erreklamazio biak pilatuko dira, eta zorraren aurkako inpugnazioa ezagutzen duena izango da

eskuduna.

2. (Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko) Zehapen baten aurka administrazio errekurtsua edo erreklamazioa jartzeak ondore hauek sortuko ditu:

- a) Zehapenen betearazpena automatikoki etengo da borondatezko aldian, eta ez da bermerik aurkeztu beharko administrazio bidean irmoak izan arte.
- b) Ez da sortuko berandutze korriturik administrazio bidea agortzen duen ebazpenaren jakinarazpenean zorra borondatezko aldian ordaintzeko ezarritako epealdia amaitu arte; berandutze korrituak epealdia amaitu eta hurrengo egunetik aurrera sortuko dira.

Idatz zati honetako a) eta b) letretan erantzukizuna lotuta duten zerga zehapenak eteteko aplikatuko da, bai arau hausleak errekurtsua aurkezten duenean, bai erantzukizuna daukanak, foru arau honetako 179. artikuluko 5. idatz zatian xedatutakoaz baliatuta, errekurtsua aurkezten duenean. Erantzukizuna lotuta duten zerga zorrak ez dira berez etengo hemen araututakoa aplikatuz.

Halaber, foru arau honetako 42. artikuluko 4. idatz zatian aipatzen diren zorren ordainketen erantzukizunak ere ez dira etengo hemen araututakoa aplikatuz.

- c) Murrizketa galduko da, foru arau honetako 192. artikuluan xedatu den bezala.

V. TITULUA.- ADMINISTRAZIO-BIDETIKO BERRIKUSPENA

I. Kapituluak.- Arau orokorrak

219. artikulua.- Berrikuspenaren bideak.

1. Zergak aplikatzeko egintza eta jarduketak eta zerga-zehapenak ezartzeko egintzak berrikusi ahal izango dira, hurrengo kapituluetan ezarritakoaren arabera eta honako bidez:

- a) Berrikuspenaren prozedura bereziak.
- b) Berraztertzearen errekurtsua.
- c) Administrazioarekiko diru-erreklamazioak.

2. Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen ebazpen irmoak eta ebazpen ekonomiko-administratiboa izan duten zergak aplikatzeko eta zehapenak ezartzeko egintzak ezin izango dira administrazio-bidean berrikusi, alegatutako arrazoia edozein delarik ere. Salbuespen izango dira, dena den, foru arau honetako 224. artikuluan aurreikusitako erabateko deuseztasun kasuak, 227. artikuluko okerren zuzenketa eta 246. artikuluan araututako berrikuspenaren aparteko errekurtsuak.

Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen ebazpenak kaltegarritzat jo ahal

izango dira, foru arau honetako 225. artikulua aurreikusten duenaren arabera.

3. Zergak aplikatzeko eta zehapenak ezartzeko egintzak epai irmoaren bidez berretsi direnean ezin izango dira inola ere berrikusi, ezta administrazioarekiko diru-erreklamazioen ebazpenak ere.

4. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Elkarren arteko laguntza eskatu duen estatuak edo nazioarteko zein nazioz gaingarriko erakundeak egingo du foru arau honetako 171 bis artikuluan aipatutako betearazpen tresnaren berrikuspena, laguntzari buruzko arauetan besterik ezarri ezean.

Jasotako kobrantza eskaeren ondorioz Zerga Administrazioak egiten dituen enbargo diligentzien eta gainerako jarduketan berrikuspena, berriz, foru arau honetan eta hura garatzeko arauetan ezarritako berrikuspen organoek egingo dute.

220. artikulua. Gaitasuna eta ordezkaritza, probaldia, jakinarazpenak eta ebazteko epeak.

1. Titulu honetan aurreikusitako berrikuspenerako prozedura berezietan, errekursoetan eta erreklamazioetan foru arau honetako II. tituluko II. kapituluko 4. atalean gaitasunari eta ordezkartzari buruz ezarritako arauak aplikatuko dira; baita III. tituluko II. kapituluko 2. eta 3. atalean ezarritako probaldi eta jakinarazpenei buruzko arauak ere.

2. Aurreko idatz-zatian xedatutakoa aplikatzeko, kontuan hartuko dira titulu honetako IV. kapituluan arautzen diren berezitasunak.

3. Titulu honetan aurreikusten diren ebazteko epeak zenbatzeko, foru arau honetako 100. artikuluko 2. idatz-zatian xedatutakoa hartuko da kontuan.

221. artikulua.- Ebazpenen arrazoitzea.

1. Titulu honetan aurreikusitako berrikuspenerako prozedura bereziak, errekursoak eta erreklamazioak arrazoiuak izan beharko dira, eta egitatei eta Zuzenbideko oinarriei aipamen laburra egin beharko diete.

2. Prozedura horietan honako egintza hauek ere arrazoiu egin beharko dira:

- a) Interesdunek aurkeztutako edozein motatako idazkiak ez onartzea.
- b) Inpugnatutako egintzen betearazpena etetea, eteteko eskaerari ezetza ematea, eta eteteko eskaera izapidetzeko ez onartzea.
- c) Ofizioz abstenitzea, arazoa ezagutzeari edo ezagutzen jarraitzeari uko eginez, gaia dela-eta.
- d) Errefusatzeko bidezkoa dela edo ez dela adieraztea, frogaren bat ez onartzea edo gainontzeko beste frogaren bat ez onartzea, eta auzialdia iraungitzat jotzea.

- e) Prozeduran zehar interesdunen eskubide subjektiboak mugatzen dituzten egintzak.
- f) Prozedura etetea, edo hura aurrera eramatea galarazten duten arrazoiak.

222. artikulua.- Errekurritutako egintzaren betearazpena etetea.

1. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Berraztertze errekurritutakoaren bitartez edo bide ekonomiko-administratiboan aurkaratutako egintza baten betearazpena berez etengo da interesdunak eskatuz gero, baldin eta egintza horren zenbatekoa, etendurak sortzen dituen berandutze korrituak eta bermea atxikiz gero sortuko liratekeen errekurguak bermatzen badira, arau bidez ezarri den bezala.

Hala ere, berraztertze errekurritutako edo administrazioarekiko diru erreklamazioa garaiz eta behar den eran jartzeak aurkaratutako egintzaren betearazpenaren etendura ekarriko du, inolako bermerik jarri gabe, gainera. Horretarako, beharrezkoa izango da zerga zorra borondatez ordaintzeko aldiaren egotea edo premiamendu probidentziaren aurkako errekurritutako bat aurkeztuta egotea. Bi kasuetan, betiere, borondatezko aldiaren azkenean zorraren zenbatekoa arau bidez zehaztutakoa bera edo gutxiago izan beharko da.

Aurkarapenak zerga zehapen bati eragiten badio, haren betearazpena berez etengo da, eta ez da egongo zertan bermerik jarri, foru arau honetako 218. artikuluko 2. idatz zatian xedatu den bezala.

Kudeaketa partekatua duen zerga bati buruzko zentsu egintza bat aurkaratzen denean, ez da likidazioa kobratzeko prozeduran inolako etenik gertatuko. Horrek ez du galaraziko sartutako kopuruak itzultzea, bidezkoa denean, zentsu arloan ematen den ebazpenak ordaindutako likidazioaren emaitzan eragina badu.

2. Aurreko idatz-zatian aipatzen den etendura automatikoa lortzeko beharrezko berme bakarrak hauek izango dira:

- a) Diruaren edo balore publikoen gordailua.
- b) Kreditu-erakunde edo elkarrekiko bermerako sozietate batek emandako abala nahiz fidantza solidarioa edo kauzio-aseguruaren ziurtagiria.
- c) Kaudimen nabaria duten Arabako Lurralde Historikoko beste zergadun batzuek emandako fidantza pertsonal eta solidarioa, zergen arloko arautegiak ezartzen duen zenbatekoa gainditzen ez duten zorren kasuetan soilik.

3. Interesdunak, etendura lortzeko, aurreko idatz-zatian aipatzen diren bermeak jarterik ez duenean, etendura onartuko da baldin eta bestelako bermeak jartzen baditu eta nahiko irizten bazaie.

4. Aurreko idatz-zatietan ezarritakoa gorabehera, inpugnatutako egintzaren betearazpenaren etendura erabaki ahal izango da:

a) Berme osoak edo bermeen zati bat dispentsatuta, betearazpenak konponbiderik gabeko edo konponbide zaileko kalteak eragin ditzakeenean. Horrelakoetan, arau bidez ezarritako moduan erabakiko da etendura.

Letra honetan hizpide den kasuan, betearazpenari buruzko ebazpena aldatu ahal izango da ebazpen hori ematerakoan aintzat hartutako baldintzak betetzeari uzten bazaio, edo jarritako bermeek balioa zein eraginkortasuna galtzen badute, edo jakiten bada badirela berme gisa emateko moduko beste ondasun edo eskubide batzuk, betearazpenari buruzko ebazpena eman zenean ezagunak ez zirenak.

b) Bermerik eman behar izan gabe, inpugnatutako egintzan oker aritmetiko, material edo egitatezkoren bat egon daitekeela ikusten denean.

c) Zerga-zorrik edo zenbateko likidorik xedetzat ez duen egintza izan eta interesdunak haren etendura eskatzen duenean, betearazpenak kalte larriak edo konponezinak ekar ditzakeela frogatuz gero.

5. Errekurtsoak zerga-zor osoari eragiten ez badio, errekurritu den zatia ren betearazpena bakarrik etengo da; kasu horretan, zergadunak gainerako zenbatekoa ordaindu behar izango du.

6. Berraztertze ko errekurts oan gertatzen bada etendura, bide ekonomiko-administratiboan mantendu ahal izango da, arau bidez zehaztutako baldintzak betez.

7. Administrazio-bidean gertatutako etendura mantendu egingo da, baldin eta administrazioarekiko auzi-errekurts o a jartzeko epearen barruan zergadunak Zerga Administrazioari jakinarazten badio errekurts o hori sustatu duela eta etendura eskatu duela. Etendura horrek jarraitu egingo du, administrazio-bidean ezarri den bermeak indarrean jarraitzen badu eta bere eraginkortasuna mantentzen badu, harik eta organo judizialak eskatutako etenduraren gainean dagokion erabakia hartu arte.

Zehapenen kasuan, etendura aurreko paragrafoan adierazitako moduan mantenduko da inolako bermerik jarri behar izan gabe, harik eta erabaki judiziala hartu arte.

8. Berrikuspenerako aparteko errekurts oaren bidez inpugnatutako egintzaren edo ebazpenaren betearazpena ezin izango da inola ere eten.

9. Errekurts oaren edo erreklamazioaren gainean emandako ebazpenaren ondorioz inpugnatu den egintzaren zenbatekoa osorik edo zati batean ordaindu behar denean, etenaldi osoari dagozkion berandutza-interesak likidatuko dira, foru arau honetako 26. artikuluko 4. idatz-zatian eta 218. artikuluko 2.ean aurreikusten denaren kalterik gabe.

II. Kapitula.- Berrikuspenerako prozedura bereziak

223. artikulua.- Berrikuspenerako prozedura berezien motak.

Berrikuspenerako prozedura bereziak honakoak dira:

- a) Erabat deusezak diren egintzen berrikuspena.
- b) Egintza deuseztagarrien kaltegarritasunezko deklarazioa.
- c) Errebokazioa.
- d) Okerren zuzenketa.
- e) Zor ez diren sarreraren itzulketa.

1. Atala.- Erabat deusezak diren egintzen berrikuspenerako prozedura

224. artikulua.- Erabateko deuseztasunaren deklarazioa.

1. Zergen arloan emandako egintzen eta Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen ebazpenen erabateko deuseztasuna deklaratu ahal izango da, administrazio-bidea agortu badute edo epe barruan errekurritu ez badira, honako kasuetan:

- a) Konstituzioaren babesa duten eskubide eta askatasunak urratzen dituztenean.
- b) Gaiari eta lurraldeari dagokionez argi eta garbi eskumenik ez duen organo batek emandakoak direnean.
- c) Ezinezko edukia dutenean.
- d) Zigor Zuzenbideko arau-hauste direnean, edo halako arau-hauste baten ondorioz ematen direnean.
- e) Legezko prozedura erabat bazterturik edo kide anitzeko organoetan borondatea eratzeako funtsezko erregelak barnean dituzten arauak erabat bazterturik emandakoak direnean.
- f) Antolamendu juridikoaren kontra doazen berariazko nahiz ustezko egintzak direnean, ahalmen edo eskubideak eskuratzeko badira, horiek eskuratzeko oinarritzko betekizunak izan ez arren.
- g) Foru arauetan edo legeetan berariaz ezarritako beste edozein.

2. Artikulu honek aipatzen duen deuseztasuna deklaratzeko prozedura hasi ahal izango da:

- a) Egintza eman zuen organoaren edo goragoko baten erabakiaren bidez.
- b) Interesdunak hala eskatu duelako.

3. Interesdunek aurkeztutako eskabideak ez izapidetzea erabaki ahal izango da organo aholku-emaileari irizpenik eskatu behar izan gabe (horretarako bidezko arrazoiak emanez), egintza ez denean irmoa administrazio-bidean edo eskabidea ez denean artikuluko 1. idatz-zatian zehaztutako deuseztasunerako arrazoiak oinarritzen, edo modu nabarian oinarririk ez duenean, baita funtsean antzekoak ziren beste eskabide batzuek muinari erreparatuta aurretiaz baztertu direnean ere.

4. Prozeduran interesdunari entzunaldia emango zaio eta egintzaren bidez eskubideak aintzatetsi zaizkienei entzungo zaie, baita egintzaren ondorioz euren interesetan kalteak jasan dituztenei ere.

Deuseztasunaren deklarazioa egin aurretik batzorde aholku-emaileak aldeko irizpena eman beharko du.

5. Arabako Foru Aldundiaren eskumeneko eremuan, Diputatuen Kontseiluari dagokio honelako prozedurak ebaztea.

6. Berriazko ebazpena jakinarazteko gehieneko epea urtebetekoa izango da, interesdunak eskabidea aurkezten duenetik edo prozedura ofizioz hasi dela jakinarazten zaionetik zenbatzen hasita.

Aurreko paragrafoan ezarritako epea igarotzen bada berriazko ebazpenik jakinarazi gabe, honako ondoreak sortuko dira:

a) Ofizioz hasitako prozedura iraungi egingo da; baina horrek ez du eragotziko gero beste prozedura bat hasteko aukera.

b) Administrazioaren isiltasunez eskabidea ezetsiko da, prozedura interesdunaren eskariz hasi bada.

7. Berriazko zein ustezko ebazpenak edo interesdunen eskabideak ez izapidetzeko erabakiak agortuko du administrazio-bidea.

2. Atala.- Egintza deuseztagarrien kaltegarritasunezko deklarazioa

225. artikulua.- Kaltegarritasunezko deklarazioa.

1. Foru arau honetako 224. eta 227. artikuluek aurreikusten duten kasuetan ez bada, Zerga Administrazioak ezin izango ditu deuseztatu berak emandako egintzak eta ebazpenak interesdunen kaltetan.

Zerga Administrazioak bere egintza eta ebazpenak interes publikoarentzat kaltegarriak direla adierazi ahal izango du, nahiz eta interesdunentzat onuragarriak izan, baldin eta antolamendu juridikoaren edozein motatako arau-haustea badakarte. Horrela, gero administrazioarekiko auzien bidean inpugnatzeko aukera izango du.

2. Kaltegarritasunezko deklarazioa ezin izango da egin administrazio-egintza jakinarazi zenetik lau urte igaro badira, eta gainera, prozeduran interesdun gisa agertzen diren guztiei aurretiaz entzutea eskatuko du.

3. Prozedura hasi zenetik sei hilabeteko epea igarota, oraindik ez bada kaltegarritasunaren deklaraziorik eman, prozedura iraungi egingo da.

4. Arabako Foru Aldundiaren eskumeneko eremuan, Diputatuen Kontseiluari dagokio kaltegarritasunezko deklarazioa egitea.

3. Atala.- Errebokazioa

226. artikulua.- Zergak aplikatzeko eta zehapenak ezartzeko egintzak errebokatzea.

1. Zerga Administrazioak bere egintzak errebokatu ahal izango ditu interesdunen mesedetan, baldin eta antolamendu juridikoa modu nabarian urratzen dutela uste badu, edo norbanakoen egoera juridikoari eragiten dioten inguruabarrek egintzaren desagokitasuna agerian uzten badute, edo prozedura izapidetzean interesdunek babesik eza jasaten badute.

Errebokazioak ezin izango du, inola ere, zergen arloko arauak onartzen ez duten dispentsa edo salbuespenik sorrarazi; ezta berdintasun-printzipioaren, interes publikoaren edo antolamendu juridikoaren aurka joan ere.

2. Behin preskripzio-epea beterik, egintza ezin izango da errebokatu.

3. Errebokazio-prozedura ofizioz hasiko da beti, eta arau bidez izendatzen den organoak izango du hura deklaratzeko eskumena.

Espedientean interesdunei entzungo zaie, eta, organo eskudunak beharrezkotzat jotzen badu, aholkularitza juridikoaz arduratzen den organoak txostena egingo du egintza errebokatzearen bidezketasunari buruz.

4. Berariazko ebazpena jakinarazteko gehieneko epea sei hilabetekoa izango da, prozedura hasteko erabakia jakinarazten denetik hasita.

Aurreko paragrafoan ezarritako epea igaro ondoren ez baldin bada berariazko ebazpenik eman, prozedura iraungi egingo da.

5. Prozedura honen bidez ematen diren ebazpenek administrazio-bidea agortuko dute.

4. Atala.- Okerren zuzenketa

227. artikulua.- Okerren zuzenketa.

1. Egintza edo erreklamazioaren ebazpena eman duen organoak noiznahi zuzenduko ditu, bai ofizioz bai interesdunak hala eskatu duelako, oker material, aritmetiko zein egitatezkoak, baldin eta preskripzio-epea igaro ez bada.

Zehazki, prozedura honen bidez zuzenduko dira administrazioarekiko diru-erreklamazioetako egintzak eta ebazpenak, espedienteko agirietan okerren bat azaltzen denean.

Ebazpenaren bidez, zenbatekoan edo egintza nahiz ebazpenaren beste edozein elementutan dagoen okerra zuzenduko da.

2. Berariazko ebazpena jakinarazteko gehieneko epea sei hilabetekoa izango da, interesdunak eskabidea aurkezten duenetik edo prozedura ofizioz hasi dela jakinarazten zaionetik zenbatzen hasita.

Aurreko paragrafoan ezarritako epea igarotzen bada berariazko ebazpenik

jakinarazi gabe, honako ondoreak sortuko dira:

- a) Ofizioz hasitako prozedura iraungi egingo da; baina horrek ez du eragotziko gero beste prozedura bat hasteko aukera.
- b) Administrazioaren isiltasunez eskabidea ezetsiko da, prozedura interesdunaren eskariz hasi bada.

3. Prozedura honetan ematen diren ebazpenen aurka berraztertzeke errekurtoa eta administrazioarekiko diru-erreklamazioa jarri ahal izango dira.

5. Atala.- Zor ez diren sarreraren itzulketa

228. artikulua.- Zor ez diren sarrerak itzultzeko prozedura.

1. Zor ez diren sarrerak itzultzeko eskubidea aintzatesten duen prozedura ofizioz edo interesdunak eskatuta hasiko da, honako kasuetan:

- a) Zerga-zorren edo zehapenen ordainketa birritan egiten denean.
- b) Ordaindutako zenbatekoa administrazio-egintzatik edo autolikidaziotik sortutakoa baino handiagoa denean.
- c) Preskripzioaldia amaitu ondoren zerga zorren eta zerga zehapenen zenbatekoak ordaindu direnean. Foru arau honetako 185. artikuluko 2. idatz zatian ezarritako kasuetan, erakuntzuketatik aske geratzeko ordaindutako zenbatekoak inolaz ere ez dira itzuliko. ([Apirilaren 15eko 13/2013 Foru Araua aldatu duena. ALHAOk 48 zk., 2013ko apirilaren 26ko](#))
- d) Zergen arloko arautegiak hala ezartzen duenean.

Idatz-zati honetan ezarritako prozedura araubidez garatuko da, eta foru arau honetako 227. artikuluko 2. idatz-zatian xedatutakoa ezarriko da.

2. Itzultzeko eskubidea artikuluko 1. idatz-zatian araututako prozeduraren bidez, administrazio-egintza baten bidez edo ebazpen ekonomiko-administratibo zein judizial baten bidez aintzatsi bada, arau bidez zehaztutakoaren arabera betearaziko da itzulketa.

3. Zor ez zen sarrera eragin zuen zergak aplikatzeko edo zehapenak ezartzeko egintza irmo bihurtuta badago, foru arau honetako 223. artikuluko a), c) eta d) letretan ezartzen diren berrikuspenerako prozedura berezien bidez edo 246. artikuluan ezartzen diren berrikuspenerako aparteko errekurtsoen bidez bakarrik eskatu edo sustatu ahal izango da itzulketa.

4. Zergapekoak uste duenean autolikidazioren baten aurkezpenak zor ez zen ordainketaren bat eragin duela, autolikidazio hori zuzentzeko eskatu ahal izango du, foru arau honetako 116. artikuluko 4. idatz-zatian xedatzen denarekin bat etorritik.

5. Zor ez ziren sarrerak itzultzean berandutza-interesak ere likidatuko dira, foru arau honetako 32. artikuluko 2. idatz-zatian ezarritakoarekin bat etorritik.

6. Prozedura honetan ematen diren ebazpenen aurka berraztertzeako errekurtsua eta administrazioarekiko diru-erreklamazioa jarri ahal izango dira.

III. Kapitulua.- Berraztertzeako errekurtsua

229. artikulua.- Berraztertzeako errekurtsuaren xedea eta izaera.

1. Administrazioarekiko diru-erreklamazioa ekar dezaketen Zerga Administrazioaren egintzei berraztertzeako errekurtsua jarri ahal izango zaie, kapitulu honetan xedatzen denaren arabera.

2. Berraztertzeako errekurtsua jartzekotan, administrazioarekiko diru-erreklamazioa baino lehen jarri beharko da.

Interesdunak berraztertzeako errekurtsua jartzen badu, ezin izango du administrazioarekiko diru-erreklamaziorik sustatu errekurtsua berariaz ebazten den arte edo administrazioaren isiltasunez ezetsitzat jo ahal den arte.

Errekurtsua aurkezteko ezarritako epean, berraztertzeako errekurtsua eta administrazioarekiko diru-erreklamazioa jartzen badira (biak ere egintza berberaren aurka), lehenengo aurkeztu dena izapidetu egingo da eta bigarrena onartezintzat joko da. Biak aldi berean jartzen badira, berraztertzeako errekurtsuak izango du lehentasuna.

230. artikulua.- Berraztertzeako errekurtsuaren hasiera eta izapidetzea.

1. Hilabeteko epea egongo da berraztertzeako errekurtsua jartzeko, errekurritu daitekeen egintza jakinarazi eta biharamunetik zenbatzen hasita. Administrazioaren isiltasunaren ondoreak gertatzen diren unetik aurrera ere jarri ahal izango da.

Aldian-aldean mugaeguneratzen diren eta taldeka jakinarazi behar diren zorrak direnean, errekurtsua jarrai daiteke ordaintzeko borondatezko aldean edo hileko epean errekurtsua amaitu eta biharamunean kontatzen hasita.

2. Errekurtsogileak espedientea aztertu beharra badu alegazioak egiteko, errekurtsua jartzeko epearen barruan joan beharko du espedientea ikustera.

3. Berraztertzeako errekurtsua jartzeko legitimatuta daudenei eta horretarako interesa dutenei, administrazioarekiko diru-erreklamazioei buruz ezarritako arauak aplikatuko zaizkie.

4. Berraztertze honen bidez, espedientean ageri diren egitatezko zein Zuzenbideko arazo guztien berri ematen zaio organo eskudunari, ebatz ditzan, hala errekurtsuan aurkeztu diren arazoak nola bestelakoak. Hala ere, ezin izango da, inola ere, errekurtsogilearen hasierako egoera txartu.

Organo eskudunak interesdunek aurkeztu ez dituzten arazoak aztertu eta ebaztea erabakitzen badu, beraiei jakinaraziko die alegazioak egin ditzaten.

231. artikulua.- Berraztertze errekurtsoaren ebazpena.

1. Errekurritu den egintza eman zuen organo bera izango da berraztertze errekurtsoa ezagutu eta ebazteko eskuduna.

Eskuordetze bidez emandako egintzetan, eta aurkakoa esaten ez den bitartean, berraztertze errekurtsoa eskuordetutako organoak ebatziko du.

2. Berraztertze errekurtsoa ezagutzeko eskumena duen organoak ezin izango dio ebazpena emateari ukorik egin, eta ezin izango du arrazoizko zalantzarik edo legezko manuen gabeziarik alegatu.

Ebazpenean gertaeren azalpen laburra emango da, eta erabakia hartzeko erabili diren oinarri juridikoak jasoko dira behar bezala arrazoituta.

3. Ebazpena jakinarazteko gehieneko epea hiru hilabetekoa izango da, errekurtsoa aurkeztu eta biharamunetik hasita.

Ebazpena emateko gehieneko epea igarota, berariazko ebazpenik jakinarazi ez bada eta, betiere, errekurritutako egintza etetea aurrez erabaki bada, berandutza- interesen sortzapena gelditu egingo da, foru arau honetako 26. artikuluko 4. idatz- zatian ezarritako baldintzen arabera.

4. Errekurtsoa jarri zenetik hiru hilabete igarotakoan, interesdunak errekurtsoa ezetsi egin dela ulertu ahal izango du eta bidezko erreklamazioa jarri.

5. Berraztertze errekurtsoaren ebazpenaren aurka ezin da berriz ere berraztertze errekurtsoa jarri.

IV. Kapituluak.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioak

1. Atala.- Xedapen orokorrak

1. Azpiatala.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioen eremua

232. artikulua.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioen aplikazio-eremua.

Bide ekonomiko-administratiboan erreklamatu ahal izango da, honako gaiak direla-eta:

- a) Zergen aplikazioa eta zerga-zehapenen ezarpena.
- b) Zuzenbide Publikoko beste sarrera batzuen bilketa.
- c) Foru arau honek berariaz ezartzen duen beste edozein.

233. artikulua.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioa ekar dezaketen egintzak.

1. Administrazioarekiko diru-erreklamazioa onargarria izango da, aurreko artikulua aipatzen dituen gaiei dagokienez, honako egintzen aurka:

- a)** Eskubideren bat behin-behinean edo behin betiko aintzatetsi nahiz ukatzen dutenak edo betebehar nahiz eginbeharren bat aitortzen dutenak.
- b)** Izapidezkoak, baldin eta zuzenean nahiz zeharka arazoaren muinari buruz erabakitzen badute edo prozedurari amaiera ematen badiote.

2. Zergak aplikatzeari dagokionez, erreklamazioa honako egintza hauen kontra jar daiteke:

- a)** Behin-behineko edo behin betiko likidazioak.
- b)** Autolikidazioa zuzentzeko eskaerarekin zerikusia duten berariazko zein ustezko ebazpenak.
- c)** Errenta, produktu, ondasun, eskubide eta gastuen balio-egiaztapenak; baita balioak, etekinak eta oinarriak finkatzeko egintzak ere, zergen arloko arautegiak hala ezartzen duenean.
- d)** Zergen arloko salbuespenak, onurak edo pizgarriak ukatu edo aintzatesten dituzten egintzak.
- e)** Amortizaziorako plan bereziak onartu edo ukatzen dituzten egintzak.
- f)** Zergapeko bati aplikatu beharreko zerga-erregimena zehazten duten egintzak, beraren etorkizuneko betebeharretarako garrantzizkoak direnean (nahiz eta formalak izan). Salbuespen izango da, dena den, administrazioa aurretik lotesten duten prozedurentzat foru arau honetako III. tituluko I. kapituluko 2. atalean xedatzen dena.
- g)** Zerga-bilketan diharduten organoen jarduketetan emandako egintzak.
- h)** Zergen arloko arautegiak ezartzen dituen egintzak.

3. Era berean, erreklamatzeko modukoak izango dira zerga-zehapenak ezartzen dituzten egintzak.

4. Erreklamatzeko modukoak izango dira, gainera, arau bidez zehaztutako betekizunak ezarritako moduan bete ostean, norbanakoen jarduketa edo omisio hauek:

- a)** Legez ezarritako jasanarazpenari eta jasanarazi beharrari buruzkoak.
- b)** Atxikipenak edo konturako sarrerak egin eta jasan beharrari buruzkoak.
- c)** Enpresaburu eta profesionaleri eragiten dieten fakturak egin, eman eta zuzendu beharrari buruzkoak.
- d)** Ordezkoaren eta zergadunaren arteko harremanetatik sortutakoak.

5. Ez dira administrazioarekiko diru-erreklamazioak onartuko honako egintzei dagozkienean:

- a)** Administrazio-bidean erreklamazioa jartzeko aukera ematen dutenak (bide judizialean, zibilean edo lan arloan baino lehen) edo bide hori agortzen dutenak.
- b)** Administrazio-bidea agortuko duen ebazpena ematea Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuari dagokion prozeduretan ematen direnak.

c) Administrazioarekiko diru-erreklamazioaren eremutik kanpo uzten dituen foru arau edo legezko xedapenen baten itzalpean ematen direnak.

2. azpiatala.- Antolaketa eta eskumenak

234. artikulua.- Arabako Lege eta Administrazio Erakundea.

1. Bide ekonomiko-administratiboko zerga-erreklamazioak ezagutzea Arabako Lege eta Administrazio Erakundeari dagokio. Honek lotura funtzionalik gabe jardungo du bere eskumenak erabiltzen dituenean.

2. Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen eskumenak uko egin ezinezkoak eta luzaezinak izango dira eta interesdunek ezin izango dituzte aldatu, nahi izanda ere.

235. artikulua.- Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen eskumena.

1. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak honakoak ezagutuko ditu auzialdi bakarrean:

- a) Foru arau honetako 233. artikuluan aurreikusten diren gaien inguruan Arabako Foru Aldundiko organoek emandako administrazio-egintzen aurka jartzen diren administrazioarekiko diru-erreklamazioak.
- b) Berraztertzeke aparteko errekurtsoak.
- c) Bere ebazpenetan antzemandako okerrerren zuzenketak, foru arau honetako 227. artikuluan ezarritakoarekin bat etorritik.

2. Halaber, Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak honakoak ezagutuko ditu auzialdi bakarrean: norbanakoek zergen arloan egiten dituzten jarduketan aurkako erreklamazioak, jarduketa horien aurka administrazioarekiko diru-erreklamazioa jarri ahal bada.

- a) Atxikipenen eta kontura egiten diren beste ordainketa batzuen kasuan, Arabako arautegia aplikagarria zaienean, Kontzertu Ekonomikoan aurreikusitakoaren arabera.
- b) Zergen jasanarazpenen kasuan, eragiketa Arabako Lurralde Historikoan egindakotzat jotzen denean, Kontzertu Ekonomikoan aurreikusitakoaren arabera.

236. artikulua.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioak metatzea.

1. Administrazioarekiko diru-erreklamazioak metatu egin daitezke ondoko kasu hauetan, batera izapidetu eta ebazteko:

- a) Interesdun batek zerga berari buruz erreklamazio bat baino gehiago jartzen dituenean.
- b) Hainbat interesdunek zerga berari buruz erreklamazio bana jartzen dutenean, denak espediente beraren haritik sortuak badira edo auzi berdin-berdinak aurkezten badituzte.

2. Betiere, zehapenaren aurka jarritako erreklamazioa metatu egingo da, aurretik

erreklamazioa jarri bada zehapena ekarri duen zerga-zorraren aurka.

3. Erreklamazioak metatzeko edo metatutako erreklamazioak bereizteko erabakiei ezin izango zaie errekurtsorik egin.

4. Aurreko idatz-zatietan xedatutakoa aplikagarria izango da hainbat egintza edo jarduketaren aurka erreklamazio bakarra jartzen denean ere.

237. artikulua.- Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen funtzionamendua.

1. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak osoko bilkuretan edo saletan jardungo du. Banakoen bitartez ere jardun ahal izango du, hau da, bere kideetarik edozeinen bitartez, arau bidez zehazten diren kasuetan.

2. Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen eraketa, antolaketa eta funtzionamendua arau bidez zehaztuko dira.

3. Azpiatala.- Interesdunak

238. artikulua.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioetan legitimatuta daudenak eta interesa dutenak.

1. Administrazioarekiko diru-erreklamazioak sustatzeko legitimatuta egongo dira:

- a)** Zergapekoak eta subjektu arau-hausleak.
- b)** Zergen arloko egintza, omisio edo jarduketaren ondorioz bidezko interesak ukitzen zaizkion beste edozein pertsona.

2. Ez dira legitimatuta egongo:

- a)** Funtzionarioak eta enplegatu publikoak, salbu eta aintzatetsita duten eskubideren bat zuzenean urratzen denean edo bidezko interesak ukitzen zaizkienean.
- b)** Norbanakoak, Administrazioak eskuordetuta edo haren agente nahiz mandatudun gisa jarduten dutenean.
- c)** Salatzaileak.
- d)** Itun edo kontratu bidez zerga-betebeharrak euren gain hartzen dituztenak.
- e)** Inpugnatu den egintza eman zuten erakundeak edo organoak, bai eta egintza horren bidez kudeatutako funtsen jasotzailea den beste edozein erakunde ere.

3. Hasita dagoen prozedura ekonomiko-administratiboan, eman beharreko ebazpenak ukituko dituen bidezko eskubide edo interesen titularrak bertaratu ahal izango dira. Nolanahi ere, izapidetak ez du inola ere atzera egingo.

Prozedura izapidetzen den bitartean, bidezko eskubide edo interesen beste titularren bat bertaratu ez dela ikusten bada, erreklamazioaren berri emango zaio

alegazioak jar ditzan. Horrelakoetan foru arau honetako 244. artikuluko 5. idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko da.

4. Inork ordezkartzaren bidez jarduten badu, ordezkaritza frogatzen duen agiria erantsi beharko zaio interesdunak berak sinatzen ez duen lehenengo idazkiari; baldintza hori bete ezean agiria ez da izapidetuko. Hala ere, ahalik ez egon arren edo ahala nahikoa ez izan arren, idazkia aurkeztutzat emango da baldin eta bertaratu den pertsonak ahala eranstean badu, edo erantsi duen ahalak izan ditzakeen akatsak zuzentzen baditu, edo ahal nahikorik gabe bere izenean eta ordezkaritzan egindako jarduketa guztiak berresten baditu.

2. Atala.- Prozedura ekonomiko-administratiboa

239. artikulua.- Arau orokorrak.

1. Prozedura ofizioz bideratuko da, ezarritako epeak errespetatuz. Epeak ezin izango dira luzatu eta ez da beharrezkoa izango amaitu direla adieraztea.

2. Interesdunei eragin edo administrazioarekiko diru-erreklamazioari amaiera ematen dioten egintza eta ebazpen guztiak interesdunei jakinarazi beharko zaizkie.

Jakinarazpenean ebazpenaren testu osoa jasoko da. Gainera, zeintzuk errekurtsok jar daitezkeen adieraziko da, zein organori aurkeztu behar zaizkion eta zein epetan jarri behar diren. Nolanahi ere, interesdunek egokitzen jotzen duten beste edozein errekurtsok erabili ahal izango dute.

3. Prozedura ekonomiko-administratiboa doakoa izango da. Alabaina, erreklamazioa edo errekurtsua ezesten bada eta Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak ausarkeria edo fede txarra nabaritzen badu, erreklamatzailari prozeduraren kostuak ordaintzeko eskatu ahal izango zaio, arau bidez zehazten diren irizpideen arabera.

4. Prozedura ekonomiko-administratiboa kapitulu honetan aurreikusitako xedapenen eta berau garatzeko ematen diren xedapen arau-emaleen arabera arautuko da.

240. artikulua.- Prozedura hastea.

1. Administrazioarekiko diru-erreklamazioa Arabako Lege eta Administrazio Erakundeari aurkeztuko zaio, hilabeteko epean, inpugnatzen den egintza jakinarazi eta biharamunetik hasita, edo atxikipena zein konturako sarrera, erreklamazioaren zio den jasanarazpena edo ordezkarene eta zergadunaren arteko harremanetatik sortutako ordezkarene egin dela edo egin gabe utzi dela egiaztatu eta biharamunetik hasita. Administrazioaren isiltasunak ondoreak sortzen dituen egunaren biharamunetik aurrera ere administrazioarekiko diru-erreklamazioa jarri ahal izango da.

Enpresaburu eta profesionalek fakturak egin eta emateko duten betebeharrari

buruzko erreklamazioen kasuan, betebeharrak hori betetzeko errekerimendu formala egiten denetik hilabete igarotakoan hasiko da zenbatzen aurreko paragrafoan aipatzen den epea.

Aldian-aldian mugaeguneratzen diren eta taldeka jakinarazi behar diren zorrak direnean, errekurtsioa jarrai daiteke ordaintzeko borondatezko aldian edo hileko epean errekurtsioa amaitu eta biharamunean kontatzen hasita..

2. Prozedurari hasiera emateko, idazkia aurkeztu beharko zaio Arabako Lege eta Administrazio Erakundeari; idazki horretan nahikoa izango da erreklamazioa aurkeztutzat jo dadila eskatzea, erreklamatzailerak identifikatzea, zein egintza edo jarduketari egiten zaion aurka adieraztea eta jakinarazpenetarako helbidea ematea. Gainera, erreklamatzailerak alegazioak erantsi ahalko ditu, bere eskubidearen oinarri.

Atxikipen, konturako sarrera, jasanarazpen, faktura egin eta emateko betebeharrak eta ordezkioaren eta zergadunaren arteko harremanei buruzko erreklamazioetan, errekurritutako pertsona identifikatzeko datuak eta haren egoitza ere jarri beharko dira idazkian. Horrez gain, erreklamatzailerak eskura dituen edo erregistro publikoetan dauden aurrekari guztiak erantsi beharko ditu.

241. artikulua.- Izapidetzea.

1. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak, espedientea jaso eta, behar izanez gero, osatu ondoren, espedientea ikusgai jarriko du erreklamazioan agertu diren baina idazkian alegaziorik egin ez duten interesdunentzat, baita idazkian alegazioak egin eta berariaz izapide hori eskatu duten interesdunentzat ere, eta denei hilabeteko epea ezarriko die espedientea aztertu eta alegazio-idazkia aurkez dezaten, egoki deritzeten frogekin batera.

2. Atxikipen, konturako sarrera, jasanarazpen, faktura egin eta emateko betebeharrak eta ordezkioaren eta zergadunaren arteko harremanei buruzko erreklamazioen kasuan, Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak erreklamazioa jarri dela jakinaraziko dio errekurritutako pertsonari, bertaratu dadin; horretarako, pertsonatze-idazkia bidaliko dio, eta eskura dituen edo erregistro publikoetan dauden aurrekari guztiak erantsiko ditu.

3. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak, gainera, txostena eskatu ahalko dio inpugnatu den egintza eman zuen organoari, behar diren alderdiak argitzeko. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak txosten hori erreklamatzailerari helarazi beharko dio, alegazioak egin ahal izan ditzan.

Arau bidez zehaztu ahal izango diren kasuetan, txosten hori nahitaez eskatu beharko da.

4. Artikulu honetako aurreko idatz-zatietan aipatzen diren izapidetza alde batera utzi ahal izango dira baldin eta erreklamazioa jartzeko idazkian dauden alegazioen bitartez edo interesdunak erantsitako agirien bitartez egiaztaturik geratzen badira ebazpena emateko behar diren datu guztiak, edo datuok egiazkotzat eman ahal

badira, edo argi ikusten bada erreklamazioa ez onartzeko arrazoiren bat badagoela.

5. Arau bidez arautuko da froga burutzeko erregimena.

6. Prozedurako inguruabar gisa aztergai hartu ahal izango dira auziaren muinekoak ez izan arren auziarekin edo prozeduraren baliozkotasunarekin zerikusia duten alderdiak, baldin eta erreklamazioa izapidetu ahal izateko ezinbestekoa bada haiek aurretik ebaztea eta auziaren muinari buruzko erabakia hartu arte itxaroterik ez badago.

Prozedurako inguruabar baten gaineko ebazpenari ezin izango zaio errekurtsorik jarri. Erreklamazioaren ebazpena jasotzen duenean, interesdunak berriro jarri ahal izango du ezbaian prozedurako inguruabar hori, erreklamazioaren ebazpenaren aurka bidezko errekurtsua jarritz.

242. artikulua.- Bide ekonomiko-administratiboko berrikuspenaren hedapena.

1. Administrazioarekiko diru-erreklamazioen bidez, espedientean ageri diren egitatezko zein Zuzenbideko arazo guztien berri ematen zaio Arabako Lege eta Administrazio Erakundeari, honek ebatz ditzan; berdin izango da interesdunek azaldutako arazoak diren edo ez diren. Hala ere, ezin izango da, inola ere, erreklamatzailaren hasierako egoera txartu.

2. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak bidezkotzat jotzen badu interesdunek aurkeztu ez dituzten arazoak aztertu eta ebaztea, beraiei jakinaraziko die, alegazioak egin ahal ditzaten.

243. artikulua.- Prozedura amaitzea.

1. Prozedura honako kasuetan amaituko da: erreklamazioak oinarritzat duen eskubideari uko egiten zaionean, eskaera edo auzialdia bertan behera uzten denean, berau iraungitzen denean, auzia prozesutik kanpo konpontzen denean, eta ebazpena ematen denean.

2. Erreklamatzailak uko egiten badu edo atzera egiten badu, auzialdia iraungitzen bada edo auzia prozesutik kanpo konpontzen bada, Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak jarduketak artxibatzea erabakiko du, arrazoiak azalduz. Jarduketak artxibatzeko erabakia foru arau honetako 244. artikuluko 6. idatz-zatian xedatutakoarekin bat etorritik berrikusi ahal izango da.

244. artikulua.- Ebazpena.

1. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak ezingo du ebatzi gabe utzi bere esku jarritako erreklamaziorik. Hori dela-eta ezin izango du arrazoizko zalantzarik alegatu, ezta legezko manuetako hutsunerik ere.

2. Ematen diren ebazpenetan, oinarritzat hartu diren egitatezko aurrekariak eta Zuzenbideko oinarriak jaso beharko dira, eta horien arabera espedientean agertzen diren auzi guztiak erabakiko dira, interesdunak aurkeztutakoak izan zein ez.

3. Ebazpena baietsi, ezetsi edo onartezin deklaratu daiteke. Ebazpena baietsiz gero, inpugnatutako egintza osorik edo zati batean deuseztatu ahal izango da, funtsezko oinarriak edo formazko okerrak direla medio.
Ebazpenean erreklamatzailerak babesteko aukerak murrizten dituen formazko akatsen bat antzematen bada, egintza deuseztatu egingo da akatsa duen zatian, eta jarduketetan atzera egiteko aginduko da, formazko okerra gertatu zen unera itzultzeko.

4. Ebazpena onartezina izango da jarraiko kasu hauetan:

- a)** Bide ekonomiko-administratiboko erreklamazio edo errekurtsorik ezin jarri zaien egintzak edo ebazpenak inpugnatzen direnean.
- b)** Erreklamazioa epez kanpo aurkeztean denean.
- c)** Erreklamazioa zein egintza edo jarduketaren aurka jartzen den adierazten ez denean.
- d)** Erreklamazioa jartzeko idazkian ageri den eskaerak errekurritu den egintza edo jarduketarekin zerikusirik ez duenean.
- e)** Legitimazio edo ordezkaritza akatsak daudenean.
- f)** Erreklamazioa jarri zaion egintzaren oinarri bakarra beste egintza irmo eta onartu bat denean; lehenagoko egintza irmo eta behin betikoen berdinak diren egintzak errekurritzen direnean; onartutako beste egintza batzuk berresten dituzten egintzak errekurritzen direnean; eta gauza epaitua dagoenean.

5. Ematen den ebazpenak eragin osoa izango du erreklamazioa jakinarazi zaien interesdun guztiengan.

6. Administrazioarekiko auzi-errekurtsua jarri aurretik eta hori aurkezteko epea ezertan aldatu gabe, deuseztatzeko errekurtsua aurkeztu ahal izango zaio Arabako Lege eta Administrazio Erakundeari, hamabost eguneko epean, baina honako kasuetan bakarrik:

- a)** Erreklamazioa onartezintzat jotzeko erabakia behar ez bezala ematen denean.
- b)** Behar bezala aurkeztutako alegazioak eta frogak existitzen ez direla adierazten denean.
- c)** Ebazpenaren inkongruentzia osoa eta nabaria dagoela alegatzen denean.

Errekurtsu-idazkian alegazioak jasoko dira eta bidezko frogak erantsiko dira. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak hilabeteko epean ebatziko du, beste izapidetik gabe. Epe horretan ebazpenik eman ezean errekurtsua ezetsitzat joko da.

7. Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak behin eta berriz ezartzen duen doktrinak Zerga Administrazioa lotetsiko du.

245. artikulua.- Ebazteko epea.

1. Prozeduraren gehieneko iraupena urtebetekoa izango da, erreklamazioa aurkezten denetik zenbatzen hasita. Epealdi hori igarota interesdunak ezetsitzat jo dezake erreklamazioa eta bidezko errekurtsua jarri.

Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak berariazko ebazpena emango du beti. Berariazko ebazpena jakinarazi eta biharamunetik hasiko dira zenbatzen errekurtsuak aurkezteko epealdiak.

Atal honetako lehenengo paragrafoan xedatutakoari kalte egin gabe, Arabako Lege eta Administrazio Erakundeak erabakitzen badu beste eremu edo jurisdikzio batzuetan jarraitutako prozeduretan oraindik ezarri ez diren erabakiek aurkatutako ekintzak kalte ditzaketela, behar bezala arrazoituta eta interesdunari entzun ondoren, erabaki ahalko du jarduketak etetea, ebazteko epearen konputua geldiaraziz, baita Foru Arau honen 65. artikulua aipatzen duen aginduaren epea ere, horiek bukatu arte. [\(Abenduaren 18ko 21/2008 Foru Araua aldatu duena. ALHAOko 149 zk., 2008ko abenduaren 29ko\)](#)

2. Erreklamazioa jarri zenetik urtebete igarota, berariazko ebazpenik jakinarazi ez bada eta, betiere, erreklamaturako egintza etetea aurrez erabaki bada, berandutza-interesen sortzapena gelditu egingo da, foru arau honetako 26. artikuluko 4. idatz-zatian ezarritako baldintzen arabera.

246. artikulua.- Berrikuspenerako aparteko errekurtsua.

1. Interesdunek berrikuspenerako aparteko errekurtsua aurkeztu ahal izango dute Zerga Administrazioaren egintza irmoen aurka eta Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen ebazpen ekonomiko-administratiboen aurka, honako inguruabarren bat gertatzen denean:

a) Gaia erabakitzeko funtsezkoak diren agiriak agertzen direnean. Agiri horiek errekurritu den egintza edo ebazpena baino geroagokoak izango dira, edo, bestela, haien garaian ezin aurkeztu izan zirenak; nolanahi ere, okerre bat dagoela agertuko dute.

b) Egintza edo ebazpena ematerakoan funtsezko eragina izan duen agiri edo lekukotasunen bat faltsua dela agertzen denean, egintza edo ebazpena baino lehenagoko edo geroagoko epai irmo baten bidez hala adierazita.

c) Prebarikazio, eroskeria, indarkeria, iruzurrezko azpikeria edo zigortzeko moduko beste jokabideren baten ondorioz emana denean egintza edo ebazpena, eta epai irmo baten bidez horrela adierazten denean.

2. Errekurtsu hau aurkezteko legitimatuta egongo dira interesdunak eta

Ogasuneko zuzendaria.

3. Errekurtsoa onartezintzat joko da goiko 1. idatz-zatian adierazitakoak ez diren inguruabarrak alegatzen direnean.
4. Errekurtsoa hiru hilabeteko epean aurkeztuko da, agirien berri dagoenetik edo epaia irmo bihurtzen denetik zenbatzen hasita.
5. Berrikuspenerako aparteko errekurtsoa ebazteko, foru arau honetako 245. artikuluko 1. idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko da.

3. Atala.- Administrazioarekiko auzi-errekurtsoa

247. artikulua.- Administrazioarekiko auzi-errekurtsoa.

Bide ekonomiko-administratiboa agortzen duten ebazpenen aurka administrazioarekiko auzi-errekurtsoa jarri ahal izango da, jurisdikzio-organo eskudunari zuzenduta.

XEDAPEN GEHIGARRIAK

Lehenengoa.- Ordainarazpen parafiskalak.

Ordainarazpen parafiskalek zergen izaera bera dute, eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorrari lotu behar zaizkio, berariazko arautegirik ezean.

Bigarrena.- Toki-ogasunei buruzko arauak.

1. Berraztertze errekurtsoen eta administrazioarekiko diru-erreklamazioen arloan, toki-entitateen zergei eta Zuzenbide Publikoko gainerako sarrerei aplikagarri izango zaizkie toki-ogasunak arautzen dituzten xedapenetan dauden arauak eta, egoki denean, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean daudenak.
2. Taldeka eta aldian-aldian jakinarazi beharreko zorrak toki-entitateei zatika ordaintzen zaizkienean, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 32. artikuluko 3. idatz-zatian xedatutakoa aplikatuko da zor ez ziren sarrerak itzultzeko.
3. Toki-entitateek, euren eskumeneko eremuan, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoa garatu ahal izango dute zerga-ordenantzak onetsiz.

Hirugarrena.- Zentsu-aitorpenak.

1. Araban enpresa- nahiz lanbide-jarduerak egiten dituzten edo egingo dituzten pertsonak eta erakundeak, bai eta atxikipena edo konturako sarrera egin beharra dakarten etekinak ordaintzen dituztenek ere, zentsu-aitorpenak egin beharko dizkiote Zerga Administrazioari, zergapekoen zentsuan alta emanda daudela jakinarazteko, edo euren zerga-egoeran aldaketaren bat gertatu dela, edo zentsuan baja hartu dutela. Zergapekoen zentsua zergadunen zentsuaren osagai izango da; Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluan aipatzen

diren pertsona fisiko zein juridiko eta erakunde guztiak agertuko dira zentsu horretan, Arabako Lurralde Historikoan ondore fiskaletarako identifikaturik egonez gero.

Zentsu-aitorpenen bitartez, gainera, jarduera ekonomikoen hasiera, aldaketak eta amaiera jakinaraziko dira. Xedapen gehigarri honetan xedatutakoari dagokionez, enpresaburu edo profesionaltzat hartuko dira Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko berariazko xedapenekin bat etorriz enpresaburu edo profesional direnak, nahiz eta zerga horren aplikazio-lurraldetik kanpo jardun.

2. Betebehar horiek ez betetzea zergen arloko arau-haustea izango da, eta zehapena izango du, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera.

3. Araudi bidez zehaztuko dira zentsu-aitorpenen edukia, forma eta beraiek aurkezteko epea.

4. Zergapekoen zentsuan alta hartu dela jakinarazteko aitorpenean datu hauek jarriko dira gutxienez:

a) Aitortzailearen izen-deiturak edo sozietatearen izena.

b) Identifikazio fiskaleko zenbakia, baldin eta pertsona fisikoa izanik aitortzaileak horrelako zenbakia badu. Aitortzailea Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako pertsona juridiko eta erakundeetarikoa izanez gero, alta-aitorpenaren bitartez eskatuko du zenbaki hori. Horretarako, arau bidez eskatzen diren agiriak aurkeztu beharko ditu, eta atal honetan aipatzen diren gainerako datuak jarri. Identifikazio fiskaleko zenbakirik ez duten pertsona fisikoek ere gauza bera egingo dute, zentsuan alta hartu izanaren aitordena aurkeztu beharra dutenean, jarduera ekonomikoak egin nahi dituztelako edo atxikipena nahiz konturako sarrera egin beharra dakarten etekinak ordaindu nahi dituztelako.

c) Zerga-egoitza; eta sozietatearen egoitza, zerga-egoitza bera ez bada.

d) Jarduera ekonomikoetarako erabiliko diren establezimendu eta lokalen zerrenda, eta bakoitzaren helbide osoa.

e) Egingo diren jarduera ekonomikoen sailkapena, Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergaren ondoretarako erabiltzen den kodetze-sistemaren arabera.

f) Egingo diren jarduera ekonomikoen eremua, hots, Arabako Lurralde Historikoa, Euskal Autonomia Erkidegoa, Estatua, Europar Batasuna edo nazioarteko eremua. Europar Batasunean jardun behar duten zergadunek alta eskatuko dute Batasunaren barruko eragileen zentsuan, arau bidez ezarritako eran.

g) Adierazi behar da pertsona edo erakunde aitortzailea zer den, egoiliarra edo ez-egoiliarra. Ez-egoiliarra izanez gero, establezimendu iraunkorrik duen zehaztuko da, eta establezimendu iraunkor guztiak identifikatu dira, nahiz eta, horrez gain, banan-banan alta eman behar zaien.

Establezimendu iraunkorra zein pertsona edo erakunderen kargu dagoen adieraziko da alta-aitorpenean; halaber, pertsona edo erakunde horrek zergapekoen zentsuan alta emanda dituen gainerako establezimendu iraunkorrak identifikatuko dira.

h) Sozietateen gaineko Zerga ordaintzeko erregimena, edo Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergarena edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergarena, kasuan kasukoa. Berariaz aipatuko dira aplikagarri diren zerga-ordainketarako erregimen eta modalitateak eta kontura egin beharreko ordainketak.

i) Balio Erantsiaren gaineko Zerga ordaintzeko erregimena. Zerga horren ondorioz aitortzaileak aldiari behin bete behar dituen betebeharrak aipatuko dira, bai eta jarduera hasteko aurreikusitako epea ere; bereiztu egingo dira ondasun eta zerbitzuak eskuratzen eta inportatzen hasteko aurreikusitako epea eta, beste alde batetik, jardueraren xede diren ondasunak ematen eta zerbitzuak egiten hasteko aurreikusitako epea, bi gauza horiek epe berean egiten ez badira.

j) Arau bidez zehazten diren zergak ordaintzeko erregimena.

k) Aitortzailea eratzten ari den erakundea bada, alta-aitorpenean, gutxienez ere, eraketa sustatzen duten pertsona edo erakundearen identifikazio-datuak eta helbide osoak jarriko dira.

5. Aldaketari buruzko zentsu-aitorpena aurkeztu beharko da alta-aitorpenean ageri diren datuen edozein aldaketaren berri emateko, edo aurretik egindako beste aldaketa-aitorpen batzuetan ageri diren datuen aldaketak jakinarazteko, arau bidez ezartzen den moduan.

6. Bajari buruzko zentsu-aitorpena aurkeztuko da xedapen gehigarri honetan aipatutako jarduera guztiak benetan amaitzen direnean, arau bidez xedatzen denarekin bat etorriz.

7. Zerga Administrazioak, zergapekoen zentsuarekin batera, Batasunaren barruko eragilearen zentsua ere edukiko du. Zentsu horretan alta emango zaie Batasunaren barruan ondasun-emate eta -eskurapenak eta zenbait zerbitzu egiten dituzten Balio Erantsiaren gaineko Zergaren subjektu pasiboak, arau bidez ezartzen den moduan.

8. Xedapen gehigarri honetako 1. idatz-zatian aipatutako pertsona eta erakundeei, arau bidez, zerga bakoitzari buruzko arau zehatzetan ezarritako beste zentsu-aitorpen batzuk aurkeztu beharra kendu ahal izango zaie.

9. Xedapen gehigarri honetan xedatutakoa aplikatuko da baldin eta Foru Aldundiak haren aplikaziorako behar diren xedapenak ematen baditu.

Laugarrena.- Identifikazio fiskaleko zenbakia.

1. Pertsona fisiko zein juridiko orok, bai eta Zergei buruzko Foru Arau

Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatzen diren nortasunik gabeko erakundeek ere, identifikazio fiskaleko zenbakia edukiko dute zergen arloan dituzten harremanetarako.

Identifikazio fiskaleko zenbaki hori Arabako Foru Aldundiak emango du, ofizioz edo interesdunak eskatuta.

Arau bidez zehaztuko dira esleipenaren eta errebokazioaren prozedura, identifikazio fiskaleko zenbakiaren osaera eta zergen arloko harremanetan hura erabiltzeko modua.

2. Bereziki, funtsak, ondasunak edo baloreak kreditu-erakundeetan gordailatu edo haien esku uzten dituztenek, edozein motatako kreditu eta maileguak eskatzen dizkietenek eta kreditu-erakundeekin beste edozein finantza-eragiketa egiten dutenek erakunde horiei euren identifikazio fiskaleko zenbakia jakinarazi beharko diete aldez aurretik.

Kreditu-erakundeekin egiten diren eragiketa aktibo edo pasiboak iragankorrak izanda ere betebeharrak hori bete egin beharko da.

Arau bidez betebeharrak horri buruzko erregela bereziak eta salbuespenak ezarri ahal izango dira, bai eta kreditu-erakundeek horrelako kasuetan izango dituzten informazio-betebeharrak ere.

3. Kreditu-erakundeek ezin izango dute txekerik igorri eskudirua, ondasunak, baloreak nahiz beste txeke batzuk ematearen truke, aurretik hartzailearen identifikazio fiskaleko zenbakia jakinarazten ez bazaie. Igorpena eta hartzailearen identifikazioa jasorik geratuko dira. Banku-kontuen kargura igortzen diren txekeak aurreko betebeharrak horretatik salbuetsirik daude.

Era berean, kreditu-erakundeek identifikazio fiskaleko zenbakia eskatuko diete kreditu-erakunde batek igorritako txekeak kobratzeko aurkezten dizkieten pertsona nahiz erakundeei, abonua ez bada banku-kontu batean egiten. Kreditu-erakundeak ez diren pertsonak igorritako 3.000 eurotik gorako txekeak kobratzeko aurkezten dizkietenei ere identifikazio fiskaleko zenbakia eskatuko diete. Bi kasuetan ere, txekea ordaindu egin dela agerraraziko da, eta kobratzeko aurkeztu duenaren identifikazioa ere jasorik utziko da.

Arau bidez adieraziko da zehatz-mehatz kreditu-erakundeek zer egin behar duten aurreko paragrafoetan aipatutako datuak jasorik uzteko eta Zerga Administrazioari jakinarazteko.

4. Pertsona juridikoei edo erakundeei esleitutako identifikazio fiskaleko zenbakia ezeztatu izana Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofizialean argitaratzen denean, dagokion erregistro publikoak ezeztapena egin zaion erakundeari irekitako orrian bazterreko ohar bat egingo du (erakunde motaren arabera) eta bertan; izan ere, ohar horretan zehaztuko da aurrerantzean ezin izango dela horren gaineko inskripziorik egin, zenbaki hori berritzen denean edo identifikazio fiskaleko zenbaki berria ematen denean izan ezik. Halaber, kreditu erakundeek ezin izango dute kargurik edo ordainketarik egin identifikazio fiskaleko zenbakia ezeztatu

zaien nortasunik gabeko pertsona juridikoek edo erakundeek dituzten kontu edo gordailuetan, harik eta zenbaki hori berritu arte edo pertsona juridiko nahiz erakunde horri identifikazio fiskaleko zenbaki berria eman arte. Idatz zati honetan xedatutakoak ez du eragozten erakundeak ordaindu gabeko zerga betebeharrak bete behar izatea; horretarako, ezeztatu den identifikazio fiskaleko zenbakia aldi batean erabiliko da. [\(Uztailaren 3ko 14/2008 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 79 zk., 2008ko uztailaren 11ko\)](#)

5. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#) Zerga Administrazioak kautelazko neurriak ezarri ahal izango ditu identifikazio fiskaleko zenbakia ezeztatzeko prozeduraren ondorioak bermatzeko, baldin eta zentzuzko zantzurik badago pentsatzeko bestela zorraren kobrantza zapuztu daitekeela edo kobratzeko eragozpen handiak izango direla.

Kautelazko neurriak ondo arrazoitu behar dira. Neurri bat jakinarazten denean, berariaz azaldu behar da zergatik hartzen den, zergapekoak nahi dituen alegazioak aurkez ditzan.

Kautelazko neurriak eragotzi nahi den kaltearen proportziozkoak izan behar dira, eta inolaz ere ezin dute egin konpontzen gaitz den kalterik ez kalte konponezinik; hauexek izan daitezke:

- a) Zerga itzulketen ordainketa edo Zerga Administrazioak egin beharreko beste ordainketa batzuk atxikitzea.
- b) Batasunaren Barruko Eragileen Erregistroan kautelaz baja ematea.
- c) Balio Erantsiaren gaineko Zergaren Hileko Itzulketen Erregistroan kautelaz baja ematea.
- d) Aurreneurri gisa, zergapekoaren kontuak edo gordailuak enbargatzea (aurreneurrizko idatzoharra egin behar da).

Bosgarrena.- Prozedura konkurtsalak.

Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoa une bakoitzean indarra duten lege konkurtsaletan ezarritakoarekin bat etorritz aplikatuko da.

Seigarrena.- Informazioa emateko betebeharrari buruzko eskumenak.

Ohorerako, norbanakoaren eta familiaren intimitaterako, eta norberaren irudirako eskubideen babes zibilari buruzko maiatzaren 5eko 1/1982 Lege Organikoko 8. artikuluko 1. idatz-zatiaren arabera, Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak edo toki-entitateen gobernu-organismoek izango dute horretarako eskumena.

Zazpigarrena.- Herri Ogasunaren aurkako delituaren ziozko erantzukizun zibilararen ordainarazpena.

1. Herri Ogasunaren aurkako delituengatik prozeduretan, ordaindu ez den zerga-zorraren zenbateko osoa (berandutza-interesak barne) erantzukizun

zibilaren barruan sartuko da, eta premiamenduzko administrazio-prozeduraren bidez eskatuko da ordainketa.

2. Behin epaia irmoa denean, hura betearazi behar duen epaileak edo auzitegiak lekukotasuna bidaliko die Zerga Administrazioako organoei eta zorra ordainaraz dadila aginduko du. Modu berean jardungo da epaileak edo auzitegiak errekurritutako epai bat behin-behinean betearaztea erabakitzen duenean.

3. Zigor Kodeko 125. artikularekin bat etorritz erantzukizun zibilaren ordainketa zatikatzea erabakitzen denean, epaileak edo auzitegiak Zerga Administrazioari jakinaraziko dio. Kasu honetan, premiamendu-prozedura hasiko da delituaren erantzule zibilak zatikatzeko baldintzak betetzen ez baditu.

4. Zerga Administrazioak epaia eman duen epaileari edo auzitegiari izapidearen berri emango dio, Espainiako Konstituzioko 117.3 artikularen ondoreetarako; eta, hala badagokio, agindutako betearazpenari buruzko gorabeheren berri ere emango dio.

Zortzigarrena.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioak beste arlo batzuetan.

1. Administrazioarekiko diru-erreklamazioa jarri ahal izango da (aldez aurretik, nahi izanez gero, berraztertze errekurtsoa jarrita) ondoren zehazten diren gaien muiari buruz zuzenean edo zeharka erabakitzen duten ebazpenen eta izapide-egintzen aurka.

a) Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Sailak honako sarrera hauen bilketari buruz egiten dituen egintzak: Arabako Foru Aldundiaren Zuzenbide Publikoko sarrerek eta Arabako Foru Aldundiari lotutako edo haren menpeko administrazio-erakundeenak; eta beste Herri Administrazio batzuen Zuzenbide Publikoko sarrerek (zergak nahiz bestelakoak).

b) Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko agintari edo erakundeek Foru Diruzaintzaren obligazioak aintzatetsi edo likidatzea, eta organo horiek Diruzaintzaren kargura egiten dituzten ordainketekin zerikusia duten gaiak.

c) Arabako Foru Aldundiaren eskumenekoak diren era guztietako pentsio eta eskubide pasiboak aintzatetsi eta ordaintzea.

2. Ez da administrazioarekiko diru-erreklamaziorik onartuko honako egintzen aurka:

a) Administrazio-bidean erreklamazioa jartzeko aukera ematen dutenak (bide judizialean, zibilean edo lan arloan baino lehen) edo bide hori agortzen dutenak.

b) Administrazio-bidea agortuko duen ebazpena ematea foru diputatu eskudunari dagokion prozeduretako egintzak.

c) Administrazioarekiko diru-erreklamazioa izatetik salbuesten dituen foru arauren baten itzalpean ematen diren egintzak.

3. Lehenengo idatz-zatian aipatutako gaiei buruzko egintzen aurka administrazioarekiko diru-erreklamazioa jarri ahal izango dute administrazio-egintzak bidezko interesak ukitzen dizkien pertsona guztiek.

4. Lehenengo idatz-zatian aipatutako gaiei buruzko egintzen aurka ezin izango dute administrazioarekiko diru-erreklamaziorik jarri ondoren adierazten diren hauek:

- a) Funtzionarioak eta enplegatu publikoak, salbu eta aintzatetsita duten eskubideren bat zuzenean urratzen denean edo bidezko interesak ukitzen zaizkienean.
- b) Norbanakoak, Administrazioak eskuordetuta edo haren agente nahiz mandatudun gisa jarduten dutenean.
- c) Salatzaileak.
- d) Itun edo kontratu bidez betebeharrak euren gain hartzen dituztenak.
- e) Inpugnatu den egintza eman zuten erakundeak edo organoak, bai eta egintza horren bidez kudeatutako funtsen jasotzailea den beste edozein erakunde ere.

5. Berrikuspenerako aparteko errekurtsua jarri ahal izango dute xedapen gehigarri honetako 3. idatz-zatian aipatutako pertsonak, bai eta arau bidez zehazten diren Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko organoek ere, euren eskumeneko gaietan.

6. Aurreko idatz-zatietan xedatutakoa ezertan eragotzi gabe, xedapen gehigarri honetan araututako administrazioarekiko diru-erreklamazioetan Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko arauak aplikatuko dira, alegia, zergen arloan administrazioarekiko diru-erreklamazioak arautzen dituztenak.

Bederatzigarrena.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioetan baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoak erabiltzea.

1. Arabako Foru Aldundiak hala erabakitzen duen guztietan, baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoak erabili ahal izango dira administrazioarekiko diru-erreklamazioak jartzeko, izapidetzeko eta ebazteko.

2. Era berean, aurreko idatz-zatian esandako moduan, horrelako baliabideak erabili ahal izango dira interesdunari egiten zaizkion jakinarazpenetan, baldin eta berak aldeztu aurretik baliabide horiek lehenesten baditu edo berariaz baimena ematen badu beraiek erabiltzeko.

3. Administrazioarekiko diru-erreklamazioei buruzko espedienteak osatzen dituzten agiriak xedapen honetako 1. idatz-zatian aipatutako bideetatik eskuratu ahal izango dira, betiere Arabako Foru Aldundiak hala erabakitzen badu.

4. Arabako Foru Aldundiak neurri horiek ezartzeko behar diren arauak emango

ditu eta erregistro telematiko egokiak sortuko ditu.

Hamargarrena.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioak toki-ogasunen egintzen aurka.

1. Toki-erakundeak Arabako Lege eta Administrazio Erakundearen jurisdikzioaren pean jarri ahal izango dira. Horretarako, berariazko erabakia hartu beharko dute, eta Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofizialean argitaratu.

Aurreko paragrafoan azaldutako kasuetan, interesdunak, berraztertze errekurtsoaren berariazko edo isilbidezko ebazpenaren aurka, nahi badu, eta administrazioarekiko auzibidean sartu aurretik, administrazioarekiko diru-erreklamazioa aurkeztu ahal izango dio Arabako Lege eta Administrazio Erakundeari, hilabeteko epean, inpugnatu nahi duen egintza jakinarazten dioten egunaren biharamunetik hasita, edo Administrazioaren isiltasunak ondoreak sortzen dituen egunaren biharamunetik hasita.

Horrelakoetan aplikagarriak izango dira administrazioarekiko diru-erreklamazioari buruz ezarritako arauak.

Dena dela, udalak bere organoa sortu badu administrazioarekiko diru-erreklamazioak ebazteko, udal organo horrek izango du halako erreklamazioak ezagutzeko eskumena. Betiere, zein arautegiren itzalpean sortu den udal organoa, hareekin bat etorri jardun beharko du.

Hamaikagarrena.- Bilketa, aldi exekutiboan. (Abenduaren 18ko 21/2008 Foru Araua aldatu duena. ALHAOk 149 zk., 2008ko abenduaren 29ko)

Arabako Foru Aldundiaren bilketa, aldi exekutiboan, horren ardura duenak egingo du, 2005eko martxoaren 11n, edo aipatutako bilketa –aldi exekutiboan- egiteko esleitzen den erakundeak.

Hamabigarrena.- Arau-hausteak eta zehapenak.

Arauzko garapena egiten ez den artean, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 191. artikuluan dauden mailakatze-irizpideak eta foru arau horretan aurreikusten diren zehapenak beheerenerako mailan aplikatuko dira.

Hamahirugarrena.- Berariazko ebazpenik ez ematearen ondoreak.

Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 100. artikuluko 5. idatz-zatian, zergak aplikatzeko prozeduretako presuntziozko egintzak aipatzen dira. Bada, presuntziozko egintza horien erregimena arautzen ez den artean, administrazioaren isiltasuna dela bide interesdunek euren eskaerak ezetsi egin direla ulertu ahal izango dute.

Hamalagarrena.- Zerga-likidazioak.

Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 135. artikuluan aipatzen diren likidazioak eta horien parekoak zergen kudeaketaz arduratzen diren bulegoetan egingo dira, besterik ez dagoen bitartean.

Hamabosgarrena.- Paradisu fiskalaren, tributaziorik ezaren eta zergei buruzko informazio-trukearen definizioa. [\(Otsailaren 20ko 1/2007 Zerga Premiazko Araugintzako Dekretua gehitu zaio. ALHAOko 30 zk., 2007ko martxoaren 12ko\)](#)

1. Arau bidez ezartzen diren herrialde edo lurraldeak joko dira paradisu fiskaltzat.

Aurrerantzean ez dira paradisu fiskaltzat joko Espainiarekin nazioarteko zergapetze bikoitza ekiditeko hitzarmena, informazioa trukatzeko klausula duena, izenpetzen duten herrialde edo lurraldeak, edo zergei buruzko informazioa trukatzeko akordioa izenpetzen dutenak, baldin eta hitzarmen edo akordio horretan berariaz jasotzen bada berau aplikatzen hasten denetik herrialde edo lurraldeok ez direla paradisu fiskaltzat joko.

Aurreko paragrafoan aipatzen diren herrialde edo lurraldeak berriz ere paradisu fiskaltzat joko dira hitzarmen edo akordio horiek aplikatzeari uzten zaion unetik bertatik.

2. Tributaziorik eza dago baldin eta dagokion herrialde edo lurraldean ez bada Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren, Sozietateen gaineko Zergaren edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren, kasu bakoitzean doakionaren, berdin-berdina edo antzekoa den zergarik aplikatzen.

Xedapen honek ezartzen duenaren ondorioetarako, errenta, zati batean besterik ez bada ere, zergapetzea helburu duten zergak zerga berdin-berdin edo antzekotzat joko dira, zergaren xedea errenta bera, sarrerak edo errenta egotearen zantzua ematen duen beste edozein elementu dela ere. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren kasuan, zerga berdin-berdin edo antzekotzat joko dira Gizarte Segurantzari egindako kotizazioak, arau bidez ezarriko diren baldintzetan.

Zerga berdin-berdina edo antzekoa aplikatzen dela iritziko zaio dagokion herrialde edo lurraldeak Espainiarekin zerga bakoitzarenkasuan nazioarteko zergapetze bikoitza ekiditeko hitzarmena izenpetuta badauka, hitzarmenean bertan ezartzen diren berezitasunekin.

3. Herrialde edo lurraldeekin zergei buruzko informazio-trukea dago herrialde edo lurraldeoi ondokoa aplikatzekoa bazaie:

a) Nazioarteko ezarpen bikoitza ekiditeko hitzarmena, informazioa trukatzeko klausula duena, betiere hitzarmen horrek ez badu berariaz ezartzen zergei buruzko informazio-trukearen maila ez dela nahikoa xedapen honen ondorioetarako; edo

b) Zergei buruzko informazio-trukerako akordioa, betiere akordio horrek berariaz ezartzen badu zergei buruzko informazio-trukearen maila nahikoa dela xedapen honen ondorioetarako.

Aurrekoa hala izanik ere, arau bidez ezar daiteke informaziotrukearen mugak direla-eta zein kasutan ez dagoen zergei buruzko informazio-

trukerik.

4. Tributu bakoitzaren arauetan berezitasunak ezar daitezke xedapen hau aplikatzeko.

Hamaseigarrena. Katastroko erreferentzia. [\(Abenduaren 20ko, 15/2010 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 147 zk., 2010eko abenduaren 29ko\)](#)

1. Ondasun higiezinaren katastroko erreferentzia agertu behar da higiezinaren jabaria eta haien gaineko gainerako eskubide errealak xede dituzten gertakari, egintza edo negozioak jasotzen dituzten tresna publikoetan, judiziozko manamendu eta ebazpenetan, administrazio espediente eta ebazpenetan eta gainerako agiri guztietan, bai eta higiezinak errentatzeko eta haien erabilera zeinahi tituluren bidez lagatzeko kontratuetan, energia elektrikoa hornitzeko kontratuetan, proiektu teknikoetan eta arau bidez zehazten diren ondasun higiezinaren inguruko gainerako agiri guztietan ere. Halaber, Jabetza Erregistroan agerraraziko da legean ezarritako kasuetan.

2. Honako hauetan ez da katastroko erreferentzia agerrarazi beharko:

- a) Berme eskubide errealeen kitapena agerrarazten duten agirietan.
- b) Zuzenbide Publikoko zorrak kobratzeko neurriak hartzeko edo deuseztatzeko administrazio egintzetan.
- c) Zergabilketako araudian ezarritako ordainketa gerorapenak edo zatiketak xede dituzten prozeduretan, eta zergen arloko egiaztapen, ikerketa eta likidazio prozeduretan, Zerga Administrazioak erreferentzia lehendik ere ezagutzen badu.
- d) Premiamendu prozeduretan emandako epai ebazpenak edo administrazio ebazpenak betetzeko eta betearazteko egiten diren oharretan.

3. Arabako Lurralde Historikoan eskumena edo jurisdikzioa duten notario, erregistratzaile eta epai zein administrazio organo eta agintariek, ondasun higiezin baten aldaketaren bat agerian jartzen duen egintza, negozio edo prozeduraren bat aurkezten zaienean, higiezinaren behar bezala identifikatzeko eskatu behar dute, hau da, katastroko erreferentzia jartzeko, arauz ezartzen den bezala, eragin erreala duten egintza edo negozioen eta Higiezinaren Katastroaren arteko koordinazioa bermatzeko.

4. Honako hauek nahitaez aurkeztu behar dute ondasun higiezinaren katastroko erreferentzia:

- a) Ondasun higiezinaren bat ukitzen duen prozedura bideratzeko eskumena duen agintaritzaren judizial edo administratiboaren aurrean, ondasun higiezinaren horien gaineko eskubide errealen edo eragina duten eskubideen titularrek.
- b) Notarioaren aurrean, higiezinaren gainean eraturiko egitate,

egintza edo negozioa agerrarazten duen notario agiria eskatzen edo egilesten dutenek.

c) Jabetza Erregistroan, erregistratzaileari ondasun higiezin gainera erregistro idazpena egiteko eskatzen diotenek.

d) Xedapen honetako 1. idatz zatian azaltzen den hornidura ematen duten konpainien aurrean, hornidura horiek kontratatzen dituztenek, eta higiezinaren erabileraren errentamendu edo lagapen kontratueta, errentatzaile edo lagatzaileek.

e) Aurreko paragrafoetan ezarritako kasuetatik kanpo, alderdiek edo interesdunek erreferentzia hori beren kabuz agerraraziko dute egilesten edo egiten dituzten agirietan.

5. Katastroko erreferentzia hainbatek aurkeztu behar badute, betebeharrak hori batek betez gero zergapeko guztiek betetzat joko da.

Hamazazpigarrena. Arabako Lurralde Historikoaren Foru Ogasunaren urteko txosten integratua. [\(Apirilaren 15eko 13/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 48 zk., 2013ko apirilaren 26ko\)](#)

Urtearen lehen seihilekoan, zerga administrazioaren eskumena duen foru sailak Foru Ogasunaren txosten integratua jendarean jarriko du. Txosten horrek, aurreko urteko zerga kudeaketa zein ekonomia kudeaketa jasoko du, zerga bakoitza eta erkidegoko erakundeekiko, Estatuarekiko eta toki entitateekiko finantza harremanak aipatuta; gainera, onetsitako arau aldaketan azterketa laburra ere jasoko du. Halaber, Arabako Lurralde Historikoan Iruzzurrari Aurre egiteko Planaren alderdirik garrantzitsuenak ere sartuko dira.

Hamazortzigarrena. [\(Apirilaren 15eko 13/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 48 zk., 2013ko apirilaren 26ko\)](#)

Arau honetako 92. artikuluan n) letran aurreikusitakoa betetzeko, zerga administrazioan eskumena duen foru sail honek eta n) letran aipatzen diren entitateek hitzarmena bat sinatuko dute. Hitzarmen horrek, lagapenaren xede diren zerga datuak azalduko ditu, baita horiek jakingo dituzten pertsonen zerrenda ere; horrela bada, martxoaren 22ko 3/1997 Legearen 17.3 artikulua derrigortzen duen isiltasun baldintza beteko da.

Hemeretzigarrena. Atzerriko ondasunen eta eskubideen berri eman beharra. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Zergapekoek ondoko informazioa eman behar diote Zerga Administrazioari, foru arau honetako 29. eta 90. artikuluetan ezarritakoarekin bat etorritik eta arauz ezartzen den bezala:

a) Banku edo kreditu trafikuan aritzen diren atzerriko erakundeetan irekita dauzkaten (titular diren) kontuei buruzko informazioa, bai eta

baimenduta dauden edo dirua erabiltzeko ahalen bat duten erakunde horietako kontuei buruzko informazioa ere.

b) Denetariko erakundeen sozietate kapitalaren, funtsen edo ondarearen adierazgarri edo norberaren kapitalak hirugarrenei laga izanaren adierazgarri izanik atzerrian kokatuta edo gordailatuta dauzkaten (titular diren) titulu, aktibo, balore edo eskubideei buruzko informazioa, bai eta atzerriko erakundeekin hartzaile gisa kontratatutako bizi edo elbarritasun aseguruiei buruzko informazioa eta halako erakundeei kapitala (dirutan), ondasun higigarriak edo ondasun higiezinak eman izanaren ondorioz onuradun diren biziarteko edo aldi baterako errentei buruzkoa ere.

c) Titular diren atzerriko ondasun higiezonei eta ondasun higiezinaren gaineko eskubideei buruzko informazioa.

d) Titular diren ondasun higagarriei eta horien gaineko eskubideei buruzko informazioa, betiere bakoitzaren balioa 50.000 eurotik gorakoa bada eta, araez zehazten den unean, atzerrian baldin badaude edo atzerrian egon badira.

Hizki honetan ezarritakoaren ondorioetarako, bakoitzaren balioa, merkatuan duen ohiko balioa izango da.

e) Titular diren ondasun higigarriei edo horien eskubideei buruzko informazioa, atzerriar herrietan matrikulatuta edo herri horietako erregistroan agertzen badira.

Aurreko bost letretan arautzen diren betebeharrak ondokoek ere bete beharko dituzte: kapitalak zurtzearen eta terrorismoaren finantzaketaren kontrako apirilaren 28ko 10/2010 Legeko 4. artikuluko 2. idatz zatian ezarritakoaren arabera benetako titularrak direnek.

2. Arau hausteen eta zehapenen araubidea.

Zergen arloko arau haustea da xedapen gehigarri honetan aipatzen diren aitorten informatiboak ezarritako epealdian ez aurkeztea, bai eta aitortenok osatu gabe, okerreko datuekin edo datu faltsuekin aurkeztea ere.

Halaber, zergen arloko arau haustea da aitorten horiek baliabide elektronikoen, informatikoen edo telematikoen bidez ez aurkeztea nahitaez hala aurkeztu behar diren kasuetan.

Arau hauste horiei zehapena ezartzeko ondoko erregela hauek aplikatuko dira:

a) Zergapeko batek ez badu betetzen atzerriko kreditu erakundeetako kontuei buruzko informazioa eman beharra, 5.000 euroko isun finkoa ordaindu beharko du nahitaez jakin beharrekoa izan arren aitorpenean falta den kontu bakoitzeko datu edo datu multzo bakoitzagatik eta beste horrenbeste oker edo faltsututa adierazitako datu edo datu multzo bakoitzagatik (10.000 euro gutxienez).

Aitorpena epez kanpo aurkezten bada Zerga Administrazioak errekerimendurik egin gabe, zehapena 100 eurokoa izango da kontu

bakoitzeko datu edo datu multzo bakoitzagatik (1.500 euro gutxienez). Modu berean ezarriko zaie zehapena aitorpena baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoen bidez aurkezten ez duten zergapekoei, nahitaez hala egin behar izanez gero.

b) Zergapeko batek ez badu betetzen atzerrian gordailatutako, kudeatutako edo lortutako titulu, aktibo, balore, eskubide, aseguru eta errentei buruzko informazioa eman beharra, 5.000 euroko isun finkoa ordaindu beharko du nahitaez jakin beharrekoa izan arren aitorpenean falta den motaren arabera banakatutako ondare elementu bakoitzeko datu edo datu multzo bakoitzagatik eta beste horrenbeste oker edo faltsututa adierazitako datu edo datu multzo bakoitzagatik (10.000 euro gutxienez).

Aitorpena epez kanpo aurkezten bada Zerga Administrazioak errekerimendurik egin gabe, zehapena 100 eurokoa izango da motaren arabera banakatutako ondare elementu bakoitzeko datu edo datu multzo bakoitzagatik (1.500 euro gutxienez). Modu berean ezarriko zaie zehapena aitorpena baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoen bidez aurkezten ez duten zergapekoei, nahitaez hala egin behar izanez gero.

c) Zergapeko batek ez badu betetzen atzerrian dauzkan edo atzerrian matrikulatutako edo atzerriko herrietan erregistratutako ondasun higieizinei eta higigarriei eta ondasun higieizinen gaineko eskubideei buruzko informazioa emateko beharra, 5.000 euroko isun finkoa ordaindu beharko du nahitaez jakin beharrekoa izan arren aitorpenean falta den ondasun higiezin edo higigarri bakoitzeko edo ondasun horietako baten gaineko eskubide bakoitzeko datu edo datu multzo bakoitzagatik eta beste horrenbeste oker edo faltsututa adierazitako datu edo datu multzo bakoitzagatik (10.000 euro gutxienez).

Aitorpena epez kanpo aurkezten bada Zerga Administrazioak errekerimendurik egin gabe, zehapena 100 eurokoa izango da ondasun higiezin edo higigarri bakoitzeko edo ondasun horietako baten gaineko eskubide bakoitzeko datu edo datu multzo bakoitzagatik (1.500 euro gutxienez). Modu berean ezarriko zaie zehapena aitorpena baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoen bidez aurkezten ez duten zergapekoei, nahitaez hala egin behar izanez gero.

Xedapen gehigarri honetan arautzen diren arau haustea eta zehapenak ezin dira bateratu foru arau honetako 202., 203. eta 204. artikuluetan arautzen direnekin.

3. Zerga bakoitzari buruzko foru arauetan ondorio bereziak ezarri ahal izango dira xedapen gehigarri honetan arautzen den informazioa eman beharra betetzen ez denerako.

Hogeigarrena. Ondarea ikertzeko eskumenak Herri Ogasunaren kontrako

delituen prozesuetan. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

Herri Ogasunaren kontrako delituen prozesuetan, jarduketak egiten dituzten organoek eskumena edukiko dute delituari lotutako diru kopuruak ordaintzeko erabil daitekeen ondarea ikertzeko agintaritza judizialaren gainikuspenarekin. Honek ez ditu eragotziko Polizia Judizialaren unitateen ahalmenak.

Hori dela eta, organo horiek foru arau honetako 90., 91. eta 166. artikuluetan ezarritako ahalmenak erabili ahal izango dituzte, delituekin zerikusia duten pertsonen ondareari buruzko txostenak egin ahal izango dituzte eta foru arau honetako 78. artikuluko 7. idatz zatian arautzen diren kautelazko neurriak aplikatu ahal izango dituzte.

Jarduketen berri emango diote zigor epaileari (gorabeherak eta emaitzak), eta gero hark kautelazko neurriei buruzko ebazpena emango du: berretsi, aldatu edo kendu.

Jarduketei foru arau honetan eta berau garatzen duten arauetan ezarritakoa aplikatuko zaie; nolanahi ere, epaileak jarduketa gehiago egitea erabaki dezake, Prozedura Kriminalaren Legeko 989. artikuluan ezarritakoaren itzalpean.

Hogeita batgarrena. Elkarren arteko laguntzaren eremuan kudeatutako kredituen izaera juridikoa. [\(Ekainaren 3ko 18/2013 Foru Araua gehitu zaio. ALHAOko 69 zk., 2013ko ekainaren 17ko\)](#)

1. Foru arau honetako 1. artikuluko 2. idatz zatian aipatutako elkarren arteko laguntzaren ondorioetarako, eta foru arau honetako 77 bis artikuluan xedatutakoa eragotzi gabe, beste estatu edo nazioarteko zein nazioz gaundiko erakunde batzuen kreditu oro Ogasun Publikoaren eskubide publikotzat joko da baldin eta Zerga Administrazioak laguntza, lankidetzat, elkarlana eta antzeko ekintzaren bat egiten badu kreditu horri buruz, elkarren arteko laguntza horren eremuan.

2. Elkarren arteko laguntzarako ekintza horiei dagokienez, halako eskubideek euren jatorrizko izaera juridikoari eutsiko diote, eta Arabako Lurralde Historikoko Ekonomia eta Aurrekontu Araubideari buruzko Foru Arauan eta honako foru arau honetan ezarritako araubide juridikoa aplikatuko zaie.

XEDAPEN IRAGANKORRAK

Lehenengoa.- Betearazpen-aldiko errekarquak, berandutza-interesak, eta kontrata eta azpikontratetako erantzukizuna.

1. Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 28. artikuluan xedatutakoa Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarritakoan betearazpen-aldian sartzen diren zerga-zorrei aplikatuko zaie.

2. Berandutza-interesei buruz Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 26. artikuluko 4. idatz-zatian xedatutakoa Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarritakoan hasten edo aurkezten diren prozedurei, idazkiei eta eskaerei aplikatuko zaie.

3. Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 43. artikuluko 1. idatz-zatiko e) letran azaltzen den erantzukizun kasua ez zaie aplikatuko kontrataturiko edo azpikontrataturiko obra eta zerbitzuei, baldin eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri aurretik hasitakoak badira.

Bigarrena.- Zerga-prozedurak.

1. Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jartzen den eguna baino lehen hasitako zerga-prozeduretan, egun horretara arte indarrean egondako arauak beteko dira harik eta prozedura amaitu arte, hurrengo idatz-zatian xedatutakoaren kalterik gabe.

2. Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri aurretik hasitako prozedurei artikuluko hauek aplikatuko zaizkie:

a) Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 61. artikuluko 2. idatz-zatia, borondatez ordaintzeko aldiei buruzkoa, Administrazioaren likidazioa Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri ondoren jakinarazten bada.

b) Foru Arau honetako 78. artikulua, kautezko neurriei buruzkoa, Foru Araua indarrean jartzen denean hartzen direnean

c) Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 108. artikuluko 2. idatz-zatia, interesduna bertaratuta egiten diren jakinarazpenei buruzkoa, argitalpenak Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri ondoren egiten badira.

d) Foru Araua honetako 173. artikulua, ondasun eta eskubideen enbargoa egiteari buruzkoa, enbargatzeko diziplina ematen dutenean Foru Arau hau indarrean sartzen denetik.

e) Foru Arauaren 176. artikulua, enbargatutako ondasun eta zerbitzuak besterentzeari buruzkoa, besterentzeko akordioa Foru Araua indarrean jarri ondoren hartzen dutenean.

f) Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 218. artikuluko 2. idatz-zatia, zehapenen aurka errekurtsio edo erreklamazioak jartzearen ondorioei buruzkoa.

g) Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 230. artikuluko 1. idatz-zatia, berraztertzeko errekurtsioa jartzeko epeari buruzkoa, errekurritzen den egintza edo ebazpena Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarritakoan jakinarazten bada.

3. Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 14. eta 163. artikuluek aplikatuko dira, itzurpenaren aurkako klausulari buruzkoak alegia, baldin eta txostenaren xede diren egintzak edo negozioak Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri

ondoren eginak badira. Lehenago egindako egintzei eta negozioei Arabako Lurralde Historikoko Zergei buruzko 1981eko maiatzaren 31ko Foru Arau Orokorreko 24. artikuluan xedatutakoa aplikatuko zaie.

Hirugarrena.- Zergen arloko arau-haustea eta zehapenak.

1. Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri baino lehen egindako zergen arloko arau-hausteei berau aplikatuko zaie, baldin eta arau-hauslearen mesederako bada eta ezarritako zehapena irmo bihurtu ez bada.

Irmo ez diren zehapenen berrikuspena eta arautegi berriaren aplikazioa erreklamazio eta errekurtsioak ebatzen ari diren administrazio eta jurisdikzio organoen eginkizunak izango dira, behin interesduna entzun eta gero.

2. Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri aurretik hasitako zergen arloko zehapen-prozedurak 2005eko abenduaren 31rako amaitu beharko dira.

Laugarrena.- Administrazioarekiko diru-erreklamazioak.

1. Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri ondoren aurkeztu diren erreklamazioei eta errekurtsioei berton xedatutakoa aplikatuko zaie. Lehenago aurkeztutakoei aurreko arautegia aplikatuko zaie, amaitu arte.

2. Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 240. artikuluko 1. idatz-zatian aipatutako epea, administrazioarekiko diru-erreklamazioak jartzeko epea hain zuzen, Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarritakoan jakinarazten diren egintza edo ebazpenen aurkako erreklamazioei aplikatuko zaie.

3. Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 245. artikuluko 2. idatz-zatian xedatutakoa Zergei buruzko Foru Arau Orokorra indarrean jarri eta handik urtebete igarotakoan aurkeztu diren administrazioarekiko diru-erreklamazioei aplikatuko zaie.

XEDAPEN INDARGABETZAILE BAKARRA

1. Foru arau honetako xedapen iragankorretan xedatutakoaren kalterik gabe, honako foru araua indarrean jartzen denean indargabetu egingo dira bertan ezarritakoari aurka egiten dioten xedapen guztiak; besteak beste, Arabako Zergei buruzko 1981eko maiatzaren 31ko Foru Arau Orokorra, eta martxoaren 23ko 114/1993 Foru Dekretua, herritarrek Zerga Administrazioarekiko harremanetan dituzten eskubideak ezarri dituenak.

2. Aurreko idatz-zatian esandako moduan indargabetuko diren testuen garapenerako emandako arauak indarrean iraungo dute, bai eta administrazioarekiko diru-erreklamazioak arautzen dituzten xedapenek ere, foru arau honetan ezarritakoaren aurka ez doazen heinean, harik eta foru arau hau garatzeko arau berriak indarrean jarri arte.

3. Indarrean dauden arauetan foru arau honen bidez berariaz indargabetu diren xedapenei buruz ageri diren aipamenak foru arau honetan gai berberei buruz emandako xedapenei dagozkiela ulertu behar da.

AZKEN XEDAPENAK

Lehenengoa.- Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 16ko 35/1998 Foru Arauaren aldaketa.

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 16ko 35/1998 Foru Arauan honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 11. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Sozietate zibilen (nortasun juridikoa izan zein ez), jaraunspen banatu gabeen, ondasun erkidegoen eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako gainerako erakundeen errentak bazkideei, jaraunsleei, erkideei edo partaideei eratzikiko zaizkie, hurrenez hurren, foru arau honetako IV. tituluko VI. kapituluko 2. atalean ezarritakoaren arabera.”

Bi. 50 quinquies artikuluko 2. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“2. Aurreko idatz-zatian aipatutako informazio-betebeharra errenta-eratzikipenaren erregimeneko erakundeen ordezkariatzat jotzen den pertsonak bete beharko du, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 45. artikuluko 3. idatz-zatian ezarritakoaren arabera, edo honako zerga honen zioz zergadun diren kideek edo Sozietateen gaineko Zergaren subjektu pasibo direnek, atzerrian eratutako erakundeen kasuan.”

Hiru. 89. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Hauek izango dira zerga-zorraren osagaiak: zerga-kuota, eta, bidezkoa bada, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 57. artikuluko 1. eta 2. idatz-zatietan bildutako gainerako kontzeptuak.”

Lau. 92. artikuluko 4. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“4. Baterako zerga-ordainketarako aitortpena famili unitateko adin nagusiko kideek sinatu eta aurkeztuko dute, eta hauek famili unitateko adingabeen ordezkari gisa jardungo dute, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 45. artikuluko 1. idatz-zatian xedatzen denaren arabera.”

Bost. 95. artikuluko 5. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“5. Kausatzailearen ondorengoek zerga honen aitortpena aurkeztu eta sinatzeko burutu gabeko betebeharrak bete beharko dituzte, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 39. artikuluen arabera.”

Sei. 97. artikuluko 3. eta 4. idatz-zatiak aldatu dira eta honela geratu dira:

“3. Salbuespeneko kasuetan, Foru Aldundiak, berak egokiesten dituen txostenak egin eta gero, zerga-zorra zeinahi ondasun edo eskubide

emanez ordaintzea onartu ahal izango du.

Aurreko paragrafoan adierazi bezala ondasun edo eskubideak ordaintetan ematen direnean, horrek agerian jartzen dituen errentak ez dira zerga-oinarrian sartuko.

4. Kausatzailearen ondorengoek zerga honen aitorpen, autolikidazio eta ordainketako burutu gabeko zerga-betebeharrak, zehapenak izan ezik, bete beharko dituzte, Zergei buruzko Foru Arau Orokorraren 39. artikuluaaren arabera.”

Zazpi. 104. artikuluko 4. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“4. Itzulketa egiteko epea igarotakoan, itzulketarako ordainketa-agindua eman gabe badago eta horren arrazoiak Zerga Administrazioari egotzi ahal bazaizkio, itzuli beharreko kopuruari, epea amaitzen den egunetik ordainketa agintzen den egunera arte, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 26. artikuluan aipatzen diren berandutza-interesak aplikatuko zaizkio, zergadunak hala eskatu beharrik izan gabe.”

Zortzi. 110. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“110. artikulua.- Arau-hausteak eta zehapenak.

Zerga honi dagozkion arau-hausteei Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera zehapena izango dute.”

Bigarrena.- Ondarearen gaineko Zergari buruzko abenduaren 11ko 23/1991 Foru Arauaren aldaketa.

Ondarearen gaineko Zergari buruzko abenduaren 11ko 23/1991 Foru Arauan honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 6. artikuluko Bi eta Hiru idatz-zatiak aldatu dira eta honela geratu dira:

“Bi. Bat idatz-zatian aipatutako betebeharrak ez betetzea zergen arloko arau-haustea izango da eta 150,25 - 6.010,12 euro bitarteko isunarekin zehatuko da.

Hiru. Edonola ere, aurreko 5. artikuluko Bat idatz-zatiko b) letran aipatzen diren ez-egoiliarren ondasun edo eskubideen gordailuzainak edo kudeatzaileak, bere gordailu edo kudeaketaren pean dituen ondasun edo eskubideen zioz, Zerga honi dagokion zerga-zorra eta, halakorik badago, zehapenak ordaintzearen erantzukizun solidarioa izango du, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 42. artikuluko 4. idatz-zatian ezarritako eran.”

Bi. 26. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“26. artikulua.- Zerga-oinarria zehaztea.

Oro har, zerga-oinarria zuzeneko zenbatespenaren bidez zehaztuko da.

Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 52. artikuluan azaltzen diren inguruabarrak gertatzen direnean, zeharkako zenbatespenaren erregimena aplikatu ahal izango da zerga-oinarria zehazteko.”

Hiru. 27. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“27. artikulua.- Peritu-tasazioa.

Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 129. artikuluan aipatzen den peritu-tasazio kontrajarria foru arau honetako 18, 19 eta 24. artikuluetan aipatzen diren ondasun eta eskubideei bakarrik aplikatu ahal izango zaie, salbu eta foru arau honetako 18. artikuluko bigarren paragrafoan aurreikusitako aukera baliatzen denean.”

Lau. 35. artikuluko Bi idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“Bi. Salbuespeneko kasuetan, Foru Aldundiak, berak egokiesten dituen txostenak egin eta gero, zerga-zorra eta, halakorik egonez gero, zehapenak zeinahi ondasun edo eskubide eman ez ordaintzea onartu ahal izango du.”

Bost. 38. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“38. artikulua.- Arau-haustea eta zehapenak.

Foru arau honetan dauden arau berezien kalterik gabe, zerga honi dagozkion arau-haustea Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera zehatuko dira.”

Hirugarrena.- Sozietateen gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 24/1996 Foru Arauaren aldaketa.

Sozietateen gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 24/1996 Foru Arauan honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 6. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Sozietate zibilek (nortasun juridikoa izan zein ez), jaraunspen banatu gabeek, ondasun erkidegoek eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako gainerako erakundeek izandako errentak, bai eta jasandako atxikipen eta konturako sarrerak ere, bazkideei, jaraunslerei, erkideei edo partaideei eratzikiko zaizkie, hurrenez hurren, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 16ko 35/1998 Foru Arauko IV. tituluko VI. kapituluko 2. atalean ezarritakoaren arabera.”

Bi. 10. artikuluko 2. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“2. Zerga-oinarria zuzeneko zenbatespenaren bidez zehaztuko da, edo zenbatespen objektiboaren bidez, foru arau honek hori aplikatzeko agintzen duenean, eta, sorospidez, zuzeneko zenbatespenaren bidez, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 52. artikuluan xedatutakoaren arabera.”

Hiru. 14. artikuluko 1. idatz-zatiko c) letra aldatu da eta honela geratu da:

“c) Isunak, zehapen penalak eta administrazio-zehapenak, betearazpen-aldiko errekaruak eta aurretiazko errekerimendurik gabe epe kanpo

aurkeztutako aitorpenengatiko errekaruak.”

Lau. 70. artikuluko 2. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“2. Betebehar hori ez betetzea zergen arloko arau-haustea izango da, eta 3.000,00 - 6.000,00 euro bitarteko isuna ezarri ahal izango da ez-betetze hori gertatzen den zergaldi bakoitzeko.

Arau-hauste honen erantzule subsidiarioak izango dira sozietatearen administratzaileak, aurreko idatz-zatian ezarritakoa behar bezala betetzeko neurriak berariaz proposatzen dituztenak salbu, nahiz eta gainontzeko administratzaileek onartu ez.”

Bost. 77. artikuluko 4. idatz-zatia honelaxe geratu da:

“4. Artikulu honetako 1. eta 2. idatz-zatietan aipatutako akordioak egon ezean, ezin izango da aplikatu zerga-baterakuntzaren erregimena.

Aurrerantzean zerga-taldean sartu beharko diren sozietateei dagozkien akordioak egin gabe izatea erakunde nagusiaren zergen arloko arau-haustea izango da, 300 eta 6.000 euro bitarteko isunarekin zehatuko da, eta ez du eragotziko ukitutako sozietateak taldean eraginkortasunez sar daitezen. Zerga-baterakuntzaren erregimena ezin izango da aplikatu baldin eta, zerga-baterakuntzaren erregimenean zerga ordaindu behar duten lehenengo zergaldia amaitzen den egunetik aurrera, artikulu honetan aipatutako akordioak oraindik ere egin gabe badaude.”

Sei. 87. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Zerga-baterakuntzaren erregimena galdu egingo da honakoetako bat gertatzen denean:

a) Zerga-taldeko sozietateren batek Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 52. artikuluan ezarritakoaren arabera zeharkako zenbatespenaren erregimena aplikatzea dakarten inguruabarretariko baten bat izatea.

b) Informazio-betebeharrak, aurreko artikuluko 1. idatz-zatian azaldutakoak, ez betetzea.”

Zazpi. 100. artikuluko 4. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“4. Aurreko idatz-zatietan ezarritako betebeharrak ez betetzea zergen arloko arau-haustea izango da eta eman gabe utzitako datu bakoitzeko 150,25 eta 6.010,12 euro bitarteko isuna jarri ahal izango da; isunaren gehieneko zenbatekoa, betiere, erakunde eskuratzailleak, eskualdatutako ondasun eta eskubideak direla eta, bere kontabilitatean adierazitako balioaren %5 izango da.”

Zortzi. 128. artikuluko 2. idatz-zatia honelaxe geratu da:

“2. Aurreko idatz-zatian ezarritako betebeharra ez betetzea zergen arloko arau-haustea izango da.

Arau-hauste hori behin bakarrik zehatuko da eta birbalorazio-

zenbatekoaren %5eko isuna ezarriko da. Ordainketak ez du ekarriko diru kopuru hori Zergari dagokionez birbalarizatutako ondare-elementuaren balioari gehitzea.”

Bederatzi. 134. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“134. artikulua.- Subjektu pasiboen betebeharrak zerga-egoitzari dagokionez.

Subjektu pasiboek Zerga Administrazioa jakinean jarri beharko dute zerga-egoitza aldatzen dutenean, eta Zerga Administrazioak, bere aldetik, zerga-egoitzaren aldaketa eragin ahal izango du, Zergei buruzko Foru Arau Orokorraren 48. artikuluan xedatutakoaren arabera.”

Laugarrena.- Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko apirilaren 19ko 7/1999 Foru Arauaren aldaketa.

Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko apirilaren 19ko 7/1999 Foru Arauan honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 8. artikuluko 3. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“3. Zerga honen ziozko zergadunek, establezimendu iraunkorren bitartekaritzarik gabe, sortutako etekinen ordaintzaileari dagokionez, Zerga Administrazioaren jarduketak erantzulearekin zuzenean bideratu ahal izango dira eta zerga-zorra berari eskatu, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 41. artikuluko 5. idatz-zatian xedatutako erantzukizunaren ondoriozko aurretiazko administrazio egintzaren beharrik gabe.

Establezimendu iraunkor bati lotuta ez dauden ondasun edo eskubideen gordailuzain edo kudeatzaileen kasuan, sorospidezko erantzukizuna Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 41. artikuluko 5. idatz-zatian ezarritako eran eskatuko da.

Bi. 9. artikuluko 3. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“3. Aurreko 1. idatz-zatian aipatutako betebeharrak ez betetzea zergen arloko arau-haustea izango da eta 600 - 6.000 euro bitarteko isunarekin zehatuko da.

Hiru. 34. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“34. artikulua.- Zerga-zorraren oinordetza.

Zergaduna hiltzen bada, kausatzailearen oinordekoek, Zergei buruzko Foru Arau Orokorraren 39. artikuluan xedatutakoarekin bat etorritik, zergadunak, zerga hau dela eta, burutu gabe utzi zituen zerga-betebeharrak bete behako dituzte, zehapenak izan ezik.”

Lau. 36. artikulua honelaxe geratu da:

“36. artikulua.- Arau-haustek eta zehapenak.

Zerga honi dagozkion arau-haustek Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera zehapena izango dute.”

Bost. 38. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Zergak kudeatzen dituzten organoek behin-behineko likidazioa igorri ahal izango dute, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera.”

Bosgarrena.- Ondare Eskualdaketa eta Egintza Juridiko Dokumentatuen gaineko Zergari buruzko martxoaren 31ko 11/2003 Foru Arauaren aldaketa.

Ondare Eskualdaketa eta Egintza Juridiko Dokumentatuen gaineko martxoaren 31ko 11/2003 Foru Arauan honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 34. artikuluko 2. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“2. Kasu berezietan, emakidaren izaeraren ondorioz zerga-oinarria aurreko idatz-zatiko arauen bitartez finkatzerik ez dagoenean, honako arauen bitartez zehaztuko da:

a) Kasuan kasuko ustiapenak, erabilerak edo aprobetxamenduak lotuta dituen aktibo finkoen balioari %2ko portzentajea aplikatuko zaio emakidak dirauen urte bakoitzeko; betiere %10 aplikatuko zaio gutxienez, eta gehieneko zenbatekoa ez da izango aktiboaren balioa baino handiagoa.

b) Horrelako balioespenik ezean, kasuan kasuko Herri Administrazioak adierazitako balioespena hartuko da aintzat.

c) Aurreko bi arauetatik bat ere aplikatzerik ez dagoenean, interesdunek aitortutako balioa hartuko da aintzat. Beterie Administrazioak eskubidea izango du balioa egiaztatzeko Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 56. artikuluan adierazitako bideetatik.”

Bi. 71. artikuluko 2. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“2. Egiaztapena Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 56. artikuluan ezarritako baliabideak erabiliz egingo da:

a) Lurrei Hiri Lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergaren ondoreetarako esleitutako balioak.

b) Kasuan kasuko eskuraketaren xede diren ondasunek azken aldiz besterendu zirenean izan zuten salmenta-prezioa, edo inguru nahiz barruti bereko beste ondasun batzuek, izaeraz eta egoeraz aurrekoen antzekoek, azken aldiz besterendu zirenean izan zuten salmenta-prezioa.

c) Aseguru-kontratueta ondasunei esleitutako kapitala.

d) Hipoteka duten finkak eskuratzen direnean, hipotekaren ondoreetarako adierazitako balioa, hau da, maileguaren printzipala, salbu eta interesdunak frogatzen duenean printzipala ez dela oso-
osorik erabili ondasuna edo eskubidea eskuratzeko.

e) Administrazioak bere esku dituen balantze, datu eta balioespenak, baldin eta zergadunak beste zerga batzuen ondoreetarako onartu baditu. Beterie, Likidazio Bulegoak ahalmena izango du aktiboaren osagaiak biderik egokienetatik egiaztatzeko.”

Hiru. 72. artikuluko 3. idatz-zatia honelaxe geratu da:

“3. Ondasun edo eskubideen balioa dela-eta perituak ados ez daudenean, Administrazioako perituak egindako tasazioak ez badu %10etik gorako aldeaz gainditzen interesdunak egindakoa, eta 120.202,42 euro baino gehiagokoa ez bada, bera hartuko da oinarritzat likidazioa egiteko. Administrazioako perituak egindako tasazioak aurrean adierazitako mugaren gainetik gainditzen badu interesdunak egindakoa, Likidazio Bulegoak Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera jardungo du. Hirugarren perituak egindako balioespenari ezin izango zaio inolako errekurtsorik jarri.”

Lau. 75. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Preskripzioa, hurrengo idatz-zatian xedatutakoa salbu, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 65. artikuluan eta hurrengoetan ezarritakoaren arabera arautuko da.”

Bost. 83. artikuluko 1. idatz-zatia honelaxe geratu da:

“1. Baldin eta, epailearen edo Administrazioaren ebazpen irmoaren bidez, egintza nahiz kontratua deuseztatu, desegin edo suntsiarazi dela adierazten edo onartzen bada, zergadunak Zergaren kuotaren zioz ordaindu duen kopuruaren itzulketarako eskubidea izango du, egintzak edo kontratuak irabazizko ondorioz ekarri ez badio. Gainera, itzulketa hori eskatu beharko du Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 65. artikuluan ezarritako preskripzio-epearen barruan, ebazpena irmo bihurtzen denetik hasita zenbatuta.”

Sei. 84. artikulua honelaxe geratu da:

“84. artikulua.- Zergen arloko arau-hauste eta zehapenak.

Foru arau honek arautzen duen Zergari dagozkion arau-hausteei Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera zehapena izango dute.”

Seigarrena.- Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko urtarilaren 19ko 12/1993 Foru Dekretu Arauemailearen aldaketa.

Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko urtarilaren 19ko 12/1993 Foru Dekretu Arauemailean xedapen batzuk aldatu dira eta honelaxe geratu dira:

Bat. 89. artikuluko Bost idatz-zatiko lehenengo paragrafoa honela geratu da:

“Bost. Kuoten zuzenketak hasieran jasanarazitako kuoten gehikuntza eragiten badu eta subjektu pasiboari aurretiaz errekerimendurik egiten ez bazaio, subjektu pasiboak aitorpen-likidazio zuzentzailea aurkeztu beharko du, eta bidezkoak diren errekargua eta berandutza-interesak aplikatuko zaizkio aitorpen horri, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoarekin bat.”

Bi. 114. artikuluko 2. zenbakia honelaxe geratu da:

“2. Hasieran egindako kenkarien kuotak gutxitzen badira zuzenketaren ondorioz, subjektu pasiboak aitorpen-likidazio zuzentzailea aurkeztu beharko du, eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera bidezkoak diren errenergua eta berandutza-interesak aplikatuko zaizkio aitorpen horri.

Hala eta guztiz ere, zuzenketa Zuzenbideko akatsen baten ondorioz edo arau honetako 80. artikuluan ezarritako zioen baten ondorioz egiten denean, hori subjektu pasiboak kenketa-eskubidearen ziurtagiria jasotzen duen zergaldiari dagokion aitorpen-likidazioan egin beharko da, eta ziurtagiri horretan hasieran jasandako kuotak zuzenduko dira.”

Hiru. 115. artikuluko Hiru idatz-zatia honelaxe geratu da idatzita:

“Hiru. Artikulu honetan eta hurrengoan aipatutako kasuetan, Administrazioak, egoki denean, behin-behineko likidazioa egingo du, zergaren itzulketa eskatzen den aitorpen-likidazioa aurkezteko ezarritako epea bukatu eta hurrengo sei hilabeteetan. Hala ere, aitorpen-likidazioa aurkezpen-epe horretatik kanpo aurkezten bada, aurkezten denetik hasita zenbatuko dira sei hilabeteak.

Aitorpen-likidaziotik edo, hala denean, behin-behineko likidaziotik itzultzeko kopurua ateratzen denean, Zerga Administrazioak ofizioz itzuliko du kopuru hori. Hala ere, gero egin ahal izango dira bidezko diren likidazioak, behin-behinekoak edo behin-betikoak.

Behin-behineko likidazioa idatz-zati honetako lehenengo paragrafoan ezarritako epean egin ezean, Zerga Administrazioak ofizioz itzuliko du eskatutako kopuruaren zenbateko osoa. Hala ere, gero egin ahal izango dira bidezko gertatzen diren likidazioak, behin-behinekoak edo behin-betikoak.

Idatz-zati honetako lehenengo paragrafoan ezarritako epean Zerga Administrazioari egotzi ahal zaion kausarengatik itzultzeko ordainketa agindurik ez badago, itzultzeko dagoen kopuruari aplikatuko zaio Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean aipatutako berandutza-interesa, epe hori bukatzen den egunaren biharamunetik hasi eta ordainketa agindu arte, subjektu pasiboak horrela eskatu beharrik gabe.

Arauz zehaztuko dira idatz-zati honetan aipatutako ofiziozko itzulketako ordainketaren prozedura eta era.”

Lau. 167 bis artikulua honela geratu da idatzita:

“167 bis artikulua.- Behin-behineko likidazioa.

Zergak kudeatzen dituzten organoek bidezkoa den behin-behineko likidazioa igorri ahal izango dute, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoari jarraituz, baita hurrengo artikuluan azaltzen diren kasuetan ere.”

Bost. 170. artikulua honela geratu da:

“170. artikulua.- Arau-haustekak.

Bat. Titulu honetan aurreikusitako xedapen berezien kalterik gabe, zerga honi dagozkion arau-haustekak Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean eta aplikatu beharreko gainerako arau orokorretan ezarritakoaren arabera zehatuko dira.

Bi. Zergen arloko arau-haustekak izango dira:

1. Baliokidetasun-errekarguko erregimen berezian dauden subjektu pasiboek ondasunak eskuratzea fakturretan baliokidetasun-errekargua berariaz agertu gabe; horretatik salbu daude horren guztiaren berri Administrazioari arauz ezarrita dagoen bezala ematen dioten eskuratzailerak.

2. Erruzko edo doluzko ekintza edo omisio baten bidez Zerga oker jasanaraztea lortzea, baldin eta haren jasotzaileak ez badu jasandako kuotak oso-osorik kentzeko eskubidea.

Arau-haustekak izango dira aipatutako eragiketen jasotzaile diren pertsona zein erakundeak, baldin eta aurreko paragrafoan aipatutako ekintza edo omisioen erantzuleak badira.

3. Zergaren subjektu pasibo ez diren pertsonak sartu gabeko zerga-kuotak fakturan bidegabe jasanaraztea.

4. Zergaldi bateko autolikidazioan ez kontsignatzea eragiketen jasotzaileak subjektu pasibo izan deneko kopuruak, foru arau honetako 84. artikuluko edo 85. artikuluko Bat idatz-zatiko 2gn eta 3gn zenbakietan ezarritakoaren arabera.”

Sei. 171. artikulua honelaxe geratu da:

“171. artikulua.- Zehapenak.

Bat. Aurreko artikuluko Bi idatz-zatiko arau-haustekak ondoko arauen arabera zehatuko dira:

1. Bigarren idatz-zatiko 1. zenbakian aipatutako arau-hausteengatik, jasanarazi behar zen baliokidetasun-errekarguaren %50eko isun proportzionala ezarriko da; isuna 30 eurokoa izango da, gutxienez, baliokidetasun-errekargua jasanarazi gabe egindako eskuraketa bakoitzeko.

2. Bigarren idatz-zatiko 2. zenbakian ezarritakoengatik, bidegabe lortutako mozkinaren %50eko isun proportzionala ezarriko da.

3. Bigarren idatz-zatiko 3. zenbakian ezarritakoengatik, bidegabe jasanarazitako kuoten %100eko isun proportzionala ezarriko da; gutxienezko zenbatekoa 300 euro izango da arau-haustea gertatzen den faktura edo ordezeko agiri bakoitzeko.

4. Bigarren idatz-zatiko 4. zenbakian ezarritakoengatik, autolikidazioan kontsignatu ez diren eragiketen kuotaren %10eko

isun proporzionala ezarriko da.

Bi. Artikulu honetako Bat idatz-zatiko 4. arauari jarraituz ezartzen diren zehapenak Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 192. artikuluan xedatutakoaren arabera murriztuko dira.

Hiru. Zerga-onurak lortzeko eskubidearen galera dakarren zehapena ez zaie aplikatuko arau honetan eta Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko gainontzeko arauetan ezarritako salbuespenei.”

Zazpigarrena.- Zerga Bereziei buruzko otsailaren 16ko 1/1999 Zerga-presako Dekretu Arauemailearen aldaketa.

Zerga Bereziei buruzko otsailaren 16ko 1/1999 Zerga-presako Dekretu Arauemailean honako manu hauek aldatu dira eta honela geratu dira idatzita:

Bat. 12. artikuluko 2. idatz-zatia honela geratu da:

“2. Zerga-oinarrien zeharkako zenbatespena Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean adierazitako kasuetan eta moduan aplikatu ahal izango da.”

Bi. 14. artikuluko 4. idatz-zatia honela geratu da:

“4. Fabrikazioaren gaineko Zerga Berezien subjektu pasiboek, dagozkien zerga-kuotak ordainduz gero, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 75 eta 77. artikuluetan Herri Ogasunari ematen zaizkion eskubide eta berme berberak izango dituzte zerga-kuota horien jasanarazpena pairatu beharra dutenekiko, eta mugaeguneratutako baina jasanarazpena pairatu beharra dutenek ordaindu gabeko kredituetan sartutako zenbatekoari dagokionez.”

Hiru. 19. artikulua honelaxe geratu da:

“19. artikulua.- Arau-haustek eta zehapenak.

1. Fabrikazioaren gaineko Zerga Berezien arloko arau-hausteen eta zehapenen erregimenean aginduzko izango dira Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoa, zerga-presako dekretu arauemaile honetan zerga bakoitzari buruz ezarritako arau bereziak, eta hurrengo idatz-zatietan dauden arauak.

Bereziki, zerga-presako dekretu arauemaile honetan xedatutakoaren arabera ezartzen diren zehapenak norbaiten zerga-egoeraren erregularizazioaren ondorio direnean, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 192. artikuluan aipatzen den murrizketa aplikatu ahal izango da.

2. Hauexek dira zerga berezien arloko arau-haustek:

a) Fabrikazioaren gaineko Zerga Berezien kargapeko objektuak fabrikatzea eta inportatzea zerga-presako dekretu arauemaile honetan eta haren araudian ezarritako baldintzak eta betekizunak bete gabe.

b) Fabrikazioaren gaineko Zerga Berezien kargapeko produktuak

merkataritzako helburuetarako edukitzea eta zirkulazioan jartzea 15. artikuluko 7. idatz-zatian ezarritakoa bete gabe.

3. Aurreko idatz-zatian aipatutako arau-hausteengatik produktuen kopuruari dagokion kuotaren %100eko isuna ezarriko da; kuotak kalkulatzeko, arau-haustea agerian geratzen denean indarrean dagoen tasa aplikatuko da.

Zergen arloko arau-hausteak behin eta berriro errepikatzen badira, zehapenen zenbatekoari %25 gehituko zaio. Arau-haustea errepikatzea izango da aurreko idatz-zatian ezarritako debekuetako bat hausteagatik administrazio-bidean irmoa den ebazpen bidez zehapena ezarri eta hurrengo bi urteetan beste bat egitea.

Era berean, kontrol-arauren bat hausten bada, zehapenaren zenbatekoari %25 gehituko zaio.

4. Gainera, ondoko zehapen hauek ezarri ahal izango dira zergen arloko arau-hausteengatik:

a) Arau-hausleak titular diren establezimenduak aldi baterako, sei hilabeterako, ixtea (Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak erabaki behar du) edo behin betiko ixtea (erabaki hau Foru Aldundiak hartu behar du). Establezimendu bat behin betiko ixtea erabaki daiteke aurreko bi urteetan arau-hausleari establezimendua aldi baterako ixtea ekarri duen zehapena ezarri bazaio administrazio-bideko ebazpen irmo bidez, izaera bereko arau-hauste batengatik.

b) Arau-haustea salmenta automatikorako aparatuen bidez egiten bada, haiek sei hilabetez prezintatzea edota behin betiko inkautatzea. Salmenta automatikorako aparatu bat behin betiko inkautatzea erabaki daiteke aurreko bi urteetan arau-hausleari hura prezintatzea ekarri duen zehapena ezarri bazaio administrazio-bideko ebazpen irmo bidez, aparatu horrekin izaera bereko arau-hauste bat egiteagatik.

Letra honetan aipatutako zehapenak ezartzeko, arau-hausletzat hartuko dira bai salmenta automatikorako aparatuen titularra bai hura jarrita dagoen establezimenduaren titularra.

Ondoko c) letran ezarritako kasuetan salbu, zehapen hauek zehapen nagusia jartzeko eskumena izan duen organo berak ezarriko ditu.

c) Hala ere, b) letrako zehapenak aurreko a) letran ezarritakoei pilatzen zaizkienean, salmenta automatikorako aparatua behin betiko inkautatuko da, baldin eta establezimendua behin betiko ixtea erabakitzen bada. Pilaketa hau gertatzen den kasuetan, a) letran aipatutako organoek ezarriko dituzte zehapenak.

5. Fabrikazioaren gainera zerga berezien kargapean dauden produktuak arau bidez ezarritako agiriak falta direla zirkulazioan jartzeagatik, aurrekoa aplikagarria ez bada, zergen arloko arau-hausteagatiko zehapena ezarriko

da, hain zuzen ere zirkulazioan dauden produktuen balioaren %10eko isuna (600 euro gutxienez).

6. Zerga-markarik edo ezagutzeko markarik ez duten tabako-lanak merkataritzako helburuekin edukitzea, arau bidez marka horiek eduki beharra ezarri bada, honela zehatuko da:

a) 75 euroko isuna, arau-hausleak merkataritza helburuekin dituen markarik gabeko 1.000 zigarretako; gutxienez 600 euroko isuna arau-hauste bakoitzeko.

b) 600 euroko isuna gainontzeko tabako-lanen inguruan egindako arau-hauste bakoitzeko.

Honelako arau-haustek behin eta berriro eginez gero, aurreko a) eta b) letretan ezarritako zehapenen zenbatekoari %50 gehituko zaio. Arau-haustea errepikatzea izango da idatz-zati honetan ezarritako arau-hausteetako bat egiteagatik administrazio-bidean irmoa den ebazpen bidez zehapena ezarri eta hurrengo bi urteetan beste bat egitea.”

Lau. 35. artikulua honelaxe geratu da:

“35. artikulua.- Arau-haustek eta zehapenak.

Zergen arloko arau-haustek izango dira:

a) Tarteko produktuen fabriketako ardoen edo hartzitutako edarien edo haietan erabilitako produktuen bolumeneko alkohol-gradua behar baino handiagoa izatea.

Zehapena isuna izango da; hain zuzen ere, diferentziari, hektolitro alkohol purutan emanda, dagokion kuotaren %100eko isuna. Alkoholaren eta Edari Eratorrien gaineko Zergarako ezarritako zerga-tasa aplikatuko da.

b) Fabrikazio-prozesuan dauden tarteko produktuek, fabrikako izakinek edo handik irtendako produktuek hartutako bolumeneko alkohol-gradua behar baino txikiagoa izatea.

Zehapena isuna izango da; hain zuzen ere, diferentziari, hektolitro alkohol purutan emanda, dagokion kuotaren %100eko isuna. Alkoholaren eta Edari Eratorrien gaineko Zergarako ezarritako zerga-tasa aplikatuko da.

c) Tarteko produktuen fabriketan, alkohola zein eratorritako edariak ez beste lehengaietan arauz ezarritako alkohol-portzentajeak gainditzea.

Zehapena isuna izango da; hain zuzen ere, lehengaiekin egingo ziren tarteko produktuei dagokien kuotaren %100eko isuna. Kontrakoa frogatu ezean, uste izango da lehengaiekin egingo ziren tarteko produktuen hartutako bolumeneko alkohol-gradua %15 baino gehiago izango zela.”

Bost. 40. artikuluko 5. idatz-zatia honelaxe geratu da:

“5. Arau-haustek eta zehapenak:

a) Destilazioan erabiltzen diren lehengaien alkohol-gradua destilatzeke baimenaren eskabidean adierazitakoa baino handiagoa izatea zergen arloko arau-haustetzat joko da. Arau-hauste horrengatik isuna ezarriko da. Horren zenbatekoa zehazteko 35. artikuluko a) letran ezarritako prozedura erabiliko da. Betiere isunaren gutxieneko zenbatekoa 1.202,02 euro izango da.

b) Behin eta berriro egiten badira zergen arloko arau-hauste berdintsuak edo dekretu arauemaile honetako 45. artikuluan aipatutako zehapen bereziak dituzten arau-hausteak, honako zehapen hau ezarri ahal izango da, gainera: artisau-destilazioaren erregimena izateko debekua, aldi baterako edo behin betiko.”

Sei. 45. artikulua honela geratu da:

“45. artikulua.- Arau-hausteak eta zehapenak.

1. Ondoren azalduko direnak zergen arloko arau-hausteak izango dira eta bakoitzari berariazko zehapena ezarriko zaio:

a) Arau bidez ezarritako izapideak bete gabe edo aitortutako lan-aldia bukatuta alkohola produzitzen duten aparatuak abian jartzea; arau-hauste honengatik isun hau ezarriko da: arau-haustea agerian geratzen den unean indarrean dagoen zerga-oinarria azken lan-aitorpena iraungi denetik aurkikuntza egin arte (3 hilabete gehienez) eten gabe lan eginez produzi daitekeen bolumenari (20 °C-tan dagoen hektolitro alkohol purutan adierazita) aplikatzearen emaitzako kuotaren %150eko isuna.

b) Alkohola sortzeko aparatu baten prezintua apurtzea, abian jartzeko, edo biltegiko prezintua apurtzea alkohola ateratzeko. Arau-hauste honengatik aurreko idatz-zatiaren arabera kalkulaturako kuotaren %100eko isuna ezarriko da aparatuaren prezintua apurtzen bada eta biltegiaren guztirako edukierari dagokion kuotaren %100eko isuna biltegiaren prezintua apurtzen bada. Horretatik salbu daude Administrazioari aurkikuntza egin aurretik prezintu-apurtzearen berri jakinarazten zaion kasuak.

c) Alkohol-fabriketan, lehengaiek arauz ezarritako alkohol-portzentajeak gainditzea; arau-hauste honen zehapena lehengai horiez fabrika daitekeen alkohol puruaren kopuruari dagokion kuotaren %100eko isuna izango da.

d) Edari eratorriak botilartzeko baimena duten establezimenduetan botilen 1.000ko 0,5 baino gehiagotan zerga-markarik edo ezagutzeko markarik ez egotea; arau-hauste honengatik isun hau ezarriko da: marka horiekin merkaturatuko ziren edarien alkohol puruaren bolumenari arau-haustea agerian geratzen denean indarrean dagoen zerga-tasa aplikatzearen emaitzako kuoten %150eko isuna. Kalkuluak egiteko, edarien bolumeneko alkohol-gradua %40 dela suposatuko da eta baliagarri dauden ontzikirik handienak erabili direla.

2. Erabat edota partzialki desnaturalizatutako alkohola birsortzea arau-haustea da; arau-hauste honengatik isun hau ezarriko da, zerga-kuota eskatzea eragotzi gabe: birsortu den alkohol bolumenari (20 °C-tan dagoen hektolitro alkohol purutan adierazita) arau-haustea agerian geratzen denean indarrean dagoen zerga-tasa aplikatzearen emaitzakoa halako hiru den zenbatekoa. Gainera, zerga-presako dekretu arauemaile honetako 19. artikuluko 4. idatz-zatian xedatutakoaren arabera, alkohola birsortu den establezimendua itxi ahal izango da. Erabat edota partzialki desnaturalizatutako alkohola birsortu dela uste izango da beraren erabilera edo destinoa frogatzen ez denean.”

Zazpi. 55. artikuluko 1, 4 eta 5. idatz-zatiak honela geratu dira:

“1. Zerga-presako dekretu arauemaile honetako 54. artikuluan ezarritako debekuak eta erabilera-mugak ez betetzea zergen arloko arau-haustea izango da. Arau-hauste horien zehapenak artikuluko honetan xedatutakoaren arabera ezarriko dira; hori gorabehera, zergen arloko beste arau-hauste batzuek ere ezarri ahal izango dira zehapenak, zerga-presako dekretu arauemaile honetako 19. artikuluan xedatutakoaren arabera.”

“4. Arau-hausleei zehapen hauek ezarriko zaizkie:

a) Arau-haustea gauzatu duen ibilgailuaren, artefaktuaren edo ontziaren motorrak 10 CV arteko potentzia badu, batetik diru-zehapena, 600 euroko isun finkoa hain zuzen, eta bestetik diruz besteko zehapena, hain zuzen ere ibilgailua, artefaktua edo ontzia hilabete prezintatuta egotea. Prezintua jarri eta ibilgetzea herritar guztien intereserako oso kaltegarria bada, zehapen hori ez da ezarriko eta 1.200 euroko isun finkoa izango da zehapena.

b) 10 CV-tik 25 CV-ra bitarteko motorretan, diru-zehapena 1.800 euroko isun finkoa izango da eta ibilgailua, artefaktua edo ontzia bi hilabete egongo da prezintatuta eta ibilgetuta. Prezintua jarri eta ibilgetzea herritar guztien intereserako oso kaltegarria bada, diru-zehapena baizik ez da ezarriko, hain zuzen ere 3.600 euroko isun finkoa.

c) 25 CV-tik 50 CV-ra bitarteko motorretan, diru-zehapena 3.600 euroko isun finkoa izango da eta ibilgailua, artefaktua edo ontzia hiru hilabete egongo da prezintatuta eta ibilgetuta. Prezintua jarri eta ibilgetzea herritar guztien intereserako oso kaltegarria bada, diru-zehapena baizik ez da ezarriko, hain zuzen ere 7.200 euroko isun finkoa.

d) 50 CV-tik gorako motorretan, diru-zehapena 6.000 euroko isun finkoa izango da eta ibilgailua, artefaktua edo ontzia lau hilabete egongo da prezintatuta eta ibilgetuta. Prezintua jarri eta ibilgetzea herritar guztien intereserako oso kaltegarria bada, diru-zehapena baizik ez da ezarriko, hain zuzen ere 12.000 euroko isun finkoa.

e) Aurreko 2. idatz-zatiko a) letran aipatutako kasuetan, zehapena

600 euroko isun finkoa izango da.”

“5. Arau-hauste hauek behin eta berriro errepikatuz gero, zehapenen zenbatekoak eta aldiak aurreko idatz-zatikoak halako bi izango dira. Arau-haustea errepikatzea izango da aurreko artikuluan ezarritako debekuetako bat hausteagatik administrazio-bidean irmoa den ebazpen bidez zehapena ezarri eta hurrengo bi urteetan beste bat egitea.”

Zortzigarrena.- Hidrokarburo Batzuen Txikizkako Salmentaren gaineko Zergari buruzko ekainaren 4ko 3/2002 Zerga-presako Dekretu Arauemailearen aldaketa.

Hidrokarburo Batzuen Txikizkako Salmentaren gaineko Zergari buruzko ekainaren 4ko 3/2002 Zerga-presako Dekretu Arauemailean honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 9. artikuluko Hiru idatz-zatia honelaxe geratu da:

“Hiru. Zerga-oinarriaren zeharkako zenbatespena Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean adierazitako kasuetan eta moduan aplikatu ahal izango da.”

Bi. 13. artikulua honelaxe geratu da:

“13. artikulua.- Arau-haustek eta zehapenak.

Zerga honi dagozkion arau-haustek Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoaren arabera zehatuko dira. Hori gorabehera, Zerga Bereziei buruzko abenduaren 16ko 1/1999 Zerga-presako Dekretu Arauemaileko 55. artikuluan xedatutakoaren arabera bidezkoak diren zehapenak ezarri ahal izango dira.”

Bederatzigarrena.- Toki Ogasunei buruzko uztailaren 19ko 41/1989 Foru Arauaren aldaketa.

Toki Ogasunei buruzko uztailaren 19ko 41/1989 Foru Arauan honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 1. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“1. artikulua.

1. Honako foru araua, Arabako Lurralde Osoan, udal entitateei, udalaz gaindiko entitateei eta udalak baino lurralde-eremu txikiagoa duten gainerako entitateei aplikatuko zaie, nazioarteko tratatu eta hitzarmenen kalterik gabe.

2. Aurreko idatz-zatian aipatutako entitateei Zergei buruzko Foru Arau Orokorra aplikatu ahal izango zaie, foru arau honetan dauden berezitasunekin.”

Bi. 7. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“7. artikulua.

1. Arabako Lurralde Historikoko udalen eginkizunak izango dira, foru arau

honek ezarritako esparruan, euren zergak kudeatzea, likidatzea, ikuskatzea eta biltzea. Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean eta hura garatzeko ematen diren xedapenetan ezarritakoari jarraituz egingo dituzte lan horiek. Betiere, udal zergei buruzko foru arauetan eta horiek garatzeko ematen diren xedapenetan ezartzen diren berezitasunei loturik jardungo dute.

2. Arabako Lurralde Historikoko udalek, zerga-ordenantzen bitartez, aurreko idatz-zatian aipatutako arautegia euren antolaketarako eta funtzionamendurako barne-erregimenera moldatu ahal izango dute, baina moldaketa horrek ezin izango dio aurka egin arautegiaren eduki materialari.”

Hiru. 10. artikuluko lehenengo paragrafoa honela geratu da:

“Udal zergetako berandutza-interesak eta errekarquak eskatzeko eta zehazteko kasuak, modua eta zenbatekoa Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean adierazitakoak berak izango dira.”

Lau. 11. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“11. artikulua.

Udal zergen arloan, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrak eta hura osatu eta garatzeko xedapenek arautzen duten erregimena aplikatuko zaie arau-hauste eta zehapenei, baina honako foru arau honetatik edo udal zergei buruzko foru arauetatik sortzen diren berezitasunak erantsiko dira, bai eta foru arau horien babespean ematen diren udal ordenantzetako berezitasunak ere, halakorik egonez gero.”

Bost. 12. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“12. artikulua.

Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko II. tituluko I. kapituluko 2. atalean zergapekoei ezartzen zaizkien informazio- eta laguntza-betebeharrak, udal zergen kudeaketari, likidazioari, ikuskapenari eta bilketari dagokienez, eginkizun horietan aritzeko eskumena duen entitateari egotziko zaizkio.”

Sei. 14. artikuluko 1, 2, 3, 4 eta 5. idatz-zatiak aldatu dira eta honela geratu dira:

“1. Udalari dagokio zergak aplikatzeko egintzak berrikustea eta erabat deusezak direla adieraztea, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko V. tituluari adierazitako kasuetan eta bertan ezarritako prozedurari jarraituz, eta ezertan eragotzi gabe hurrengo idatz-zatietan xedatutakoa.

2. Oker materialen zuzenketa eta zor ez ziren sarreren itzulketa, udal zergen eremuan, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 227 eta 228. artikuluetan xedatutakoari lotuko zaizkio.

3. Ezin izango dira inola ere berrikusi epai judizial irmoaren bidez berretsitako administrazio-egintzak.

4. Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean adierazitako kasuetan izan ezik, udalek ezin izango dituzte euren egintzak deuseztatu eskubideren bat deklaratzeko duten egintzak badira. Horrelako egintzak deusezta daitezela lortu ahal izateko, udalek lehenengo eta behin herriarentzat kaltegarriak direla deklaratu beharko dute eta gero administrazioarekiko auzibidean inpugnatu beharko dituzte, jurisdikzio horri buruzko legearen arabera.

5. Udal entitateek euren zergen aplikazioari eta eraginkortasunari buruz ematen dituzten egintzen aurka administrazioarekiko auzi-errekurtsoa jarri baino lehen, berraztertzeko errekurtsoa aurkeztu ahal izango zaio udal organo emaileari, hilabeteko epean, egintza jakinarazi eta biharamunetik hasita, edo, berariaz jakinarazten ez bada, zergadunen erroldak nahiz matrikulak jendaurrean jarri eta biharamunetik hasita.”

Zazpi. 23. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Tasen subjektu pasibo izango dira, zergadun gisa, pertsona fisiko eta juridikoak eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeak, baldin eta:

a) Udal jabari publikoa euren onurarako gozatu, erabili edo bereziki aprobetxatzen badute, foru arau honetako 20.2 artikuluan azaltzen diren moduetan.

b) Udalek egiten dituzten zerbitzu edo jarduerak eskatzen badituzte edota horien onura nahiz eragina jasotzen badute, foru arau honetako 20.3 artikuluan azaltzen diren moduetan.”

Zortzi. 31. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Kontribuzio berezien subjektu pasibo izango dira pertsona fisikoak zein juridikoak eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeak, zerga ordaindu beharra sortzen duten obretatik edo zerbitzuen ezarpen eta zabalkuntzatik onura berezia ateratzen badute.”

Bederatzi. Lehenengo xedapen gehigarria aldatu da eta honela geratu da:

“Lehenengoa.-

Zerbitzu edo jardueraren bat egiteagatik aldian aldiko prezio publikoa ordaintzeko eskatzen ari bada eta, zerbitzuaren edo jardueraren inguruabarrak aldatu egin direlako, horren ordeztasa ordaintzeko eskatu beharra badago, ez da beharrezkoa izango Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 98. artikuluan aipatzen den banakako jakinarazpena egitea, baldin eta tasaren subjektu pasiboa eta kuota, hurrenez hurren, prezio publikoa ordaindu izan duena eta prezio publikoaren zenbatekoa badira.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikagarria izango da baita tasaren kuota prezio publikoaren zenbatekoa baino handiagoa denean ere, baldin eta gehikuntza hori eguneratze orokor baten arabera bada.”

Hamargarrena.- Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergari buruzko

uztailaren 19ko 43/1989 Foru Arauaren aldaketa.

Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 43/1989 Foru Arauan honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 5. artikuluko 1. idatz-zatiko c) letra aldatu da eta honela geratu da:

“**c)** Eragiketen bolumena 2.000.000 eurotik beherakoa duten subjektu pasiboak.

Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren ziozko zergadunei dagokienez, salbuespena establezimendu iraunkorrean dihardutenek soilik aplika dezakete, baldin eta beraien eragiketa bolumena 2.000.000 eurotik beherakoa bada.

Nolanahi ere, salbuespen hau aplikatzeko ezinbestekoa izango da subjektu pasiboek ez edukitzea %25etik gorako partaidetza emanda letra honetan eragiketa-bolumenari buruz ezarritako betekizuna betetzen ez duten enpresei, salbu eta Sozietateen gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 24/1996 Foru Arauko 59. eta 60. artikuluetan, hurrenez hurren, aipatzen diren arrisku kapitaleko funts edo sozietateak edo enpresen sustapenerako sozietateak direnean, eta partaidetza sozietate horien xedearen betekizunaren ondorio denean.

Letra honetan ezarritako salbuespena aplikatzeko arau hauek hartu behar dira kontuan:

1. Eragiketa-bolumena Sozietateen gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 24/1996 Foru Arauko 2. artikuluko 7. idatz-zatian ezarritakoaren arabera kalkulatu da.

2. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren eta Sozietateen gaineko Zergaren subjektu pasiboen kasuan edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren ziozko zergadunen kasuan, eragiketa-bolumena hauxe izango da: honako Zerga honen sortzapen-urtearen aurrekoan zerga horien aitorpenak aurkezteko epea amaitu zaion zergaldikoa.

Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako sozietate zibilen eta erakundeen eragiketen bolumena zerga honen ziozko zorra sortu den urtearen azken aurreko urtekoa izango da.

Zergaldi hori urtebete baino laburragoa izan bada, eragiketen bolumena urtekoratu egingo da.

3. Subjektu pasiboaren eragiketen bolumena kalkulatzeko, hark egindako jarduera ekonomiko guztiak hartuko dira kontuan.

Erakundea, Merkataritzako Kodearen 42. artikuluen arabera, sozietate talde bateko kidea bada, lehenago aipatu magnitudeak talde horretako erakundeen multzoari egokituko zaizkio. Era berean erabiliko da irizpide hau baldin eta pertsona fisiko batek, berak bakarrik edota bigarren gradura arte, hau ere barne, zuzeneko edo alboko ahaidetasun, odol-ahaidetasun edota ezkontahaidetasun lokarriez bat egindako beste pertsona fisikoekin batera, kide den beste erakunde batzuekin harremanak baditu Merkataritzako

Kodearen 42. artikulua aipatzen dituen kasuetariko batean. Aurreko paragrafoan xedatutakoaren ondorioetarako, Merkataritzako Kodearen 42. artikuluko kasuak abenduaren 20ko 1815/1991 Errege Dekretuak onetsitako urteko kontu bateratuak formulatzeko arauetako lehenengo kapituluko 1. atalean ezarritakoak direla ulertuko da.

4. Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren kargapekoen eragiketen bolumena Espainiako lurraldean dituzten establezimendu iraunkor guztiei egotzi ahal zaiena izango da.”

Bi. 6. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“6. artikulua.

Zerga honen subjektu pasiboak dira pertsona fisikoak eta juridikoak eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeak, baldin eta zerga-egitatea sortzen duten jardueretariko bat Arabako Lurralde Historikoan egiten badute.”

Hiru. 15. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“15. artikulua.

Jarduerak sailkatzeko eta kuotak ezartzeko egintzen aurkako errekurtsio eta erreklamazioak direla-eta, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 229. eta 246. bitarteko artikuluetan xedatutakoa beteko da. Arabako Foru Aldundia izango da horrelako errekurtsio eta erreklamazioak ebazteko organo eskuduna. Horrelako erreklamazioa jarrita ere egintzaren betearazpena ez da etengo.”

Lau. Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergaren tarifak eta horiek aplikatzeko jarraibidea onetsi dituen uztailaren 23ko 573/1991 Foru Dekretu Arauemailearen II. eranskineko bigarren kapituluko 3. erregelako 3. idatz-zatia aldatu da. Honela geratu da:

“3. erregela. Lanbide-jardueratzat joko dira tarifen bigarren atalean sailkatu direnak, pertsona fisikoek egiten badituzte. Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako pertsona juridiko edo erakunde batek tarifen bigarren atalean sailkatutako jarduera egiten duenean, tarifen lehenengo ataleko jarduera korrelatibo edo kidekoari dagokion matrikula egingo du eta jarduera horri dagokion zerga ordainduko du.”

Hamaikagarrena.- Ondasun Higiezinaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 42/1989 Foru Arauaren aldaketa.

Ondasun Higiezinaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 42/1989 Foru Arauan honako manu hauek aldatu dira:

Bat. 5. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Zerga honen subjektu pasiboak izango dira, zergadun gisa, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako pertsona natural eta juridikoak, baldin eta kasu bakoitzean zerga honen

zerga-egitatea den eskubidearen titularrak badira.”

Bi. 17. artikuluko 2. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“2. Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeetako partaideek edo titularkideek solidarioki ordainduko dute zerga honen kuota, bakoitzak bere partaidetzari dagokiona, Higiezinaren Katastroan hala ageri badira. Katastroan inskribatuta ez badaude, erantzukizuna hainbana eskatuko da, hala ere.”

Hiru. 18. artikuluko 2. idatz-zatiko azken paragrafoa aldatu da eta honela geratu da:

“Idatz-zati honetan aipatutako aitorpenak ez aurkeztea edo ezarritako epeetatik kanpo aurkeztea zergen arloko arau-haustea izango da.”

Lau. 20. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“20. artikulua.

Balio-ponentziak onesteko egintzen aurka eta katastroko balioen aurka foru arau honetako 11. eta 12. artikuluetan xedatutakoari jarraituz jartzen diren errekurso eta erreklamazioei dagokienez, arauzkoa izango da Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 229. eta 246. bitarteko artikuluetan xedatutakoa, eta Arabako Foru Aldundiak izango du eskumena berraztertzeko errekursoa ebazteko. Horrelako errekurso edo erreklamazioa jarrita ere egintzaren betearazpena ez da etengo.”

Hamabigarrena.- Hiri Lurren Balioaren Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 46/1989 Foru Arauaren aldaketa.

Hiri Lurren Balioaren Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 46/1989 Foru Arauko 3. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“3. artikulua.

1. Zergaren subjektu pasiboak izango dira, zergadun gisa:

a) Irabazteko xedearekin lurra eskualdatzen direnean edo, jabaria mugaturik, ondasunak edukitzeko eskubide errealak eratzen edo eskualdatzen direnean, lurra eskuratzen duena edo eskubide errealak eratzen nahiz eskualdatzen zaiona, dela pertsona fisiko edo juridikoa, dela Zergei buruzko Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeetarikoa.

b) Kostu bidez lurra eskualdatu edo, jabaria mugaturik, ondasunak edukitzeko eskubide errealak eratzen edo eskualdatzen direnean, lurra eskualdatzen dituen edo eskubide errealak eratzen nahiz eskualdatzen duena, dela pertsona fisikoa edo juridikoa, dela Zergei buruzko Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeetarikoa.

2. Aurreko idatz-zatiko b) letrak aipatzen dituen kasuetan, zergaduna Espainian bizi ez den pertsona fisikoa bada, zergadunaren ordezk

subjektu pasibotzat joko da lurrak eskuratzen dituen edo eskubide erreala eratzen edo eskualdatzen zaiona, dela pertsona fisikoa edo juridikoa, dela Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeetarikoa.

Hamahirugarrena.- Eraikuntza, Instalazio eta Obren gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 45/1989 Foru Arauaren aldaketa.

Eraikuntza, Instalazio eta Obren gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 45/1989 Foru Arauko 2. artikuluko 1. idatz-zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Hauek dira, zergadun gisa, zerga honen subjektu pasiboak: pertsona fisikoak, pertsona juridikoak eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeak, baldin eta higiezin batean egiten den eraikuntza, instalazio edo obraren jabe badira, higiezinaren jabe izan zein ez.

Aurreko paragrafoan xedatutakoari dagokionez, eraikuntza, instalazio edo obraren jabea hura egiteko gastuak edo kostuak jasaten dituen da.”

Hamalagarrena.- Trakzio Mekanikoko Ibilgailuen gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 44/1989 Foru Arauaren aldaketa.

Trakzio Mekanikoko Ibilgailuen gaineko Zergari buruzko uztailaren 19ko 44/1989 Foru Arauko 3. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“3. artikulua.

Zerga honen subjektu pasiboak dira pertsona fisiko nahiz juridikoak eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatzen diren erakundeak, zirkulazio-baimenean ibilgailua beraien izenean agertuz gero.”

Hamabosgarrena.- Ganbera-baliabide iraunkorra deritzona ezarri eta arautu duen maiatzaren 18ko 3/1993 Zerga-presako Dekretu Arauemailearen aldaketa.

Ganbera-baliabide iraunkorra deritzona ezarri eta arautu duen maiatzaren 18ko 3/1993 Zerga-presako Dekretu Arauemaileko 2. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“2. artikulua.- Ordaindu beharra.

Pertsonak eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako erakundeek aurreko artikuluan ezarritako ganbera-baliabide iraunkorra ordaindu beharra izango dute baldin eta, ekitaldi ekonomiko oso batean nahiz zati batean, martxoaren 22ko 3/1993 Legeko 6. artikuluan aipatutako jarduerak egin eta, horregatik, Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergaren kargapean geratzen badira.”

Hamaseigarrena.- Tasa eta Prezio Publikoei buruzko azaroaren 20ko 64/1989 Foru Arauaren aldaketa.

Tasa eta Prezio Publikoei buruzko azaroaren 20ko 64/1989 Foru Arauko 6. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“6. artikulua.- Kontzeptua.

Tasak tributuak dira eta beraien zerga-egitateak hauexek dira: herri jabariaren bakarreko erabilera edo aprobetxamendu berezia egitea eta zerbitzuak ematea edo jarduerak egitea Zuzenbide Publikoko erregimenean, hain zuzen ere zergapekoei dagozkienak, haiek ukitzen dituztenak edo haiei onura ekartzen dietenak, baldin eta zerbitzu edo jarduera hauek ez badituzte zergapekoek eskatzen edo ez badituzte euren borondatez jasotzen eta ez badituzte egiten sektore pribatukoek.

Zerbitzuak edo jarduerak Zuzenbide Publikoko erregimenean eman edo egin direla ulertuko da administrazio-legerian zerbitzu publikoa kudeatzeko ezarritako moduetako baten bidez burutzen direnean eta horien titularra ente publikoa denean.”

Hamazazpigarrena.- Nekazaritzarekin zerikusia duten zerga-neurriei buruzko ekainaren 9ko 17/1997 Foru Arauaren aldaketa.

Nekazaritzarekin zerikusia duten zerga-neurriei buruzko ekainaren 9ko 17/1997 Foru Arauko 15. artikulua aldatu da eta honela geratu da:

“15. artikulua.- Zehatzeko erregimena.

Foru arau honetan ezarritako zerga-onurei dagokienez, aplikagarriak izango dira Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean bildutako arau-haustek eta zehapenak.”

Hamazortzigarrena.- Araugintzarako gaikuntza.

Foru Aldundiak foru arau hau garatzeko eta aplikatzeko behar diren xedapen guztiak emango ditu.

Hemeretzigarrena.- Baliabide elektroniko, informatiko eta telematikoen bidezko jarduketa eta prozedurak eta kautotze-bideei dagozkienak arau bidez garatzea.

Foru Aldundiaren eskumenen esparruan, Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak baliabide elektroniko, informatiko edo telematikoen bidez egiten diren zergen arloko jarduketa eta prozedurei aplikatu beharreko garapen-arauak eman ahal izango ditu, bai eta Zerga Administrazioak erabiltzen dituen egiaztapen-bideei buruzkoak ere.

Hogeigarrena.- Indarrean jartzea.

Foru arau hau 2005eko uztailaren 1ean jarriko da indarrean, Hirugarren Xedapen Gehigarriaren 2. atala izan ezik, indarrean sartuko baita Arabako Aldizkari Ofizialean Foru Araua argitaratu eta hurrengo egunean.